

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

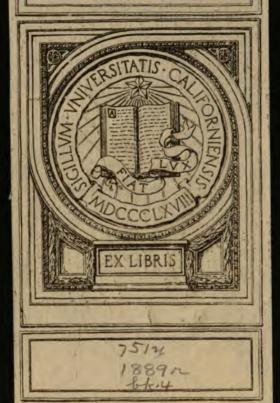
- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + Refrain from automated querying Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

GIFT OF JANE K.SATHER

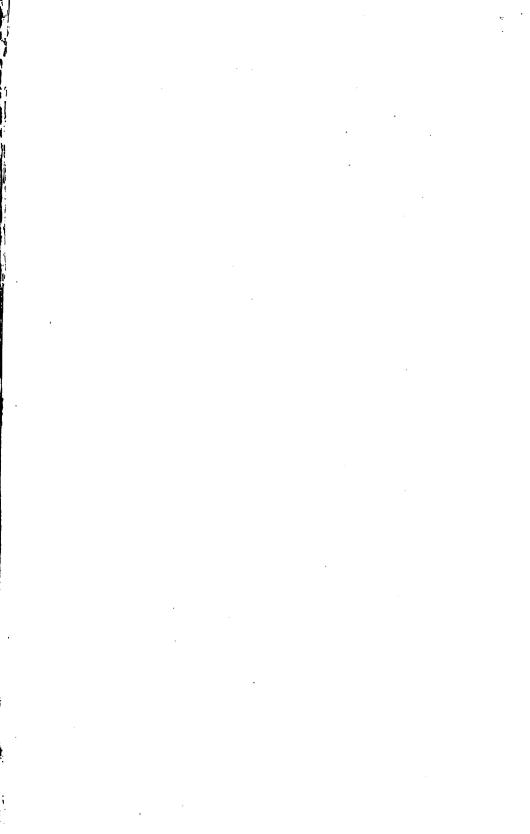

46

5/8.

Ye

.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ

THE

FOURTH BOOK OF THUCYDIDES

•

.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΤΕΤΆΡΤΗ

THE

FOURTH BOOK OF THUCYDIDES

A REVISION OF THE TEXT

ILLUSTRATING

THE PRINCIPAL CAUSES OF CORRUPTION IN THE MANUSCRIPTS OF THIS AUTHOR

BY

WILLIAM GUNION RUTHERFORD, M.A., LL.D.

HEADMASTER OF WESTMINSTER;

AUTHOR OF 'THE NEW PHRYNICHUS,' AND EDITOR OF 'BABRIUS'

O quoties indignatus languidas interpolationes, quae summorum ingeniorum reliquias deturpant exclamaveris: hoccine ergo Homerum aut Aristophanem aut Platonem aut Demosthenem ita dicere potuisse in animum homines induxerunt.—Cobet.

London

MACMILLAN AND CO.

AND NEW YORK

1889

in the second of the

Printed by R. & R. CLARK, Edinburgh,

PIAE MEMORIAE CAROLI GABRIELIS COBET

. ٠.

PREFACE

Last term I had to read with my form the Fourth Book of Thucydides as one of the subjects set by an Examining Board. It was some time since I had read this part of the History, and, as commonly happens in re-reading a corrupt author, I found a good many of the difficulties difficulties no longer.

If a headmaster has seldom time to prepare the books which he has to read with his boys, yet it is perhaps as good as preparing them to have the chance of watching other minds at work upon them, and hearing every now and then very shrewd and fresh criticisms upon the conventional comments which form the main part of the common annotations to Greek and Latin authors. Then there is direct stimulus in the feeling that of things taught in school there can be few more profitable to a boy than the training in intellectual honesty which he gets from being compelled to face the obstacles of one kind and another constantly presented by texts that have been transmitted among risks of all sorts through

little short of two thousand years. If the words in any passage mean as Latin or Greek one thing in themselves, while the context requires them to mean another, it will never do to let the difference pass, as in private reading there might be some danger of doing. A rider on a well-trained horse may often unconsciously avoid a fence or ditch, whereas he will put a colt at every barrier and not be satisfied till it has cleared it. Thus some part of this book is almost as much my boys' work as my own.

At the same time they are scarcely responsible for one feature of this edition which will perhaps strike some scholars as not only novel but uncalled for; and this I shall take entirely upon myself.

Let me explain how I came to believe that the text of Thucydides requires so often the remedy of excision.

For some time back I have spent such little time as is left from school work in trying to make way with an edition of Aristophanes. The foundation of any edition of that author that is likely to add to our knowledge must in my judgment be laid in a thorough study of the whole body of so-called scholia. Now any one who has tried to put these "scholia" in order—it is neither easy nor pleasant to carry the purpose through—will soon recognise two things; first, that it is quite possible for editor after editor both to use and print as intelligible much that does not admit either of translating or understanding; and secondly, that in these "scholia," if any-

where, are to be found admirable material for a study of the unconscious and, so to say, mechanical interpolation of ancient texts.

Accordingly, I would ask anybody who is inclined to quarrel with the general principle of excision as illustrated in this book to withhold his opinion until he has gone through the weary προπαρασκευή of attempting to solve the many problems raised by a great corpus of "scholia" such as those on Aristophanes. By so doing he will learn, on the one hand, not to draw from the fact that a hundred editors have printed a thing as sense the necessary conclusion that it is sense; and, on the other, to become so familiar with the look and habits of the ancient annotators, Alexandrine, Romano-Greek, and Byzantine, as to be able with comparative certainty to recognise them even in the guise of their betters.

It is a pity that scholars have so often decried the "scholia," and denied their claims to be considered; or their value as a means of detecting one serious kind of corruption in ancient texts would have been acknowledged long ago. Nor would the advantage to criticism have ended here. Not a little of the distrust with which textual criticism is viewed by men who lean rather to the literary than the scientific side of scholarship, is due to the frequency with which critics have brought the resources of their art to emend passages which could only be cured by excision. For here they

were fighting with facts, and their art, being unable to make sense where sense had never been, was brought into discredit. In speaking thus, I do not mean to say that any great critic has ever denied the risk of interpolation to be considerable—on the contrary, interpolated "scholia" have been pointed out again and again—but I do contend that in Thucydides, at least, interpolation has been regarded as an occasional slip rather than a common source of error. Such instances of it as have been already traced by the sure scholarship of Dobree, the accurate learning of Krueger, the rare acumen of Badham, the facile Atticism of Herwerden, and above all, the controlled and sane sagacity of Cobet, bear but a small proportion to the number noted in this edition, and a smaller still, I doubt not, to the whole sum of errors which have been caused in this way.

Some notion of the dimensions which this kind of corruption reaches in Thucydides may be got by running the eye down the outside margin of the pages of the text as printed here. The words printed in pseudo-uncial type are for the most part in my judgment interpolations or, as I would prefer to call them, interpolated adscripts. Once or twice a clause or phrase appears both in the margin and in the text. This happens whenever it seems to me that something may be said both for or against the words in question. But the great majority of the sentences, clauses, phrases, or words

printed there are due not to Thucydides, but to his annotators.

As I have said, many of these have been pointed out already. The name of the critic who detected them first is generally given in the notes, commonly by the plan of quoting the very words in which the emendation was first proposed.

A different arrangement has been followed in regard to variants and to verbal emendations. The unnumbered variants due to misspelling are all left unnoticed. when all the manuscripts are put aside, yet I have not always marked their reading. In accordance with principles laid down in the Introduction I have, for example, again and again written, say hueîs when the manuscripts all give ὑμεῖς, or ἐστρατοπέδευντο when all give ἐστρατοπεδεύοντο. In such cases it would have been as futile to mark the manuscript reading as it would have been to give the name of any scholar who first preferring reason to spelling corrected it. emendation must have been made independently by many scholarly readers.

But of all emendations above this order I have tried to find the first author, and I have marked the name, when found, in the margin. If any critics are ever thus shown to have been forestalled in a conjecture, they will at least have the pleasure of being confirmed in their judgment, a feeling in the end much more congenial to the

spirit of the true scholar than that which at first finds expression in the anathema "pereant qui ante nos nostra dixerunt."

Conjectures appearing here for the first time are marked B.

If a conjecture has seemed to me good in itself, but yet scarcely called for, I have written it in the margin but not incorporated it in the text.

Passages so corrupt as to have baffled critics until now are written as they appear in the manuscripts, but are enclosed in half-brackets and designated in the margin as corrupt. Every now and then one of these places is emended by some lucky inspiration, but until this happens, it is sheer waste of time and confusion of mind to comment upon them.

W. GUNION RUTHERFORD.

DEAN'S YARD, WESTMINSTER,

Michaelmas 1889.

THREE DISSERTATIONS

INTRODUCTORY TO

THE STUDY OF THUCYDIDES

INTRODUCTION

CHAPTER I.

THE STYLE AND DICTION OF THUCYDIDES AS ELEMENTS IN THE CRITICISM OF THE TEXT.

THE entire measure in which the text of Thucvdides is corrupt is not, I think, often admitted in England. We are willing to acknowledge that the works of some other writers have reached us in a state far removed from their original form. It has become for example a matter 5 for traditional assent that the Choephorae and the Eumenides are in many passages unintelligible, and are not unlikely to remain so unless new manuscript sources are But in dealing with Thucydides a different set of reasons altogether is discovered for a good part of 10 the difficulties which are continually met with. are not, in England at least, ordinarily attributed to corruption, omission, or conscious or unconscious interpolation. They are taken rather for the outcome of the mind of the writer. It is that which is obscure un- 15 certain, and crabbed. For even when the blame is laid upon language, and it is maintained that Thucydides from his time of writing was at a disadvantage because

the natural form of expression for a certain order of ideas had not yet been elaborated, does not the censure in the last resort fall indeed upon the author? Any one who thinks clearly and simply writes clearly and simply, 5 for those at all events who have the mental range to comprehend his point of view. It is hard to credit that one who of all men has shown himself capable of great, and simple, and transparent thought should fail just in this faculty of great, and simple, and transparent 10 thought when he comes to express himself in language; and above all, that he should so fail not uniformly, nor even in passages in which ideas of an abstruse or abstract kind are dealt with, but that his lapses should be merely occasional, happening only now and again, at 15 times when no reason can be seen for them.

I do not exaggerate in any way the common view. Our texts of Thucydides are full of unchallenged corruptions such as these: - γνούς δὲ ὁ Κλέων καὶ ὁ Δημοσθένης ότι, εί και όποσονοῦν μαλλον ἐνδώσουσι, .20 διαφθαρησομένογο c. 37 1: λαθόντες την ἀπόβασιν in the sense of landing unobserved c. 32 1: ἀπιστοῦντές τε μη είναι τους παραδόντας τοις τεθνεώσιν δμοίους, καί τινος ερομένου ποτε ύστερον των 'Αθηναίων ξυμμάχων δι' άχθηδόνα ενα των έκ της νήσου αίγμαλώτων 25 εί οί . . . ἀπεκρίνατο αὐτῷ κ.τ.λ. c. 40 2 : ἐκεῖνοί τε γάρ τη ἀτραπώ περιελθόντων των Περσων διεφθάρησαν οδτοί τε c. 36 3: In fact there is hardly a page which does not supply an instance of a sentence violating every law of a sentence, but still regarded as justifiable in 30 Thucydides, who for his great merits of another kind is to be forgiven occasional lapses into utopian syntax.

Not that his style is in itself without difficulties, but they are difficulties of a very different kind, namely, such as arise always when the language of a people receives the special impress of a great writer's mind and genius. Just in proportion to the measure of individuality with which a man is gifted, does his use of the language of his race differ from the common and normal use. We may know a language very well in an 5 ordinary way, and yet be unable to enjoy perfectly some of the greatest writers of it. We can imagine, for example, a person who has a very fair knowledge of ancient Greek derived from desultory reading of authors of every class and time, yet finding this knowledge in-10 adequate to the intelligent study of Thucydides or Aeschylus or any other author possessed of a vigorous individuality. There is such a thing as genius modifying language; there is such a thing as style.

This is why the great works in ancient literature 15 must always in any real sense be the possession of the few. The gist of their matter may be got by anybody, but those inner qualities which best help to reveal a writer to his readers in all the charm and force of his personality are hid from all who cannot give their life 20 up to the study of the tongue in which he wrote. For if these qualities vary in different writers—and they vary in all according to the type or to the degree of their individuality—still in each case they are, so to say, superinduced upon the normal speech. That must 25 be known familiarly before they can either be observed or justly valued.

If we re-read Aeschylus, for example, after some interval, we are for the first few hundred lines be-wildered by the personal or individual element in his 30 Greek. We cannot for the moment quite adjust it to our conceptions of the normal usage; but it is not long before we see that we have to do with a style in which all the power and range of normal Greek idiom are

legitimately used to produce a fashion of expressing thought which yet differs so entirely from the normal mode as to be a new creation. It is not that the common ways and habits of the Greek of the time have 5 been put aside. They have only been given an enlarged operation, alike natural and novel. Instead of leaving them to control the conventional poetical diction of his day, he rather lets them play so freely among the words and phrases of the past that they catch the spirit of 10 the earlier speech. It is not Greek of his own time which he writes, nor is it Greek of any time before. is rather the language of his day written in the spirit of the past, and with the words of the past. But normal use is the basis of it all. Until that is known familiarly. 15 the genius which has been able to transmute it into something so different cannot be esteemed as it ought —the personal element we cannot justly appreciate.

Thucydides is not an imaginative writer like Aeschylus, and his individuality could not show itself in similar 20 forms at a time when literary perversity had not yet mixed prose and poetry together; still he has a most marked style, simple enough when its leading characteristics are known, but very difficult to anybody who does not read him often, and unintelligible in many ways to 25 all who are not very familiar with normal Greek. Indeed he is full of turns of expression which in an affected writer might be regarded as exaggerations or even parodies of Attic idiom, but in him, as we shall see shortly, are rather to be explained as arising from 30 an unusually clear vision in the use of language. They are Attic seen through a precise and logical mind.

This precision manifests itself in its simplest form in the way in which words and whole expressions are repeated rather than that any doubt should be left as to the meaning. To compare two such styles as that of Thucvdides and that of Macaulav may at first sight appear paradoxical, especially to those who are willing to judge Thucydides by the manuscripts; and yet, with all their differences, the two writers are very near 5 together in this practice. Such resumptions are constant in Thucydides: - έcχον ές τον αίγιαλον τος χωρίος ὑπέρ οῦ ό Σολύγειος λόφος έστίν, έφ' δυ Δωριής τὸ πάλαι ίδρυθέντες τοις έν τη πόλει Κορινθίοις επολέμουν οδσιν Αἰολεῦσι καὶ κώμη νῦν ἐπ' αὐτοῦ Σολύγεια καλουμένη 10 έστίν. ἀπό Δέ τος αἰτιαλος τούτος ένθα αἱ νθες κατέςχον Η μέν κώμη αξτη κ.τ.λ. c. 42 2: αὐτὸς δὲ ἀπολεξάμενος έκ πάντων έξήκοντα όπλίτας καλ τοξότας όλίγους έχώρει έξω του τείγους έπι την θάλαςςαν ή μάλιστα έκείνους προσεδέχετο πειράσειν ἀποβαίνειν ἐς χωρία . . . κατά 15 τούτο οξη πρός αγτήνη την θάλας τη χωρής ας έταξε τούς όπλίτας κ.τ.λ. c. 9 2-4. ἀπέθανον δ' ἐν τῆ νήσω καὶ zωντες ελήφθησαν τοσοίδε· είκοσι μεν οπλίται διέβησαν καλ τετρακόσιοι οἱ πάντες· τούτων Ζωντες ἐκομίσθησαν οκτω αποδέοντες τριακόσιοι, οί δε άλλοι απέθανον. καί 20 Σπαρτιάται τούτων ήσαν των Ζώντων περί είκοσι καί έκατόν, c. 38 5.1

Now this is not the characteristic of a careless writer,—and careless we must believe Thucydides to have been if he wrote as the manuscripts make him 25 out to have written. Nor is it compatible with the view of which we hear so much that Thucydides began his sentences without any idea of how he was going to end them, and modified and even reversed the construction as he went along. It is true that some such theory 30 is required by the defenders of the traditional text, but

¹ This feature of style has often been unobserved, even by diligent and discriminating critics—as, e.g.,

Cobet proposed to omit here both of d'allo antebaron and $\tau \hat{\omega} \nu$ further.

a theory can only exist till it is shown to be against the facts. Many of these sentences said to have been thus elaborated I hope to be able to give a different account of in another dissertation. For the present I 5 desire to call attention to another kind of argument against them, the evidence of such precision in the use of language by Thucydides as it would be difficult to parallel from other authors.

In the ninety-eighth chapter of this book the Athenians 10 are represented as urging the Boeotians to let them have their dead from the battle fought after the occupation of Delium: - σαφώς τε εκέλευον σφίσιν είπειν μη άπιοῦσιν έκ της Βοιωτών γης άλλα κατά τα πάτρια τους νεκρούς cπένλογειν ἀναιρεῖσθαι. "Do not tell us, they urged, to 15 leave Boeotia if we want to get our dead; be content with our making a drink-offering after the manner of our fathers." Now I daresay our ordinary writer even here would have used σπενδομένοις, but Thucydides, who in precision is no ordinary writer, is logically right in 20 using the active. $\sum \pi \dot{\epsilon} \nu \delta \epsilon \sigma \theta a \iota$ is a reciprocal middle to make libation on one side and on the other—it might be paraphrased ἐπ' ἀμφότερα σπένδειν—and logically one side can only bid the other σπένδειν, i.e. do their part in the common ceremony, not σπένδεσθαι, i.e. do the part 25 of both. There is a like reason in strict logic for the active αναπαύοντες, in the eleventh chapter, used of the Peloponnesians relieving their attacking parties at Pylus: -- οί δὲ κατ' ολίγας ναθς διελόμενοι, διότι οὐκ ην πλέοσι προσσχείν, καὶ ἀναπαγοντες ἐν τῷ μέρει τοὺς 30 ἐπίπλους ἐποιοῦντο—" forming in groups of a few ships,

¹ That the suggestion of Poppo, σπεύδουσω, should be on the way to acceptance in our texts shows how far we are at present from the right

road in the textual criticism of Thucydides. $\Sigma \pi \epsilon i \delta o i \sigma i \nu$ has very little meaning in such a connection.

because more could not put in, and relieving, they in their turn made their attacks." It is the relieving party at any time of whom ποεῖσθαι τοὺς ἐπίπλους can properly be used.

By recognising this trait of precise logical thought 5 in Thucydides we shall find easy a good many turns of expression which at first seem puzzling. For example, in the seventy-ninth chapter the Chalcidians and Perdiccas are said to have invited Brasidas to Thrace (ἐπηγάγοντο); then it is added καὶ ἄμα αἱ πλησιόγωροι 10 πόλεις αἱ οὐκ ἀφεστηκυῖαι ΞΥΝΕΠĤΓΟΝ κρύφα. The active ξυνεπάγειν is used, notwithstanding the invariable middle of ἐπάγεσθαι, because they were not exactly asking Brasidas to come to themselves, but were only helping their neighbours to get him. So again of the same state 15 of things in the eighty-fourth chapter. The Acanthians are divided into the two parties of the $\delta \hat{\eta} \mu o_{S}$ favouring Athens, and of οἱ μετὰ τῶν Χαλκιδέων ΞΥΝΕΠάΓΟΝΤΕς, the party that helped the Chalcidians to bring Brasidas to Chalcidice. 20

We have said that the refusal of Thucydides to use a reciprocal middle of only one of the parties who might be supposed to "reciprocate" has puzzled commentators. On the other hand, a true reciprocal middle, on which the whole sense of an important passage turns, had never 25 been remarked until Cobet pointed it out. In the nineteenth chapter, after the men have been cut off in Sphacteria, the Lacedaemonians pray Athens for peace, one of their arguments being that neither side will gain if they play a game of risks in which losing for the 30 Athenians means the escape of the prisoners, for the Lacedaemonians the ultimate defeat of the same:—

ἄμεινον ἡγούμενοι ἀμφοτέροις μὴ λιακινλγνείεςθαι, εἴτε διαφύγοιεν παρατυχούσης τινὸς σωτηρίας εἴτε καὶ

έκπολιορκηθέντες μάλλον χειρωθείεν. Thucydides had a right to presume in his readers a knowledge of Attic To an Athenian there was no more risk of one meaning of $\delta \iota \acute{a}$ with which middle endings must go being 5 confounded with another meaning of διά with which active endings were required, than there was risk of confounding the sense of $\pi \epsilon \rho l$ in $\pi \epsilon \rho l \delta \delta \sigma \theta a l$ with its sense in $\pi \epsilon \rho l \theta \epsilon \hat{l} \nu a l$. The use of διακινδυνεύεσθαι in this passage in which it brings out the meaning so vividly is Thucydidean in its 10 aptness. That it should not have been noticed till the other day is a proof how the traditional view of the style of Thucydides closes our eyes to the truth of facts. Another instance of this power of selecting a word which exactly defines the circumstances described has, as far as 15 I can discover, been hitherto entirely overlooked. the seventy-first chapter the factions at Megara do not know how to act in regard to Brasidas (the democratic party fearing that he will bring back the exiles and exile them, the oligarchs fearing that the shuos in dread of this 20 will attack them), each being afraid to take any step, lest, if civil war should ensue, all should be over, seeing that the Athenians, sitting by like the ἔφεδρος in a wrestling match, would step in and fight the conquerors—μη ή πόλις ἐν μάγη καθ' αύτην οὖσα ἔΓΓΥς ἐφελρεγόντων 25 'Αθηναίων ἀπόληται.

There seems to be few things harder than for us to put ourselves back into the remote past of a cultivated race and think in its language. Here are two expressions on which the full meaning of two passages depends—30 both of them easily understood if their significance is once pointed out, neither of them far-fetched, but taken the one—διακινδυνεύεσθαι—from among the ordinary idioms of the people, the other—ἐφεδρεύειν—from the language of their amusements; yet they have both for so

long been misunderstood. To the contemporaries of Thucydides himself, for whom in the first place he wrote, no form of expression could better have conveyed his thought. Even we must acknowledge that here it was our ignorance, and not the obscurity of Thucydides, which 5 prevented us from catching his drift.

Let me point out another characteristic of the style of this author to which it owes not a little of its precision and at the same time a good deal of its apparent obscurity This is the delicacy and refinement with which 10 he employs a mode of expression in very common use in his day—namely, the idiom by which almost any verb may, in the active, be paraphrased by $\pi o \epsilon i \sigma \theta a \iota$ and some substantive expressing the action of the verb, and, in the passive, by such a substantive serving as subject to 15 Thus $\pi \lambda \epsilon \hat{\imath} \nu$ is paraphrased by $\tau \delta \nu \pi \lambda \delta \hat{\nu} \nu$ ποείσθαι, passive ὁ πλοῦς γίγνεται: λέγειν by ποείσθαι τούς λόγους, passive οἱ λόγοι γίγνονται: ἀποβαίνειν by ἀπόβασιν ποείσθαι, passive ή ἀπόβασις γίγνεται. What would be a qualifying adverb with the simple verb 20 becomes in the paraphrase an adjective qualifying the substantive, as, πολλην ἐπιμέλειαν ἐποιοῦντο; βραδυτέρα έγίγνετο ή έφοδος. If we mean to understand Thucydides we must get to see πολεμείν in τον πολέμον ποείσθαι, σπουδάζειν in την σπουδήν ποείσθαι, άναγα- 25 γέσθαι in την αναγωγήν ποήσασθαι, ώμολόγουν in την ομολογίαν εποιούντο, ηναντιώθη τι in εναντίωμά τι έγένετο, and τὰ εὐεργετηθέντα in αί γενόμεναι εὐεργέσιαι. For these or their like may be found in almost every paragraph.

For the most part such expressions are plain enough and need no comment, but when the idiom becomes a little enlarged, it seems to elude us; as, for example, when it is said that the Chians consented to strip their town of

its new wall at the bidding of the Athenians, πομεάμενοι μέντοι πρὸς 'Αθηναίους πίστεις καὶ Βεβαιότητα ἐκ τῶν δυνατών μηδέν περί σφας νεώτερον βουλεύσειν (c. 51), first however in regard to the Athenians, they got pledges 5 and assurances as far as they could that they would not interfere violently with their condition. The πίστεις ποησάμενοι is an ordinary expression found often elsewhere, but the addition of BeBaiótnta, which is quite in the manner of Thucydides, gives the sentence a turn 10 out of the common, and has led even Badham to conjecture ώς βεβαιότατα for καὶ βεβαιότητα. A few chapters before, in a much disputed passage, the recognition of this idiom gets rid of one at least of the main difficulties. Ευνελάβοντο δὲ τοῦ τοιούτου οὐγ ήκιστα, 15 ώστε ΑκΡΙΒΑ ΤΑΝ πρόφας ΙΝ Γενές θαι καλ τους τεγνησαμένους άδεέστερον εγχειρήσαι, οί στρατηγοί των 'Αθηναίων κ.τ.λ. (c. 47 2). The attitude of the Athenian generals helped in great measure to make the reason alleged by the plotters meet all the circumstances of the case and to save 20 them from apprehension of the consequences (lit. The Athenian generals . . . contributed not least to this, that the alleged reason was precise and that the plotters made their attempt with less apprehension). 'Η πρόφασις γίγνεται is the passive of την πρόφασιν ποείσθαι which 25 in turn is the ordinary periphrasis for προφασίζεσθαι, that we might have had ώστε ἀκριβη ταῦτα προφασίσασθαι τους τεχνησαμένους και άδεέστερον έγχειρήσαι. The πρόφασις employed by the plotters to gain their end is just before expressly mentioned—μέλλειν 30 γὰρ δὴ τοὺς στρατηγοὺς τῶν ᾿Αθηναίων παραδώσειν αὐτοὺς τῷ δήμφ τῶν Κορκυραίων.

Indeed Thucydides tends on the whole to carry this idiom much farther than other writers. In c. 122 we have ὀργὴν ποιούμενοι as a periphrasis for ὀργιζόμενοι,

actually "resumed" in the next chapter by πολλφ ἔτι μᾶλλον ὀργισθέντες. He freely extends the idiom to compounds also, as in c. 126 4, where λιλακὶ ἀληθὰς προσεκομένη ἐθάρσυνεν is an equivalent for ἀληθῶς περὶ αὐτῶν προσδιδαχθέντες ἐθάρσησαν. In c. 5 120 3, it is carried a step farther still. There, in οὐκ ἀνέμειναν ἀνάγκη προσγένεται serving for them, we have ἡ ἀνάγκη προσγέννεται serving for the passive of that προσαναγκάζειν which is formed directly from ἀνάγκη and 10 means to put compulsion upon, as distinct from the προσαναγκάζειν which, as an ordinary compound of ἀναγκάζειν, means further to compel.

Another characteristic of the style of Thucydides is almost as marked as this last. It is his management of 15 participles. He seems to love to accumulate them one upon another, as, for instance, in c. 48 οἱ δὲ ἐφυλάσσοντό τε ώς εδύναντο και αμα οί πολλοι σφας αὐτοὺς διέφθειρον, οίστούς τε οθς αφίεσαν εκείνοι ες τας σφαγάς καθιέντες καὶ ἐκ κλινῶν τινῶν αι ἔτυγον αὐτοῦ ἐνοῦσαι 20 τοίς σπάρτοις καὶ ἐκ τῶν ἱματίων παραιρήματα ποιοῦντες άπαγγόμενοι παντί τε τρόπω τὸ πολύ τῆς νυκτὸς άναλοῦντες σφας αὐτοὺς καὶ βαλλόμενοι ὑπὸ τῶν ἄνω διεφθάρησαν. Here we have καθιέντες and ἀπαγχόμενοι explaining the two ways in which the men caused their 25 own deaths, then ἀπαγγόμενοι itself is explained by τοῖς σπάρτοις and by another participle παραιρήματα ποιοῦντες -and lastly, all the ways in which they found death are summed up in the two participles ἀναλοῦντες σφᾶς αὐτούς and βαλλόμενοι ὑπὸ τῶν ἄνω. Or again in c. 69 2, 30 ἀρξάμενοι δ' ἀπὸ τοῦ τείγους δ είγον καὶ διοικοδομήσαντες τὸ πρὸς Μεγαρέας, ἀπ' ἐκείνου ἐκατέρωθεν ἐς θάλασσαν, τάφρον τε και τείχη διελομένη ή στρατιά, έκ τε τοῦ προαστείου λίθοις καὶ πλίνθοις χρώμενοι καὶ κόπτοντες

τὰ δένδρα καὶ ὕλην, ἀπεσταύρουν εἴ πη δέοιτό τι. They begin at the part of the long walls in their possession, and wall up the side towards Megara; then they settle among themselves how much of the trench and walls of 5 Nisaea each detachment of them is to wall off; all this in participles without any finite verb; next the way in which they carried out the task is explained by participles; and last of all comes the verb ἀπεσταύρουν to clinch the whole. Now this seems to me a characteristic Thucy-10 didean sentence. Yet the editors make difficulties about it and wish to insert a finite verb half way through.

With like blindness to this idiosyncrasy of their author's style they prefer to transpose two clauses in c. 30 3 οὖτω δὴ τούς τε Λακεδαιμονίους μᾶλλον κατιδών 15 πλείους ὄντας . . . τό τε ὡς ἐπ' ἀξιόχρεων τοὺς ᾿Αθηναίους μᾶλλον σπουδὴν ποεῖσθαι, τήν τε νῆσον εὐαποβατωτέραν οὖσαν, τὴν ἐπιχείρησιν παρεσκευάζετο, κ.τ.λ., rather than make the easy correction of τό τε into τότε τε, and ποεῖσθαι into ποιουμένους, even when the 20 presence in the sentence itself of five participles already ought to have suggested to them the likelihood of one participle more. It is also in harmony with this trait of style that I have tried to restore the last sentence of the thirty-sixth chapter.

25 Sometimes, as there—πολλοῖς τε ὀλίγοι μαχόμενοι καὶ ἀσθενεία σωμάτων—and in the sentence already quoted, p. xxiii. l. 26, supra, we find the series of participles broken by a substantive in regimen with a preposition or in some case which co-ordinates it in meaning to the 30 participles. Thus ἀσθενεία σωμάτων being equivalent to ἀσθενοῦντες τὰ σώματα ranges easily with μαχόμενοι. So in c. 12 2 τῶν τε χωρίων χαλεπότητι καὶ τῶν ᾿Αθηναίων μενόντων we might have had χαλεπῶν ὄντων, and in c. 24 5 διὰ στενότητα καὶ ἐσπίπτουσα might as well have

run στενή οὖσα. In c. 33 2 χωρίων χαλεπότητι καὶ τραχέων ὅντων, the same sense would have been conveyed by χαλεπῶν as by χαλεπότητι, and in c. 69 3 σίτου τε ἀπορία καὶ οὖ νομίζοντες, the dative is but for variety no better than ἀποροῦντες.

Or, again, some other equivalent of the participle helps to break the monotony of style, as in c. 47 1 ώς δὲ ἔπεισαν καὶ μηχανησαμένων, where we might have had either ἐψηγανήσαντο οτ πεισάντων δὲ καὶ μηγανησαμένων.

I do not remember any instance in the Fourth Book 10 in which either corruption of manuscripts or difficulty of interpretation has arisen from this mode of expression, but there may be such in other books. The case is different, however, with another development of participial usage in Thucydides—a point of style which has not 15 only confused the copyists but also puzzled pretty often the commentators. Take for example c. 20 3, where the Lacedaemonian envoys point out the advantages which the Athenians will reap from letting the prisoners in the island go: Λακεδαιμονίων έξεστιν ύμιν φίλους 20 γενέσθαι βεβαίως αὐτῶν τε προσκαλεσαμένων χαρισαμένοις τε μαλλον ή βιασαμένων. You may become friends on a firm footing of the Lacedaemonians, they themselves entreating you and you doing them a favour rather than they compelling you. Here most manuscripts, 25 and, I think, all editors read Biagauévois, as if any speaker pleading for concession would admit that it was in the power of the other side to do as they pleased. "Concede this point," is the argument, "and let us be If you refuse, we shall fight it out and force 30 Sentences of this type, in which the case of the participle is the only mark by which we can tell to whom it refers, are very common; and it cannot surprise us if such πολύνους βραχυλογία has constantly led to

elsewhere.

clerical errors in the manuscripts and to the much more serious corruption of adding connecting particles or explanatory pronouns. Both these sources of error will be illustrated in another place. Here it will be enough 5 to give one or two more instances of this usage. When the Athenians surprise the men on the island, they at once cut down all they find ev te tais evvais έτι καὶ ἀναλαμβάνοντας τὰ ὅπλα, λαθόντες ποησάμενοι την απόβασιν, οιομένων αὐτών τὰς ναῦς κατὰ τὸ ἔθος 10 ές ἔφορμον της νυκτὸς πλείν c. 32 1. First we have a participle referring to the object of the principal verb, then we hark back to the subject, and then again to the object. In c. 5 1 έν ολιγωρία εποιούντο ώς όταν έξέλθωσιν ή ούχ υπομενούντας σφας ή ραδίως ληψό-15 μενοι βία we have only one change, from object back to subject, but the sentence also introduces us to another feature of Thucydides's style—the frequent use he makes of the indirect reflexive pronoun in the plural. I say in the plural, because in the singular 20 either Thucydides avoided the forms & and où (oi he uses some dozen times in all), or else they have been displaced by the later equivalents ξαυτόν or αὐτόν a question of great difficulty which will be touched upon

25 Here too a reader of Thucydides must make himself master of the Attic use. The reflexives σφᾶς, σφῶν, σφίσι, σφέτερος suit the πολύνους βραχυλογία of the writer. Indeed it was as much in reference to this as to anything else that I spoke above of expressions 30 approaching almost to a parody of Attic idiom. These pronouns occupy the compilers of the poor Thucydidean "scholia." They constantly interpret them by proper names, and that their predecessors did the like is indicated by many an instance of such explanations getting

into the text and even by the presence in a wrong place in the text of an αὐτούς, an αὐτοῦς or an αὐτοῦς which has no business there, but has crept in from the margin where its first function was to explain a σφᾶς, a σφῶν, or a σφίσι. I never can quite get over a certain feeling 5 of strangeness in some of the modes of expression which the existence of this convenient pronoun has made possible for Thucydides, as, for instance, παντί τε τρόπφ ἐκάτεροι ἐτεχνῶντο, οἱ μὲν ἐσπέμπειν τὰ σιτία, οἱ δὲ μὴ λανθάνειν σφᾶς c. 26 9, but for Greeks themselves of a later date 10 they seem not only to have appeared strange but even unintelligible, if we can judge from the number of comments made upon them and the constant blunders in explaining them.

Such in rough outline are the main features of the 15 style of Thucydides. No one who has grasped them firmly-and no one can do that who does not know Greek well-will find any difficulty in reading the His style is simple but greater part of the history. powerful, a fitting weapon for a vigorous understanding 20 dealing in an unaffected way with events and the lessons So much we can make to be derived from them. certain of, if we accept the general impression produced by the study of his work. If there are many passages, obscure and uncertain, which seem to tend to overthrow 25 any judgment formed by general impression, we must not forget that not a few of such passages have already been convincingly emended, and that if many are still unintelligible, textual study provides overwhelming evidence that their obscurity is less likely to be due to 30 the style of Thucydides than to the thousand and one causes of corruption to which any manuscript tradition is inherently liable.

To a certain extent in what has been said we have

already trenched upon the question of diction, but its main bearing upon the text has still to be considered.

Are there conventional, archaic, and poetical elements all combined in the diction of Thucydides, or ought we 5 rather to regard as entirely archaic such elements as distinguish his diction from that of other Attic writers? It is not easy to answer. With the evidence at present at our disposal, how are we to say where the $\sigma\sigma$ in words like θάλασσα and πράσσειν came from? Certainly 10 no contemporary of Thucydides used such forms in ordinary speech with other Athenians. Why in prose writing did Thucydides prefer them? Was the $\sigma\sigma$ an archaism as in tragedy, or was it rather a conventional spelling natural in a successor of the Ionic originators of historic 15 prose? If we knew how to answer this question, we could explain a great deal besides which at present baffles us, and even might find in the end that Atticising διορθωταί had not only re-spelt our author but even replaced many an un-Attic form by its Attic equivalent, 20 leaving in their ignorance only enough of the old element to set us thinking. Dobree pointed out that in c. 28 4 Plutarch's copy seems to have exhibited κατακτενείν where all our manuscripts read amokteveîv, and we may compare c. 67 4 where one manuscript reads ἀποκτείνουσι 25 for κτείνουσι.

Even as it stands, the diction of Thucydides comprises many forms that belong to Ionic or tragedy rather than to Attic proper. To draw, as our custom has been, all our examples from the book here edited, we find 30 δοκεῖν several times over for νομίζειν: ¹ ἐκλέγειν as the present of ἐξειπεῖν: ² πιθέσθαι for πεισθῆναι: ³ κτείνειν

Not in "survival" phrases like πως δοκεις etc. but as the equivalent of νομίζειν 36 1: 62 2: 104 2.

² 59 2. See note in loco.

^{3 18 5} and passim.

for $\partial \pi o \kappa \tau \epsilon \ell \nu \epsilon \nu \epsilon^{-1}$ examings or examinations for examinations for examinations of $\partial \ell \nu \eta \epsilon^{-2}$. And it is the same with words that act upon syntax. We have several examples of $\mu \dot{\eta}^{5}$ with the meaning lest even when no verb of fearing or taking care or their equivalent precedes, and also a few cases of the relative without $\partial \nu^{6}$ in clauses expressing indefinite frequency in present time; of $\partial \ell \nu \ell^{3}$ for $\partial \ell \nu \ell^{3}$ in temporal clauses; and of $\partial \ell \nu \ell^{3}$ with the dative in the sense of rest upon.

Now these are specimens only, drawn from a large 10 class of words of a like character; but even in themselves they are enough to make us hesitate in pronouncing an opinion upon certain points of manuscript tradition. instance one codex always writes alei for the dei of the Sometimes $\partial \pi \phi$ is exhibited by all in cases 15 where certainly we should be justified in regarding it as a pure mistake of the copyists if we were dealing with Plato or Demosthenes. But with the above examples of undoubted aberration from normal Attic usage to raise a doubt, are we prepared either to say that alel is wrong, 20 or in the other case to write, as Cobet bids us, ὑπό for $\dot{a}\pi\dot{o}$? When Herwerden confidently replaces $\eta\nu$ by $\dot{\epsilon}\dot{a}\nu$ "quia hodie ex inscriptionibus constat seculo quinto ante Christum Athenienses hanc voculam in pedestri oratione non contraxisse" we have a perfect right to ask 25 him to explain why he has not throughout written πράττειν for πράσσειν or θάλαττα for θάλασσα. we might with as good reason make Thucydides spell it $\tilde{a}\nu$ as $\epsilon \hat{a}\nu$, because if he resembles them in spelling πράσσειν, he might follow them too in other habits. 30

¹ 67 4: 74 3: 96 8: 127 2.

² 36 2: 111 2: 115 3: 25 11.

³ 32 4.

^{4 35 4.}

⁵ 22 3: 80 2: 105 1.

^{6 17 2.}

⁷ 44 2 : 83 2.

^{67 3.}

We shall see in the third dissertation that as a means of correcting the manuscript spelling in the case of the great majority of words, the use of inscriptions cannot be over valued. The bulk of the words used 5 by Thucydides might have been used by any Athenian of the day in ordinary conversation. Of these, inscriptions can give us the orthography. But as to that class of words to which $\pi \rho \acute{a}\sigma \sigma \epsilon \iota \nu$ and $\mathring{\eta}\nu$ belong, inscriptions have nothing to tell us. It may very well be that Thucydides 10 was uniform in his spelling of the word for if, as he was in regard to πράσσειν or any other such word, and that he wrote throughout either $\eta \nu$ or $\delta \nu$ or $\delta \delta \nu$, but it would be rash to contend even for this unless we were also prepared to banish the one or the other of alternative forms 15 like είστηκεσαν and εστασαν, τεθνηκότες and τεθνεώτες.

I am afraid that in this as in much else we must be content for the present to take tradition as it has reached us, and do without certainty even where uncertainty is to every true scholar disquieting. And hope is not 20 denied us. For the history of scholarship is one record of uncertainty passing into certainty—new evidence being produced from the most unexpected places, and old knowledge in the light of the new acquiring a fresh value.

CHAPTER II.

INTERPOLATION IN THUCYDIDES.

I PROPOSE in this dissertation to examine a cause of corruption the formidable influence of which on the text of Thucydides appears to me to have hitherto been imperfectly estimated.

Every one is aware that to almost all classical authors 5 there exists a body of comments in Greek, preserved for the most part in the manuscripts of those authors, written some of them on the margin, top, bottom, or side, some between the lines of text. As a rule, the interlineal comments consist mainly of glosses, that is, late equivalents 10 for single words or phrases used by the author, while the marginal notes may either be true scholia corrupted or any other kind of comment supposed to illustrate the text. As seen in a manuscript, such notes, though confused enough, are yet less arbitrarily arranged than they appear 15 when printed in the continuous fashion ordinarily adopted by editors. Indeed a collection of printed "scholia" is often made up of "scholia" from many manuscripts, each with its own tradition both of text and notes. It is bad enough to find in one manuscript a jumble of "scholia" swept 20 together from different sources, but the case becomes nearly desperate when we have to face a printed compilation of "scholia" made from many different manuscripts, and thrown together into a series, irrespective of the place which they occupy on the page of their several manuscripts.

But desperate as this condition of things may be to a critic of the present time, I venture to assert that it is less desperate for him than the less complicated arrangement of comments was to any one who tried to edit or merely copy a classical text at any time in the thousand years 10 preceding the invention of printing. First of all, how was he to decide between a gloss or a "scholium" and a correction? For a copyist would not mar the appearance of his page by erasures, and if he wrote the wrong word left it in the text with some slight and easily erased mark 15 to distinguish it and put the right word above it or in the margin; and if he omitted one line or more would also write them in the margin where they were as likely as not to be taken for comments. Then again for the scholia proper, the old tradition of the critical schools was lost. 20 The manuscript which he copied perhaps contained scholia explaining the critical marks of two or more of the great critics who had edited or commented upon the text-and no two critics had exactly the same system of critical marks or attached identical meaning in every 25 case to the same marks. It might even happen that our editor knew nothing of critical marks at all, and was further confused by the odd beginnings of the scholia intended to explain them. Is it to be wondered at if he ran the comments of different schools together, or even 30 out of two or more identical in substance made one new comment? As the date became later, the chances of corruption became more numerous. The sensible learning of the Alexandrine schools was recast again and again by inferior grammarians till it lost in the hands of the

Byzantines the last traces of its origin. The great tradition of criticism disappeared.

The case being as I have described it, I maintain that nothing could have prevented the importation into the text of any author of a great deal of what was 5 properly comment. The dimensions of their form of corruption have been occasionally hinted at by the greater critics, but the kind of labour by which alone it is possible to acquire the special knowledge needed to enable us to estimate them is in its nature distasteful; and thus 10 it happens that for the most part only those interpolations have been pointed out which most interrupt the current of a writer's thought.

In Thucydides especially this kind of corruption has escaped notice more easily because of his undeserved 15 reputation for obscurity and clumsiness of expression. But it has itself contributed not a little to that reputation, and I hope to be able to show that of all authors he has suffered perhaps most from illicit additions to his text.

Before entering upon this question, it is necessary that we should have a clear terminology. The word gloss we may retain, for, although originally it bore the sense of obsolete word needing explanation, English use has now sanctioned its employment in the sense of γλώσσημα 25 or easier word explaining a more difficult. But the case is different with scholium and scholia. If we may judge from the loose way in which they are used by many commentators, these words convey to most minds a most hazy meaning. It would serve to make the 30 discussion of such points more clear and precise, if we confined scholium to its original sense of the statement of the way in which a particular school takes a word or phrase If this is done, we shall perhaps have no or passage.

9:50

occasion to use the word at all in regard to Thucydides, seeing that the collection of so called "scholia" on his texts are evidently for the most part Byzantine in origin.

In place of this word as ordinarily used I would 5 suggest another. Marginal note will not do as there are interlineal notes as well as marginal; and comment is no better because it is not applicable to some of the sentences which have got inside the text from outside. On the other hand, if we anglicise the Latin adscriptum on the analogy 10 of postscript and rescript we get exactly what we want. The usefulness of the word will be its best excuse.

First in regard to glosses. Even in this one book of Thucydides there is a fair sum of evidence for the ease with which a gloss may take the place of the word which 15 it explains. One manuscript or group of manuscripts may show the gloss when the rest have kept the true word. Thus several manuscripts present in c. 60 2 ίδίοις for οἰκείοις, in c. 92 3 ἀλλότριον for ἀλλόφυλον; two manuscripts show in c. 121 1 ταχέως for προθύμως and 20 in c. 131 1 ὑψηλοῦ for καρτεροῦ; while in c. 80 4 ἔγνω for ἤσθετο, in c. 86 1 παραγέγονα for παρελήλυθα, in c. 126 4 βεβαιότερον for τολμηρότερον, have each the support of a single manuscript. In c. 87 1, the place of ἀναθρούμενα has been taken in one manuscript by ἀναθρούμενα and in another by ἀφομοιούμενα.

Hardly less convincing are some of the cases in which the gloss has not replaced the right word but has established itself alongside of it, either by the help of καί or no. Sometimes we can trace the process half way as, 30 for example in c. 112 3, the καί may not have got into all the manuscripts—βουλόμενος κατ' ἄκρας καὶ Βεβαίως έλεῦν. One manuscript has κατ' ἄκρας βεβαίως. Here we can even track the βεβαίως to its source, namely c. 114 1 βεβαίως τῆς πόλεως ἐχομένης. A case without

10

καί was first noticed by Dobree in c. 44 5 νομίσαντες των έργο αστυγειτόνων Πελήποννησίων βοήθειαν επιέναι, and another has been pointed out by Cobet in c. 55 2 ές τε τὰ πολεμικά εἴπερ ποτὲ Μάλιστα Δὰ ὀκυπρότεροι έγένοντο. I would myself suggest that an early instance 5 of the same source of error has produced all the difficulty of c. 126 6 γνώσεσθε τὸ λοιπὸν ὅτι οἱ τοιοῦτοι ὅχλοι τοις μεν την πρώτην εφοδον δεξαμένοις άπωθεν απειλαίς τὸ ἀνδρεῖον μελλήσει ἐπικομποῦσιν κ.τ.λ.: 'Απειλαῖς is evidently a gloss upon μελλήσει.

The more common type, however, is when we find the word glossed and its gloss united by καί, as c. 116 2 την Λήκυθον καθελών καὶ ἀνασκεύασας. The word ἀνασκεύασας (which in this sense, it must be remembered, is formed directly from $\partial \nu \dot{a}$ and $\sigma \kappa \epsilon \dot{\nu} \eta$, and has nothing to do with 15 the compound of σκευάζειν with the same spelling but a different meaning) was likely to give late readers trouble -the existing "scholia" prove as much-and was Similar glosses we have to eject explained by $\kappa a \theta \epsilon \lambda \omega \nu$. also from c. 112 3 ανω και έπι τὰ μετέωρα; and c. 133 2 20 ἔλαθεν ἀφθέντα πάντα καὶ καταφλεχθέντα.

It would have been well for the text of Thucydides if glosses had always been incorporated by methods so unsophisticated as these. After all, the harm which they do in this form is chiefly to convert good Greek into 25 slipshod Greek.

The case is different when we have actual contamination of gloss and text; that is, when in order to bring the gloss into the text either gloss or text is altered. Thus in c. 85 6 καὶ γὰρ οὐ μόνον ὅτι αὐτοὶ ἀνθίστασθε, 30 άλλὰ καί κ.τ.λ. we have neither the original text οὐχ ὅτι nor the gloss upon it, οὐ μόνον, nor, again, the two together, but a mixture of both. Similarly in c. 17 2 τοὺς δὲ λόγους μακροτέρους οὐ παρὰ τὸ εἰωθὸς μηκυνοῦμεν

we detect a contamination of the Thucydidean μακροτέρους $\pi o n \sigma o \mu \epsilon \theta a$ with the commentator's $\mu n \kappa \nu \nu o \hat{\nu} \mu \epsilon \nu$. But we have not yet mentioned the more elusive types of this process, in which the case of a substantive or the person 5 of a verb either in gloss or text has had to be changed, before a gloss could take its place as an integral part of a sentence. Most of the instances of this corruption seem hitherto to have remained undetected. In c. 34 1 all the manuscripts give αὐτοὶ τῆ τε ὄψει τοῦ θαρσεῖν τὸ 10 πλείστον είληφότες πολλαπλάσιοι φαινόμενοι. Dobree suggested πιστόν, a word constantly confused with πλείστον, and so restored the place in part. Many devices have since Dobree's time, as well as before him, been tried upon the passage—all without success. 15 real explanation is simple enough. The expression $\tau \delta$ πιστόν was glossed τὸ θαρσείν. Then the gloss worked its way into the text, not by the honest attachment of καί, but by a change to the genitive. The same chapter furnishes also another instance, except that in this case it 20 is the text which has been modified. As given in the manuscripts the words run ἀποκεκλημένοι μέν τι όψει τος προοράν, ύπὸ δὲ τῆς μείζονος βοῆς τῶν πολεμίων τὰ ἐν αύτοις παραγγελλόμενα οὐκ ἐσακούοντες. The ordinary way of taking this is to see an elegance of antithetic con-25 struction in τη όψει and ἐσακούοντες. But surely such a thing is confusion of thought, not elegance of diction, and in any circumstances to translate it in this way requires us to invent a new use for the dative. does not αποκεκλημένοι τοῦ προορᾶν mean οὐ δυνάμενοι 30 προορâν, and so make a perfect antithesis to οὐκ ἐσακούοντες? There is certainly corruption here, and of the kind we are now considering. Thucvdides wrote ἀποκεκλημένοι τῆς ὄψεως quite in his own manner, and της όψεως was glossed τοῦ προορᾶν quite after the fashion of his annotators. The manuscript text is an attempt of combined $\tau \hat{\eta} \hat{s}$ $\delta \psi \epsilon \omega \hat{s}$ and $\tau \hat{o} \hat{v}$ $\pi \rho o o \rho \hat{a} \nu$.

Now that this source of error has been pointed out, I have no doubt that many other passages of Thucydides will receive easy elucidation in the same way as have these two difficulties.

Before leaving the question of glosses, I should like to suggest another field of inquiry, more sterile perhaps, but still admitting of cultivation. How far do such spellings as συλλεγεῖσαι for ξυλλεγεῖσαι in c. 25 3: συνε- 10 χῶς for ξυνεχῶς in c. 43 5: κρείττους for κρείσσους in c. 29 4: and ἔλαττου for ἔλασσου in c. 72 2, justify us in believing that these forms are really glosses which have completely ousted their principals? My own inclination is to believe that they have this origin; but, if this is 15 so, the Thucydidean word will in most cases never with any certainty be restored. For συλλεγεῖσαι we might propose with some plausibility ἀγερθεῖσαι, and perhaps for ἔλασσου the older ὅλειζου, and so with the rest, but nobody need be convinced except he chooses.

To turn next to adscripts, we shall not want evidence in support of the contention that much of the obscurity attributed to Thucydides ought really to be shifted to other shoulders. The manuscripts often provide excellent evidence against themselves by disagreeing, either in the 25 place to which they assign such comments, or about inserting them at all, or lastly, about the form which they ought to take. Instances of the placing of adscripts differently in different manuscripts are c. 86 1 where some manuscripts read ὅρκοις τε λακελαιμονίων καταλαβών 30 τὰ τέλη, others ὅρκοις τε καταλαβών τὰ τέλη λακελαιμονίων: c. 106 1 where we have both σφίσιν εἶναι τὰ λεινά and σφίσιν τὰ λεινά εἶναι: c. 67 3 οι προλιλόντες τῶν μεγαρέων οὖτοι and οι προλιλόντες οὖτοι τῶν μεγαρέων:

c. 84 2 éti ézw öntoc and öntoc ézw éti: in c. 85 7 we have actually four variants ην υῦν ἐγω ἔχω, ην ἐγω ἔχω, ην ἔχω έγώ, and ην έχω. Secondly, an adscript may appear in some manuscripts and not in others. In c. 98 7 only one 5 manuscript gives the adscript in τους μη εθέλοντας ώς περ τίμημα τι τὰ μὴ πρέποντα κομίζεσθαι. Ιn c. 126 5 ούτε γὰρ τάξιν ἔγοντες αἰσγυνθεῖεν ἂν ὥςπερ κοις οἱ λακε-Δαιμόνιοι λιπεῖν τινὰ χώραν βιαζόμενοι the adscript appears only in two books, while in c. 76 5, on the 10 contrary, the majority of the manuscripts combine to support the interpolated word—ή μεν οὖν ἐπιβουλή τοιαύτη παρεςκεγάζετο. Or, lastly, the adscript appears in different forms in different manuscripts, as in c. 108 1 τότε δὲ ραδία ἤδη ἐνομίζετο Γεγενήςθαι, where besides 15 ENOMIZETO there is manuscript authority for enomize and enomizon. So in c. 85 7 we have both τω en nicala στρατώ and τώ έκει στρατώ.

But for the detection of interpolated adscripts we are not dependent solely upon manuscript evidence. There 20 are many other kinds of proof which are available.

Thus it sometimes happens that adscripts are unmasked by the presence in them of some idiom unexampled in classical usage but prevalent in later Greek. There are not a few cases of this in Thucydides. In c. 25 133 3 the manuscripts read ἔτη δὲ Χρυσὶς (ἡ Χρυσὶς v.l.) τοῦ πολέμου τοῦδε ἐπέλαβεν ὀκτὰ καὶ ἔνατον ἐκ μέσου ὅτε ἐπεφείγει. Now, except that the turn of the first part is too idiomatic, this sentence might have passed muster in the second century or so after Christ, when 30 the pluperfect had begun to be used as a simple past tense, but certainly, as it stands, it was not written by Thucydides. For him the two last words could have meant nothing else than at the time when she was a banished woman, just as in c. 14 ταῖς δὲ λουπαῖς ἐν τῆ

γη καταπεφευγυίαις ἐνέβαλλον means attacked the ships now in refuge at the land, or c. 46 οί δ' ἄνδρες κατα- $\pi\epsilon\phi\epsilon\nu\gamma\delta\tau\epsilon$ $\delta\theta\rho\delta\omega$, the men now in refuge in a body, or c. 35 τεθαρσηκότες, being in heart, and εστρατοπέδευντο passim, were in camp.

Another example no less instructive of a late idiom betraying an adscript is furnished by c. 102 4 ħν 'Aμφίπολιν "Αγνων ωνόμασεν ότι έπ' αμφότερα περιρρέοντος τοῦ Στουμόνος Διὰ τὸ περιέχειν αγτην κ.τ.λ. Such a use of διά with το and the infinitive is quite common in 10 late writers in cases where a classical author would have, employed "va with the subjunctive or optative, or else 1, ἐπί with the accusative of a verbal noun. Happily, this adscript is gradually disappearing from our editions. as yet no editor or critic has ventured to omit two 15 phrases occurring elsewhere in which διά bears no less unclassical a sense than it does here. In c. 40 2 καί τινος έρομένου ποτέ ύστερον των 'Αθηναίων ξυμμάγων λι' δχθηλόνα ένα των έκ της νήσου κ.τ.λ. the expression δι' ἀγθηδόνα ought, as far as classical Greek goes, to 20 mean in distress, in vexation, and so the "scholia" on the passage take it. ή διάνοια· `Αθηναίων σύμμαγός τις άχθόμενος ήτοι τοις 'Αθηναίοις ώς φορτικώς άρχουσιν ή άχθόμενος έπλ τή των Λακεδαιμονίων συμφορά, ήρετο κ.τ.λ. But this meaning does not suit the context, 25 and the only meaning that does suit it is that which δi άγθηδόνα would ordinarily bear in late Greek, namely, to cause annoyance. For this reason we may confidently transfer the words to the margin as no less palpable an adscript than Aid to the piexein. The remaining instance of 30 διά with an unclassical sense occurs in a chapter which, by the consent of the best critics, contains other interpolations. Dobree was the first to express surprise at the phrase Διά τθε τάφρογ being used in c. 67 3,

ἀκάτιον εἰώθεσαν ἐπὶ ἀμάξη λιὰ τῆς τάφρος κατακομίζειν κ.τ.λ., in the sense required by the context of by or along the canal, and desiderated κατὰ τὴν τάφρον on the analogy of κατὰ τὸν ποταμόν in c. 107 2. If he had consulted 5 the "scholia" on c. 107 he would have found κατὰ τὸν ποταμόν actually explained ἡγουν διὰ τοῦ ποταμοῦ. After this, can anything be more plain than that διὰ τῆς τάφρου is an adscript that has crept into the text?

With like certainty we may eject the adscript in c. 120 10 περλ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας εἶτ ἐπήρχοντο, because even if Thucydides may have used ἐπήρχοντο as far as form goes, he undoubtedly no more used it in the late sense of discuss than he used διά in the late senses of to cause and along. In c. 25 2 ἀπέπλευσαν ἐς τὰ οἰκεῖα στρατόπεδα 15 τό τε ἐν τῆ κεστάνη καὶ ἐν τῷ ἡμρίφ the absence of the article after καί is decisive for considering the explanation of στρατόπεδα a late addition to the text; and in 122 6 ψήφισμα ἐποήσαντο Κλέωνος γνώμη πεισθέντες

20 I cannot suppose either that any scholar who had once read the sentence c. 3 3 οἱ δὲ πολλὰς ἔφασαν εἶναι ἄκρας ἐρήμους ἢν βούληται καταλαμβάνων τὰν πόλιν δαπανᾶν, could ever forget the construction of δαπανᾶν. It must remain on his mind to oppress it

classical usage exclaims against the participle.

25 like a nightmare every time that the memory recalls it.

To see such things in Alexandrines or Byzantines does not startle, but it is different in Thucydides. It is no defence of the expression that Suïdas explains it (865)

C). That need mean nothing more than that the ad-30 script $\tau \dot{\eta} \nu$ $\pi \dot{\delta} \lambda \iota \nu$ got into the text a little sooner than some others.

A few lines farther down at the beginning of the following chapter we have an admirable illustration of the way in which adscripts combined with glosses may

modify the whole structure of a sentence, producing obscurity and irregularity where all was at first clear and normal. The process of corruption in this case will be found traced in the notes to the passage. But let me speak here of two other examples of precisely 5 the same combination of sources of error. They come close together, one at the end of the tenth chapter and the other in the eleventh.

I daresay all will be ready to admit that for an Athenian officer in encouraging his men to meet a landing 10 of the enemy, it was a very natural piece of advice to bid them remember the lessons of their naval trainingότι εί τις ὑπομένοι καὶ μὴ φόβφ κατάπλου ὑποχωροίη, ούκ ἄν ποτε βιάζοιτο. And such I believe was the sentence as Thucydides wrote it. But see how adscript 15 and gloss have changed it—δτι εἴ τις ὑπομένοι καὶ μὴ φόβω ροθίου και νεών δεινότητος κατάπλου ύπογωροίη $\kappa.\tau.\lambda$. A perverse commentator took $\phi \delta \beta \omega$ as governed by ὑποχωροίη and gave it the poetical sense of terrors, glossing it then by δεινότητι, while either he or some 20 one else brought out the connotations of κατάπλου by adding $\dot{\rho}o\theta lov$ and $\nu\epsilon \hat{\omega}\nu$. When the time came for gloss and adscripts to enter the text, the case of δεινότητι had to be altered, so giving us a most amazing sentence for any Attic mouth to speak. 25

The second passage has lost its original form through precisely the same tendency of commentators to make explicit all that is implied in any word. Brasidas sees his captains and steersmen hesitating and cautious and cries out to them never to think twice of saving timber 30 in circumstances like theirs—δρῶν τοὺς τριηράρχους καλ κυβερνήτας εἶ τη καλ δοκοίη δυνατὸν εἶναι σχεῖν ἀποκνοῦντας καλ φυλασσομένους, ἐβόα ὡς οὐκ εἶκὸς εἶη ξύλων φειδομένους, κ.τ.λ. But the manuscripts after

φυλασσομένους put τῶν νεῶν μὴ ξυντρίψωσιν, words which nobody has yet explained in accord with Attic idiom—nor ever will explain as Attic. For they are a haphazard collocation of a gloss upon ξύλων and an 5 adscript to φυλασσομένους.

The key to such emendations as these I found in the "scholia" of Aristophanes. But even the late and insignificant "scholia" on Thucydides might in themselves furnish the means to free the text from 10 a very large class of interpolations. If we run our eye through the Thucydidean "scholia" we shall find a very common way of introducing an explanation or illustration of the text is by a relative pronoun, adverb, or conjunction—either simple, or far more commonly 15 compounded with $\pi\epsilon\rho$. Thus in c. 31 δ $\tilde{\eta}\nu$ $\tilde{\epsilon}\kappa$ $\tau\epsilon$ θαλάσσης κ.τ.λ. is explained όπερ, φησί, μέρος τὸ έσχατον καὶ τὸ πρόεχον κ.τ.λ.: in c. 86 the sentence beginning ἀπάτη γὰρ εὐπρεπεί is paraphrased τοις γὰρ έν δυνάμει, φησίν, ουσιν ώς περ έσμεν ήμεις αίσχιον έστι 20 κ.τ.λ.: in c. 92 to the words του πλέονος δρεγόμενος we have the adscript ως σερ οί 'Αθηναίοι: and in c. 126 to οίς δὲ βεβαίως τι πρόσεστιν ἀγαθόν the adscript ἄσπερ ἡμῖν. Notes like the following are numerous: c. 9 tác tpihpeic: ắc $\hat{elye}$ λοιπάς: ^{1} c. 65 käkeínoic koiná: 25 ΙΝΑ ἐάν τις βουληθη ἀπὸ Σικελίας πλεῦσαι κατ' αὐτῶν κ.τ.λ.: c. 100 εςεςιλήρωτο: ωςτε ύπὸ τοῦ πυρὸς μή βλάπτεσθαι την κεραίαν: c. 127 το απορον της ολος: καθ' ਜੈn οὐκ ἢν πόρος ἐξελθεῖν: c. 133 ἔnaton ἐκ μέcoy: ώςτε τὰ πάντα πεντήκοντα εξ ήμισυ έτη διήνυσεν ή 30 Χρυσίς ίέρεια.2

¹ I ought not to have hesitated to remove from the text the words $alme\rho$ ησαν abτφ dπλ των καταλειφθεισών. As an adscript they are not

so good as that in the "scholia" here.

" 'Haec summa annorum conficitur e loco Thuc. ii. 2. cum hoc collato."—Duker.

Now it is the case that a great many of the passages in the text which present difficulty of construction in one way or another contain clauses of exactly this order —things quite in keeping with a body of annotations consisting largely of schoolboy "construes," "orders," and 5 comments, but altogether out of place in an author like Thucydides. And it is also the case that a great many of such passages may be at once rendered clear and straightforward by the omission of these clauses. c. 76 2 τω γαρ Ἱπποκράτει καὶ ἐκείνω τὰ Βοιώτια 10 πράγματα ἀπό τινων ἀνδρών ἐπράσσετο βουλομένων μεταστήσαι τον κόσμον και ές δημοκρατίαν ώς περ οί άθηναῖοι τρέψαι, it would not be easy to find a construction for $\delta\sigma\pi\epsilon\rho$ of 'A $\theta\eta\nu$ a for. It is indeed as certainly an adscript as any of those quoted above from the 15 "scholia." This instance and a few others of the simpler sort have been already pointed out by critics, and some of them even recognised by editors. For example, $\delta \sigma \pi \epsilon \rho$ $\pi \epsilon \rho l \tau o \hat{v} \pi o \lambda \epsilon \mu \epsilon \hat{v}$ has been given up in c. 62 2, and Cobet has made it clear that in c. 33 1 the words oneo 20 $\mathring{\eta}_{\nu}$ πλείστον τών έν τη νήσω are a note derived from c. 31 οί πλείστοι αὐτῶν καὶ Ἐπιτάδας ὁ ἄργων. for the most part adscripts of this class have been hitherto undetected, and critics have busied themselves so far as they have done anything with attempting to 25 recast them into a shape in which they interfere least with the context. Thus in c. 14 2 à δρώντες οί Λακεδαιμόνιοι καλ περιαλγούντες τῷ πάθει ὅτιπερ αγτῶΝ οί άνδρες ἀπελαμβάνοντο έν τη νήςω παρεβοήθουν more devices than one have been suggested for mending the 30 sentence. The only cure is to leave the $\delta \tau \iota \pi \epsilon \rho$ clause out as an adscript. If we read the chapter without it, we shall acknowledge that we have gained more than is implied in the disappearance of a troublesome construc-

tion. By the same method we shall bring light out of darkness in c. 53 3 και λησταί άμα την Λακωνικήν ποσον ελύπουν εκ θαλάσσης ήπερ μόνον οιόν τ' ήν κακογργεῖςθαι· πᾶσα γὰρ ἀνέγει κ.τ.λ. The whole passage 5 must be read before the completeness of the remedy can be understood. An adscript introduced by one may be detected by the syntactical confusion it causes in c. 123 1 καλ αὐτοὺς ἐδέξατο ὁ Βρασίδας οὐ νομίζων ἀδικεῖν ότι εν τη εκεχειρία φανερώς προσεχώρησαν έστι γαρ α καί The adscript in this case may be early 10 αὐτὸς ἐνεκάλει. in date—it contains no faulty Greek—but it completely breaks the natural current of the sentence. close of c. 29, a tense appropriate in an adscript, impossible in the text, betrays the corruption—λανθάνειν 15 τε αν τὸ εαυτών στρατόπεδον πολύ ον διαφθειρόμενον ούκ ούσης της προόψεως ή χρθη άλλήλογο ἐπιβοηθεῖη. Or, again, as it did with glosses, orthography alone may be enough to unmask an adscript—as c. 89 1 yevoμένης διαμαρτίας τῶν ἡμερῶν εἰς ὧς ἔλει ἀμφοτέρογο στρα-20 TEYEIN.

There is a large class of adscripts, for the most part perhaps early in date, by which commentators remind the reader that it is not the first time that such and such a thing has been referred to. These sometimes 25 contain questionable Greek and sometimes not, but otherwise they are for the most part very harmless. Examples are c. 2 2 'Αθηναῖοι δὲ τάς τε τεσσαράκοντα ναῦς ἐς Σικελίαν ἀπέστειλαν ὥςπερ παρεςκεγάζοντο CP. III. c. 115: c. 129 2 ἐπὶ δὲ τὴν Μένδην καὶ τὴν Σκιώνην, οἱ 30 'Αθηναῖοι ὧςπερ παρεςκεγάζοντο ναυσὶ κ.τ.λ. cp. c. 123: c. 48 6 οἱ δὲ 'Αθηναῖοι ἐς τὴν Σικελίαν, ἵναπερ τὸ πρῶτον ὥρμηνος, ἀποπλεύσαντες: c. 75 1 τῆς 'Αντάνδρου ὑπὸ τῶν Μυτιληναίων ὥςπερ λιενοοῦντο μελλούσης κ.τ.λ. cp. c. 52 2. It is surely not worth a critic's while to alter

as some have done $va\pi\epsilon\rho$ to $ev\theta a\pi\epsilon\rho$ or $oldsymbol{l}\pi\epsilon\rho$. It is easier to omit the clause.

In editing Babrius it was borne home to me that not a little of the corruption to be found in the Fables might be most readily accounted for on the supposition that they had at one time served as a school-book. even in Thucydides, as we have already hinted the character of many of the interpolated adscripts is such that they can scarcely have had a different origin, unless we are prepared to place their incorporation in the text 10 at a very late date indeed. Their puerile simplicity is in keeping alike with mature Byzantine knowledge, and with a boy's reluctance to see anything that is not explained to him. Sometimes an easy apposition suffices as with the common class of geographical adscripts like $\tau \delta$ 15 όρος, τὸν ποταμόν, etc. In c. 130 6 all manuscripts read έσπεσόντες ές την μένλην πόλιν, though one would think there was as little risk of misunderstanding the name of the town as in the preceding chapter where the manuscripts indeed give only ές την πόλιν ἀπηλθον but the 20 "scholia" annotate: $\tau \dot{\eta} \nu$ Mé $\nu \delta \eta \nu$. In other cases the adscript is hardly less simple in form, as in c. 17 4 $\tau o \hat{v}$ πλέονος ελπίδι ορέγονται: c. 34 1 βραδυτέρους ήδη δντας τω ἀμήνεςθαι: c. 3 3 τω δε διάφορόν τι εδόκει είναι τοῦτο τὸ γωρίον έτέρος μάλλοη: c. 128 5 ές τὸ λοιπὸν Πελοπον- 25 νησίων τη μέν γνώμη Δι' δθηναίογο οὐ ξύνηθες μίσος elve. Or, again, the epexegesis is contained in a clause with ώς, ὅπως, οτ ὥστε—as c. 36 2 ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ὁρμήσας ώςτε μη ίδειη εκείνοις: ς. 4 2 τον πηλον αγγείων άπορία ἐπὶ τοῦ νώτου ἔφερον ἐγκεκυφότες τε ώς κάλιςτα 30 μέλλοι ἐπιμένειν καὶ τὰ χείρε ἐς τοὐπίσω ξυμπλέκοντες σπως μη αποπίπτοι: c. 68 5 αὐτοὶ δὲ διάδηλοι ἔμελλον έσεσθαι λίπα γὰρ ἀλείψεσθαι ὅπως Μὰ ἀλικῶνται. Απ adscript of this type has produced one of the most

notorious difficulties in Thucydides: c. 67 3 καὶ πρὶν ἡμέραν εἶναι πάλιν αὐτὸ τῷ ἀμάξῃ κομίσαντες ἐς τὸ τεῖχος κατὰ τὰς πύλας ἐσῆγον ὅπως τοῖς ἐκ τῆς μικώνας ἀθηναίοις ἀφανὰς ὰθ εἴη μ φγλακή, κὰ ὅντος ἐν τῷς λικένι 5 πλοίογ καλένος. In this instance, the ὅπως clause was introduced by ἡ φυλακή in the sense of the precaution, and this word being misunderstood by whoever imported the adscript into the text led to the change of ἀφανές (agreeing with a preceding ἀκάτιον) to ἀφανής agreeing 10 with ἡ φυλακή, itself misplaced.

A participial clause such as is the latter part of the adscript last mentioned is another favourite form for explanatory comments: c. 21 2 οἱ δὲ τὰς μὲν σπονδάς, ἔχοντες τοὰς ἄνὰρας ἐν τις νής κόρη σφίσιν ἐνόμιζον 15 ἐτοίμους εἶναι: c. 80 2 τῶν Εἰλώτων . . . μή τι πρὸς τὰ παρόντα τῆς πήλογ ἐχονικης νεωτερίσωσιν. Indeed, one of these adscripts has done as much as anything towards confirming the hypothesis that Thucydides is an ungrammatical writer. Dobree reduced it to grammar but 20 failed to explain how the bad grammar came to be there. I would ask my readers to turn to the passage itself as printed in this edition (c. 40), and see for themselves whether my account of the corruption is convincing or no.

But besides making explicit by adscripts what was 25 implied to every Athenian in the actual words of Thucydides, certain commentators appear at one time to have explained by adscripts any expressions which involved customs or usages that had passed away in their own day. This was meritorious and useful, but it is to 30 be regretted that these adscripts, like any other, tended to pass into the text. There is an example of this at the beginning of c. 50. 'Αριστείδης ὁ 'Αρχίππου ὁ τῶν ἀργυρολόγων νεῶν ἀθηναίων στρατηγός, αὶ ἐξεπέμφθης κ.τ.λ. An Athenian

historian would never have thought there was any call for him so to explain ἀργυρολόγων νεών.

Now, as may well be imagined, such adscripts as The existing body of 15 this are peculiarly common. "scholia," if any proof is needed, are sufficient to demonstrate the tendency towards this kind of annotation. The text of Thucydides is dotted over with Λακεδαίμονιοι and 'A $\theta n \nu a i o \iota$ in every case and every construction, none of which he ever wrote. Sometimes their origin is dis-20 cernible by anybody and sometimes not. But there can be no doubt about such an instance as τῶν ἀργυρολόγων $\nu \in \hat{\omega} \nu$ 'Aθηναίων, or about $B_{\rho} a \sigma i \delta a \varsigma \delta \hat{\epsilon}$ ο τελλίδος λακεδαι-MONIOC in c. 70 1, or $\Delta \eta \mu o \sigma \theta \epsilon \nu \eta s$ adhnalwn ctpathfoc in c. 76 1. It is not credible that Thucydides should mention 25 so important personages for the first half of the book without any designation, and then begin to tell us that the one was an Athenian and the other a Lacedaemonian. In Demosthenes's case it is no defence to say that the title is official, for all through the operations of the 30 same summer, in which Demosthenes has been taking a part, Thucydides has never once given him in this formal way an official title.

Occasionally these adscripts do not fit in properly

with the text, as c. 24 1 ἐν τούτω δὲ οἱ ἐν τῆ Σικελία cγρακόςιοι καὶ οἱ Ξήμμαχοι: or c. 25 9 παρακελευόμενοι έν έαυτοίς ώς οἱ Λεοντίνοι σφίσι καὶ οἱ ἄλλοι ἔλληνες ξύμμαχοι ές τιμωρίαν έρχονται, where "Ελληνες is added 5 because the Sicels have been mentioned just before. I cannot well conceive of their doing worse mischief than they have done in c. 119 1 ταῦτα ξυνέθεντο λακελαι-**Μ**όΝΙΟΙ καὶ ἄμοσαν καὶ οἱ ΞήΜΜΑΧΟΙ άθΗΝΑίΟΙΟ Καὶ ΤΟῖΟ ΞΥΜμάχοις μηνὸς εν Λακεδαίμονι Γεραστίου δωδεκάτη· ΞΥΝΕ-10 τίθεντο καὶ ἐσπένδοντο Λακεδαιμονίων μέν οίδε κ.τ.λ. The commentators' talk about this passage is endless. Yet, once the adscripts are removed from it—and were there ever any more palpable?—there is nothing to comment about. To this they agreed and swore, the 15 twelfth day of the Lacedaemonian month Gerastius. who ratified the truce were as follows: of the Lacedaemonians, etc., of the Athenians, etc. The armistice here ratified had been prepared at Sparta and sent to Athens for acceptance. The Athenians, whose decree is given 20 in full, had first determined in its favour; secondly, decided that ἄργειν τήνδε την ημέραν τετράδα ἐπὶ δέκα τοῦ Ἐλαφηβολιώνος μηνός; then lastly, ordered σπείσασθαι αγτίκα μάλα τὰς πρεςβείας ἐν τῷ Δήμφ τὰς παρογςας —the ambassadors from the various Peloponnesian States 25 then present at Athens were to ratify the treaty there and ταῦτα δὲ ξυνέθεντο καὶ ὤμοσαν κ.τ.λ. All the members of ai πρεσβείαι ai παροῦσαι agreed to the terms and swore to observe them for a year (Thucydides here gives the date in Lacedaemonian reckoning; in Athenian 30 it has already been given in the psephisma)—lastly representatives from among them and the Athenians (all of whose names are given) ratified their covenant and oaths by solemn religious rites (ἐσπένδοντο).

The misplacing of adscripts in the process of in-

corporating them with the text, if not always so marked as in this instance, is still very common.

In c. 27 1 Dobree long since pointed out that περὶ τὰΝ πελοπόννηκον which makes nonsense in its present place was really an adscript to περιπέμπειν two lines farther 5 It is surprising that a critic of his sagacity who had gone so far should not have gone farther, and carried the same remedy to other passages. It will be long before all the corruptions due to this cause are noted in Thucydides. A few of the more manifest I shall 10 enumerate here. In c. 66 2 οἱ δὲ φίλοι τῶν ἔξω τὸν θροῦν αίσθόμενοι φανερώς μάλλου Η πρότερου καὶ αὐτοὶ ἡξίουν $\kappa.\tau.\lambda$, the adscript really belongs to the following sentence. γνόντες οὐ δυνατὸν τὸν δῆμον ἐσόμενον κ.τ.λ.: in c. 50 2 έν αίς πολλών ἄλλων γεγραμμένων κεφάλαιον ήν πρός 15 λακελαιμονίογο κ.τ.λ. the adscript should have followed γεγραμμένων: in c. 37 1 εί πως τοῦ κηρύγματος ἀκούσαντες ἐπικλασθεῖεν τἢ γνώμη τὰ ὅπλα παραλογ̂ναι it belongs to κηρύγματος, and in c. 131 2 βιασάμενοι παρά θάλας την φυλακήν, νυκτὸς ἀφικνοῦνται, it ought to have come 20 between νυκτός and ἀφικνοῦνται. In c. 109 2 such a misplacement divorces a verb from its object: $\delta A\theta \omega_S$ αὐτής όρος γψηλόν τελευτά ές τὸ Αίγαιον πέλαγος, and in c. 122 5 a verb from its adverb: εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ήδη όντες ἀξιοῦσι κ.τ.λ. But the worst mischief 25 of all may be caused by one and the same adscript getting into the text twice over, as happens in c. 54, where επ θαλάςςμ which is a correct adscript to την πόλιν Σκάνδειαν καλουμένην is also worked in with την πόλιν των Κυθηρίων.

Twice already we have derived from the collection of Thucydidean "scholia" valuable suggestions as to the directions in which we ought to look for interpolations in the text of Thucydides. If we examine them once more,

we shall find that we have not vet exhausted their Consider the following two classes of usefulness. comments, both relating to pronouns. In the one class a pronoun used by Thucydides is explained by the name 5 which the "scholiast" believes it to stand for. constantly wrong, but that does not matter for our The following paragraphs found at random and printed without omission just as they come in Poppo's edition (Pt. II. Vol. III. pp. 152, 153) will show how 10 large a place this kind of note fills in the "scholia." έξήγαγον οί έκ της Πελοποννήσου δηλονότι. μέν ογκ ών: τοῖς 'Αθηναίοις δηλονότι. ATTOIC: ที่YOUV τῶ Περδίκκα καὶ τοῖς ἐπὶ Θράκης ἀφεστῶσι τῶν $\Lambda \theta \eta \nu a l \omega \nu$. τη έκείνων τη: ήγουν τη Λακωνική. έτοίνων 15 όντων: των Χαλκιδέων και του Περδίκκου. Βογλομένοις ΗΝ: ήγουν τοίς Λακεδαιμονίοις.

In the second class, pronouns are supplied where by Attic idiom they are not needed; as in comments like καταθέσθαι: ἐαυτοῖς δηλουότι, and τοῖς πρὶν λόγοις: τοῖς 20 ἐαυτῶν. But this kind of explanation is not frequent, because by the time our "scholia" were compiled, the Hellenistic love of pronouns had already corrupted our text. Indeed we may feel certain that a considerable proportion of the actual "scholia" on pronouns are 25 explanations of such as were introduced in Hellenistic times.

Now of the two classes of interpolations suggested by this means, the former is far the more easily detected. There are one or two admirable instances in the Fourth 30 Book. In c. 38 3 καὶ ἐκείνων μὲν οὐδένα ἀφιέντων, αὐτῶν δὲ τῶν ἀθηναίων καλούντων ἐκ τῆς ἡπείρου κήρυκα, the annotator did not see that ἐκείνων referred to the Athenians and that αὐτῶν did not mean they but themselves. When τῶν ᾿Αθηναίων, his adscript to αὐτῶν in this

mistaken sense, was imported into the text, the whole sentence was corrupted. A simpler instance is furnished by c. 114 4 οὐ δ' ἀν σφῶν πειρασαμένους αὐτοὺς τῶν λακελαιμονίων δοκεῖν ἡσσον κ.τ.λ. Where τῶν λακελαιμονίων is a most palpable adscript to σ dῶν.

The last quotation may perhaps in aυτούς provide an example of the interpolation of a pronoun, but it is not always that adscripts of this nature can be detected. The turn and rhythm of the sentence will sometimes betray them, as in c. 113 2 οἱ μέν τινες ολίγοι διαφθείρονται 10 έν γερσίν αγτών where an adscript to τινές όλίγοι has got so misplaced that it recalls the least polished types of Hellenistic Greek. Sometimes a false idiom will put us on their track, as c. 95 3 γωρήσατε οὖν ἀξίως ἐς αγτογς $\tau \hat{n}$ s $\tau \epsilon \pi \delta \lambda \epsilon \omega s \kappa . \tau . \lambda$. where the use of ϵs is un-Attic. again there may be room for some difference of opinion as to the pronoun to be supplied, and one manuscript may give one form and another another. This has happened in c. 83 1 διαφοράς τε αγτώ οὔσης where there is the variant αὐτῶν. But of all the means at our disposal for 20 eliminating such blemishes by far the best was noticed long since by Dobree when he said "Nil frequentius αὐτός a librariis transposito." He did not see the bearing of his observation on the point now before us, but that does Following this light we shall 25 not alter its value to us. find an adscript in c. 29 3 πρότερον μεν γάρ οὖσης αγτθο ύλώδους κ.τ.λ. because in some manuscripts it comes before. in others after ουσης, and a few lines farther down in καλ πρός των πολεμίων ενόμιζε μάλλον τοςτο είναι: c. 54 1 καὶ ηὖρον αγτογο ἐστρατοπεδευμένους ἄπαντας: c. 61 7 30 τάχιστα δ' αν αγτος άπαλλαγή γένοιτο: c. 108 1 άλλως τε καί ότι ή πόλις αγτοῖς ην ώφέλιμος κ.τ.λ.

The full bearing of these various considerations I had not seen until the first few chapters had been printed, or

I would have relegated the pronoun to the margin in the following cases: c. 5 1 καί τι καὶ Αἰτοὶς ὁ στρατὸς . . . ἐπέσχε: c. 6 2 ὥστε πολλαχόθεν ξυνέβη ἀναχωρῆσαί τε θᾶσσον Αἰτοὶς κ.τ.λ.: c. 10 3 μὴ ῥαδίας Αἰτῷ οὔσης τῆς 5 ἀναχωρήσεως: c. 15 2 ἔδοξεν Αἰτοῖς πρὸς τοὺς στρατηγοὺς κ.τ.λ.

The whole question of the usage of $a \vec{\upsilon} \tau \acute{o} \nu$ and $a \vec{\upsilon} \tau o \acute{\nu} \acute{s}$ and their cases not only in Thucydides but in most other prose authors of the Attic period still requires attentive 10 study. Some light may be thrown upon it from Comedy and from those orators in whom rhetorical rhythm takes a refined form, and perhaps a glimmer or two may reach it from inscriptions, but the evidence of manuscripts alone, though solicited by every means in our power, will always 15 be inadequate to decide a point of this nature. The Attic use differed, we can see, so entirely from that of the periods in which most of the earlier copyists lived that we cannot be surprised if in this respect as in many others the text inclined by degrees to take its colour 20 from Hellenistic.

I am not sure that the mischief here is even confined to adscripts. It seems far from improbable that glosses also have contributed to it. For example, if we reflect upon the uniform precision with which the idiomatic sense of 25 σφᾶς and its cases is adhered to by Thucydides, it certainly is surprising that in the singular he follows no method in regard to the dative but employs for the indirect reflexive οἱ and ἐαυτῷ indifferently; while neither ἑ nor οὑ is found at all, but have their place taken by 30 αὐτοῦ and αὐτοῦ. Which is more probable that in c. 36 1

¹ In c. 113 3 κατέφυγον δὲ καὶ τῶν Τορωναίων ἐς αὐτοὺς ὅσοι ἢσαν σφίσιν ἐπιτήδειοι where σφίσι is used simply for αὐτοῖς I suspect that κατέφυγον

has taken the place of some verb of which the Athenians were the subject. Certainly καταφεύγειν ές αὐτούς is a strange construction.

εἰ δὲ βούλονται ἐλγτῷ δοῦναι Thucydides really wrote ἐαντῷ when in other passages such as c. 28 2 he recognised the true idiom, or that either ἐαντῷ is an adscript or else a gloss that has ousted οἱ? Again, if ἐαντῷ is Thucydidean in this passage, why write αὐτόν and not αὐτόν οr ἐαντόν 5 in such places as c. 50 2 εἰ οὖν βούλονται σαφὲς λέγειν, πέμψαι μετὰ τοῦ Πέρσου ἄνδρας ὡς λὴτόν, and c. 114 3 ἔλεξον ὅτι οὐ δίκαιον εἴη οὖτε τοὺς πράξαντας πρὸς λὴτὸν τὴν λῆψιν τῆς πόλεως χείρους ἡγεῖσθαι? Seeing that it was necessary to come to some decision, I have in 10 the text followed the rule of writing αὐτόν, etc., when the meaning is indirectly reflexive, but this course has been taken with great misgivings.

There now remain for consideration only two more types of interpolation. These I have kept to the last 15 because they differ from those already described in partaking more of the character of what is generally meant by interpolation, namely, additions to the text consciously made. Even of these the one class may have occasionally been mistaken for text just like an 20 ordinary adscript. I refer to cases like c. 16 2 ő τι δ' αν τούτων παραβαίνωσιν έκάτεροι και ότιογη, or c. 60 1 τάς τε άμαρτίας ήμων τηρούσιν ολίταις naycì παρόντες, where the interpolated words, coming from another chapter, may have been jotted on the margin or between the lines 25 by some careful reader who compared passage with passage. But I fear that this is not always true, and that more frequently the words, clause, or sentence were consciously inserted a second time by manuscript editors. When we have to deal with a sentence repeated from 30 one book to another, we may even give a guess as to the date at which the thing was done-namely, at or after the time when the History was divided into books. Indeed, seeing that it is almost certain that our present

arrangement into eight books was not the only one, but that different arrangements into fewer or more books were also known, it may even happen that some of the repetitions which now fall within the same book, were 5 made originally from one book to another.

Be this as it may, the fact remains that in some way or another it happens not rarely that sentences and clauses are repeated from places in which they are manifestly genuine to contexts with which they are quite out 10 of harmony. In c. 102 in the description of the site, which was called afterwards Amphipolis, beginning to δὲ γωρίον τοῦτο ἐφ' οὖ νῦν ἡ πόλις ἐστίν, we have first a clear account of the three attempts to colonise it which runs on for some dozen lines to the words $\kappa a \lambda a \partial \theta i s$ ... 15 έλθόντες οἱ ᾿Αθηναῖοι Ἦγνωνος τοῦ Νικίου οἰκιστοῦ έκπεμφθέντος "Ηδωνας έξελάσαντες εκτισαν-there we would expect the sentence to stop, but instead come words plainly ill-placed τὸ χωρίον τοῦτο ὅπερ πρότερον Έννέα όδοι έκαλοῦντο. They might have been used 20 earlier in the paragraph but, where they stand now, they completely break the current of the thought. these words are either a misplaced $\delta\sigma\pi\epsilon\rho$ adscript to the initial clause τὸ χωρίον τοῦτο, or, as I think more likely, are our editor's attachment to this passage derived from 25 Ι. 100 3 ολκιούντες τὰς τότε καλουμένας ἐννέα ὁδούς. There are other examples in our book, as the statement about Pylus in c. 3 repeated in c. 41, and that about Cleon in c. 21 which is made up with the help of III. c. 36 extr. Another comes with slight verbal changes 30 all for the worse from II. c. 8 to IV. c. 14. It interrupts the narrative so totally that it is not easy to see how any one had the courage to place it in the text. characterise it is difficult, but on the whole I am inclined

to ascribe it to one of that pestilent class of forgers who

took up the more readily parodied sides of an author's style and diction and used them against him in interpolating his text. The peculiarities of Thucydides are so marked and he tempted so many respectable writers to imitate him that it is no matter for surprise if interpolators found in him an easy prey.

From his more honest imitators we can learn the points of style and diction in which the excellence of Thucydides was imagined to lie. They pass over all that is simple, everything in which Thucydidean Greek is at 10 one with their own, and turn to such words, expressions, and constructions as were from the first experiments or mere fashions of speech, or else even when used had already begun to be regarded as archaisms. What was natural in Thucydides becomes affectation and mimicry 15 in them.

Now the sentence under discussion shows just this kind of fault. There is nothing affected or discordant in εν τούτω τε κεκωλύσθαι εδόκει εκάστω τὰ πράγματα ω μή τις αὐτὸς παρέσται in the Second Book. The 20 words fall naturally into a philosophical analysis of the spirit in which Greece prepared to meet war to the death between its two leading peoples. They present no difficulties of interpretation. On the other hand, in the form in which they appear in the Fourth Book they 25 hardly admit of translation, and such sense as they are meant to bear is ludicrously out of place in the description of a single incident in the war, the significance of which was certainly not seen at the time of fighting, though it was appreciated to some extent when the battle 30 was over.

In this case, the fact of interpolation was first suspected by Badham and most ably maintained by him in Mnemosyne (N. S. Vol. II. p. 23). But as yet no

suspicion, as far as I know, has been cast upon a sentence of the sixty-third chapter which I believe to have had the same origin. In c. 55 in an account of the prostrating effect which the disaster in Sphacteria had upon 5 Spartan energy and confidence, it is said that they hardly knew how to meet the tactics with which the enemy followed up their success. For contrary to all their traditions they were engaged in a naval war, καλ τούτω προς 'Αθηναίους οίς το μη επιχειρούμενον αεί ελλιπές 10 ην της δοκήσεώς τι πράξειν. Now it was from this passage that the interpolator of c. 63 chiefly got his cue when he added to the speech of Hermocrates—κατ' άμφότερα έκπλαγέντες και τὸ έλλιπες της γνώμης ών έκαστός τις ωήθημεν πράξειν ταις κωλύμαις ταύταις 15 ίκανῶς νομίσαντες εἰρχθηναι. Such meaning as these words will bear has already been much more simply and shortly given in what goes before: καλ νῦν τοῦ ἀφανοῦς τε τούτου διά τὸ ἀτέκμαρτον δέος καὶ διά τὸ ἤδη φοβερόν which resumes the writer's arguments in favour of 20 the advice which follows—τους έφεστώτας πολεμίους έκ της γώρας ἀποπέμπωμεν καὶ αὐτοὶ κ.τ.λ. But, besides being irrelevant, the clause does not admit of translation. Commentators may twist and turn as they please, but can they honestly render τὸ ἐλλιπὲς εἴργεται into English 25 or any other tongue? If they say, like Arnold, that τὸ έλλιπες της γνώμης εξργεται is a condensed expression for ή γνώμη εξργεται ώστε έλλιπής γενέσθαι, or like Jowett, that τὸ ἐλλιπές is an accusativus pendens which may be regarded also as a remote accusative after 30 εἰργθηναι, they speak in language which is as much beyond my understanding as the expression which they desire to explain. Men do not write for page after page the most regular and transparent of styles, and then in a single sentence prefer idioms so obscure and abnormal that devices of every sort must be invented to get at their thought.

The rest of the sentence is put together just in the way which we should expect if it is indeed spurious. The acknowledged imitators of Thucydides love, as we 5 have said, all that by their own time had become archaic in his diction. Such things not only stuck to their memories, but also gave to their work precisely the tone which they aimed at. And here we have certainly $\partial \lambda u \pi \dot{e}_{S}$ and $\kappa \omega \lambda \dot{\nu} \mu \eta$, and perhaps $\tau \iota \pi \rho \dot{a} \xi \epsilon \iota \nu$ and 10 $\partial \dot{\eta} \theta \eta \mu \epsilon \nu$, cheek by jowl in the same clause, all belonging to that comparatively rare element in Thucydides which his imitators affected and lexicographers loved to gloss, and two of them appearing only a few chapters before in a sentence which might well have served as model to this. 15

It now remains to me to explain why in the two passages of this book in which the formula καὶ κ ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε δυ Θουκυδίδης ξυνέγραψεν occurs, it has been placed in the margin. Within the Fourth Book the work of three years is recorded. At the 20 close of the first winter and of the third the formula is inserted, cs. 51 and 135. The end of the second is noted in a much more natural way, καὶ τοῦ χειμῶνος διελθόντος ὄγδοον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ.

Editors, it is well known, have often been convicted 25 of tampering with their author's text at places where their own arbitrary division into books made some change necessary. In regard to such things there appear to have been few scruples in the Library at Alexandria, and, for that part, very little appreciation 30 for any marks of continuity in composition. Now in Thucydides the formula in question twice occasions a

¹ Like έλλιπές and κωλύμη, the forms of ψήθην are glossed in Lexica.

very awkward break. At the meeting place of the Third and Fourth Books where we now read ταῦτα μὲν κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἐγένετο καὶ ἔκτον ἔτος τῷ πολέμω ἐτελείτα τῷλε ὅν θογκγλίλης ἔγνεγραψεν. || τοῦ δ ἐπιγιγνομένου θέρους περὶ σίτου ἐκβολὴν κ.τ.λ.— surely the text originally ran ταῦτα μὲν κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦτον ἐγένετο· τοῦ δ ἐπιγιγνομένου θέρους. And again in II. c. 70 ταῦτα μὲν ἐν τῷ χειμῶνι ἐγένετο· καὶ τὸ λείτερον ἔτος ἐτελείτα τῷ πολέμω τῷλε ὅν θογκγ-10 λίλης ἔγνεγραψεν. τοῦ δ ἐπιγιγνομένου θέρους κ.τ.λ., it is pretty evident that at one time there was no break in continuity.

But even when the narrative is not interrupted in this violent way, the formula may still offend in point 15 of style, as in both the passages of our book, and in II. c. 103: III. c. 25: III. c. 88: V. c. 51: VI. c. 7: VI. c. 93: VII. c. 18: VIII. c. 6 and VIII. c. 60. In all these places the repetition of ἐτελεύτα in the same sense is worse than awkward; whatever variation the formula 20 receives, this blot is always left. Nor will it do, as Herwerden thinks, to omit it in the actual formula and have the preceding ἐτελεύτα to serve both clauses. the Fifth Book there are two places in which the form of expression is not so clumsy—c. 39 ἐποήσαντο τὴν 25 ξυμμαγίαν τοῦ γειμώνος τελευτώντος ήδη καὶ πρὸς ἔαρ. καὶ τὸ Πάνακτον εὐθὺς καθηρεῖτο. καὶ ἐκλέκατοκ ἔτος τώ πολέμω έτελεγτα: and c. 81 και πρὸς ἔαρ ἤδη ταῦτα ην του χειμώνος λήγοντος, και τέταρτον και δέκατον έτος τῷ πολέμφ ἐτελεύτα· τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους 30 $\kappa.\tau.\lambda$. But even against these I would let the evidence of III. c. 116 and II. c. 70 bring a condemnatory verdict, none the less because there are other passages in the Fifth Book from which the hoof of the editor seems to peep.

I wish I had leisure to formulate all my suspicions in regard to the *editing* of Thucydides; but it must suffice for the present to indicate this field of study in the hope that some one with fewer distractions or more energy may decide not only for Thucydides but also for 5 other writers where the pen of the author has passed into the hand of the editor.

CHAPTER III.

THE MANUSCRIPT TRADITION AND ITS EMENDATION.

In the last dissertation I discussed one very common kind of corruption in manuscript tradition arising from the contamination of text and comments, and I tried to show that whatever might be the case with other 5 authors, certainly the text of Thucydides had suffered very severely in this way.

But it would be difficult to name any side of the manuscript tradition which is favourable to our author. There is no codex of Thucydides which stands out above 10 the rest like the Ravenna for Aristophanes, the Medicean for Sophocles and Aeschylus, Codex Parisinus S for Demosthenes, or Codex Parisinus A for Plato. We have on the contrary a number of manuscripts all bad and none better than another, each exhibiting every kind 15 of conceivable mistake, and presenting a text in its most debased stage when it is not the word actually written in any case which we have to consider, but rather whether the context acknowledges this or requires some other of several forms all differently spelt in Attic and 20 all indifferently confused by copyists.

A Thucydides manuscript even of the third century B.C. doubtless spelt many words in a way which

Thucvdides himself would not have sanctioned. words which he spelt φάρξαι and Κόρκυρα were sure to tend to be altered to φράξαι and Κέρκυρα by men who knew no other way of spelling them, and as time went on the difference in spelling must have become greater with 5 each century, the Thucydidean ποείν, προσμείξαι, ήργαζόμην, εδύναντο and the like changing to ποιείν. προσμίξαι, εἰργαζόμην, ήδύναντο. Then by another stage ελέλυντο, εθέλειν, εσεβεβλήκεσαν, κρατήσομαι, προσγωροίη, ήσαν and the like passed into λέλυντο, 10 θέλειν, ἐσβεβλήκεισαν, κρατηθήσομαι, προσγώροι, ἤεσαν or \(\tilde{\gamma}\)\(\epsiron\) and there might too be a slip now and again into faulty syntax such as writing $\mu \dot{\eta}$ for $o\dot{v}^2$ or introducing some other habit of the copyist's own age.3 things have gone far farther than this in our manuscripts 15 of Thucydides. There is not one of them in which, as far as spelling goes, γωρήσαι is not identical with γωρήσειν, βιάσασθαι with βιάσεσθαι, έθελήσαντα with έθελήσοντα, όρμίσαι with όρμησαι, έβαλλον with έβαλον, πειθόμενοι with πιθόμενοι, αγαγόντες with αγοντες, στρατοπεδευ- 20 όμενοι with στρατοπεδευμένοι, ελείφθην with ελήφθην, βουλόμενοι with βουλευόμενοι, φεύγοντες with φυγόντες, διαφθείρειν with διαφθερείν, αίρεσθαι with αίρείσθαι, άφιείς with άφείς, ἐπιών with ἐπών, βεβοήθηκα with Βεβόηκα, εκίνησαν with εκινήθησαν, πορευόμενος with 25 πορευσόμενος, ύμεις with ήμεις, ταῦτα with ταὐτά, μάλιστα with μάλιστ' ἄν, δέ τι with δ' ἔτι, ἀσαφη with

¹ See The New Phrynichus passim. Stahl's Quaestiones Grammaticae ad Thucydidem pertinentes is a very useful book, but many of his results are vitiated by too absolute a dependence upon manuscript evidence in cases in which such evidence is worthless.

² This is a kind of corruption which in most cases is very difficult

to remove. There must, from the nature of the case, be many instances still uncorrected in our text. Examples from the Fourth Book, in which some manuscripts have retained the right word and some corrupted it, arec. 52 2 where we have both readings οὐδέν and μηδέν: c. 72 2 οὐδεμία and μηδεμία: and c. 98 6 οὐκ and μή.

3 See p. lii. l. 7, αὐτός, etc.

 $\hat{a}\nu \sigma a \phi \hat{\eta}$, and so on in tiresome monotony. They are like a letter, written by a very ignorant person, or like something copied by a little child who does not know the meaning of the words he copies. Only the case is a little 5 worse for the manuscripts, because the abbreviations used by scribes were very numerous, and one abbreviation or tachygraphic symbol often differed very little from This was especially so with the sigla of another. Even if written in full $\pi \rho \dot{\rho}$ and $\pi \rho \dot{\rho}$ would prepositions. 10 have been certain to be confused—and as a matter of fact προιόντες, προελθών, προεσταύρου are for convists excellent ways of spelling $\pi \rho o \sigma \iota \acute{o} \nu \tau \epsilon s$, $\pi \rho o \sigma \epsilon \lambda \theta \acute{o} \nu$, προσεσταύρωσε and vice versa; but indeed things are not much better with the others. Where one manuscript 15 writes ἀπίασιν another will exhibit ἐπίασιν and another again ὑπίασιν: where one writes περίοικοι, another will give πάροικοι: where one has ξυνελθόντες another has Indeed, as the instances given in a note² έξελθόντες.

² The following are not nearly all the instances in the Fourth Book in which the manuscripts vary

in the matter of prepositions: ἀπό and ἐπί confused ἀπήγαγον ἐπήγαγον: ἀποδοθναι ἐπιδοθναι: ἐπίβασιν απόβασιν: απελθόντες έπελθόντες: άπιασι έπιασι: έπιτελέσαι άποτελέσαι. άπό and ύπό, άποχωρήσαι and ύποχωρήσαι: ὑπὸ τῆς ὅλης ἀπὸ τῆς ὅλης: έπεξελθόντες and υπεξελθόντες: υφ' ύμων ἀφ΄ ύμων: ἀπὸ των Σιφων ὑπὸ των Σιφων: ἀπ' αὐτων ὑπ' αὐτων: ὑπὸ 'Ηδώνων ἀπὸ 'Ηδώνων. ἀπό and παρά, παρά τοῦ Νίσου ἀπὸ τοῦ Νίσου. ἐπί and ὑπό, ὑφ' ὄν ἐφ' ὄν. ἐπί and ἐκ, ἐπὶ τοῦ μετεώρου ἐκ τοῦ μετεώρου: ἐπιπέμψας ἐκπέμψας. ἐπί and έν, επέκειντο and ενέκειντο: έν 'Ηιόνι έπι 'Ηιόνι: έπι τῆ νήσφ έν τῆ νήσφ. ἐπί and ἐς, ἐπέρχονται ἐσέρχονται: ἐπένεον ἐσένεον: ἐπέκειντο ἐσέκειντο: ἄλλος ἐπάγειν ἄλλος ἐσά- γ ειν (for άλλοσε ά γ ειν): ϵ π' ἀνά γ κην ές άνάγκην: ές την θάλασσαν έπι την θάλασσαν: ές τὸ στρατόπεδον έπὶ τὸ στρατόπεδον: ές άμφίβολον έπ' άμφί-

¹ Such equivalence might in many cases be graphically represented. Thus whether a late manuscript reads πιθόμενοι or πειθόμενοι we might exhibit its reading as πίθόμενοι: whether βιάσεσθαι οr βιάσασθαι as βιάσσσθαι: whether έθελήσαντα οr έθελήσοντα as έθελήσαντα: whether χωρήσαι, χωρίσαι οτ χωρήσειν as χωρίσαι το κυρήσειν as χωρίσαι or έλείφθην as έλιφθην: whether αιρείσθαι or αίρεσθαι as αιρίσθαι whether έκίνησαν or έκινήθησαν as έκίνεσαν: whether πορεύσμαι or πορεύσομαι as πορευσμαι: whether μάλιστα or μάλιστα το ήμεῖς as μάλιστα is whether ὑμεῖς or ἡμεῖς as μεῖς. Such a system would clear the air of a great deal of unfounded reverence of manuscript readings.

will show, it must in some cases depend entirely upon the judgment of an editor whether in a particular passage he will read the preposition given by one manuscript or that given by another or neither; and again, whether he will not write a compound where the manuscripts give a simple 5 verb. For we have not yet by any means overtaken all the risks which Thucydidean prepositions have had to meet. It happens so often 1 that one manuscript exhibits a compound where another has the simple verb that we naturally conclude that sometimes a simple verb is read by 10 all the manuscripts where a compound was originally found.

Then there were sigla or abbreviations for many other constantly recurring words besides prepositions, and through these also we know that corruption has arisen. 15 The sigla for $\kappa a l$ and for $\dot{\omega}_{\rm S}$ closely resembled each other, and in manuscripts of every class are liable to be confused. This is why in c. 104 3 some manuscripts

βολον. ἐπί and περί, ἐπὶ ταύτην περί ταύτην: περί τὰς πύλας ἐπί τὰς πύλας. έs and έν, έσπλέουσι έμπλέουσι: ἐσβαλῶσιν ἐμβάλωσιν: ἐσβαλόντων εμβαλόντων. es and ex, έσδραμόντες έκδραμόντες. ès and πρός, πρός αίμασιάν ές αίμασιάν: πρός τὰς Σίφας ές τὰς Σίφας. ὑπό and **ὑπέρ**, ὑποχωρήσαντες and ὑπερ-χωρήσαντες. **ἀντί** and **ἀνά**, ἀντέστρεψαν and ανέστρεψαν. περί and πρό, περιιέναι προιέναι. πρός and παρά, προσχωρήσειν παραχωρήσειν. παρά and περί, παροίκων περιοίκων: παρά ἄ περί ἄ: παρά τούς ἄλλους περί τους άλλους. παρά and πρό, προδώσειν and παραδώσειν. περί and άπό, περιερρύη and άπερρύη. περί and κατά, κατά την πυλίδα περί την πυλίδα. κατά and διά, κατατιθεμένης διατιθεμένης. κατά and άπό, καταδιδόναι and άποδιδόναι. ξύν and έξ, ξυνελθόντες έξελθόντες: ξυνέπεμψαν έξέπεμψαν

1 The following variations of reading are found in the Fourth Book: νὐξ ἐγένετο νὐξ ἐπεγένετο: ἐμβαλόντων προεμβαλόντων: σκοποῦμεν προσκοποῦμεν: διέλθοι διεξέλθοι: πολλοί περίπολοι: κομίζειν κατακομίζειν: οἰκοδομοῦντες: ὁ μὴ δείξας ὁ μὴ ὑποδείξας: βουλεύματος ἐπιβουλεύματος: καταπηγνύντες παρακαταπηγνύντες: τείχισμα προτείχισμα: πεφευγόσι καταπεφευγόσι: βάλλειν προσβάλλειν: πλεούση προπλεούση: λαβόντες καταλαβόντες.

Sigla may even be confused with other things, as in c. 5 1 one prepositional manuscript has ούχὶ μενοῦνται for ούχ ὑπομενοῦνται: in c. 89 1 we have the variant ὑποκράτει for Ἱπποκράτει: and in c. 100 2 ἀνὰ πᾶσαν for ἄπασαν: in c. 115 1 we have a variant πράξασθαι for προσάξαθαι: and in c. 53 3 ού κατεπήσαν for οὐκ ἀντεπήσαν.

read καὶ ὡς and others only καί. Now and then we get the frequent confusion of ὡς with ἐς pushing in to add to our difficulties with καί and ὡς, as for example in c. 124 3 we have the variant καὶ αὐτό for ἐς αὐτό, 5 and in c. 130 6 καὶ τὴν for ἐς τήν. The symbols for καί and ἤ were also hardly distinguishable. In this way on καί, ὡς, ἐς, and ἤ a good many changes in corruption have been rung. The sagacity of critics has on the whole dealt with them very successfully in Thucydides, 10 as a glance at the emendations printed parallel to the text will show: but there can be no doubt that many still remain to be detected.

Of the confusion of o_{ν}^{τ} (the abbreviation for o_{ν}^{τ} with o_{ν}^{τ} or o_{ν}^{τ} there is only one example in the Fourth 15 Book, so far as variation of reading shows, namely c. 61 8 where for o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} some manuscripts have o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that in c. 28 2 kal o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that o_{ν}^{τ} the o_{ν}^{τ} that

20 It need hardly be said that every kind of known confusion between letters whether uncial or cursive, and every way in which a word even written in full may be corrupted, are illustrated by the manuscripts of Thucydides. It would require a book in itself to take all the 25 instances of corruptions like μένειν for βαίνειν, ἡκόντων for ἡβώντων, λαβών for βαλών, πλήν for πρίν, δέχεσθαι for δέξεσθαι and vice versά. They are endless, and if wanted may be found elsewhere.

To turn from errors in isolated words to the corrup-30 tions which arise from mistakes of one kind or another in copying words in series, we shall find that our foothold is no surer. The division is constantly made in the wrong place, as ἐφύλασσον τότε for ἐφυλάσσοντό τε: ἄν τι παραλυποῖεν for ἀντιπαραλυποῖεν: οἴ τε

Γέαται for οἱ Τεγεᾶται: καταστάς for κατὰ τάς: ἐν τούτω μέν δή for έν τούτω Μένδη, etc. etc. This being so, we cannot expect anything but frequent errors when two syllables or words come together, the one ending and the other beginning with much the same sounds, or 5 ductus literarum. Sometimes one manuscript keeps the true reading which another has lost from this cause, as c. 67 4 κατά τὰς πύλας as compared with κατά πύλας: c. 28 3 ἐπεκελεύοντο τω with ἐπεκέλευον τω: c. 16 1 ανδράς, ςῖτον with ανδρασίτον: c. 54 3 ἔπειτα τά with 10 $\epsilon \pi \epsilon_i \tau a$: c. 41 3 to ϵ to $\epsilon_i \tau a$ with $\epsilon_i \tau a$ to $\epsilon_i \tau a$ πάντων των Βοιωτών with πάντων Βοιωτών: c. 90 4 άπετετέλεστο with άπετέλεστο: c. 100 4 τούτω τω τρόπω with τούτω τρόπω: c. 101 3 αὐτώ τότε with αὐτώ τε: c. 119 3 ξυνηέσαν εν αὐτη with ξυνήεσαν αὐτοί: c. 130 15 7 τους μέν μενδαίους with τους Μενδαίους: c. 114 1 τοις μετά with τοις μετά: c. 104 3 ς'ς with ς' (i.e. καὶ ώς with καί): c. 10 1 τμ τοιάδε (for itacism counts) with τοιάδε.

Βy conjectures of unequal certainty based upon this 20 recognised tendency to corruption we get in c. 1 4 at act πληρούμεναι for at πληρούμεναι Cobet: c. 10 1 ξυναράμενοι κοι ποι for ξυναράμενοι κ. c. 32 4 οίοι απορώτατοι for οί απορώτατοι Cobet: c. 74 2 τῶν πραγμάτων τῶν for τῶν πραγμάτων Herwerden: c. 79 2 ἐπηγάγοντο τὸν 25 στρατόν for ἐξήγαγον τὸν στρατόν Dobree: c. 32 3 τὰ μετεωρότατα καταλαβόντες for μετεωρότατα λάβοντες Cobet: c. 83 2 Βρασίδας ἐς λόγους for Βρασίδας λόγοις Herwerden: c. 93 2 Ἱπποκράτει ἔτι ὄντι for Ἱπποκράτει ὄντι κ. c. 48 3 παντί τε τρόπφ for παντὶ τρόπφ 30 Ullrich: c. 106 1 συχνοῖς οἱοικεῖοι for συχνοῖς οἰκεῖοι κ. c. 120 3 εἴ τε τεθήσεται for εἰ τεθήσεται Κrueger.

The converse of this—dittographia—when letters or syllables are written twice over is also very common.

Examples in which one manuscript helps to correct another are found in c. 3 2 αὐτο τότε for αὐτό τε: c. 36 3 ἀλλά πω πολλοῖς for ἀλλὰ πολλοῖς: c. 54 4 ἐπέπλευσαν for ἔπλευσαν: c. 68 1 οἱ Πελοποννήσιοι οἱ 5 φρουροί for οἱ Πελοποννήσιοι φρουροί: c. 69 1 καὶ κατά for καὶ τά: c. 87 3 κατὰ τὰς δύο for κατὰ δύο: c. 92 1 εἰκοκός for εἰκός: c. 92 7 ΤΩΝΠΩΠΟΤΕ for ΤΩΝΤΟΤΕ. Α few emendations are supported by this tendency to error, as in c. 31 2 πολὺ τοὕσχατον for πολὺ αὐτοῦ τὸ 10 ἔσχατον i.e. αὐτοῦ τοἤσχατον Cobet: c. 73 4 ὡς οὐδέν for καὶ ὡς οὐδέν (see p. lxvi. l. 16) Β: c. 98 6 ξύγγνωμον γίγνεσθαι for ξύγγνωμόν ΤΙΓΙΓνεσθαι Β.

Errors of omission are generally caused by homoeo-They vary greatly in extent, sometimes one 15 word, sometimes whole sentences being lost. instances are c. 23 2 where for δυοίη νεοίη εναντίαιν most manuscripts exhibit only δυοίν ἐναντίαιν: and c. 118 6 where ioûoi is read in two manuscripts instead of λοῦσι καλ ἀπιοῦσι. Among others the following longer 20 lacunae occur each in one or more manuscripts:—c. 65 2 from EuuBncontal to Econtal four words: c. 68 6 from βουλεύοντες to φυλάσ contec eight words: c. 75 1 from ξυναγείραντες to πλεύσαντες six words: c. 77 1 from cíφαc to cíφαc fifty words: c. 86 1 from Σγμμάχογε to 25 ξγμμάχογο seven words: c. 89-90 from iπποκράτης to Ιπποκράτης twenty-eight words: c. 92 7 from πρεσβυτέρογο to νεωτέρογο seven words: c. 93 2 from περί το Δήλιον to περί το Δήλιον twenty-six words: c. 96 1 from ἐπελθόντος to φθάσαντος five words: c. 108 2 from τοῖς 30 to τοῖc seven words: c. 114 4 from νενέσθαι to πεφοβήσθαι four words: c. 118 3 from γρώμενοι to γρώμενοι thirteen words: c. 123 2 from concin to concin twelve words.

The converse occurs in one manuscript in c. 50 2 where, βούλονται occurring twice, the copyist repeats

5

after the second βούλονται the clause that follows the first. And the beginning of a like error is made in c. 98 1 where after Βοιωτούς the word ἐπικαλουμένους that properly follows a preceding Βοιωτούς is written but erased.

This type of error being so easily demonstrable for a common type has not received sufficient attention in attempts to restore the text of Thucydides. was the first to point out that a lacuna certainly exists in c. 25 4, and he supposed that after $\mu la\nu \nu a \hat{v} \nu a$ series 10 of words ending in another ulav vaûv has been lost. The same scholar also saw that in c. 9 1 the best explanation of the difficulty in ἀσπίσι τε φαύλαις καὶ οἰσυίναις ταῖς πολλαῖς is to suppose that a substantive has been lost after kal. In c. 93 3 Cobet is right in 15 regarding τεταγμένοι ὥσπερ ἔμελλον as impossible, and probably right in supplying ξυνιέναι after ἔμελλον. it surprises me that no one has observed that there must be a lacuna and perhaps a long lacuna in c. 73 4. to ask any one to believe that a writer so clear, so 20 anxious to avoid all ambiguity as Thucydides is, should begin a sentence with of vào Meyapôs and then say nothing about them for a score of lines, and even when he does take them up again should take them up, as it were, only in part—οί τῶν φευγόντων φίλοι Μεγαρής— 25 to ask this. I contend, is to ask too much, when it can be so convincingly proved that lacunae are elsewhere frequent in our author. Loss of words or clauses is also noticeable in c. 27 1 where it will never do to translate οὖκ ἐσόμενον by will not be likely to be maintained: c. 30 55 2 where a number has been lost: c. 64 3 and c. If another correction proposed by me is accepted, that of Ευμβεβηκότος for εἰκότος in c. 17 5, it involves the supposition that half a word was here lost or illegible.

This form of corruption is at least honest—it is due to unavoidable slips in copying. But there is another form of corruption springing from it which is not honest. Lost words have sometimes, it can be shown, been 5 supplied in an ignorant and slipshod fashion. We cannot say how many of these stopgaps are now part of the text, but some of them we can unmask without much difficulty. Now and then the thing is made clear by discrepancies in the manuscripts, as in c. 80 3 where 10 we have the variants σκαιότητα and νεότητα: and in c. 106 1 where both ελάμβανον and ὑπελάμβανον are found. In other cases the editors or the copyists have taken from some passage near their lacuna a word which they think Considering how ignorant they were of will serve. 15 classical use, we can see that they here played a dangerous game; and certainly there are appalling corruptions which have apparently been produced in this way.

At the beginning of the fifty-sixth chapter we have to face two gross errors in the sentence τοῖς δ' 'Aθηναίοις 20 τότε την παραθαλλάσσιον δηοῦσι τὰ μέν πολλὰ ήσύγασαν ώς καθ' εκάστην φρουράν γίγνοιτό τις απόβασις. the first place ήσυγάζειν governs a dative nowhere else, nor can it be conceived of as ever governing a dative; and in the second place, unvarying Attic use requires 25 ἡσύγαζον, seeing that the clause following contains an optative of indefinite frequency. If there is such a thing as corruption in classical texts, there is corruption here. Let us see how it came about:—τοις δ' 'Αθηναίοις τότε την παραθαλάσσιον δηοῦσι τὰ μέν πολλά . . . . . 30 ασαν ώς καθ' έκάστην κ.τ.λ. There was part of a line obliterated, and the scribe tried to fill it in. He looked for help from the page before him and got it from the next chapter, where in describing a predatory landing of Athenians on Peloponnesian soil Thucydides says of the To the same method of supplying a lacuna we may attribute the difficulty of c. 92 5 ελώθασί τε οἱ ἴσχυός που θράσει τοῖς πέλας ἐπιόντες τὸν μὲν ἡσυχάζοντα 10 καλ έν τη ξαυτού μόνον αμυνόμενον αδεέστερον επιστρατεύειν, τὸν δὲ ἔξω ὅρων προαπαντώντα καί, ἡν καιρὸς ή, πολέμου ἄργοντα ήσσον έτοίμως κατέχειν. The last verb is evidently wrong, but is it worse than the conjecture κατατρέγειν or any other correction which could 15 be got by palæographical play upon κατέχειν? strange that nobody has seen that it is a stopgap simply taken from the next sentence: πείραν δ' ἔγομεν ἡμείς ές τούσδε νικήσαντες γάρ έν Κορωνεία ότε την γην ήμων στασιαζόντων κατέσχον, πολλήν άδειαν τη Βοιωτία 20 μέχρι τοῦδε κατεστήσαμεν. What Athenians might do to Boeotians, the scribe thought Boeotians might do to Athenians.

In c. 122 3 we can also see from the impossibility of the construction assigned it that κατήνει is a stopgap of 25 some sort: 'Αριστώνυμος τοῖς μὲν ἄλλοις κατήνει: but in this case the suggestion did not come from the context.

The peculiar frequency of another form of corruption in Thucydides is perhaps not surprising. The tendency to give words in one construction the inflexions of 30 neighbouring words in quite another construction is almost encouraged by his style. For the most part all the manuscripts blunder together in this respect, but sometimes one or two retain the true reading. For

instance in c. 20 3 αὐτῶν προκαλεσαμένων γαρισαμένοις τε μάλλον ή βιασαμένων: the Laurentian codex is the only one which has not let βιασαμένων pass into βιασαμένοις: in c. 26 5 εἴ τι ἄλλο βρῶμα οἶ ἄν κ.τ.λ.: the 5 same thing has happened. All but the Laurentian read οίον ἄν for οί' ἄν: In c. 68 4 οἱ πράξαντες καὶ ἄλλο μετ' αὐτῶν πληθος δ ξυνήδει the proximity of πράξαντες has corrupted allo to allow except in one manuscript: while in c. 76 4 άλλ' έπὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν ἕκαστοι 10 κινούμενα a good many copies have actually κινούμενοι: in c. 35 1 διὰ τὸ ἀεὶ ἐν τῶ αὐτῶ ἀναστρέφεσθαι. ξυγκλήσαντες έχώρησαν: there is a variant αναστρέφοντες: in c. 18 4 οἱ αὐτοὶ εὐξυνετώτερον ἃν προσφέροιντο becomes in one copy εὐξυνετώτεροι αν κ.τ.λ.: in 15 c. 69 3 to ρητος μεν εκαστον άργυρίος απολυθήναι there is a variant ἀργύριον.

A very large number of emendations, some of them absolutely certain, have been suggested by this known tendency to error:—c. 8 8 τήν τε νήσον πολεμίαν 20 ἔσεσθαι τήν τε ήπειρον ἀπόβασιν οὐκ ἔγουσαν MSS. έχούσας Β: c. 8 8 έκπολιορκήσειν το χωρίον σίτου τε ούκ ενόντος και δι' όλίνης παρασκευής κατειλημμένος MSS. κατειλημμένον Dobree: c. 14 1 τὰς μὲν πλείογο καλ μετεώρογο ήδη των νεών καλ αντιπρώρογο προσπε-25 σόντες MSS. νεων αντίπρωροι Badham: c. 14 3 εγένετο ό θόρυβος μέγας καὶ ἀντηλλαγμένος τοῦ ἐκατέρων τρόπου κ.τ.λ. MSS. μέγας ἀντηλλαγμένος Classen and Cobet: c. 23 2 ἄπασαι περιώρμουν MSS. ἀπάσαις Cobet: c. 55 4 ώοντο άμαρτήσεσθαι διά τὸ τὴν γνώμην ἀνεγέγγυοΝ 30 γεγενήσθαι MSS. ἀνεχέγγνοι Herwerden: c. 72 4 τὸν μέν γάρ ἵππαργον των Βοιωτών καὶ ἄλλους τινάς προσελάσαντες οι 'Αθηναίοι καὶ ἀποκτείναντες ἐσκύλευσαν MSS. προσελάσαντας οἱ Αθηναῖοι ἀποκτείναντες ἐσκύλευσαν Portus and Schütz: c. 80 4 προκρίναντες ἐς δισγιλίους οι .μέν έστεφανώσαντό τε και τὰ ίερὰ περιηλθον MSS. προκρινάντων Hude: c. 96 3 ύπογωρησάντων γαρ αὐτοῖς των παρατεταγμένων και κυκλωθέντων εν ολίγω οίπερ διεφθάρησαν των Θεσπιών κ.τ.λ. MSS. κυκλωθέντες Krueger: c. 982 τρόποις θεραπευόμενα 5 οίς αν πρός τοῖς εἰωθόςι καὶ δύνωνται MSS. πρὸ τοῦ εἰωθόσι Stahl: c. 110 2 προελθόντες τινές αὐτὸν λάθρα ολίγοι ετήρογη MSS. ολίγοη Cobet: c. 93 4 είγον δε δεξιόν μεν κέρας Θηβαίοι . . . μέσοι δε Αλιάρτιοι μέσον Cobet. One emendation requires separate 10 mention for its boldness and certainty. In c. 26 3 not only all the manuscripts but Suidas also (3322 C) exhibit καλ των νεων ούκ έχογοων δρμον αλ μέν σίτον έν τή γή ήρουντο κατά μέρος, αι δε μετέωροι ώρμουν. Cobet corrects of $u \in v$ . . . . of $\delta \epsilon$. 15

Somewhat similar to this form of error is that by which participles not co-ordinate are regarded by the copyists as co-ordinate and connected by kal. Indeed this new tendency to corruption has arisen out of the other in the sentences quoted above from c. 14 3 and c. 72 4, and 20 may also be illustrated by the sentence quoted from The manuscripts do not always all slip together. There are cases in which this kal appears only in some copies; as, c. 78 1 προπέμψαντος αὐτοῦ ἄνγελον ἐς Φάρσαλον παρά τους επιτηδείους αξιούντος or και 25 άξιοῦντος: c. 92 1 την γάρ Βοιωτίαν έκ της δμόρου έλθόντες τείγος ενοικοδομησάμενοι μέλλουσι φθείρειν or καὶ τείγος κ.τ.λ.: c. 110 1 οἱ δὲ πράσσοντες αὐτῷ είδότες ότι ήξοι προελθόντες τινές αὐτῶν λάθρα ὀλίγον έτήρουν or και προελθόντες κ.τ.λ.: c. 115 1 τοιαθτα 30 είπων παραθαρσύνας or και παραθαρσύνας. But as a rule the nal has made good its footing in every manuscript. Critics have ejected it from many passages often to the great improvement of the general sense, as will be

acknowledged by any one who reads carefully cs. 19 1-2; 32 1; 51; and 123 2. But neither in these places, nor indeed even in its simpler forms, like τακτὸν καὶ μεμαγμένον in c. 16 1, has this corruption been as yet adequately recognised in any editions of Thucydides except Herwerden's.

Of the tendencies to error enumerated above many were undoubtedly active at a very early date. They have their origin in the mind of the copyist and are as 10 compatible with uncial writing as with cursive. All we can say of them is that from small beginnings in the remotest stages of our manuscript tradition they have reached startling dimensions in the codices on which we now depend.

15 Indeed the complete degeneracy of all Thucydides manuscripts lessens the number of cases in which we can say for certain that a particular corruption arose from The chances of error in all late cursive uncial writing. copies are so numerous that in themselves they supply 20 an adequate explanation of most mistakes. There are left, however, a few corruptions which may confidently be asserted to date from uncial times, that is to say, from any time within the first two-thirds of the tradition. Because Diodorus calls the founder of Amphipolis Apion 25 and not Hagnon, it does not follow perhaps that he misread AINON or that his copy of Thucydides gave ATION for AFNON, but the mistake, whether made by a copyist of Thucydides, by Diodorus, or by a copyist of Diodorus, was probably early. Besides this we have the 30 following uncial errors in the Fourth Book, c. 48 3 ANAΔOYNTEC for ANAΛΟΥΝΤΕC:2 c. 16 1 EKTEMITEIN for ECΠΕΜΠΕΙΝ noted by Dobree: c. 23 1 ΔΙΕΛΥΟΝΤΟ

¹ Diod. xii. 68 'Απίωνος ήγουμένου. 2 ἀΝΑΛΟΥΝΤΕΣ: ἀντὶ τοῦ ἀναιροῦντες Θουκυδίδης.—Suidas, 295 Α.

for ΕΛΕΛΥΝΤΟ through ΛΕΛΥΝΤΟ ΔΕΛΥΝΤΟ noted by Cobet: c. 24 6 EXONTAC for CXONTAC noted by Cobet: c. 11 2 OPACYMHAIAAC for OPACYMHAIAAC noted by Cobet: c. 116 2 Λ (τριάκοντα) for Δ (τέσσαρας) noted by Mahaffy: c. 119 2 ΕΡΥΞΙΔΑΙΔΑ for ΕΡΥΞΙΛΑΙΔΑ noted 5 by Valckenaer. TE and FE appear also to be often conπίστεις ΓΕ διδούς was restored by Reiske for πίστεις ΤΕ διδούς in c. 86 2, while a few lines farther down there are the variants τοις ΓΕ ἐν ἀξιώματι and τοις TE ἐν ἀξιώματι where the former reading is required. 10 So c. 26 9 παντί ΓΕ τρόπω and παντί ΤΕ τρόπω etc. Through the same mistake \$\hat{\eta}\tau\tau\pi\ i.e. HTON is read by two copies for Hron in c. 124 1. Confined to one or two manuscripts are the misreadings διατάξαντες for διδάξαντες through ΔΙΔΑΞΑΝΤΕC ΔΙΑΑΞΑΝΤΕC in c. 15 96 5: ἀποΔεξάμενος for ἀποΛεξάμενος in c. 9 2: πείθεται for meloetai (MEIOETAI MEICETAI) in c. 68 6: and ΕΥΠΛΙΑΙΔΑ for ΕΥΠΑΙΙΔΑ in c. 119.

For so fertile a source of error as the similarity of many letters in their uncial form this is no long list. 20 There are actually more mistakes which we have some right to say are due to an earlier cause still, the transliteration of the text from the old Attic alphabet of twenty-one letters to the Ionic of twenty-four. Thucydides wrote in the old alphabet is in itself not 25 improbable, and is supported by some striking peculiarities in the manuscript tradition which are best explained by the hypothesis of transliteration. I refer especially to the frequency with which forms like αμύνομεν appear when aμυνοῦμεν is called for, and vice versa. Do these 30 not date from a text in which AMYNOMEN AMYNECOAL AMYNONTAC AMYNOMENOC etc. had the two values of άμύνομεν and άμυνοῦμεν, άμύνεσθαι and άμυνεῖσθαι, άμύνοντας and άμυνοῦντας, άμυνόμενος and άμυνούμενος etc.?

In some cases the number of alternative values attached to one form is quite startling. Thus the collation of letters HEAKON might in certain circumstances bear any one of nine values έλκον, ήλκον, είλκον, έλκον, ήλκον, είλκον, όλκον, είλκον, δλκον, είλκον, δλκουν, ήλκουν, είλκονν.

5 έλκουν, ήλκουν, είλκουν. Of these values some are put out of count as representing no Greek word; still, at the same time, it must not be forgotten that some slight error of transcription might again increase the risk of corruption involved in transliteration from so imperfect an alphabet.

10 One mistake which I believe to have originated in this way seems to me so instructive as to justify for once violation of the rule by which all illustrations of statements here made in regard to textual questions are drawn from the Fourth Book only.

In the description of the active siege of Plataea in 15 II. c. 76 it is said that the Peloponnesians kept bringing battering-rams against the walls, but that the defenders managed for the most part to break the force of them by one means or another. One of their devices is 20 described in the words βρόγους περιβάλλοντες ἀνέκλων. The Master of Balliol, whose keen sense of the logic of a passage enables him often to extract the right meaning from corrupt words, and so put verbal critics upon the right track, here translates entirely in accord with the 25 general sense of the passage, "dropped nooses over the ends of these engines and drew them up." But ἀνέκλων cannot bear this sense or indeed any other which will serve; for κλâν necessarily implies snapping and no noose could do this. Now if Thucydides wrote ANEAKON 30 (i.e. ἀνεῖλκον), an easy error would produce ANEKAON, and the whole difficulty is seen to vanish.1

¹ On the other hand ἀνακλᾶν is properly used in VII. 25 of piles as these were fixed, which makes all

the difference, and a windlass was used.

It has often appeared to me that it might be of use to publish a text of Thucvdides in the Attic alphabet: and at different times I have transliterated back large portions of the text. But the task of retracing, so to speak, the writing of Thucydides has not yet been rendered possible. Partly owing to our imperfect knowledge of the extent of archaism in the diction of Thucydides, and partly because the usage of the contemporary spoken tongue was not itself absolutely fixed, any attempt to reproduce the history in precisely the form in which 10 its first readers knew it would necessarily end in failure. At best we would get only one or two degrees nearer to the truth. We have as yet no evidence to show the usage of Thucvdides in regard to all such matters as elision—on which the rhythm of a sentence so largely 15 depends,—assimilation of final consonants in collision with initial, or even the treatment of ephelcustic nu.

Following the only trustworthy evidence in matters of this kind we learn that for the century in which Thucydides wrote the tendency was to omit the ephel-20 custic nu at a pause quite irrespective of the following word; even when there was no pause, the nu was as often omitted as not, its presence seeming to depend very little upon the nature of the sound following.² In the same way there was no certain rule for the 25 assimilation of finials to initials, though there did exist certain well-established tendencies. Thus, though one said either ἐκ Θράκης or ἐχ Θράκης, ἐκ Χαλκίδος or

werden I have allowed the third singular pluperfect active to fall under these rules. The facts for this part of the dissertation are taken from Meisterhans' "Grammatik der Attischen Inschriften."— 2te Auflage.

¹ The first and the last chapters of the Fourth Book will be found so transliterated at the end of this dissertation.

² In the text I have followed the rules of the grammarians in regard to this letter except that with Her-

έχ Χαλκίδος indifferently, yet one more naturally said έγ Δήλου than έκ Δήλου, έγ λιμένος than έκ λιμένος, έγ Μεγάρων than ἐκ Μεγάρων. Again, it was almost as common to write τημ πόλιν, νῦμ μέν, τημ βουλήν as 5 την πόλιν, νῦν μέν, την βουλήν, but on the other hand if a guttural followed, the nu rather remained unchanged, τον κήρυκα, πλην γης, την ξυμμαχίαν being far more frequent than τὸν κήρυκα, πλην γης, την ξυμμαχίαν, and the like. Now how could we restore this colour of 10 the time to the speech of Thucydides? Even if we were sure of our ground; if we knew for certain that Thucydides preferred the colour of his own time in such things to any archaic or conventional colour, would we undertake to adjust exactly the number of times he wrote $\hat{\epsilon}\kappa$ to 15 the number of times he wrote έγ, to spell τημ πόλιν where he did, and place euphonic nus precisely where he would have placed them?

If such restoration is impossible, yet there is a kind of interest in noting any vestiges of contemporary colour 20 that may be still left us. In c. 26 7 δσοι δὲ γαλήνη κινδυνεύσειαν we have a dative of time that is quite outside the limits within which Attic idiom permits the omission of ἐν. Perhaps Thucydides wrote ὅσοι δ᾽ ἐγ γαλήνη—HOCOIΔΕΛΛΑΙΕΝΕΙ. There is an inexplicable 25 ἐν in c. 19 2 κατ᾽ ἀνάγκην ὅρκοις ἐγκαταλαμβάνων. Are we to find its origin in ὅρκοισιγ καταλαμβάνων— HOPKOICIΛΚΑΤΑΙΑΜΒΑΝΟΝ—and believe that Thucydides still used such longer forms of the dative plural when they had become almost extinct in speech just as he 30 used σσ in place of ττ and ξύν in place of σύν?

Now and then in some corruption indications of original crasis have been traced—as by Cobet in c. 31 2 where αὐτοῦ τὸ ἔσχατον conceals τοὕσχατον, and by Van Leeuwen in c. 63 2 where a corrupt ἄγαν represents

a first-hand ἀγών. Krueger replaced κάν for καί in c. 117 1 κάν ξυμβήναι τὰ πλείω, and perhaps the omission of ἀνά in c. 112 2 καὶ οἰκοδομουμένω arose through κἀνοικοδομουμένω being misread καὶ οἰκοδομουμένω.

It is with a grudge that I have spoken so despondently 5 of the chances of our ever restoring a page of Thucydides to its autograph form. Who that has read Chaucer or Bacon in a scholarly text, which restores as far as possible the actual spelling of the one century and the other, would willingly return to a modernised text of either, 10 and would not rather feel that in so doing he would lose much of the charm both of the verse and of the prose? Trivial as they seem, such outward and material things as spelling, crasis, elision, and contraction, yet serve as suggestions of the more spiritual side of a 15 writer's thought, for in so far as they affect the cadence and rhythm of his sentences, they reveal to us the man himself.

FIRST AND ONE HUNDRED AND THIRTY-FIFTH CHAPTERS IN THE OLD ATTIC ALPHABET

1

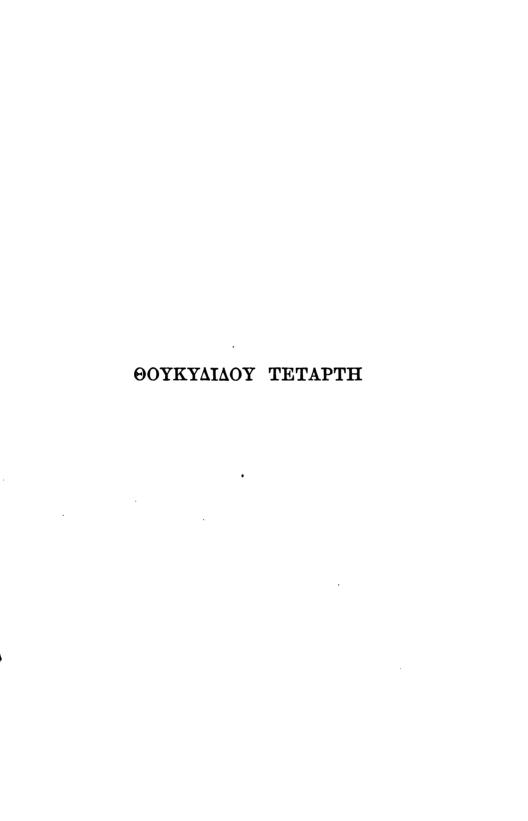
ΤΟΔΕΓΙΛΙΛΝΟΜΕΝΟΘΕΡΟΣΓΕΡΙΣΙΤΟΕΛΒΟΓΕΝΣΥΡΑΚΟΣΙ ΔEKANEES ONΔNEES ΓΙΕΥ SASAIKAILOK ΡΙΔΕSISAIMESSENENTENE SSIKELIAIKATELABONAYTONEPAAAAOMENONKAIAPES TEMESSENEAΘENAIONΕΓΡΑΧSΑΝΔΕΤΟΥΤΟΜΑΙΙSTΑΗΟ IMENSYPAKOSIOIHOPONTESTPOSBOLENEXONTOXOPIO NTESSIKELIASKAI@OBOMENOITOSA@ENAIOSMEEXSAYT OHOPMOMENOIPOTESOISIMEIZONIPAPASKEYEIEPELO Ο\$ΙΝΗΟΙΔΕΙΟΚΡΟΙΚΑΤΑΕΧΘΟ\$ΤΟΡΕΛΙΝΟΝΒΟΙΟΜΕΝΟΙ AMOOTEPOOENAYTO KATAPO LEMENKAIE SEBEBLEKES ANHAMAESTENPEAINONHOILOKPOIPANSTPATIAIHINA MEEPIBOEOOSITOISMESSENIOISHAMAAEKAIXSYNENA ΛΟΝΤΟΝΡΕΛΙΝΟΝΟΥΛΑΔΟΝΗΟΙΕΣΑΝΓΑΡΑΥΤΟΙΣΤΟΛΑΡΡ **EAIONEDIDOLYAXPONONESTASIAZEKAIAAYNATAENE** MTOIPAPONTITOSLOKPOSAMYNESOAIHEIKAIMALLONE **ΓΕΤΙΘΕΝΤΟΔΕΙΟΣΑΝΤΕΣΔΕΗΟΙΜΕΝΙΟΚΡΟΙΤΟΙΓΕΖΟΙΑ** WEIIO-**PEXOPESANHAIAENEESMESSENENEOPOPONKAIALLAIH** AIAEIPLEPOMENAIEMELLONAYTOSEEAKAOHOPMISAM

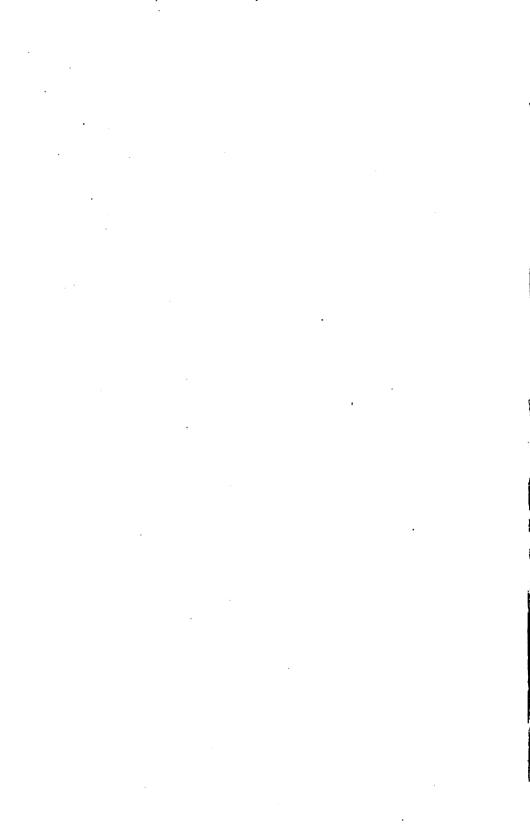
ENAITOMPOLEMONENTEY@ENPOESAS@AI

TEN-STPATIAN

ΠΛΛΛΓ

APEPEIPASEDETOAYTOXEIMONOSKAIHOBPASIDASTEJE
YTONTOSKAIPPOSEAPEDEPOTEIDAIASPPOSEJOONAAPN
YKTOSKAIKJIMAKASPPOSOESMEXPIMENTOEJAOETOAA
PKODONOSPAPENEXOENTOSENTOSOYTOIESTODIAKEN
ONHEPPOSOESISEAENETOEPEITAMENTOIEYOYSAISOO
MENONPPINPPOSBENAIAPEAAAENPAJINKATATAXOST
ESSTPATIANKAIOYKANEMENENHEMEPANAIANESOAIK
AIHOXEIMONETEJEYTA

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους περὶ σίτου

έκβολην Συρακοσίων δέκα νήες πλεύσασαι καλ Λοκρίδες ίσαι Μεσσήνην την έν Σικελία κατέλαβου, αὐτῶν ἐπαγαγομένων, καὶ ἀπέστη Μεσσήνη Αθηναίων. ἔπρα- 2 ξαν δὲ τοῦτο μάλιστα οἱ μὲν Συρακόσιοι δρώντες προσβολήν έχον το χωρίον τής Σικελίας και φοβούμενοι τους 'Αθηναίους μη έξ αὐτοῦ ὁρμώμενοί ποτε σφίσι μείζονι παρασκευή ἐπέλθωσιν, οί δὲ Λοκροί κατά έχθος τὸ Υρηγίνων, βουλόμενοι ἀμφοτέρωθεν αὐτοὺς καταπολεμεῖν. καὶ ἐσε- 3 Βεβλήκεσαν άμα ές την 'Ρηγίνων οί Λοκροί πανστρατιά, ΐνα μη ἐπιβοηθῶσι ξυνεπαγόντων mss. τοίς Μεσσηνίοις, αμα δὲ καὶ ξυνεναγόντων 'Ρηγίνων φυγάδων, οι ήσαν παρ' αὐτοῖς τὸ γὰρ 'Ρήγιον ἐπὶ πολύν χρόνον έστασίαζε και άδύνατα ην έν τῷ παρόντι τους Λοκρούς ἀμύνεσθαι, ή και μάλλον ἐπετίθεντο. δηώσαντες δὲ οἱ μὲν Λοκροὶ 4 τά πεζώ ἀπεχώρησαν, αί δὲ νῆες Μεσ-

corr. Cobet.

αί πληρούμεναι mss. corr. Cobet. 2

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ρούμεναι ἔμελλον αὐτόσε ἐγκαθορμισάμεναι τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν ποήσεσθαι.

2. Υπό δε τους αὐτους χρόνους τοῦ ήρος, πρίν τὸν σῖτον ἐν ἀκμή εἶναι, Πελοποννήσιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐσέβαλον ές την 'Αττικήν ήγειτο δε 'Αγις ό 'Αρχιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλεύς. 2 καὶ ἐγκαθεζόμενοι ἐδήουν τὴν γῆν. 'Αθηναĵοι δὲ τάς τε τεσσαράκοντα ναῦς ἐς Σικελίαν ἀπέστειλαν καὶ στρατηγούς τους υπολοίπους Ευρυμέδοντα και Σοφοκλέα· Πυθόδωρος γάρ ὁ τρίτος αὐτῶν 3 ήδη προαφικτο ές Σικελίαν. είπον δέ τούτοις καὶ Κορκυραίων ἄμα πλέοντας, επιμεληθήναι, οδ εληστεύοντο ύπὸ τῶν ἐν τῷ ὄρει φυγάδων.—καὶ Πελοποννησίων αὐτόσε νῆες έξήκοντα παρεπεπλεύκεσαν τοις έν τῷ ὅρει τι- προεπεπλεύκεσαν μωροί και λιμού όντος μεγάλου εν τη Classen. πόλει νομίζοντες κατασχήσειν ραδίως ίδιώτη μετά την άναγώρησιν την έξ 'Ακαρνανίας αὐτῷ δεηθέντι εἶπον χρῆσθαι ταίς ναυσί ταύταις, ην βούληται, περί αν βούληται Hude. την Πελοπόννησον.

τῶν πελοπον-

∞спер парескеуа́zonto. ^ср. 8, 115.

TON EN TH TTO-

λeı.

3. Καὶ ὡς ἐγένοντο πλέοντες κατὰ τὴν Λακωνικὴν καὶ ἐπυνθάνοντο ὅτι αἱ νῆες ἐν Κορκύρᾳ ἤδη εἰσὶ τῶν Πελοποννησίων Δ, ὁ μὲν Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς ἤπείγοντο ἐς τὴν Κόρκυραν, ὁ δὲ Δημοσθένης ἐς τὴν Πύλον πρῶτον ἐκέλευε σχόντας αὐτοὺς καὶ πράξαντας ἃ δεῖ τὸν πλοῦν ποεῖσθαι· ἀντιλεγόντων δὲ κατὰ τύχην

ν.1. τούτω ν.1. ξυνέπλευσε

ν.1. αὐτὸ τότε.

γειμών επιγενόμενος κατήνεγκε τας ναθς ές την Πύλον. και ο Δημοσθένης εὐθυς 2 ήξίου τειχίζεσθαι τὸ χωρίου—ἐπὶ τοῦτο γαρ ξυνεκπλευσαι-, και απέφαινε πολλην εύπορίαν ξύλων τε καὶ λίθων καὶ φύσει καρτερον ον και ερήμον αυτό τε και επί πολύ της χώρας ἀπέχει γάρ σταδίους μάλιστα ή Πύλος της Σπάρτης τετρακοσίους καί έστιν έν τη Μεσσηνία ποτέ ούση γη, καλούσι δὲ αὐτην οί Λακεδαιμόνιοι Κορυφάσιον. οίδὲ πολλας ἔφασαν 3 είναι άκρας έρήμους της Πελοποννήσου, ην βούληται καταλαμβάνων δαπαναν. τῶ δὲ διάφορόν τι ἐδόκει εἶναι τοῦτο τὸ χωρίου, λιμένος τε προσόντος καὶ τοὺς Μεσσηνίους οἰκείους όντας αὐτῷ τὸ ἀρχαίον καὶ όμοφώνους τοίς Λακεδαιμονίοις πλείστ' αν βλάπτειν έξ αὐτοῦ ὁρμωμένους καλ βεβαίους αμα τοῦ χωρίου φύλακας ἔσεσθαι.

ύπο απλοίας μέχρι αὐτοῖς τοῖς στρατιώταις σχολάξου- στασιν σω δρμή κ.τ.λ. mss. ·

ν.1. ἐσέπεσε.

τηγούς οὖτε τοὺς στρατιώτας, ὖστερον κοινώσας ἡσύχαζεν καὶ τοῖς ταξιάρχοις κοινώσας, Δαὐτοῖς τοις στρατιώταις δρμή ἐπέπεσε περιχωρίον. έκτειχίσαι τὸ καί 2 έγχειρήσαντες ήργάζοντο, σιδήρια μέν λιθουργά οὐκ ἔχοντες, λογάδην δὲ φέροντες λίθους, καὶ Ευνετίθεσαν ώς εκαστόν τι ξυμβαίνοι καὶ τὸν πηλόν, εἴπου δέοι χρησθαι, άγγείων άπορία έπὶ τοῦ νώτου έφερον εγκεκυφότες τε καὶ τὼ χειρε ες τουπίσω ξυμπλέκοντες. , παντί τε τρόπω 3 Μέλλοι επιμέηπείγοντο Φθηναι τούς Λακεδαιμονίους

4. 'Ως δὲ οὐκ ἔπειθεν οὔτε τοὺς στρα-

τὴν πόλιν.

έτέρου μάλλοη.

Η ΕΥΧΑΣΟΥΕΙΝ ΥΠΟ ἀπλοίας. **C**ΧΟλάΖΟΥCIN.

ώς μάλιςτα NEIN. бпос мін упоπίπτοι.

τὰ ἐπιμαχώτατα ἐξεργασάμενοι πρὶν ἐπιβοηθήσαι· τὸ γὰρ πλέον τοῦ χωρίου αὐτὸ καρτερὸν ὑπήρχε καὶ οὐδὲν ἔδει τείγους.

5. Οἱ δὲ ἐορτήν τινα ἔτυχον ἄγοντες, καὶ ἄμα πυνθανόμενοι ἐν ὀλιγωρία ἐποιοῦντο, ὡς ὅταν ἐξέλθωσιν ἡ οὐχ ὑπομενοῦντας σφᾶς ἡ ῥαδίως ληψόμενοι βία.

ển taĩc ảθήnaic. μενοῦντας σφᾶς ἡ ἡρδίως ληψόμενοι βία·
καί τι καὶ αὐτοὺς ὁ στρατὸς ἔτι ἀπῶν ἐν ταῖς ᾿Αθήναις ῶν
2 ἐπέσχε. τειχίσαντες δὲ οἱ ᾿Αθηναῖοι ^{mss. corr. Β̞.}
τοῦ χωρίου τὰ τρὸς ἤπειρον καὶ ἃ
μάλιστα ἔδει ἐν ἡμέραις ἔξ τὸν μὲν
Δημοσθένη μετὰ νεῶν πέντε αὐτοῦ φύλακα
καταλείπουσι, ταῖς δὲ πλέοσι ναυσὶ τὸν
ἐς τὴν Κόρκυραν πλοῦν καὶ Σικελίαν
ἀπείγοντο.

KAÌ CIKENÍAN.

6. Οἱ δ' ἐν τῆ ᾿Αττικῆ ὅντες Πελοποννήσιοι ὡς ἐπύθοντο τῆς Πύλου κατειλημμένης, ἀνεχώρουν κατὰ τάχος
ἐπ᾽ οἴκου, νομίζοντες μὲν Δοἰκεῖον σφίσι
τὸ περὶ τὴν Πύλον ἄμα δὲ πρῷ ἐσβαλόντες καὶ τοῦ σίτου ἔτι χλωροῦ ὄντος
ἐσπάνιζον τροφῆς τοῖς πολλοῖς, χειμών
τε ἐπιγενόμενος μείζων παρὰ τὴν καθεστηκυῖαν ὥραν ἐπίεσε τὸ στράτευμα.
2 ὥστε πολλαχόθεν ξυνέβη ἀναχωρῆσαί
τε θᾶσσον αὐτοὺς καὶ βραχυτάτην γενέσθαι τὴν ἐσβολὴν ταύτην ἡμέρας γὰρ
πεντεκαίδεκα ἔμειναν ἐν τῆ ᾿Αττικῆ.

NΙΟΙ ΚΑΙ ἆΓΙΟ Ο ΒΑΟΙλέγο.

οί λακελαιμό-

7. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Σιμωνίδης 'Αθηναίων στρατηγὸς 'Ηιόνα τὴν ἐπὶ Θράκης Μενδαίων ἀποικίαν, πολεμίαν δὲ οὖσαν, ξυλλέξας 'Αθηναίους τε ὀλίγους ἐκ έκείνη mss. cort. των φρουρίων καὶ των έκει ξυμμάγων Cobet. πλήθος προδιδομένην κατέλαβε. παραχρημα επιβοηθησάντων Χαλκιδέων καὶ Βοττιαίων ἐξεκρούσθη τε καὶ ἀπέβαλε πολλούς τῶν στρατιωτῶν.

8. 'Αναγωρησάντων δὲ τῶν ἐκ τῆς 'Αττικής Πελοποννησίων οι Σπαρτιάται αὐτοὶ μὲν καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων εὐθὺς ἐβοήθουν ἐπὶ τὴν Πύλον, τῶν δὲ άλλων Λακεδαιμονίων Βραδυτέρα έγίννετο ή έφοδος, άρτι άφιγμένων άφ' έτέρας στρατείας. περιήγιελλον δέ καὶ κατά 2 την Πελοπόννησον βοηθείν δτι τάγιστα έπι Πύλον και έπι τὰς έν τη Κορκύρα ναῦς σφῶν τὰς ἐξήκοντα ἔπεμψαν, αῖ ύπερενεγθείσαι τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν καὶ λαθοῦσαι τὰς ἐν Ζακύνθφ ᾿Αττικὰς ναθς άφικνοθνται έπλ Πύλον παρήν δέ ήδη καί ὁ πεζὸς στρατός. Δημοσθένης 3 δέ προσπλεόντων έτι των Πελοποννησίων ύπεκπέμπει φθάσας δύο ναῦς ἀγγεῖλαι Εύρυμέδοντι καὶ τοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν ἐν Ζακύνθω 'Αθηναίοις παρείναι ώς τοῦ γωρίου κινδυνεύοντος. και αί μεν νήες 4 κατά τάγος ἔπλεον κατά τὰ ἐπεσταλμένα , οί δε Λακεδαιμόνιοι παρεσκευάζοντο ώς τῷ τειχίσματι προσβαλοῦντες κατά τε γην και κατά θάλασσαν, έλπίζοντες ράδιως αιρήσειν οικοδόμημα διά ταχέων είργασμένον και ανθρώπων ολίγων προσδεχόμενοι δε και την άπο 5 της Ζακύνθου των Αττικών νεών βοήθειαν έν νώ είγον, ην άρα μη πρότερον έλωσι,

λμφ γηνοςθε-NOYC.

ν.1. άπὸ Ζακ.

καὶ τοὺς ἔσπλους τοῦ λιμένος ἐμφάρξαι, ὅπως μὴ ἢ τοῖς ᾿Αθηναίοις ἐφορμίσασθαι 6 ἐς αὐτόν. ἡ γὰρ νῆσος ἡ Σφακτηρία καλουμένη τόν τε λιμένα, παρατείνουσα καὶ ἐγγὺς ἐπικειμένη, ἐχυρὸν ποεῖ καὶ τοὺς ἔσπλους στενούς, τἢ μὲν δυοῖν νεοῖν διάπλουν κατὰ τὸ τείχισμα τῶν ᾿Αθηναίων καὶ τὴν Πύλον, τἢ δὲ πρὸς τὴν ἄλλην ἤπειρον ὀκτὰ ἢ ἐννέα· ὑλώδης τε καὶ ἀτριβὴς πᾶσα ὑπ᾽ ἐρημίας ἢν καὶ μέγεθος περὶ πεντεκαίδεκα σταδίους μά-7 λιστα. τοὺς μὲν οὖν ἔσπλους ταῖς ναυσὶν ἀντιπρφροις βύζην κλήσειν ἔμελ- ν.ὶ ξυγκλήσειν. λον· τὴν δὲ νῆσον κοβούμενοι μὴ ἐξ

TAÝTHN.

αὐτῆς τὸν πόλεμον σφίσι ποιῶνται,
ὁπλίτας διεβίβασαν ἐς αὐτὴν καὶ παρὰ
8 τὴν ἤπειρον ἄλλους ἔταξαν· οὕτω γὰρ
τοῖς ᾿Αθηναίοις τήν τε νῆσον πολεμίαν
ἔσεσθαι τήν τε ἤπειρον, ἀπόβασιν οὐκ
ἐχούσας· τὰ γὰρ αὐτῆς τῆς Πύλου ἔξω ἔχουσαν mss. corr.
τοῦ ἔσπλου Δ ἀλίμενα ὄντα οὐχ ἔξειν ဪ. cp. 13, 8,
ὅθεν ὁρμώμενοι ἀφελήσουσι τοὺς αὐτῶν,
σφεῖς δὲ ἄνευ τε ναυμαχίας καὶ κινδύνου
ἐκπολιορκήσειν τὸ χωρίον κατὰ τὸ εἰκός,
σίτου τε οὐκ ἐνόντος καὶ δι' ὀλίγης παρα-

πρός τό πέλα-

9 σκευής κατειλημμένου. ὡς δ' ἐδόκει αὐ- κατειλημμένουmss. τοῖς ταῦτα, διεβίβαζον ἐς τὴν νῆσον τοὺς καὶ διεβίβαζον mss. ὁπλίτας ἀποκληρώσαντες ἀπὸ πάντων corr. Badham. τῶν λόχων. καὶ διέβησαν μὲν καὶ ἄλλοι πρότερον κατὰ διαδοχήν, οἱ δὲ τελευταῖοι τελευταῖοι καὶ mss. οἱ καὶ ἐγκαταληφθέντες εἴκοσι καὶ τετρακόσιοι ἡσαν καὶ Εἴλωτες οἱ περὶ αὐτούς ἡρχε δ' αὐτῶν Ἐπιτάδας ὁ Μολόβρου.

9. Δημοσθένης δὲ δρῶν τοὺς Λακεδαιμονίους μέλλοντας προσβάλλειν ναυσί τε

άμα καὶ πεζώ παρεσκευάζετο καὶ αὐτός, καὶ τὰς τριήρεις αὶ περιήσαν αὐτῷ ἀπὸ αΐπερ ήσαν mss. corr. Classen. των καταλειφθεισων άνασπάσας ύπο το προσεσταύρωσε

τείγισμα προεσταύρωσε, καὶ τοὺς ναύτας

καὶ οἰσυίναις mss.

mas.

έξ αὐτῶν ὥπλισεν ἀσπίσι τε φαύλαις καὶ . . . οἰσυίναις ταῖς πολλαῖς οὐ γὰρ ην όπλα εν χωρίω ερήμω πορίσασθαι, άλλά και ταύτα έκ ληστρικής Μεσσηνίων τριακοντόρου καλ κέλητος έλαβον, οι έτυγον παραγενόμενοι. δπλιταί τε των Μεσσηνίων τούτων ως τεσσαράκοντα έγένοντο, οίς έγρητο μετά των άλλων. τούς μέν οὖν πολλούς τῶν τε ἀόπλων 2 και ώπλισμένων έπι τα τετειγισμένα μάλιστα καλ έχυρα τοῦ χωρίου πρὸς την ήπειρον έταξε, προειπών αμύνασθαι τον πεζόν, ην προσβάλη αὐτος δε άπολεξάμενος εκ πάντων εξήκοντα όπλίτας και τοξότας ολίγους εχώρει έξω τοῦ τείγους ἐπὶ τὴν θάλασσαν, ἡ μάλιστα έκείνους προσεδέχετο πειράσειν άποβαίνειν ές χωρία μέν χαλεπά καὶ πετρώδη πρὸς τὸ πέλαγος τετραμμένα, σφίσι δὲ τοῦ τείχους ταύτη ἀσθενεστάτου οντος επισπάσεσθαι αὐτούς ήγεῖτο, ούτε γάρ αὐτοὶ ἐλπίζοντές ποτε ναυσὶ 3 ^{Cθαι}. κρατήσεσθαι οὐκ ἰσχυρὸν ἔτείχιζον, έκείνοις τε βιαζομένοις την απόβασιν άλώσιμον τὸ χωρίον γίγνεσθαι. κατά 4 τοῦτο οὖν πρὸς αὐτὴν τὴν θάλασσαν χωρήσας έταξε τούς όπλίτας ώς είρ-

aιπερ Hcan αγτώ άπο των καταλειφθειcŵn.

προθγκής ε-

ξων, ἡν δύνηται, καὶ παρεκελεύσατο τοιάδε.

• 10. ""Ανδρες οἱ ξυναράμενοι τοῦδε ξυναράμενοι μοι Β. τοῦ κινδύνου, μηδελς ὑμῶν ἐν τῆ τοιᾶδε ανάγκη ξυνετός βουλέσθω δοκείν είναι, έκλογιζόμενος άπαν τὸ περιεστὸς ήμᾶς δεινόν, μάλλον ή ἀπερισκέπτως εὔελπις γ.1. μάλλον δέ. όμόσε χωρήσαι τοῖς ἐναντίοις, ὡς καὶ ἐκ v.l. χωρήσας. τούτων αν περιγενόμενος. ὅσα γαρ ες εναντίως και mss. ανάγκην αφικται ώσπερ τάδε, λογισμον ηκιστα ενδεχόμενα κινδύνου τοῦ ταγίστου 2 προσδείται. ἐγὼ δὲ καὶ τὰ πλείω ὁρῶ πρὸς ήμῶν ὄντα, ἡν ἐθέλωμέν τε μεῖναι καλ μη τω πλήθει αὐτων καταπλαγέντες τὰ ὑπάρχοντα ἡμῖν κρείσσω καταπροδοῦ-3 ναι. τοῦ τε γὰρ χωρίου τὸ δυσέμβατον ημέτερον νομίζω δ μενόντων ημών ξύμμαχον γίγνεται, υποχωρήσασι δέλ καίπερ χαλεπον ον ευπορον έσται μηδενος κωλύοντος, καὶ τὸν πολέμιον δεινότερον έξομεν μη ραδίας αὐτῷ πάλιν οὕσης της τ.Ι. ραδίως. άναχωρήσεως, ην και ύφ' ήμων βιάζηται -έπι γαρ ταις ναυσι ράστοι είσιν αμύνε-4 σθαι, ἀποβάντες δὲ ἐν τῷ ἴσφ ἤδη—, τό τε πλήθος αὐτῶν οὐκ ἄγαν δεῖ φοβεῖσθαι. κατ' όλίγον γάρ μαχείται καίπερ πολύ ον απορία της προσορμίσεως, και ούκ έν γη στρατός έστιν έκ τοῦ όμοίου . . . , δμοίου μείζων mss. άλλ' ἀπὸ νεῶν, αίς πολλὰ τὰ καίρια δεῖ 5 εν τη θαλάσση ξυμβήναι. τούτων ἀπορίας ἀντιπάλους ἡγοῦμαι τώ ήμετέρφ πλήθει, καὶ ἄμα ἀξιῶ ὑμᾶς, 'Αθηναίους δντας καὶ ἐπισταμένους ἐμ-

Corrupt.

φόβφ δοθίου και νεών δεινότητος mss.

πειρία την ναυτικήν έπ' άλλους απόβασιν ότι, εί τις υπομένοι και μη φόβφ κατάπλου ὑποχωροίη, οὐκ ἄν ποτε βιάζοιτο, καὶ αὐτοὺς νῦν μεῖναί τε καὶ ἀμυνομένους παρ' αὐτὴν τὴν ραγίαν σώζειν ήμας τε αὐτοὺς καὶ τὸ χωρίον."

11. Τοσαθτα τοθ Δημοσθένους παρακελευσαμένου οἱ 'Αθηναῖοι ἐθάρσησάν τε μάλλον καὶ ἐπικαταβάντες ἐτάξαντο παρ' αὐτὴν τὴν θάλασσαν, οἱ δὲ Λακεδαιροθίου καὶ NEWN DEING-THTI.

lacuna R.

corr. Cobet.

μόνιοι ἄραντες τῷ τε κατὰ γῆν στρατῷ 2 προσέβαλλον τῷ τειχίσματι καὶ ταῖς τεσσαράκοντα mss. ναυσίν αμα, ούσαις . . . κοντα καί τρισί ναύαρχος δὲ αὐτῶν ἐπέπλει Θρα-Θρασυμηλίδας mss. συμηδίδας ὁ Κρατησικλέους, Σπαρτιάτης. προσέβαλλε δὲ ἦπερ ὁ Δημοσθένης προσκαὶ οἱ μὲν 'Αθηναῖοι ἀμφοτέρωθεν, έκ τε γης καὶ ἐκ θαλάσσης, 3 ημύνοντο οί δὲ κατ όλίγας ναθς διελόμενοι, διότι οὐκ ἢν πλέοσι προσσχεῖν, καὶ ἀναπαύοντες ἐν τῷ μέρει έπίπλους έποιοῦντο, προθυμία τε πάση χρώμενοι καὶ παρακελευσμώ, εἴ πως ωσάμενοι έλοιεν τὸ τείχισμα. πάντων δὲ φανερώτατος Βρασίδας ἐγένετο. τριηρ- 4 αρχών γὰρ καὶ ὁρών τοῦ χωρίου χαλεποῦ οντος τούς τριηράρχους καλ κυβερνήτας, εί πη και δοκοίη δυνατόν είναι σχείν, άποκνοῦντας καὶ φυλασσομένους, έβόα, ώς οὐκ εἰκὸς εἴη ξύλων φειδομένους τοὺς πολεμίους ἐν τῆ χώρα περιιδεῖν τεῖχος πεποημένους άλλα τάς τε σφετέρας ναῦς βιαζομένους την ἀπόβασιν καταγνύναι ...,

TÂN NEÂN MÀ **ΣΥΝΤΡίΨω**CIN λέΓωΝ.

ểκέλεγε.

καὶ τοὺς ξυμμάχους μὴ ἀποκνῆσαι ἀντὶ μεγάλων εὐεργεσιῶν τὰς ναῦς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ παρόντι ἐπιδοῦναι, ὀκείλαντας δὲ καὶ παντὶ τρόπφ ἀποβάντας τῶν τε ἀνδρῶν καὶ τοῦ χωρίου κρατῆσαι.

12. Καὶ ὁ μὲν τούς τε ἄλλους τοιαῦτα έπέσπεργε καλ τον ξαυτού κυβερνήτην άναγκάσας ὀκείλαι την ναθν έχώρει έπλ την αποβάθραν και πειρώμενος αποβαίνειν ἀνεκόπη ὑπὸ τῶν ᾿Αθηναίων, καὶ τραυματισθείς πολλά έλειποψύγησέ τε γ.Ι. έλειποθύμησε, καλ πεσόντος αὐτοῦ ἐς τὴν παρεξειρεσίαν ή ἀσπὶς περιερρύη ἐς τὴν θάλασσαν, καὶ έξενεχθείσης αὐτής ές τὴν 'Αθηναῖοι ἀνελόμενοι ὕστερον πρὸς τὸ τροπαίον έχρήσαντο δ έστησαν 2 προσβολής ταύτης, οί δ' άλλοι προύθυμοῦντο μέν, ἀδύνατοι δ' ἦσαν ἀποβῆναι τῶν τε χωρίων χαλεπότητι καὶ τῶν 'Αθηναίων μενόντων καὶ οὐδὲν ὑποχωρ-3 ούντων. ες τοῦτό τε περιέστη ή τύχη ώστε 'Αθηναίους μέν έκ γης τε καί ταύτης Λακωνικής αμύνεσθαι έκείνους έπιπλέοντας, Λακεδαιμονίους δε εκ νεών τε καλ ές την έαυτων πολεμίαν οθσαν έπ' 'Αθηναίους ἀποβαίνειν έπλ πολύ γαρ επόει της δόξης εν τώ τότε τοις μεν ν.Ι. επήει. ήπειρώταις μάλιστα είναι και τὰ πεζά κρατίστοις, τοις δὲ θαλασσίοις τε καὶ ταίς ναυσί πλείστον προέχειν.

έπὶ πολί Γάρ ἐποίει τῆς Δόἔμς ἐν τῷ τότε τοῖς μέν Ηπειρώταις μάλιςτα εἶναι καὶ τὰ πεχὰ κρατίςτοις, τοῖς Δέ θαλαςςίοις τε καὶ ταῖς παίς πλεῖςτον προέχειν.

13. Ταύτην μεν οὖν τἦν ἡμέραν καὶ τῆς ὑστεραίας μέρος τι προσβολάς

ποησάμενοι επέπαυντο καλ τή τρίτη επλ ξύλα ές μηγανάς παρέπεμψαν των νεών τινάς ές 'Ασίνην, έλπίζοντες τὸ κατά τὸν λιμένα τείχος ύψος μεν έχειν, άποβάσεως μάλιστα ούσης mss. δε μάλιστ αν ούσης ελείν μηγαναίς.

corr. B.

τα, πεντήκοντα. lacuna B.

τούτω δε αί εκ της Ζακύνθου νηες των νν. ΙΙ. τεσσαράκον- 'Αθηναίων παραγίγνονται . . . κοντα. προσεβοήθησαν γάρ τῶν τε Φρουρίδων

όπλιτών περίπλεων τήν τε νήσον, έν τε

μενούσας Β.

τινές αὐτοῖς τῶν ἐκ Ναυπάκτου καὶ Χῖαι τέσσαρες, ώς δὲ είδον τήν τε ήπειρον 3 τω λιμένι οὔσας τὰς ναθς καὶ οὐκ έκπλεούσας, απορήσαντες όπη καθορμίσωνται, τότε μέν ές Πρωτήν την υήσου, ή οὐ πολύ ἀπέγει ἐρήμος οὖσα, έπλευσαν καὶ ηὐλίσαντο, τῆ δ' ὑστεραία παρασκευασάμενοι ώς έπλ ναυμαγίαν άνήγοντο, ην μεν άντεκπλειν εθέλωσι σφίσιν ές την εύρυγωρίαν, εί δὲ μή, ώς αὐτοί έπεσπλευσόμενοι. και οί μεν ούτε άντανή- 4 à mss. corr. Her- γοντο οὖτε δ διενοήθησαν, φάρξαι τοὺς ἔσ-

werden.

πλους, έτυχον ποήσαντες, ήσυχάζοντες δ' έν τη γη τάς τε ναθς έπλήρουν και παρεσκευάζοντο, ην έσπλέη τις, ώς έν τώ λιμένι ὄντι οὐ σμικρώ ναυμαχήσοντες.

14. Οἱ δ' ᾿Αθηναῖοι γνόντες καθ' έκάτερον τὸν ἔσπλουν ὥρμησαν αὐτούς, καὶ τὰς μὲν πλείους καὶ μετεώρους ήδη των νεων αντίπρωροι προσπεσόντες ές φυγήν κατέστησαν, καλ ἐπιδιώκοντες ὡς διὰ βραχέος ἔτρωσαν μεν πολλάς, πέντε δ' έλαβον καὶ μίαν τούτων αὐτοῖς ἀνδράσι ταῖς δὲ λοιπαῖς

και ἀντιπρώρους mss. corr. Badham.

otimep aytώn ol anapec amehambanonto en th nhcω. kal en toytω kekωλγοθαι eldkei ekactoc w mh tini kal aytòc eprω maphn from ii. 8.

έν τη γη καταπεφευγυίαις ενέβαλλον. αί δέ και πληρούμεναι έτι πριν ανάγεσθαι ἐκόπτοντο καί τινας καὶ ἀναδούμενοι κευάς είλκου των άνδρων ές φυγήν 2 ώρμημένων. ά όρωντες οί Λακεδαιμόνιοι καὶ περιαλγοῦντες τῶ πάθει, , παρε-Βοήθουν, και έπεσβαίνοντες ès . θάλασσαν ξύν τοις ὅπλοις ἀνθεϊλκον 3 επιλαμβανόμενοι των νεών. , εγένετό τε ό θόρυβος μέγας άντηλλαγμένου τοῦ καὶ ἀντηλλαγμένος έκατέρων τρόπου περί τὰς ναῦς· οί τε mss. γάρ Λακεδαιμόνιοι ύπο προθυμίας καὶ έκπλήξεως, ώς εἰπεῖν, ἄλλο οὐδὲν ἡ ἐκ γῆς ἐναυμάγουν, οί τε 'Αθηναίοι κρατούντες καλ βουλόμενοι τη παρούση τύχη ώς ἐπὶ πλεῖστον έπεξελθείν άπὸ νεών έπεζομάγουν. 4 πολύν τε πόνον παρασχόντες άλλήλοις και τραυματίσαντες διεκρίθησαν, και οί Λακεδαιμόνιοι τὰς κενὰς ναῦς πλην τῶν 5 τὸ πρῶτον ληφθεισῶν διέσωσαν. καταστάντες δὲ ἐκάτεροι ἐς τὸ στρατόπεδον οί μέν τροπαιόν τε έστησαν και νεκρούς ἀπέδοσαν καὶ ναυαγίων ἐκράτησαν, καὶ την νησον εύθυς περιέπλεον και έν φυλακή είχου, ώς των ανδρων απειλημμένων οἱ δ' ἐν τῆ ἡπείρφ Πελοποννήσιοι καὶ ἀπὸ πάντων ἤδη βεβοηθηκότες ἔμενον κατά γώραν ἐπὶ τῆ Πύλφ.

15. Ές δὲ τὴν Σπάρτην ὡς ἠγγέλθη τὰ γεγενημένα περὶ Πύλον, ἔδοξεν αὐτοῖς ὡς ἐπὶ ξυμφορῷ μεγάλῃ τὰ τέλη καταβάντας ἐς τὸ στρατόπεδον βουλεύειν

Cobet.

δρώντας mss. corr. παραχρήμα δρώντας ὅ τι αν δοκή. καὶ 2 ώς είδον αδύνατον δυ τιμωρείν τοίς ανδράσι και κινδυνεύειν ούκ έβούλοντο ή ύπὸ λιμοῦ τι παθεῖν αὐτοὺς ἡ ὑπὸ

ν.Ι. ή κρατηθήναι πλήθους βιασθέντας , έδοξεν αὐτοῖς προς τους στρατηγούς των Αθηναίων, ην εθέλωσι, σπονδάς ποησαμένους τά περί Πύλον, ἀποστείλαι ές τὰς 'Αθήνας πρέσβεις περί ξυμβάσεως και τούς άνδρας ώς τάχιστα πειρᾶσθαι κομίσασθαι.

> 16. Δεξαμένων δὲ τῶν στρατηγῶν τον λόγον εγίγνοντο σπονδαλ τοιαίδε, Λακεδαιμονίους μέν τὰς ναῦς ἐν αίς έναυμάγησαν καὶ τὰς έν τῆ Λακωνική

KPATHOĤNAI.

έκπέμπειν mss. corr. Dobree. τακτόν καί mss.

πάσας, δσαι ήσαν μακραί, παραδοῦναι κομίσαντας ές Πύλον 'Αθηναίοις, καλ όπλα μη ἐπιφέρειν τῶ τειγίσματι μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλασσαν, ᾿Αθηναίους δὲ τοῖς ἐν τῆ νήσφ ἀνδράσι σῖτον έαν τούς έν τη ήπειρφ Λακεδαιμονίους έσπέμπειν τακτὸν μεμαγμένον, δύο χοίνικας έκάστω 'Αττικάς άλφίτων καὶ δύο κοτύλας οίνου καλ κρέας, θεράποντι δὲ τούτων ήμίσεα ταῦτα δὲ ὁρώντων τῶν Αθηναίων έσπέμπειν καὶ πλοίον μηδέν έσπλείν λάθρα · Φυλάσσειν δὲ καὶ τὴν νῆσον 'Αθηναίους μηδεν ήσσον, όσα μη άποβαίνοντας, ν.Ι. Πελοποννησίω. καὶ ὅπλα μὴ ἐπιφέρειν τῷ Πελοποννησίων στρατώ μήτε κατά γην μήτε κατά θάλασσαν. ὅ τι δ' αν τούτων παραβαίνωσιν ἐκά- 2

τεροι,, τότε λελύσθαι τὰς σπονδάς. ἐσπεῖ-

σθαι δὲ αὐτὰς μέχρι οὖ ἐπανέλθωσιν οἱ

KAÌ ỐTIOỆN FROM 21, infra.

ómoíac.

ἐκ τῶν ᾿Αθηνῶν Λακεδαιμονίων πρέσβεις ἀποστεῖλαι δὲ αὐτοὺς τριήρει ᾿Αθηναίους καὶ πάλιν κομίσαι. ἐλθόντων δὲ τάς τε σπονδὰς λελύσθαι ταύτας καὶ τὰς ναῦς ἀποδοῦναι ᾿Αθηναίους , οἵασπερ ὰν παρα-3 λάβωσιν. αἱ μὲν σπονδαὶ ἐπὶ τούτοις ἐγένοντο, καὶ αἱ νῆες παρεδόθησαν οὖσαι περὶ ἑξήκοντα, καὶ οἱ πρέσβεις ἀπεστάλησαν. ἀφικόμενοι δὲ ἐς τὰς ᾿Αθήνας ἔλεξαν τοιάδε.

17. "Επεμψαν ήμᾶς Λακεδαιμόνιοι, δ 'Αθηναίοι, περί τῶν ἐν τἢ νήσφ ἀνδρῶν πράξοντας ὅ τι ἂν ὑμῖν τε ἀφέλιμον ὂν τὸ αὐτὸ πείθωμεν καὶ ἡμῖν ¸ὧς ἐκ τῶν παρόντων κόσμον μάλιστα

ểC THN ZYMΦO-PÀN.

ΜΗΚΥΝΟŶΜΕΝ.

2 μέλλη οἴσειν. τοὺς δὲ λόγους μακροτέρους οὐ παρὰ τὸ εἰωθὸς ποησόμεθα, ἀλλ' μηκυνοῦμεν for

ἐπιχώριον ον ἡμινου μὲν βραχεῖς ἀρκῶσι τοι Β. μὴ πολλοῖς χρῆσθαι, πλέοσι δὲ ἐν ῷ ἀν καιρὸς ἢ διδάσκοντάς τι των προύργου

λόΓοις.

3 το δέον πράσσειν. λάβετε δε αὐτοὺς μὴ πολεμίως μηδ' ὡς ἀξύνετοι διδασκόμενοι, ὑπόμνησιν δε τοῦ καλῶς βουλεύ-4 σασθαι πρὸς εἰδότας ἡγησάμενοι. ὑμῦν γὰρ εὐτυχίαν τὴν παροῦσαν ἔξεστι καλῶς θέσθαι, ἔχουσι μὲν ὧν κρατεῖτε, προσλαβοῦσι δὲ τιμὴν καὶ δόξαν, καὶ μὴ παθεῖν ὅπερ οἱ ἀἡθως τι ἀγαθὸν λαμβάνοντες τῶν ἀνθρώπων ἀεὶ γὰρ τοῦ πλέονος δοξεγονται διὰ τὸ καὶ τὰ παρόντα ἀδοκήτως 5 εὐτυχῆσαι. οἶς δὲ πλεῖσται μεταβολαὶ ἐπ' ἀμφότερα ξυμβεβήκασι, δίκαιοί εἰσι καὶ ἀπιστότατοι εἶναι ταῖς εὐπραγίαις. δ

ἐλπίΔι.

v.l. ημετέρας ξυμφοράς.

εικότος mss. corr. μάλιστ' αν έκ τοῦ ξυμβεβηκότος προσείη. 18. "Γνώτε δὲ καὶ ἐς τὰς ἡμετέρας νθν ξυμφοράς ἀπιδόντες, οἵτινες ἀξίωμα μέγιστον τῶν Ἑλλήνων ἔγοντες ἡκομεν παρ' ύμας, πρότερον αὐτοὶ κυριώτεροι νομίζοντες είναι δούναι έφ' α νύν άφιγμένοι ύμας αιτούμεθα. καίτοι δυνάμεως ενδεία επάθομεν αὐτὸ οὖτε μείζονος προσγενομένης υβρίσαντες, απὸ δὲ τῶν ἀεὶ ὑπαρχόντων γνώμη σφαλέντες, έν ὦ πᾶσι τὸ αὐτὸ ὁμοίως ὑπάργει. **ώστε οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς διὰ τὴν παροῦσαν 3** νῦν ρώμην πόλεώς τε καλ τῶν προσγεγενημένων καὶ τὸ τῆς τύχης οἴεσθαι ἀεὶ μεθ' ύμῶν ἔσεσθαι. σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν 4 οίτινες τάγαθά ές άμφίβολον άσφαλως έθεντο ^Γκαὶ ταῖς ξυμφοραῖς οἱ αὐτοὶ εύξυνετώτερον αν προσφέροιντο, τόν τε πόλεμον νομίσωσι μή καθ' όσον αν τις αὐτοῦ μέρος βούληται μεταγειρίζειν, τούτφ ξυνείναι, άλλ' ώς αν αι τύχαι

> αὐτῶν ἡγήσωνται καὶ ἐλάγιστ' αν οί τοιούτοι πταίοντες διά τὸ μὴ τῶ ὀρθουμένω αὐτοῦ πιστεύοντες ἐπαίρεσθαι ἐν τώ εὐτυχεῖν αν μάλιστα καταλύοιντο. δ νυν υμίν, & 'Αθηναίοι, καλώς έχει πρός 5 ήμας πράξαι, και μήποτε ύστερου, ην άρα μη πιθόμενοι σφαλήτε, α πολλά ένδέγεται, νομισθήναι τύγη και τα νθν προχωρήσαντα κρατήσαι, έξον ἀκίνδυνον δόκησιν ίσχύος καὶ ξυνέσεως ές τὸ ἔπειτα

καταλιπείν.

√.1. ἐξεῖναι.

ν. l. γνώμης.

19. " Λακεδαιμόνιοι δὲ ὑμᾶς προκαλούνται ές σπονδάς και διάλυσιν πολέμου, διδόντες μεν είρηνην και ξυμμαγίαν και άλλην φιλίαν πολλήν και οίκειότητα ές άλλήλους υπάρχειν, άνταιτουντες δὲ τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας, ἄμεινον καὶ ἄμεινον mss. ήγούμενοι ἀμφοτέροις μη διακινδυνεύε- corr. Cobet. σθαι, είτε διαφύγοιεν παρατυχούσης τινος σωτηρίας είτε και έκπολιορκηθέντες 2 μᾶλλον χειρωθείεν. νομίζομέν τε τὰς μᾶλλον αν mss. μεγάλας έχθρας μάλιστα διαλύεσθαι μάλιστ αν mss. Βεβαίως, οὐκ ἡν ἀμυνόμενός τις ἐπι- corr. B. κρατήσας τὰ πλείω τὸν πολέμιον κατ καὶ ἐπικρατήσας τὰ ἀνάγκην ὅρκοις καταλαμβάνων μὴ ἀπὸ πλέω τοῦ πολεμίου αναγκην ορκοίς κατακτιμρανών μη από κατ ανάγκην δοκοις τοῦ ἴσου ξυμβŷ, ἀλλ' ἡν, παρὸν τὸ αὐτὸ ἐγκαταλαμβάνων δρασαι πρὸς τὸ ἐπιεικὸς, καὶ ἀρετῆ αὐτὸν mss. corr. Krue-

νικήσας παρὰ ὰ προσεδέχετο μετρίως and Cobet. 3 ξυναλλαγή. όφείλων γάρ ήδη ό έναντίος μη ἀνταμύνεσθαι ώς βιασθείς, ἀλλ' άνταποδοῦναι άρετήν, έτοιμότερός έστιν

4 αἰσχύνη εμμένειν οίς ξυνέθετο. μάλλον πρός τούς μειζόνως έχθρούς τοῦτο δρώσιν οι άνθρωποι ή πρὸς τοὺς τὰ μέτρια διενεχθέντας πεφύκασί τε τοῖς μεν εκούσιν ενδούσιν ανθησσασθαι μεθ' εκουσίως mss. ήδονης, πρὸς δὲ τὰ ὑπεραυχοῦντα καὶ ἐκοῦσιν Βεkk. Anecd. p. 126. παρά γνώμην διακινδυνεύειν.

20. " Ἡμῖν δὲ καλῶς, εἴπερ ποτέ, έγει ἀμφοτέροις ή ξυναλλαγή, πρίν τι ανήκεστον δια μέσου γενόμενον ήμας καταλαβείν, εν φ ανάγκη αίδιον υμίν έχθραν πρὸς τῆ κοινῆ καὶ ἰδίαν έχειν, ήμας δὲ στερηθηναι ων νῦν προκαλού-

Bía.

μεθα. ἔτι δ' ὄντων ἀκρίτων καὶ ὑμῖν 2 μεν δόξης και ημετέρας φιλίας προσγιγνοτω δε ξυμφοράς mss. μένης, ήμιν δε προ αίσχροῦ τινὸς τής ξυμφοράς μετρίως κατατιθεμένης διαλλαγώμεν, και αὐτοί τε ἀντι πολέμου ειρήνην έλώμεθα και τοις άλλοις Έλλησιν ἀνάπαυσιν κακών ποήσωμεν· οἱ καὶ έν τούτω ύμας αἰτιωτέρους ἡγήσονται. πολεμούνται μέν γαρ ασαφώς όποτέρων άρξάντων καταλύσεως δε γιγνομένης, ής νῦν ὑμεῖς τὸ πλέον κύριοί ἐστε, τὴν γάριν ύμιν προσθήσουσιν. ήν τε γνώτε, 3

Λακεδαμονίοις mss. corr. Cobet. v.l. βεβαίους. ν.1. Βιασαμένοις.

σθαι.

Λακεδαιμονίων έξεστιν ύμιν φίλους γενέσθαι βεβαίως αὐτῶν τε προκαλεσαμένων, χαρισαμένοις τε μαλλον ή βιασαμένων. καὶ ἐν τούτω τὰ ἐνόντα ἀγαθὰ σκοπεῖτε 4 όσα είκὸς είναι ήμων γάρ καὶ ύμων ταὐτὰ λεγόντων τό γε ἄλλο Ἑλληνικὸν ίστε ότι υποδεέστερον ον τὰ μέγιστα τιμήσει."

21. Οἱ μὲν οὖν Λακεδαιμόνιοι τοσαῦτα

είπου, νομίζοντες τούς 'Αθηναίους έν τώ πρίν γρόνω σπονδών μέν ἐπιθυμεῖν, σφων δε εναντιουμένων κωλύεσθαι, διν.Ι. ασμένως δέχε- δομένης δε ειρήνης ασμένους δέξεσθαί τε καὶ τοὺς ἄνδρας ἀποδώσειν. οἱ δὲ τὰς 2 μέν σπονδάς , ήδη σφίσιν ενόμιζον ετοίμους είναι, όπόταν βούλωνται , , τοῦ δὲ πλέονος ἀρέγοντο. μάλιστα δὲ αὐτοὺς 3 ποιεῖςθαι πρός ένηνε Κλέων ὁ Κλεαινέτου , καὶ ἔπεισεν άποκρίνασθαι ώς χρή τὰ μέν ὅπλα καὶ σφας αὐτοὺς τοὺς ἐν τῆ νήσω παραδόντας πρώτον κομισθήναι Αθήναζε, έλθόντων

EXONTEC TOYC άΝΔΡΑC EN TH νήςω. αγτογς. άνηρ δημαζω-LOC KYT, EKE!-NON TON XPO-NON WN KAT TW πλήθει πιθα-NÚTATOC from iii. 36.

δὲ ἀποδόντας Λακεδαιμονίους Νίσαιαν καὶ Πηγὰς καὶ Τροιζῆνα καὶ 'Αχαΐαν, ἃ οὐ πολέμφ ἔλαβον, ἀλλ' ἀπὸ τῆς προτέρας ξυμβάσεως 'Αθηναίων ξυγχωρησάντων κατὰ ξυμφορὰς καὶ ἐν τῷ τότε δεομένων τι μᾶλλον σπονδῶν, κομίσασθαι τοὺς ἄνδρας καὶ σπονδὰς ποήσασθαι ὁπόσον ἃν δοκῆ χρόνον ἀμφοτέροις.

22. Οἱ δὲ πρὸς μὲν τὴν ἀπόκρισιν οὐδὲν ἀντεῖπον, ξυνέδρους δὲ σφίσιν έκέλευον έλέσθαι οίτινες λέγοντες καί άκούοντες περί εκάστου ξυμβήσονται κατά ήσυγίαν δ τι αν πείθωσιν άλλή-2 λους. Κλέων δὲ ἐνταῦθα δὰ πολὺς ἐνέκειτο, λέγων γιγνώσκειν μέν καὶ πρότερον οὐδὲν ἐν νῷ ἔχοντας δίκαιον αὐτούς, σαφές δ' είναι καὶ νῦν, οἵτινες τῷ μὲν πλήθει οὐδὲν ἐθέλουσιν εἰπεῖν. ὀλίγοις δὲ ἀνδράσι ξύνεδροι γίγνεσθαι άλλὰ εί τι ύγιες διανοούνται, λέγειν εκέλευσεν 3 ἄπασιν. δρωντες δε οι Λακεδαιμόνιοι ούτε σφίσιν οξόν τε δυ εν πλήθει είπειν, εἴ τι καὶ ὑπὸ τῆς ξυμφορᾶς ἐδόκει αὐτοῖς εἴτε mss. corr. ξυγχωρείν, μη ές τους ξυμμάγους δια- Poppo. βληθῶσιν εἰπόντες καὶ οὐ τυγόντες, οὕτε τούς 'Αθηναίους έπλ μετρίοις ποήσοντας α προύκαλουντο, ανεχώρησαν έκ των 'Αθηνῶν ἄπρακτοι.

Βογλονται.

23. 'Αφικομένων δε αὐτῶν ελέλυντο διελύοντο mss. εὐθὺς αἱ σπονδαὶ αἱ περὶ Πύλον, καὶ corr. Cobet. τὰς ναῦς οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπήτουν, καθάπερ ξυνέκειτο· οἱ δ' 'Αθηναῖοι ἐγκλήματα ἔχοντες ἐπιδρομήν τε τῷ

öτι mss. corr. B.

τειχίσματι παράσπουδου καὶ ἄλλα οὐκ άξιόλογα δοκοῦντα είναι οὐκ ἀπεδίδοσαν, ισχυριζόμενοι δ τι δή εξρητο, έαν καί ότιοῦν παραβαθή, λελύσθαι τὰς σπονδάς. οί δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀντέλεγόν τε καὶ άδίκημα έπικαλέσαντες τὸ τῶν νεῶν άπελθόντες ές πόλεμον καθίσταντο. τὰ περὶ Πύλον ὑπ' ἀμφοτέρων κατὰ ν.Ι. δυοίν έναντίαιν. κράτος επολεμείτο, 'Αθηναίοι μέν δυοίν νεοίν εναντίαιν άει την νησον περιπλέοντες της ημέρας—της δε νυκτός καλ

Cobet.

άπασαι mss. corr. άπάσαις περιώρμουν, πλην τὰ πρὸς τὸ πέλαγος, οπότε άνεμος είη και έκ των 'Αθηνών αὐτοῖς εἴκοσι νῆες ἀφίκοντο ἐς τὴν φυλακήν, ώστε αἱ πᾶσαι έβδομήκοντα ἐγένοντο, Πελοποννήσιοι δὲ ἐν τῆ ἡπείρω έστρατοπεδευμένοι καλ προσβολάς ποιούμενοι τώ τείγει, σκοπούντες καιρόν εί τις παραπέσοι ώστε τούς άνδρας σώσαι.

24. Έν τούτω δε οί εν τη Σικελία.

V.l. Ev TE Th.

προς ταις εν Μεσσήνη φρουρούσαις ναυσί τὸ ἄλλο ναυτικὸν δ παρεσκευάζοντο προσκομίσαντες τον πόλεμον εποιούντο εκ της Μεσσήνης. και μάλιστα ένηγον οί 2 Λοκροί τῶν 'Ρηγίνων κατὰ ἔχθραν, καὶ αὐτοὶ δὲ ἐσεβεβλήκεσαν πανδημεὶ ἐς την γην αὐτῶν καὶ ναυμαγίας ἀπο- 3 πειρασθαι έβούλοντο, όρωντες τοις 'Αθηδλίγας ναθς mss. ναίοις τὰς μεν παρούσας ναθς όλίγας, ταίς δὲ πλέοσι καὶ μελλούσαις ήξειν πυνθανόμενοι την νήσον πολιορκείσθαι. εί γαρ 4 κρατήσειαν τώ ναυτικώ, τὸ Υήγιον

ήλπιζον πεζή τε καὶ ναυσίν έφορμοῦν-

corr. Cobet.

CYPAKÓCIOI KAÌ of Zymmaxoi.

άκρωτηρίος της Ιταλίας. της ςικελίας.

καὶ ἔςτιν Η χάργβλις κλΗθεῖςα τοῦτο Η ολγοςεὸς λέρεται Διαπλεῦςαι. τες ράδίως χειρώσεσθαι, καὶ ήδη σφῶν ἰσχυρὰ ἀν τὰ πράγματα γίγνεσθαι· ἰσχυρὰ τὰ mss. ξύνεγγυς γὰρ κειμένου τοῦ τε 'Ρηγίου Δ corr. Β. τῆς τε Μεσσήνης Δ, τοῖς 'Αθηναίοις οὐκ τ.ὶ. τε οὐκ. ἀν εἰναι ἐφορμεῖν καὶ τοῦ πορθμοῦ κρα-5 τεῖν.—ἔστι δὲ ὁ πορθμὸς ἡ μεταξὺ 'Ρηγίου θάλασσα καὶ Μεσσήνης, ἡπερ βραχύτατον Σικελία τῆς ἡπείρου ἀπέχει. Δ διὰ στενότητα δὲ καὶ ἐκ μεγάλων πελαγῶν, τοῦ τε Τυρσηνικοῦ καὶ τοῦ Σικελικοῦ, ἐσπίπτουσα ἡ θάλασσα ἐς ταὐτὸ ἐς αὐτὸ mss. corr. καὶ ροώδης οὖσα εἰκότως χαλεπὴ ἐνομί- Hude. σθη—.

TW METAZY.

25. Έν τούτφ οθν , οί Συρακόσιοι καί οί ξύμμαχοι ναυσίν ολίγφ πλέοσιν ή τριάκοντα ήναγκάσθησαν όψε της ήμερας ναυμαγήσαι περί πλοίου διαπλέοντος, άντεπαναγαγόμενοι πρός τε 'Αθηναίων v.l. άντεπαγόμενοι. 2 ναθς έκκαίδεκα καὶ 'Ρηγίνας ὀκτώ. καὶ νικηθέντες ύπο των 'Αθηναίων δια τάχους ἀπέπλευσαν ώς εκαστοι ετυχον ες τά οἰκεῖα στρατόπεδα, μίαν ναῦν ἀπολέσαντες και νύξ επεγένετο τῷ ἔργφ. 3 μετά δὲ τοῦτο οἱ μὲν Λοκροὶ ἀπῆλθον έκ της 'Ρηγίνων, έπλ δὲ την Πελωρίδα της Μεσσήνης . . . αί των Συρα- συλλεγείσαι mss. κοσίων καὶ ξυμμάχων νηες ώρμουν καὶ lacuna B. 4 ὁ πεζὸς αὐτοῖς παρην. προσπλεύσαντες δε οί 'Αθηναίοι καὶ 'Ρηγίνοι δρώντες τὰς ναθς κενάς ενέβαλον, και χειρί σιδηρά έπιβληθείση μίαν ναῦν . . . lacuna μίαν ναῦν μίαν ναῦν αὐτοὶ ἀπώλεσαν τῶν ἀνδρῶν Badham.

5 ἀποκολυμβησάντων. καὶ μετὰ τοῦτο

TÓ TE ỂN TẬ MECCHNH KAIỀN TỚ PHỊ CỤ.

των Συρακοσίων έσβάντων ές τὰς ναῦς καὶ παραπλεόντων ἀπὸ κάλω ἐς τὴν Μεσσήνην, αδθις προσβαλόντες οἱ 'Αθηναίοι, αποσιμωσάντων έκείνων καλ προεμβαλόντων, έτέραν ναθν ἀπολλύασι. έν τῷ παράπλφ καὶ τῆ ναυμαχία τοιουέχοντες mss. corr. τοτρόπω γενομένη οὐκ έλασσον σγόντες

Cobet.

οί Συρακόσιοι παρεκομίσθησαν ές τον έν τη Μεσσήνη λιμένα. και οι μέν 7 Αθηναίοι, Καμαρίνης άγγελθείσης προδίδοσθαι Συρακοσίοις ύπ' 'Αρχίου καὶ των μετ' αὐτοῦ, ἔπλευσαν ἐκεῖσε. Μεσσήνιοι δ' έν τούτω πανδημεί κατά γην και ταις ναυσιν αμα έστράτευσαν έπι Νάξον την Χαλκιδικην δμορον οὖσαν. καλ τη πρώτη ημέρα τειχήρεις ποήσαντες 8 τους Ναξίους έδήουν την γην, τη δ' ύστεραία ταις μέν ναυσί περιπλεύσαντες κατά του 'Ακεσίνην ποταμον την γην έδήουν, τῷ δὲ πεζῷ πρὸς τὴν πόλιν προσέβαλλον. έν τούτω δὲ οἱ Σικελοὶ 9 ύπερ των άκρων πολλοί κατέβαινον βοηθούντες έπὶ τοὺς Μεσσηνίους. οί Νάξιοι ώς είδου, θαρσήσαντες καλ παρακελευόμενοι έν έαυτοις ώς οί Λεοντίνοι σφίσι καὶ οἱ ἄλλοι, ξύμμαγοι ἐς τιμωρίαν ἔρχονται, ἐκδραμόντες ἄφνω ἐκ της πόλεως προσπίπτουσι τοις Μεσσηνίοις, καλ τρέψαντες ἀπέκτεινάν τε ύπερ χιλίους καὶ οί λοιποὶ χαλεπώς άπεγώρησαν έπ' οίκου και γάρ οί βάρβαροι έν ταις όδοις έπιπεσόντες τούς πλείστους διέφθειραν. καλ αί νήες σχοῦ- 10

παραπλεύσαντες Cobet.

έσέβαλλον mss. corr. Poppo.

ν.1. άλλοι. έπέρχονται mss. corr. Cobet.

EAAHNEC.

σαι ές την Μεσσήνην υστερον έπ' οίκου έκασται διεκρίθησαν. Λεοντίνοι δε εύθύς και οι ξύμμαχοι μετά 'Αθηναίων ές την Μεσσήνην ώς κεκακωμένην έστράτευον, καὶ προσβάλλοντες οἱ μὲν 'Αθηναῖοι κατά τὸν λιμένα ταῖς ναυσίν ἐπείρων. 11 ο δε πεζός πρός την πόλιν. ἐπεκδρομήν δὲ ποησάμενοι οἱ Μεσσήνιοι καὶ Λοκρών τινές μετά τοῦ Δημοτέλους, οἱ μετά τὸ πάθος έγκατελείφθησαν φρουροί, έξαπιναίως προσπεσόντες τρέπουσι τοῦ στρατεύματος των Λεοντίνων τὸ πολύ καὶ ἀπέκτειναν πολλούς. ιδόντες δὲ οί 'Αθηναῖοι ἀποβάντες ἀπὸ τῶν νεῶν ἐβοήθουν, καὶ ἀποβάντες mss. και κατεδίωξαν τους Μεσσηνίους πάλιν corr. Cobet. ές την πόλιν, τεταραγμένοις ἐπιγενόμενοι· καλ τροπαίου στήσαυτες άνεχώρησαν ές

12 τὸ 'Ρήγιον. μετὰ δὲ τοῦτο οἱ μὲν ἐν τῆ Σικελία "Ελληνες ἄνευ τῶν 'Αθηναίων κατά γην έστράτευον έπ' άλλήλους.

26. Έν δὲ τῆ Πύλω ἔτι ἐπολιόρκουν τούς έν τη νήσω Λακεδαιμονίους οί 'Αθηναίοι, καὶ τὸ ἐν τῆ ἠπείρφ στρατόπεδον τῶν Πελοποννησίων κατά χώραν 2 έμενεν. ἐπίπονος δ' ἦν τοῖς 'Αθηναίοις ἡ φυλακή σίτου τε άπορία καὶ ὕδατος οὐ γαρ ην κρήνη ότι μη μία έν αὐτῆ τῆ άκροπόλει της Πύλου καλ αυτη οὐ μεγάλη, άλλα διαμώμενοι τον κάχληκα οί πλείστοι έπι τη θαλάσση έπινον οίον 3 είκὸς ὕδωρ. στενογωρία τε ἐν ὀλίγφ έστρατοπεδευμένοις έγίγνετο, καὶ τῶν νεῶν οὐκ ἐχουσῶν ὅρμον οἱ μὲν σῖτον ἐν al μὲν . . . al δὲ mss. corr. Cobet.

ώρμουν. άθυμίαν τε πλείστην ο χρόνος 4 παρείνε παρά λόγον ἐπιγιγνόμενος, οθς ώοντο ήμερων όλίνων έκπολιορκήσειν, έν

νήσω τε ἐρήμη καὶ ὕδατι άλμυρῶ γρωμένους, αίτιον δε δην οι Λακεδαιμόνιοι 5 προειπόντες ές την νησον έσάνειν σιτόν τε τὸν βουλόμενον άληλεμένον και οίνον καὶ τυρὸν καὶ εἴ τι ἄλλο βρῶμα, οῖ ἀν ἐς πολιορκίαν ξυμφέρη, τάξαντες άργυρίου πολλού και των Είλωτων τω έσαγαγόντι έλευθερίαν ὑπισχνούμενοι. καὶ ἐσῆγον 6 άλλοι τε παρακινδυνεύοντες καὶ μάλιστα οί Είλωτες, ἀπαίροντες ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου δπόθεν τύχοιεν καλ καταπλέοντες έτι νυκτός ές τὰ πρὸς τὸ πέλαγος τῆς νήσου, μάλιστα δὲ ἐτήρουν ἀνέμω κατα- 7 φέρεσθαι· ράον γάρ την φυλακήν των τριήρων ελάνθανον, οπότε πνεθμα εκ πόντου είη · ἄπορον γὰρ ἐγίγνετο περιορμείν. τοίς δὲ ἀφειδής ὁ κατάπλους καθειστήκει ἐπώκελλον γὰρ τὰ πλοία τετιμημένα χρημάτων, και οι όπλιται περί τὰς κατάρσεις τῆς νήσου ἐφύλασσον. όσοι δε εν γαλήνη κινδυνεύσειαν, ήλίσκουτο, ἐσένεον δὲ καὶ κατά τὸν λιμένα 8

κολυμβηταὶ ὕφυδροι, καλωδίω ἐν ἀσκοῖς έφέλκοντες μήκωνα μεμελιτωμένην καί λίνου σπέρμα κεκομμένον ων τὸ πρώτον λανθανόντων φυλακαί υστερον έγενοντο. παντί τε τρόπφ έκάτεροι έτεχνῶντο, οί 9 μεν εσπέμπειν τὰ σιτία, οἱ δὲ μὴ λανθά-

v.l. olov av.

δὲ γαλήνη mss. corr. B.

νειν σφας.

περὶ τὰν πελοπόννηςον.

27. Έν δὲ ταῖς 'Αθήναις πυνθανόμενοι περί της στρατιάς ότι ταλαιπωρείται καί σίτος τοίς έν τη νήσω έσπλεί, ηπόρ- δτι έσπλεί mss. ουν καὶ εδεδοίκεσαν μη σφών χειμών την corr. Cobet. φυλακην επιλάβοι, δρώντες τών τε επιτηδείων την , κομιδην άδύνατον έσομένην αμα εν γωρίω ερήμω και ούδ' εν θέρει οίοί τε όντες ίκανα περιπέμπειν, τόν τε έφορμον γωρίων άλιμένων όντων ούκ έσόμενον . . . , ἀλλ' ἢ σφῶν ἀνέντων τὴν φυ- lacuna B. λακην περιγενήσεσθαι τούς ανδρας ή τοίς πλοίοις α τον σίτον αύτοις ήγε χειμώνα 2 τηρήσαντας έκπλεύσεσθαι. πάντων δέ έφοβούντο μάλιστα τοὺς Λακεδαιμονίους. ότι έχοντάς τι ἰσχυρὸν αὐτοὺς ἐνόμιζον οὐκέτι σφίσιν ἐπικηρυκεύεσθαι· καὶ μετεμέλοντο τάς σπονδάς οὐ δεξάμενοι. 3 Κλέων δὲ γνοὺς αὐτῶν τὴν ἐς αὐτὸν ύποψίαν περί της κωλύμης της ξυμ-Βάσεως οὐ τὰληθη ἔφη λέγειν τοὺς έξαγγέλλοντας. παραινούντων δὲ τῶν άφιγμένων, εί μη σφίσι πιστεύουσι, κατασκόπους τινάς πέμψαι, ήρέθη κατάσκοπος αὐτὸς μετὰ Θεαγένους ὑπὸ γ.1. Θεογένους. 4 'Αθηναίων. καὶ γνοὺς ὅτι ἀναγκασθήσεται ταὐτὰ λέγειν οίς διέβαλλεν ή τάν- ή ταὐτὰ mss. corr. αντία εἰπὼν ψευδης φανήσεται, παρήνει Cobet. φανήσεσθαι mss. τοις 'Αθηναίοις, ὁρῶν , καὶ ὡρμημένους corr. Krueger. τι τὸ πλέον τῆ γνώμη στρατεύειν, ὡς τ.Ι. καὶ αὐτοὺς καὶ. χρη κατασκόπους μέν μη πέμπειν μηδέ διαμέλλειν καιρον παριέντας, εί δε δοκεί αὐτοῖς ἀληθή εἶναι τὰ ἀγγελλόμενα, 5 πλείν έπι τους άνδρας. και ές Νικίαν τον

AYTOYC.

Νικηράτου στρατηγού δυτα ἀπεσήμαινευ. έχθρὸς ών , ράδιον είναι παρασκευή, εί άνδρες είεν οἱ στρατηγοί, πλεύσαντας λαβείν τους έν τη νήσω, και αὐτός γ' άν, εί ήργε, ποήσαι τούτο.

KAÌ EπITIMŴN.

28. 'Ο δὲ Νικίας τῶν τε 'Αθηναίων ύπό τι θορ. Cobet. τι ύποθορυβησάντων ές τὸν Κλέωνα, δ τι οὐ καὶ νῦν πλεῖ, εἰ ῥάδιόν γε αὐτώ φαίνεται, καὶ ἄμα ὁρῶν αὐτόν ἐπιτιμῶντα, έκέλευεν ην τινα βούλεται δύναμιν λαβόντα τὸ ἐπὶ σφᾶς εἶναι ἐπιχειρεῖν. ὁ δὲ 2 τὸ μὲν πρῶτον οἰόμενος αὐτὸν λόγφ μόνον αφιέναι έτοιμος ήν, γνούς δὲ τῷ δυτι παραδωσείουτα άνεγώρει καὶ οὐκ έφη αὐτὸς άλλ' ἐκεῖνον στρατηγεῖν. δεκαὶ οὐκ mss. corr. διως ήδη καὶ οὕτως οὐκ αν οἰόμενός οἱ αὐτὸν τολμήσαι ὑποχωρήσαι. αὖθις δλ ὁ 3

Ŗ.

Νικίας ἐκέλευε καὶ ἐξίστατο τῆς ἐπὶ Πύλ φ ἀρχης καὶ μάρτυρας τοὺς ' $A\theta\eta$ ναίους ἐποεῖτο. οἱ δέ, οἶον ὄχλος φιλεῖ ποείν, δσφ μαλλον δ Κλέων υπέφευγε τὸν πλοῦν καὶ ἐξανεχώρει,, τόσφ ἐπεκελεύοντο τῷ Νικία παραδιδόναι τὴν άρχην και έκείνω έπεβόων πλείν. τε οὐκ ἔχων ὅπως τῶν εἰρημένων ἔτι άπαλλαγή, ὑφίσταται τὸν πλοῦν, καὶ παρελθών ούτε φοβείσθαι έφη Λακεδαιμονίους πλεύσεσθαί τε λαβών έκ μέν της πόλεως οὐδένα, Λημνίους δὲ καὶ 'Ιμβρίους τοὺς παρόντας καὶ οι ήσαν έκ τε Αίνου βεβοηθηκότες καὶ άλλοθεν τοξότας τετρακοσίους ταῦτα δὲ έχων πρὸς τοῖς ἐν Πύλφ στρατιώταις

tà ciphména.

πελταςτάς.

ν.1. έχων έφη.

ἐντὸς ἡμερῶν εἴκοσιν ἡ ἄξειν Λακεδαι5 μονίους ζῶντας ἡ αὐτοῦ ἀποκτενεῖν. τοῖς δὲ ᾿Αθηναίοις ἐνέπεσε μέν τι καὶ γέλωτος τῆ κουφολογία αὐτοῦ, ἀσμένοις δ᾽ ὅμως ἐγίγνετο τοῖς σώφροσι τῶν ἀνθρώπων, λογιζομένοις δυοῖν ἀγαθοῖν τοῦ ἐτέρου τεύξεσθαι, ἡ Κλέωνος ἀπαλλαγήσεσθαι, δ μᾶλλον ἤλπιζον, ἡ σφαλεῖσι γνώμης Λακεδαιμονίους σφίσι χειρώσεσθαι.

29. Καὶ πάντα διαπραξάμενος ἐν τῆ ἐκκλησία, καὶ ψηφισαμένων ᾿Αθηναίων αὐτῷ τὸν πλοῦν, τῶν τε ἐν Πύλφ στρατηγῶν ἔνα προσελόμενος, Δημοσθένη,

2 τὴν ἀναγωγὴν διὰ τάχους ἐποεῖτο. τὸν τ.l. ἀγωγὴν. δὲ Δημοσθένη προσέλαβε πυνθανόμενος τὴν ἀπόβασιν ἐς τὴν νῆσον ποεῖσθαι τ.l. αὐτὸν ἐς. διανοεῖσθαι. οἱ γὰρ στρατιῶται κακοπα- νῆσον διανοεῖσθαι θοῦντες τοῦ χωρίου τῆ ἀπορία καὶ μᾶλλον mss. corr. Cobet. πολιορκούμενοι ἡ πολιορκοῦντες ὥρμηντο

3 διακινδυνεύσαι. καὶ αὐτῷ ἔτι ῥώμην καὶ ἡ νῆσος ἐμπρησθείσα παρέσχε. πρότερον μὲν γὰρ οὕσης ὑλώδους ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἀτριβοῦς διὰ τὴν ἀεὶ ἐρημίαν ἐφοβεῖτο καὶ πρὸς τῶν πολεμίων ἐνόμιζε μᾶλλον εἶναι· πολλῷ γὰρ ἄν στρατοπέδῷ ἀποβάντι ἐξ ἀφανοῦς χωρίου προσβάλλοντας αὐτοὺς βλάπτειν. σφίσι μὲν γὰρ τὰς ἐκείνων ἁμαρτίας καὶ παρασκευὴν ὑπὸ τῆς ὕλης οὐκ ᾶν ὁμοίως δῆλα εἶναι, τοῦ δὲ αὐτῶν στρατοπέδου καταφανῆ ᾶν εἶναι πάντα τὰ ἁμαρτήματα,

ώστε προσπίπτειν αν αὐτοὺς ἀπροσδοκήτως ή βούλοιντο· ἐπ' ἐκείνοις γαρ αν

αγτής.

τογτο.

V. L. KPELTTOUS.

είναι την έπιγείρησιν. εί δ' αὐ ές δασύ 4 γωρίον βιάζοιτο δμόσε ιέναι, τους έλάσσους, έμπείρους δὲ τῆς χώρας, κρείσσους ενόμιζε των πλεόνων απείρων λανθάνειν τε αν τὸ ξαυτών στρατόπεδον πολύ δν διαφθειρόμενον, ούκ ούσης της προόψεως ..

ι Υρ**θη ἀλλ**ή-**ХОІС ЄПІВОН-**

30. 'Απὸ δὲ τοῦ Αἰτωλικοῦ πάθους, δ διά την ύλην μέρος τι έγένετο, ούχ ηκιστα αὐτὸν ταῦτα ἐσήει. τών $\delta \hat{\epsilon} 2$ στρατιωτών ἀναγκασθέντων διά στενογωρίαν της νήσου τοις έσγάτοις προσίσχοντας άριστοποείσθαι διά προφυλακής καὶ έμπρήσαντός τινος κατά μικρον της ύλης άκοντος, άπο τούτου, πνεύματος ἐπιγενομένου, τὸ πολύ αὐτῆς έλαθε κατακαυθέν, ούτω δή τούς τε 3 Λακεδαιμονίους μάλλον κατιδών πλείους όντας-ύπονοῶν πρότερον ελάσσοσι τὸν τότε ώς mss. corr. σίτον αὐτοῦ ἐσπέμπειν—τότε τε ώς ἐπ' άξιόγρεων τούς 'Αθηναίους μάλλον σπουδην ποιουμένους, την τε νησον εὐαποβατωτέραν οδσαν, την επιγείρησιν παρεσκευάζετο, στρατιάν τε μεταπέμπων έκ των έγγυς ξυμμάγων και τὰ ἄλλα έτοιμάζων. Κλέων δὲ ἐκείνω τε προπέμ- 4 ην ητήσατο άφικνείται ές Πύλον. καί

ποιείσθαι mss. corr. B.

₽.

ήξων mss. corr. Β. ψας άγγελον ώς ήξει καὶ έχων στρατιάν άμα γενόμενοι πέμπουσι πρώτον ές τὸ έν τῆ ἠπείρφ στρατόπεδον κήρυκα, προκαλούμενοι εί βούλοιντο άνευ κινδύνου τούς ἐν τῆ νήσφ ἄνδρας σφίσι τά τε δπλα καὶ σφᾶς αὐτοὺς κελεύειν παραδοῦναι, ἐφ' ῷ φυλακἢ τἢ μετρία τηρήσονται, ἔως ἄν τι περὶ τοῦ πλέονος ξυμβαθῆ.

αγτών.

31. Οὐ προσδεξαμένων δὲ, μίαν μὲν ημέραν επέσγον, τη δ' ύστεραία ανηγάγοντο μέν νυκτός έπ' όλίγας ναθς τούς όπλίτας πάντας ἐπιβιβάσαντες, δε της εω ολίγον απέβαινον της νήσου έκατέρωθεν, ἔκ τε τοῦ πελάγους καὶ πρὸς τοῦ λιμένος, ὀκτακόσιοι μάλιστα ὄντες όπλιται, και έχώρουν δρόμω έπι τὸ 2 πρώτον φυλακτήριον της νήσου. ὧδε γὰρ διετετάχατο. ἐν ταύτη μὲν τῆ , φυλακῆ ώς τριάκοντα ήσαν όπλιται, μέσον δέ καὶ ὁμαλώτατόν τε καὶ περὶ τὸ ὕδωρ οἱ πλείστοι αὐτῶν καὶ Ἐπιτάδας ὁ ἄρχων είχε, μέρος δέ τι οὐ πολύ τοὔσχατον αὐτοῦ τὸ ἔσχατον ἐφύλασσε τῆς νήσου τὸ πρὸς τὴν Πύλον, mss. corr. Cobet. δ ην έκ τε θαλάσσης ἀπόκρημνον καὶ ἐκ της γης ηκιστα έπίμαχου και γάρ τι και

ἔρυμα αὐτόθι ἢν παλαιὸν λίθων λογάδην πεποημένον, δ ἐνόμιζον σφίσιν ἀφέλιμον ἃν εἶναι, εἰ καταλαμβάνοι ἀναγώρησις

πρώτӊ.

βιαιοτέρα. οὕτω μὲν τεταγμένοι ἦσαν.
32. Οἱ δὲ ᾿Αθηναῖοι τοὺς μὲν πρώτους
φύλακας, οἷς ἐπέδραμον, εὐθὺς διαφθείρουσιν, ἔν τε ταῖς εὐναῖς ἔτι καὶ ἐτι ἀναλαμβ. mss.
ἀναλαμβάνοντας τὰ ὅπλα, λαθόντες ταλ καὶ λαθόντες
ποησάμενοι τὴν ἀπόβασιν, οἰομένων αὐ- τὴν mss. corr. Β.
τῶν τὰς ναῦς κατὰ τὸ ἔθος ἐς ἔφορμον

τῶν τὰς ναῦς κατὰ τὸ ἔθος ἐς ἔφορμον
2 τῆς νυκτὸς πλεῖν. ἄμα δὲ ἔφ γιγνομένη
καὶ ὁ ἄλλος στρατὸς ἀπέβαινον, ἐκ μὲν τ.ὶ. ἐπέβαινον.
νεῶν ἑβδομήκοντα καὶ ὀλίγφ πλεόνων

θαλαμίων mss. τοξόται τε mas. corr. Krueger.

πάντες πλην θαλαμιών, ώς έκαστοι έσκευασμένοι, τοξόται δε όκτακόσιοι καλ πελτασταί οὐκ ελάσσους τούτων. Μεσσηνίων τε οἱ Βεβοηθηκότες καὶ ἄλλοι όσοι περί Πύλον κατείγον πάντες πλην των έπι του τείγους φυλάκων. Δημο- 3 σθένους δὲ τάξαντος διέστησαν κατά διακοσίους τε καὶ πλείους, ἔστι δ' ἡ ἐλάσλαβόντες mss. corr. σους, των χωρίων τὰ μετεωρότατα κατα-

Cobet.

λαβόντες, ὅπως ὅτι πλείστη ἀπορία ἢ

v.l. κεκωλυμένοις.

τοις πολεμίοις πανταχόθεν κεκυκλωμένοις καὶ μὴ ἔγωσι πρὸς ὅ τι ἀντιτάξωνται, άλλ' ἀμφίβολοι γίγνωνται τῶ πλήθει, εί μέν τοις πρόσθεν ἐπίοιεν, ὑπὸ τῶν κατόπιν βαλλόμενοι, εί δὲ τοῖς πλαγίοις. ύπὸ τῶν ἐκατέρωθεν παρατεταγμένων. κατά νώτου τε άεὶ ἔμελλον αὐτοῖς, ή 4 γωρήσειαν, οἱ πολέμιοι ἔσεσθαι ψιλοὶ οί ἀπορώτατοι mss. καὶ οίοι ἀπορώτατοι, τοξεύμασι καὶ ἀκον-

corr. Cobet.

τίοις καὶ λίθοις καὶ σφενδόναις ἐκ πολλοῦ έχοντες άλκήν οίς μηδε επελθείν οίον τε ην φεύγοντές τε γαρ έκράτουν καί άναγωροῦσιν ἐπέκειντο. τοιαύτη μέν 5 γνώμη ὁ Δημοσθένης τό τε πρώτον τὴν ἀπόβασιν ἐπενόει καὶ ἐν τῷ ἔργῳ ἔταξεν.

ξπραξεν Naber.

33. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἐπιτάδαν , ὡς είδον τό τε πρώτον φυλακτήριον διεφθαρμένον και στρατόν σφίσιν ἐπιόντα, ξυνετάξαντο και τοις δπλίταις 'Αθηναίων έπησαν, βουλόμενοι ές γείρας έλθειν έξ έναντίας γάρ οδτοι καθειστήκεσαν, έκ πλαγίου δε οί ψιλοί και κατά νώτου τοίς μεν οὖν ὁπλίταις οὐκ εδυνή- 2

KAÌ ŐΠEP ΗN πλεῖςτον τῶν ển tự nh cụ from 31, supra.

θησαν προσμείξαι οὐδὲ τῆ σφετέρα ἐμπειρία χρήσασθαι. οἱ γὰρ ψιλοὶ ἐκατέρωθεν βάλλοντες εἰργον, καὶ ἄμα ἐκείνοι οὐκ ἀντεπῆσαν, ἀλλ' ἡσύχαζον· τοὺς δὲ ψιλούς, ἢ μάλιστα αὐτοῖς προ θέοντες προσκέοιντο, ἔτρεπον, καὶ οἱ ὑπο στρέφοντες ἠμύνοντο, ἄνθρωποι κούφως τε ἐσκευασμένοι καὶ προλαμβάνοντες ῥαδίως τῆς φυγῆς χωρίων τε χαλεπό τητι καὶ ὑπὸ τῆς πρὶν ἐρημίας τραχέων ὄντων, ἐν οἰς οἱ Λακεδαιμόνιοι οὐκ ἐδύναντο διώκειν ὅπλα ἔχοντες.

34. Χρόνον μεν οθν τινα ολίγον

ούτω πρὸς ἀλλήλους ήκροβολίσαντο. των δε Λακεδαιμονίων οὐκέτι δΕέως έπεκθείν ή προσπίπτοιεν δυναμένων, γνόντες αὐτοὺς οἱ ψιλοὶ βραδυτέρους ήδη όντας , ,καὶ αὐτοὶ τῆ τε όψει , τὸ τοῦ θαρσεῦν mss. πιστου είληφότες πολλαπλάσιοι φαι- πλείστον mss. νόμενοι καὶ ξυνειθισμένοι μᾶλλον ὅστε corr. Dobres. μᾶλλον μηκέτι μηκέτι δεινούς αὐτούς όμοίως σφίσι mss. corr. B. φαίνεσθαι---ὅτι οὐκ εὐθὺς ἄξια τῆς προσδοκίας ἐπεπόνθεσαν—ὥσπερ ὅτε πρῶτον ἀπέβαινον τη γνώμη δεδουλωμένοι ώς έπὶ Λακεδαιμονίους, καταφρονήσαντες καὶ ἐμβοήσαντες άθρόοι ὅρμησαν ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔβαλλον λίθοις τε καὶ τοξεύμασι καὶ ἀκοντίοις, ὡς ἕκαστός τι 2 πρόγειρον είγε. γενομένης δε της βοής αμα τη επιδρομή έκπληξίς τε ενέπεσεν

ἀνθρώποις ἀήθεσι τοιαύτης μάχης καὶ ὁ κονιορτὸς τῆς ὕλης νεωστὶ κεκαυμένης ἐγώρει πολὺς ἄνω, ἄπορόν τε ἦν ἰδεῖν τὸ

Τῷ ἀΜΥΝΑΟΘΑΙ. Τὸ θαροεῖΝ. πρὸ αὑτοῦ ὑπὸ τῶν τοξευμάτων καὶ λίθων άπὸ πολλών ἀνθρώπων μετὰ τοῦ κονιορτοῦ ἄμα Φερομένων. τό τε ἔργον ἐνταῦθα 3 γαλεπον τοις Λακεδαιμονίοις καθίστατο. ούτε γαρ οί πίλοι έστεγον τα τοξεύματα. δοράτιά τε έναπεκέκλαστο βαλλομένων, είχον τε οὐδὲν σφίσιν αὐτοῖς χρήσασθαι

έν αὐτοῖς mss.

τη όψει mss. corr. ἀποκεκλημένοι μὲν τῆς ὅψεως, μὑπὸ δὲ της μείζονος βοής των πολεμίων τὰ ἐν αύτοις παραγγελλόμενα οὐκ ἐσακούοντες, κινδύνου τέ πανταγόθεν περιεστώτος καὶ ούκ έγοντες έλπίδα καθ' ὅ τι γρη άμυνομένους σωθήναι.

35. Τέλος δε τραυματιζομένων ήδη πολλών διὰ τὸ ἀεὶ ἐν τω αὐτω ἀναστρέφεσθαι, ξυγκλήσαντες έχώρησαν ές τὸ έσχατον έρυμα τής νήσου, δ οὐ πολύ άπειχε, και τους έαυτων φύλακας. δὲ ἐνέδοσαν, ἐνταῦθα ἤδη πολλῷ ἔτι πλέονι βοή τεθαρσηκότες οί ψιλοὶ ἐπέκειντο, καὶ τῶν Λακεδαιμονίων ὅσοι μὲν ύπογωρούντες έγκατελαμβάνοντο, ἀπέθυησκου, οί δὲ πολλοί διαφυγόντες ές τὸ έρυμα μετά των ταύτη φυλάκων ετάξαντο παρά παν ώς αμυνούμενοι ήπερ ήν έπίμαχον. καὶ οἱ ᾿Αθηναῖοι ἐπισπόμενοι 3 περίοδον μεν αὐτῶν καὶ κύκλωσιν χωρίου ίσχύι οὐκ είγου, προσιόντες δὲ ἐξ ἐναντίας ὤσασθαι ἐπειρῶντο. καὶ χρόνον μὲν 4 πολύν καὶ τῆς ἡμέρας τὸ πλεῖστον ταλαιπωρούμενοι άμφότεροι ύπό τε της μάγης καὶ δίψους καὶ ήλίου ἀντεῖγον, πειρώμενοι οί μεν εξελάσασθαι εκ τοῦ

v.l. divns.

τος προορών.

μετεώρου, οί δὲ μὴ ἐνδοῦναι· ῥᾶον δ' οί Λακεδαιμόνιοι ἠμύναντο ἡ ἐν τῷ πρίν, οὐκ οὔσης σφῶν τῆς κυκλώσεως ἐς τὰ πλάγια.

36. Ἐπειδή δὲ ἀπέραντον ήν, προσελθών ὁ τῶν Μεσσηνίων στρατηγὸς Κλέωνι καὶ Δημοσθένει ἄλλως ἔφη πονεῖν σφᾶς εἰ δὲ βούλονται ἑαυτῷ δοῦναι τῶν τοξοτῶν μέρος τι καὶ τῶν ψιλῶν, περιιέναι κατὰ νώτου αὐτοῖς ὁδῷ ἢ ἀν αὐτὸς εὕρη, καὶ δοκεῖν βιάσεσθαι εῦρη δοκεῦν mss.

 $\vec{n}$ αντὸς εὐρη, καὶ δοκεῖν βιάσεσθαι εὕρη δοκεῖν ms 2 τὴν ἔφοδον. λαβὼν δὲ ἃ ἢτήσατο, ἐκ τοῦ corr. Cobet.

őcte mà iλeîn ekeinoyc.

2 την έφοδον. λαβών δε ὰ ητησατο, έκ τοῦ ἀφανοῦς ὁρμήσας, κατὰ τὸ ἀεὶ παρεῖκον τοῦ κρημνώδους τῆς νήσου προβαίνων καὶ ἢ οἱ Λακεδαιμόνιοι χωρίου ἰσχύι πιστεύσαντες οἰκ ἐφύλασσον, χαλεπῶς τε καὶ μόλις περιελθὼν ἔλαθε, καὶ ἐπὶ τοῦ μετεώρου ἐξαπίνης ἀναφανεὶς κατὰ νώτου αὐτῶν τοὺς μὲν τῷ ἀδοκήτῳ ἐξέπληξε, τοὺς δὲ ὰ προσεδέχοντο ἰδόν-3 τας πολλῷ μᾶλλον ἐπέρρωσε. καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι βαλλόμενοί τε ἀμφοτέρωθεν ἤδη καὶ γιγνόμενοι ἐν τῷ αὐτῷ ξυμπτώματι, ὡς μικρὸν μεγάλῳ εἰκάσαι, τῷ ἐν Θερμοπύλαις—ἐκεῖνοί τε γὰρ τῆ ἀτραπῷ περιελθόντων Δ διεφθάρησαν, οὖτοί τε ἀμφίβολοι ἤδη ὅντες οὐκέτι ἀντεῖχον—πολλοῖς τε ὀλίγοι μαχόμενοι

τῶν περсῶν.

αυτείχου πολλοίς τε όλίγοι μαχόμενοι ἀντείχον άλλὰ mss. καὶ ἀσθενεία σωμάτων διὰ τὴν σιτόδειαν σιτοδείαν mss. ὑπεχώρουν καὶ οἱ ᾿Αθηναίοι ἐκράτουν corr. Cobet. ἤδη τῶν ἐφόδων.

37. Γνοὺς δὲ ὁ Κλέων καὶ ὁ Δημοσθένης, εἰ καὶ ὁποσονοῦν μᾶλλον ἐν- ὅτι εἰ mss. corr.
Cobet.

δώσουσι, διαφθαρησομένους αὐτοὺς ὑπὸ της σφετέρας στρατιάς, έπαυσαν την μάγην καὶ τοὺς έαυτῶν ἀπειρξαν, βουλόμενοι άγαγεῖν , Αθηναίοις ζώντας, εἴ πως τοῦ κηρύγματος ἀκούσαντες ἐπικλασθείεν τη γνώμη καὶ ήσσηθείεν τοῦ παρόντος δεινοῦ. ἐκήρυξάν τε εἰ 2 ΔΟΥΝΑΙ. βούλοιντο τὰ ὅπλα παραδοῦναι καὶ σφᾶς αὐτοὺς 'Αθηναίοις ώστε βουλεῦσαι ὅ τι αν ἐκείνοις δοκή. 38. Οι δε ἀκούσαντες παρήκαν τὰς

AYTOYC.

τὰ ὅπλα παρα-

άσπίδας οἱ πλεῖστοι καὶ τὰς χεῖρας άνέσεισαν δηλούντες προσίεσθαι τὰ κεκηουγμένα. μετά δὲ ταῦτα γενομένης τῆς ανοκωνής ξυνήλθον ές λόγους ο τε Κλέων καὶ ὁ Δημοσθένης καὶ ἐκείνων Στύφων ὁ Φάρακος, των πρότερον άργόντων τοῦ μεν πρώτου τεθνηκότος, Έπιτάδου, τοῦ δὲ μετ' αὐτὸν Ἱππαγρέτου ἐφηρημένου έν τοις νεκροίς έτι ζώντος κειμένου ώς τεθνεώτος, αὐτὸς τρίτος ἐφηρημένος ἄρχειν κατά νόμον, εί τι έκεινοι πάσγοιεν. έλεγε δε ο Στύφων, ότι βούλονται δια- 2 και οι μετ' αγκηρυκεύσασθαι πρός τους έν τη ήπειρφ Λακεδαιμονίους ὅ τι χρὴ σφᾶς ποείν. καὶ 3 έκείνων μεν οὐδένα ἀφιέντων, αὐτῶν δε ,

ἀφέντων mss. corr. Cobet. κήρυκας mss. corr. Naber.

ν.Ι. ίππαγρέτου.

καλούντων έκ της ηπείρου κήρυκα καλ γενομένων επερωτήσεων δίς ή τρίς ό τελευταίος διαπλεύσας αὐτοῖς ἀπὸ τῶν έκ της ηπείρου Λακεδαιμονίων άνηρ άπήγγειλεν ὅτι "οἱ Λακεδαιμόνιοι κελεύουσιν ύμας αὐτούς περί ύμων αὐτων βουλεύεσθαι, μηδέν αίσχρον ποιούντας."

TŴN ďθHναίων.

οί δὲ καθ' ἐαυτοὺς βουλευσάμενοι τὰ δπλα παρέδοσαν καὶ σφᾶς αὐτούς. 4 καὶ ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν έπιουσαν νύκτα εν φυλακή είγον αὐτούς οί 'Αθηναίοι τη δ' ύστεραία οί μέν 'Αθηναίοι τροπαίον στήσαντες έν τῆ νήσω τὰ ἄλλα διεσκευάζοντο ώς ἐς γ.ὶ τάλλα. πλοῦν καὶ τοὺς ἄνδρας τοῖς τριηράρχοις διεδίδοσαν ες φυλακήν, οί δε Λακεδαιμόνιοι κήρυκα πέμψαντες τούς νεκρούς 5 διεκομίσαντο. ἀπέθανον δ' ἐν τῆ νήσφ και ζώντες ελήφθησαν τοσοίδε είκοσι μέν δπλίται διέβησαν καλ τετρακόσιοι οί πάντες τούτων ζώντες εκομίσθησαν όκτω ἀποδέοντες τριακόσιοι, οἱ δὲ ἄλλοι ἀπέθανον. καὶ Σπαρτιᾶται τούτων ἦσαν τῶν ζώντων περὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν. 'Αθηναίων δε οὐ πολλοί διεφθάρησαν· ή γαρ μάχη οὐ σταδία ήν.

oi ển th nhcω.

39. Χρόνος δὲ ὁ ξύμπας ἐγένετο ὅσον οἱ ἄνδρες Δ ἐπολιορκήθησαν, ἀπὸ τῆς ναυμαχίας μέχρι τῆς ἐν τῆ νήσφ μάχης, 2 ἐβδομήκοντα ἡμέραι καὶ δύο. τούτων περὶ εἴκοσιν ἡμέρας, ἐν αἶς οἱ πρέσβεις περὶ τῶν σπονδῶν ἀπῆσαν, ἐσιτοδοτοῦντο, τὰς δὲ ἄλλας τοῦς ἐσπλέουσι λάθρα διετρέφοντο· καὶ ἦν σῖτος ἐν τῆ νήσφ καὶ ἄλλα βρώματα ἐγκατα-ἐγκατελήφθη mss. ληφθέντα· ὁ γὰρ ἄρχων Ἐπιτάδας ἐνδεεστέρως ἑκάστφ παρεῖχεν ἡ πρὸς τὴν 3 ἐξουσίαν. οἱ μὲν δὴ ᾿Αθηναῖοι καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἀνεχώρησαν τῷ στρατῷ ἐκ τῆς Πύλου ἑκάτεροι ἐπ' οἰκου, καὶ

τοῦ Κλέωνος καίπερ μανιώδης ή υπόσγεσις ἀπέβη έντὸς γὰρ εἴκοσιν ήμερων ήγαγε τούς άνδρας, ώσπερ ύπέστη.

40. Παρά γνώμην τε δή μάλιστα τῶν κατά τὸν πόλεμον τοῦτο τοῖς Ελλησιν έγένετο τούς γάρ Λακεδαιμονίους οὔτε λιμώ οὐτ' ἀνάγκη οὐδεμια ήξίουν τὰ όπλα παραδούναι, άλλὰ ἔγοντας καὶ μαγομένους ώς εδύναντο αποθνήσκειν. άπιστοῦντές τε μη καί τινος έρομένου ποτε υστερον των 2 απιστογητος

δμοίους mas.

ειναι τους παρασον- ' $\mathbf{A}\theta$ ηναίων ξυμμάχων $\mathbf{k}$ ξνα των έκ της νήσου αίχμαλώτων εί οί τεθνεῶτες αὐτῶν καλοί κάγαθοί, ἀπεκρίνατο αὐτώ πολλοῦ αν αξιον είναι τον ατρακτον, λέγων τον οιστόν, εί τους αγαθούς διεγίγνωσκε, δήλωσιν ποιούμενος ὅτι ὁ ἐντυγγάνων τοις τε λίθοις και τοξεύμασι διεφθείρετο.

> 41. Κομισθέντων δὲ τῶν ἀνδρῶν οί 'Αθηναίοι έβούλευσαν δεσμοίς μέν αὐτοὺς φυλάσσειν μέχρι οὖ τι ξυμβῶσιν ἡν δ' οί Πελοπουνήσιοι προ τούτου ές την γην εσβάλωσιν, εξαγαγόντες αποκτείναι. της δὲ Πύλου φυλακην κατεστήσαντο, καὶ 2 οί έκ της Ναυπάκτου Μεσσήνιοι ώς ές πατρίδα, πέμψαντες σφών αὐτών τοὺς έπιτηδειοτάτους έλήζοντο την Λακωνικην καὶ πλείστα έβλαπτον δμόφωνοι όντες. οί δὲ Λακεδαιμόνιοι ἀμαθεῖς ὄντες ἐν τῷ 3 οἴchc τῆc from πρίν γρόνω ληστείας και του τοιούτου πολέμου, τών τε Είλώτων αὐτομολούντων καὶ φοβούμενοι μὴ καὶ ἐπὶ μακρότερον

MH ETNAI TOYC ΠΑΡΑΔΟΝΤΑΟ τοῖς τεθηεώςιη. ómoloyc. Δι' ἀγθηλόνα.

v.l. έληζον τε.

ἀπαθεῖς Herwerden. ν.1. καὶ τοιούτου.

TAÝTHN. **ἔCTI ΓÀP H ΠÝ-**NOC THE MEC-**CHNÍ**ΔΟC ΠΟΤΕ 3, 2, supra. καὶ πλεῖςτα έβλαπτον όνοφωνοι δντες from id.

σφίσι τι νεωτερισθή τῶν κατὰ τὴν χώραν, οὐ ἡαδίως ἔφερον, ἀλλά, καίπερ οὐ βουλόμενοι ἔνδηλοι εἶναι τοῖς ᾿Αθηναίοις, ἐπρεσβεύοντο παρ᾽ αὐτοὺς καὶ ἐπειρῶντο τήν τε Πύλον καὶ τοὺς ἄνδρας κομίζεσθαι. 4 οἱ δὲ μειζόνων τε ἀρέγοντο καὶ πολλάκις φοιτώντων αὐτοὺς ἀπράκτους ἀπέπεμπον. ταῦτα μὲν τὰ περὶ Πύλον γενό-

aytoyc.

μενα. 42. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους μετὰ ταῦτα εὐθὺς 'Αθηναῖοι ές τὴν Κορινθίαν ἐστράτευσαν ναυσίν ογδοήκοντα καί δισγιλίοις όπλίταις έαυτών και έν ίππαγωγοίς ναυσι διακοσίοις ίππεῦσιν ήκολούθουν δε και των ξυμμάχων Μιλήσιοι και *Ανδριοι καὶ Καρύστιοι, ἐστρατήγει δὲ 2 Νικίας ὁ Νικηράτου τρίτος αὐτός. πλέοντες δὲ ἄμα ἔφ ἔσχον μεταξὺ Χερσονήσου τε καὶ 'Ρείτου ἐς τὸν αἰγιαλὸν τοῦ γωρίου ύπερ οδ ό Σολύγειος λόφος έστίν, έφ' δυ Δωριής τὸ πάλαι ίδρυθέντες τοῖς έν τη πόλει Κορινθίοις ἐπολέμουν, οὖσιν Αἰολεῦσι καὶ κώμη νῦν ἐπ' αὐτοῦ Σολύγεια καλουμένη έστίν. $\dot{a}\pi\dot{o}$ τοῦ αἰγιαλοῦ τούτου ἔνθα ai vnes κατέσχον ή μεν κώμη αθτη δώδεκα σταδίους ἀπέχει, ή δὲ Κορινθίων πόλις 3 έξήκοντα, ὁ δὲ ἰσθμὸς εἴκοσι. θιοι δὲ προπυθόμενοι ἐξ "Αργους , ἐκ πλέονος εβοήθησαν ες ισθμον πάντες πλήν των έξω ισθμού και εν 'Αμπρακία καὶ ἐν Λευκάδι ἀπησαν αὐτῶν πεντα- Λευκαδία mss. corr. κόσιοι φρουροί· οί δ' άλλοι πανδημεὶ Cobet.

ốti H CTPATIÀ HŽEI TŴN ÅθH-NAÍWN. έπετήρουν τούς 'Αθηναίους οί κατασγήσουσιν. ώς δὲ αὐτοὺς ἔλαθον νυκτὸς 4 καταπλεύσαντες καὶ τὰ σημεία αὐτοίς ήρθη, καταλιπόντες τούς ήμίσεις αύτῶν έν Κεγχρειά, ην άρα οἱ ᾿Αθηναῖοι ἐπὶ τον Κρομμυώνα ζωσιν, εβοήθουν κατά τάχος.

43. Καὶ Βάττος μὲν ὁ ἔτερος τῶν στρατηγών—δύο γὰρ ἦσαν ἐν τῆ μάγη οἱ παρόντες-λαβών λόγον ήλθεν έπὶ την Σολύγειαν κώμην φυλάξων ἀτείγιστον οὖσαν, Λυκόφρων δὲ τοῖς ἄλλοις ξυνέβαλεν. καλ πρώτον μέν τω δεξιώ κέρα 2 των 'Αθηναίων εὐθὺς ἀποβεβηκότι πρὸ της Χερσονήσου οἱ Κορίνθιοι ἐπέκειντο, έπειτα δὲ καὶ τῷ ἄλλφ στρατεύματι. καὶ ην η μάχη καρτερά καὶ ἐν χερσὶ πασα. καὶ τὸ μὲν δεξιὸν κέρας τῶν 'Αθη- 3 ναίων καὶ Καρυστίων-οὖτοι γάρ παρατεταγμένοι ήσαν ἔσγατοι— εδέξαντό τε τούς Κορινθίους καὶ ἐώσαντο μόλις οί δὲ ύπογωρήσαντες πρὸς αίμασιάν—ἢν γὰρ τὸ χωρίον πρόσαντες πᾶν—βάλλοντες τοις λίθοις καθύπερθεν όντες και παιανίσαντες έπησαν αδθις, δεξαμένων δε των 'Αθηναίων εν χερσίν ην πάλιν ή μάχη. λόχος δέ τις των Κορινθίων ἐπιβοηθήσας 4 τῷ εὐωνύμω κέρα έαυτῶν ἔτρεψε τῶν 'Αθηναίων τὸ δεξιὸν κέρας καὶ ἐπεδίωξεν ές την θάλασσαν πάλιν δε άπο των νεών ἀνέστρεψαν οί τε 'Αθηναίοι και οί Καρύστιοι, τὸ δὲ ἄλλο στρατόπεδον 5

συνεχώς mes. ἀμφοτέρωθεν ἐμάχετο ξυνεχώς, μάλιστα

δὲ τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Κορινθίων, ἐφ'
δ ὁ Λυκόφρων ῶν κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν
᾿Αθηναίων ἠμύνετο · ἤλπιζον γὰρ αὐτοὺς
ἐπὶ τὴν Σολύγειαν κώμην πειράσειν.

44. Χρόνον μέν οὖν πολύν ἀντεῖγον ούκ ενδιδόντες άλλήλοις έπειτα-ήσαν γαρ τοις 'Αθηναίοις οι ίππης ωφέλιμοι ξυμμαχόμενοι, των ετέρων οὐκ εγόντων ίππους - ετράποντο οἱ Κορίνθιοι καὶ ύπεχώρησαν πρὸς τὸν λόφον καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα καὶ οὐκέτι κατέβαινον, ἀλλ' 2 ήσύγαζον. έν δὲ τῆ τροπῆ ταύτη κατά τὸ δεξιὸν κέρας οἱ πλεῖστοί τε γ.ὶ, τε αὐτῶν. ἀπέθανον καὶ Λυκόφρων ὁ στρατηγός. ή δὲ ἄλλη στρατιά , οὐ κατὰ δίωξιν πολλήν οὐδὲ ταχείας φυγής γενομένης, έπεὶ έβιάσθη, έπαναχωρήσασα πρὸς τὰ 3 μετέωρα ίδρύθη. οἱ δὲ ᾿Αθηναῖοι, ὡς οὐκέτι αὐτοῖς ἐπῆσαν ἐς μάχην, τούς τε νεκρούς έσκύλευον και τούς έαυτων άνηροῦντο, τροπαιόν τε εὐθέως ἔστησαν. 4 τοις δ' ήμίσεσι των Κορινθίων, οι έν τή Κεγχρειά εκάθηντο φύλακες, μη επί τον Κρομμυώνα πλεύσωσι, τούτοις οὐ κατάδηλος ή μάχη ην ύπὸ τοῦ ὄρους τοῦ 'Ονείου· κονιορτὸν δὲ ώς εἶδον καὶ ὡς καὶ ὡς mss. έγνωσαν, εβοήθουν εὐθύς. εβοήθησαν δὲ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως πρεσβύτεροι των Κορινθίων, αἰσθόμενοι τὸ γεγενηίδόντες δε οι Αθηναίοι ξύμπαντας ἐπιόντας καὶ νομίσαντες , ἀστυγει- v.l. αὐτοὺς ἐπιόν-

τόνων , βοήθειαν ἐπιέναι, ἀνεχώρουν τας.

κατά τάγος έπι τὰς ναῦς, ἔγοντες τὰ

τογτω τω τρόπω.

των έγγλς. πελοποννηςίων. σκυλεύματα καὶ τοὺς ἐαυτῶν νεκροὺς πλὴν δυοῖν, οὖς ἐγκατέλιπον οὐ δυνάμενοι εὑρεῖν. καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰς ναῦς 6 ἐπεραιώθησαν ἐς τὰς ἐπικειμένας νήσους, ἐκ δ' αὐτῶν ἐπικηρυκευσάμενοι τοὺς νεκροὺς οὖς ἐγκατέλιπον ὑποσπόνδους ἀνείλοντο. ἀπέθανον δὲ Κορινθίων μὲν ἐν τῆ μάχη δώδεκα καὶ διακόσιοι, ᾿Αθηναίων δὲ ὀλίγφ ἐλάσσους ἡ πεντήκοντα.

έλάσσους πεντήκοντα mss. corr. Cobet.

45. "Αραντες δὲ ἐκ τῶν νήσων οἱ 'Αθηναίοι έπλευσαν αὐθημερὸν ές Κρομμυῶνα τῆς Κορινθίας ἀπέχει δὲ τῆς πόλεως είκοσι και έκατον σταδίους, και καθορμισάμενοι τήν τε γην έδήωσαν καλ την νύκτα ηὐλίσαντο. τη δ' ύστεραία 2 παραπλεύσαντες ές την 'Επιδαυρίαν πρώτον και ἀπόβασίν τινα ποησάμενοι άφίκοντο ες Μεθάναν την μεταξύ Ἐπιδαύρου καλ Τροιζήνος, καλ ἀπολαβόντες τὸν τῆς Χερσονήσου ἰσθμὸν ἐτείγισαν, καλ φρούριον καταστησάμενοι έλήστευον τον έπειτα χρόνον τήν τε Τροιζηνίαν γην καὶ 'Αλιάδα καὶ 'Επιδαυρίαν, ταῖς δὲ ναυσίν, ἐπειδὴ ἐξετείχισαν τὸ χωρίον, ἀπέπλευσαν ἐπ' οἴκου.

Μεθώνην mss.

ển ౘ ਜ Meθώnh ểcti.

χρόνον δυ Poppo.

46. Κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον ταῦτα ἐγίγνετο, καὶ Εὐρυμέδων καὶ Σοφοκλῆς, ἐπειδὴ ἐκ τῆς Πύλου ἀπῆραν ἐς τὴν Σικελίαν ναυσὶν ᾿Αθηναίων, ἀφικόμενοι ἐς Κόρκυραν ἐστράτευσαν μετὰ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἐν τῷ ὄρει τῆς Ἰστώνης Κορκυραίων καθιδρυμένους, οῖ

τότε μετά την στάσιν διαβάντες έκράτουν τε της γης καὶ πολλά έβλαπτου. 2 προσβαλόντες δὲ τὸ μὲν τείχισμα είλον, οί δὲ ἄνδρες καταπεφευγότες άθρόοι πρὸς μετέωρον τι ξυνέβησαν ώστε τούς μέν ἐπικούρους παραδοῦναι, περὶ δὲ σφῶν τὰ όπλα παραδόντων τον 'Αθηναίων δημον 3 διαγνώναι, και αύτους ές την νησον οί στρατηγοί την Πτυχίαν ές φυλακην διεκόμισαν ύποσπόνδους, μέχρι ου 'Αθήναζε πεμφθώσιν, ώστ' έάν τις άλφ ώστε αν οι ώστε ἀποδιδράσκων, ἄπασι λελύσθαι τὰς ἐάν mss. From οπονδάς 4 σπονδάς. οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται some good mss. των Κορκυραίων, δεδιότες μη οί 'Αθη- omit. ναῖοι ελθόντας οὐκ ἀποκτείνωσι, μη- τοὺς ελθόντας mss. 5 χανώνται τοιόνδε τι· τῶν ἐν τῆ νήσ ω corr. Dobree. πείθουσί τινας ολίγους, υποπέμλαντες φίλους και διδάξαντες ώς κατ' εύνοιαν δη , δτι κράτιστον αὐτοῖς εἴη ώς τάχιστα ἀποδράναι, πλοίον δέ τι αὐτοὶ ἐτοιμάσειν μέλλειν γὰρ δὴ τοὺς στρατηγούς τῶν Αθηναίων παραδώσειν αὐτοὺς τῷ δήμφ τών Κορκυραίων.

λέΓειΝ.

47. 'Ως δὲ ἔπεισαν καὶ μηχανησαμένων τὸ πλοῖον ἐκπλέοντες ἐλήφθησαν, ἐλέλυντό τε αἱ σπονδαὶ καὶ τοῖς Κορκυραίοις 2 παρεδέδοντο οἱ πάντες. ξυνελάβοντο δὲ τοῦ τοιούτου οὐχ ἤκιστα, ὥστε ἀκριβῆ τὴν πρόφασιν γενέσθαι καὶ τοὺς τεχνησαμένους ἀδεέστερον ἐγχειρῆσαι, οἱ στρατηγοὶ τῶν 'Αθηναίων, κατάδηλοι ὄντες τοὺς ἄνδρας . . . ἀν . . . ὑπ' ἄνδρας μὴ ἃν βούλεσθαι πες. ἄλλων κομισθέντας, διότι αὐτοὶ ἐς Ιαςυπα Β.

Σικελίαν έπλεον, την τιμήν τοις άγουσι προσποήσαι. παραλαβόντες δε αὐτούς οί 3 Κορκυραίοι ές οίκημα μέγα καθείρξαν, καὶ ύστερον εξάγοντες κατά εϊκοσιν άνδρας διήγον διά δυοίν στοίγοιν όπλιτών έκατέρωθεν παρατεταγμένων, δεδεμένους τε πρός άλλήλους καὶ παιομένους καὶ κεντουμένους ύπὸ τῶν παρατεταγμένων. εί πού τίς τινα ίδοι έχθρον έαυτοῦ. μαστιγοφόροι τε παριόντες επετάγυνον της όδου τους σχολαίτερον προιόντας. 48. Καὶ ἐς μὲν ἄνδρας ἐξήκοντα ἔλαθον

τούς ἐν τῷ οἰκήματι τούτω τῷ τρόπω έξαγαγόντες και διαφθείραντες - φοντο

γάρ αὐτοὺς μεταστήσοντάς ποι ἄλλοσε άγειν- ώς δὲ ἤσθοντο ἤ τις αὐτοῖς rai ris mss. corr. έδήλωσε, τούς τε 'Αθηναίους έπεκαλοῦντο καὶ ἐκέλευον σφᾶς εἰ βούλονται, διαφθείρειν, έκ τε του οικήματος ουκέτι ήθελον εξιέναι, οὐδ' εσιέναι έφασαν κατά δύναμιν περιόψεσθαι οὐδένα. ດໂ Κορκυραίοι κατά μέν τὰς θύρας οὐδ' αὐτοὶ διενοοῦντο βιάζεσθαι, ἀναβάντες δὲ έπι τὸ τέγος τοῦ οἰκήματος και διελόντες την οροφην έβαλλον τώ κεράμω καί ἐτόξευον κάτω. οἱ δὲ ἐφυλάσσοντό τε ώς 3 έδύναντο καὶ αμα οί πολλοὶ σφας αὐτοὺς

TOP OIKHMATOC.

διέφθειρον, οἰστούς τε οθς ἀφίεσαν ἐκεῖνοι ές τὰς σφαγάς καθιέντες καὶ ἐκ κλινῶν τινών, αὶ ἔτυχον αὐτοῦ ἐνοῦσαι, τοῖς

σπάρτοις καὶ ἐκ τῶν ἱματίων παραιρήματα πάντι τρόπφ mss. ποιοῦντες ἀπαγχόμενοι· παντί τε τρόπφ corr. Ullrich. τὸ πολύ της νυκτός - ἐπεγένετο γὰρ νύξ

Herwerden.

αὐτοῖς mss. corr. Herwerden.

AYTOYC.

τῶ παθήματι—ἀναλοῦντες σφᾶς αὐτοὺς ἀναδοῦντες mss. καὶ βαλλόμενοι ὑπὸ τῶν ἄνω διεφθάρη- ἀναλοῦντες Suidas.

4 σαν. καὶ αὐτοὺς οἱ Κορκυραῖοι, ἐπειδὴ ήμέρα εγένετο, φορμηδον επί άμάξας ἐπιβαλόντες ἀπήγαγον ἔξω τῆς πόλεως. τάς δὲ γυναῖκας, ὅσαι ἐν τῷ τειγίσματι

5 εάλωσαν, ηνδραπόδισαν. τοιούτο μεν ηνδραποδίσαντο τρόπω οἱ ἐκ τοῦ ὅρους Κορκυραῖοι ὑπὸ mss. τοῦ δήμου διεφθάρησαν, καὶ ή στάσις πολλή γενομένη ετελεύτησεν ες τοῦτο. όσα γε κατά τὸν πόλεμον τόνδε οὐ γὰρ έτι ήν υπόλοιπον των έτέρων δ τι καί 6 ἀξιόλογον, οι δε Αθηναίοι ές την Σικελίαν , ἀποπλεύσαντες μετά των ἐκεί

ΪΝΑΠΕΡ ΤΟ ΠΡώтоп фрмнито.

ξυμμάχων ἐπολέμουν. 49. Καὶ οἱ ἐν τῆ Ναυπάκτω 'Αθηναῖοι καὶ 'Ακαρνάνες άμα τελευτώντος τοῦ θέρους στρατευσάμενοι 'Ανακτόριον Κορινθίων πόλιν, η κείται έπλ τω στόματι τοῦ Αμπρακικοῦ κόλπου, ἔλαβον προδοσία και έκπέμψαντες , αὐτοι 'Ακαρνανες οικήτορας από πάντων έσχον το χωρίον. vv.ll. και οικήτορας, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

κορινθίους.

50. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος 'Αριστείδης ὁ 'Αρχίππου, ὁ τῶν ἀργυ- ν.l. εἰς τῶν.

άθηναίων. αι εξεπέμφθη-CAN TIPOC TOYC ZYMMÁXOYC.

ρολόγων νεῶν , στρατηγός, , Αρταφέρνη, ανδρα Πέρσην, παρά βασιλέως πορευόμενον ές Λακεδαίμονα ξυλλαμβάνει έν 'Ηιόνι τη έπι Στρυμόνι. και αὐ-2 τοῦ κομισθέντος οἱ ᾿Αθηναῖοι τὰς μὲν έπιστολάς μεταγραθάμενοι έκ των 'Ασσυρίων γραμμάτων ανέγνωσαν, έν αίς πολλών ἄλλων γεγραμμένων κεφάλαιον ην ού γιγνώσκειν ο τι βούλονται. πολλών γαρ έλθοντων πρέσβεων οὐδένα ταύτα λέγειν εί ουν βούλονται σαφές λέγειν, πέμψαι μετά τοῦ Πέρσου ἄνδρας ώς αὐτόν. τὸν δὲ ᾿Αρταφέρνη ὕστερον οί 3 'Αθηναίοι ἀποστέλλουσι τριήρει ές "Εφεσον καὶ πρέσβεις αμα· οι πυθόμενοι αὐτόθι βασιλέα 'Αρταξέρξην τὸν Ξέρξου νεωστὶ τεθνηκότα—κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν γρόνον ετελεύτησεν-έπ' οίκου ανεγώρησαν.

πρός λακελαι-MONÍOYC.

BACINEA.

51. Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος καὶ Χίοι τὸ τείγος περιείλου τὸ καινὸυ κελευ-'Αθηναίων και mss. σάντων 'Αθηναίων υποπτευσάντων , τι νεωτεριείν, ποησάμενοι μέντοι πρὸς 'Αθη-

ναίους πίστεις καὶ βεβαιότητα έκ των δυνατών μηδέν περί σφας νεώτερον βου-

λεύσειν. καὶ ὁ γειμων ἐτελεύτα.

52. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς τοῦ τε ήλίου ἐκλιπές τι ἐγένετο περί νουμηνίαν και τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ίσταμένου έσεισε. και οι Μυτιληναίων φυγάδες και 2 τών άλλων Λεσβίων, δρμώμενοι πολλοί εκ της ηπείρου και μισθωσάμενοι έκ τε Πελοπουνήσου επικουρικόν καί αὐτόθεν ξυναγείραντες, αἰροῦσι 'Ροίτειον' καὶ λαβόντες δισγιλίους στατήρας Φωκαττας ἀπέδοσαν πάλιν, οὐδεν ἀδικήσαντες. καὶ μετὰ τοῦτο ἐπὶ "Αντανδρον στρατεύ- 3 σαντες προδοσίας γενομένης λαμβάνουσι τὴν πόλιν. καὶ ἢν αὐτῶν ἡ διάνοια τάς τε ἄλλας πόλεις τὰς 'Ακταίας καλουμένας. δς πρότερου Μυτιληναίων νεμομένων

EC AYTOYC.

kaì EBDOMON έτος τώ πολέ-ΜΦ ΕΤΕλΕΥΤΑ τώλε όν θον-KYDÍDHC ZYNÉграчен.

corr. Cobet.

Σγλων Υπαρχόντων. Τάμς επικει-Μένης. 'Αθηναῖοι εἶχον, ἐλευθεροῦν, καὶ πάντων μάλιστα τὴν 'Αντανδρον, καὶ κρατυνά-μενοι αὐτήν—ναῦς τε γὰρ εὐπορία ἢν ποεῖσθαι αὐτόθεν, καὶ τὰ ἄλλα σκεύη καὶ Ἰδης mss. — ῥαδίως ἀπ' αὐτῆς ὁρμώμενοι τήν τε τῆ ἄλλη σκεύη mss. Λέσβον ἐγγὺς οὖσαν κακώσειν καὶ τὰ ἐν τῆ ἢπείρφ Αἰολικὰ πολίσματα χειρώ-4 σεσθαι. καὶ οἱ μὲν ταῦτα παρασκευάζεσθαι ἔμελλον.

53. 'Αθηναίοι δὲ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει ἐξήκοντα ναυσὶ καὶ δισχιλίοις ὁπλίταις ἱππεῦσὶ τε ὀλίγοις καὶ τῶν ξυμμάχων Μιλησίους καὶ ἄλλους τινὰς ἄγοντες ἀγαγώντες mss. ἐστράτευσαν ἐπὶ Κύθηρα· ἐστρατήγει corr. Cobet. δὲ αὐτῶν Νικίας ὁ Νικηράτου καὶ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους καὶ Αὐτοκλῆς ὁ Διοτρέφους mss.

2 Τολμαίου. τὰ δὲ Κύθηρα νῆσός ἐστιν, ἐπίκειται δὲ τῆ Λακωνικῆ κατὰ Μαλέαν· Λακεδαιμόνιοι δ' εἰσὶ τῶν περιοίκων, καὶ κυθηροδίκης Δ ἐκ τῆς Σπάρτης διέβαινεν αὐτόσε κατὰ ἔτος, ὁπλιτῶν τε φρουρὰν

διέπεμπου ἀεὶ καὶ πολλὴν ἐπιμέλειαν 3 ἐποιοῦντο. ἦν γὰρ αὐτοῖς τῶν τε ἀπ'

Αἰγύπτου καὶ Λιβύης δλκάδων προσβολή, καὶ λησταὶ ἄμα τὴν Λακωνικὴν ἡσσον ἐλύπουν ἐκ θαλάσσης. πασα γὰρ ἀνέχει πρὸς τὸ Σικελικὸν καὶ Κρητικὸν

πέλαγος.

54. Κατασχόντες οὖν οἱ ᾿Αθηναῖοι τῷ στρατῷ δέκα μὲν ναυσὶ καὶ . . . . . δισχιλίοις mss. Μιλησίων ὁπλίταις τὴν πόλιν Σκάν-δειαν καλουμένην αἰροῦσι, τῷ δὲ ἄλλφ στρατεύματι ἀποβάντες τῆς νήσου ἐς

ήπερ Μόνον οΐόν τ' ἦν κα-

κογργεῖοθαι.

ďρχὶ.

έπὶ θαλάςςμ.

τὰ πρὸς Μαλέαν τετραμμένα έχώρουν έπὶ τὴν πόλιν τῶν Κυθηρίων, καὶ ηδρον εὐθὸς, ἐστρατοπεδευμένους ἄπανκαὶ μάχης γενομένης όλίγον μέν 2 τινα χρόνον ὑπέστησαν οἱ Κυθήριοι, έπειτα τραπόμενοι κατέφυγον ές την άνω πόλιν, καὶ ὕστερον ξυνέβησαν πρὸς Νικίαν καὶ τοὺς ξυνάργοντας 'Αθηναίοις ἐπιτρέψαι περὶ σφῶν αὐτῶν πλὴν θανάήσαν δέ τινες καλ γενόμενοι τώ 3 Νικία λόγοι πρότερον πρός τινας τῶν Κυθηρίων, διὸ καὶ θᾶσσον καὶ ἐπιτηδειότερου τό τε παραυτίκα καὶ τὸ ἔπειτα τὰ της δμολογίας επράχθη αὐτοῖς ἀνέστησαν γὰρ αν οἱ ᾿Αθηναῖοι Κυθηρίους, Λακεδαιμονίους τε όντας καὶ ἐπὶ τῆ Λακωνική τής νήσου ούτως ἐπικειμένης. μετά δὲ τὴν ξύμβασιν οἱ 'Αθηναῖοι τὴν 4 Σκάνδειαν τὸ ἐπὶ τῷ λιμένι πόλισμα και των mss. corr. παραλαβόντες ώς των Κυθήρων φυλακήν ποησόμενοι ἔπλευσαν ἔς τε 'Ασίνην καὶ "Ελος καλ τὰ πλεῖστα τῶν περλ θάλασσαν, καὶ ἀποβάσεις ποιούμενοι έναυλιζόμενοι των χωρίων οδ καιράς είη εδήουν την γην ημέρας μάλιστα έπτά.

55. Οί δὲ Λακεδαιμόνιοι, ἰδόντες μὲν τοὺς ᾿Αθηναίους τὰ Κύθηρα ἔχοντας, προσδεχόμενοι δε καί ές την γην σφων ἀποβάσεις τοιαύτας ποήσεσθαι, άθρόα μεν οὐδαμοῦ τῆ δυνάμει ἀντετάξαντο, κατά δὲ τὴν χώραν φρουράς διέπεμψαν, όπλιτών πλήθος, ώς έκασταχόσε έδει,

ν.1. Επειτα τής.

γάρ ol mss. corr. Heilmann.

τήν τε Σκάνδειαν mss. corr. B.

ποιησάμενοι mss. corr. B.

έπὶ θαλάςςμ. αγτούς.

καὶ τὰ ἄλλα ἐν φυλακἢ πολλἢ ἦσαν, φοβούμενοι μὴ σφίσι νεώτερόν τι γένηται τῶν περὶ τὴν κατάστασιν, γεγενημένου μὲν τοῦ ἐπὶ τῆ νήσφ πάθους ἀνελπίστου καὶ μεγάλου, Πύλου δὲ ἐχομένης καὶ Κυθήρων καὶ πανταχόθεν σφᾶς περιεστῶτος πολέμου ταχέος καὶ ἀπροφυ- λάκτου. ὥστε παρὰ τὸ εἰωθὸς ἰππέας τετρακοσίους κατεστήσαντο καὶ τοξότας

Μάλιςτα Δὶ.

τετρακοσίους κατεστήσαντο καὶ τοξότας
. . . , ἔς τε τὰ πολεμικά, εἴπερ ποτέ, lacuna B.

ὀκνηρότεροι ἐγένοντο, ξυνεστῶτες παρὰ
τὴν ὑπάρχουσαν σφῶν ἰδέαν τῆς παρασκευῆς ναυτικῷ ἀγῶνι, καὶ τούτῷ πρὸς
᾿Αθηναίους, οἶς τὸ μὴ ἐπιχειρούμενον
ἀεὶ ἐλλιπὲς ἢν τῆς δοκήσεώς τι πράξειν.

3 καὶ ἄμα τὰ τῆς τύχης πολλὰ καὶ ἐν
ὀλίγῷ ξυμβάντα παρὰ λόγον αὐτοῖς
ἔκπληξιν μεγίστην παρεῖχε, καὶ ἐδέδισαν μήποτε αὐθις ξυμφορά τις αὐτοῖς

4 περιτύχη οἴα καὶ ἐν τῆ νήσῷ. ἀτολμότεροι δὲ δι' αὐτὸ ἐς τὰς μάχας ἢσαν ἤσαν mss. corr.
καὶ πᾶν ὅ τι κινήσειαν ῷοντο άμαρτήσεσθαι διὰ τὸ τὴν γνώμην ἀνεχέγγυοι ἀνεχέγγυον mss.
γεγενῆσθαι ἐκ τῆς πρὶν ἀηθείας τοῦ corr. Herwerden.

κακοπραγεῖν.
56. Τοῖς δ' 'Αθηναίοις τότε τὴν παραθαλάσσιον δηοῦσι τὰ μὲν πολλὰ . . . . ἡσύχασαν mss.
. . . , ὡς καθ' ἐκάστην φρουρὰν γίγνοιτό lacuna Β.
τις ἀπόβασις, πλήθει τε ἐλάσσους ἔκαστοι
ἡγούμενοι εἶναι καὶ ἐν τῷ τοιούτῳ· μἰα ὡς ἐν τῷ τοιούτῳ
δὲ φρουρά, ἡπερ καὶ ἡμύνατο περὶ Κοτύρταν καὶ 'Αφροδιτίαν, τὸν μὲν ὅχλον 'Αφροδιτίαν mss.
τῶν ψιλῶν ἐσκεδασμένον ἐφόβησεν ἐπι- 'Αφροδιτίαν Herodian.

χώρησε πάλιν, καὶ ἄνδρες τέ τινες ἀπέθανον αὐτῶν ὀλίγοι καὶ ὅπλα ἐλήφθη, τροπαιόν τε στήσαντες οἱ 'Αθηναιοι

παρέπλευσαν Cobet.

ἀπέπλευσαν ές Κύθηρα. ἐκ δὲ αὐτῶν 2 περιέπλευσαν ές Ἐπίδαυρον τὴν Λιμηράν, καὶ δηώσαντες μέρος τι της γης άφικνοῦνται ἐπὶ Θυρέαν, ή ἐστι μὲν της Κυνουρίας γης καλουμένης, μεθορία δὲ τῆς 'Αργείας καὶ Λακωνικῆς. νεμόμενοι δε αὐτὴν ἔδοσαν Λακεδαιμόνιοι Αίγινήταις έκπεσοῦσιν ένοικεῖν διά τε τὰς ὑπὸ τὸν σεισμὸν σφίσι γενομένας καὶ τῶν Είλώτων τὴν ἐπανάστασιν εὐεργεσίας καὶ ὅτι ᾿Αθηναίων ύπήκοοι όντες όμως πρός την έκείνων

γνώμην άεὶ έστασαν.

ὑπακούοντες mss. corr. Cobet.

> 57. Προσπλεόντων οθν έτι των 'Αθηναίων οι Αιγινήται τὸ μὲν ἐπὶ τή θαλάσση δ έτυχον οἰκοδομοῦντες τεῖχος ἐκλείπουσιν, ές δὲ τὴν ἄνω πόλιν, ἐν ἡ ῷκουν, άπεχώρησαν, άπέχουσαν σταδίους μάλιστα δέκα της θαλάσσης. καὶ αὐτοῖς 2 των Λακεδαιμονίων φρουρά μία των περί την χώραν, ηπερ καί ξυνετείχιζε, ξυνεσελθείν μεν , ούκ ηθέλησαν δεομένων τῶν Αἰγινητῶν, ἀλλ' αὐτοῖς κίνδυνος έφαίνετο , κατακλήεσθαι· ἀναχωρήσαντες δὲ ἐπὶ τὰ μετέωρα ώς οὐκ ἐνόμιζον άξιόμαχοι είναι, ήσύχαζον. ἐν τούτφ 3 δὲ οἱ ᾿Αθηναῖοι κατασχόντες καὶ χωρήσαντες εὐθὺς πάση τῆ στρατιᾶ αίροῦσι την Θυρέαν. και την τε πόλιν κατέκαυ-

ές τό τείχος.

ές τό τείχος.

σαν καὶ τὰ ἐνόντα ἐξεπόρθησαν, τούς τε Αίγινήτας, ὅσοι μὴ ἐν γερσὶ διεφθάρησαν, άγοντες άφικοντο ές τὰς Αθήνας καὶ τὸν ἄργοντα δς παρ' αὐτοῖς ην των Λακεδαιμονίων, Τάνταλον τὸν Πατρο-4 κλέους εζωγρήθη γάρ τετρωμένος. δέ τινας καὶ ἐκ τῶν Κυθήρων ἄνδρας όλίγους, οθς εδόκει ἀσφαλείας ένεκα μεταστήσαι. καὶ τούτους μὲν οἱ ᾿Αθηναῖοι έβουλεύσαντο καταθέσθαι ές τὰς νήσους. καὶ τοὺς ἄλλους Κυθηρίους οἰκοῦντας τὴν έαυτων φόρον τέσσαρα τάλαντα φέρειν, Αίγινήτας δὲ ἀποκτείναι πάντας ὅσοι έάλωσαν διὰ τὴν προτέραν ἀεί ποτε έγθραν, Τάνταλον δὲ παρὰ τοὺς ἄλλους τούς έν τη νήσω Λακεδαιμονίους καταδησαι.

πρέςΒεις.

- 58. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους ἐν Σικελία Καμαριναίοις καὶ Γελφοις ἐκεχειρία γίγνεται πρῶτον πρὸς ἀλλήλους· εἶτα καὶ οἱ ἄλλοι Σικελιῶται ξυνελθόντες ἐς Γέλαν, ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων, ἐς λόγους κατέστησαν ἀλλήλοις, εἴ πως ξυναλλαγεῖεν καὶ ἄλλαι τε πολλαὶ γνῶμαι ἐλέγοντο ἐπ' ἀμφότερα, διαφερομένων καὶ ἀξιούντων, ὡς ἔκαστοί τι ἐλασσοῦσθαι ἐνόμιζον, καὶ Ἑρμοκράτης ὁ "Ερμωνος Συρακόσιος, ὅσπερ καὶ ἔπεισε μάλιστα αὐτούς, ἐς τὸ κοινὸν τοιούτους δὴ λόγους εἶπεν.
- 59. "Οὔτε πόλεως ὢν ἐλαχίστης, ὧ Σικελιῶται, τοὺς λόγους ποήσομαι οὔτε

πονουμένης μάλιστα τῶ πολέμω, ἐς κοινὸν δὲ τὴν δοκοῦσάν μοι βελτίστην γνώμην είναι ἀποφαινόμενος τη Σικελία πάση. καὶ περὶ μὲν τοῦ πολεμεῖν ώς γαλεπὸν 2 τί αν τις παν τὸ ἐνὸν ἐκλένων ἐν εἰδόσι μακρηγοροίη: οὐδεὶς γὰρ οὕτε ἀμαθία άναγκάζεται αὐτὸ δρᾶν, οὕτε φόβω, ἡν οίηται τι πλέον σχήσειν, αποτρέπεται. ξυμβαίνει δε τοις μεν τα κέρδη μείζω φαίνεσθαι των δεινών, οι δε τους κινδύνους έθέλουσιν ὑφίστασθαι πρὸ τοῦ αὐτίκα τι έλασσοῦσθαι· αὐτὰ δὲ ταῦτα εἰ μη ἐν 3 καιρώ τύγοιεν εκάτεροι πράσσοντες, αί παραινέσεις των ξυναλλαγών ωφέλιμοι. δ καὶ ήμιν ἐν τῷ παρόντι πειθομένοις 4 πλείστου αν άξιον γένοιτο τα γαρ ίδια έκαστοι εθ βουλόμενοι δη θέσθαι τό τε πρώτον ἐπολεμήσαμεν καὶ νῦν πρὸς άλλήλους δι' άντιλογιών πειρώμεθα καταλλαγηναι, καὶ ην ἄρα μη προχωρήση ζσον εκάστω έγοντι ἀπελθεῖν, πάλιν πολεμήσομεν.

v.l. μή καιρφ.

ν.1. βουλευόμενοι.

60. "Καίτοι γνώναι χρη ότι οὐ περι τῶν ἰδίων μόνον, εἰ σωφρονοῦμεν, η ξύνοδος ἔσται, ἀλλ' εἰ ἐπιβουλευομένην την πᾶσαν Σικελίαν, ὡς ἐγὼ κρίνω, ὑπ' ᾿Αθηναίων δυνησόμεθα ἔτι διασῶσαι καὶ διαλλακτὰς πολὺ τῶν ἐμῶν λόγων ἀναγκαιοτέρους περὶ τῶνδε ᾿Αθηναίους νομίσαι οἵ δύναμιν ἔχοντες μεγίστην τῶν Ἑλλήνων τάς τε άμαρτίας ἡμῶν τηροῦσι καρόντες, καὶ ἀνόματι ἐννόμω ξυμμαχίας τὸ φύσει πολέμιον εὐπρεπῶς ἐς τὸ

όλίγαις nayci from 24, supra.

- 2 ξυμφέρον καθίστανται. πόλεμον γὰρ αἰρομένων ἡμῶν καὶ ἐπαγομένων αὐτούς, ἄνδρας οἴ καὶ τοῖς μὴ ἐπικαλουμένοις αὐτοὺς τ.ὶ. τοὺς μὴ ἐπικαλουμένοις αὐτοὺς καλουμένους.
  ποιούντων τέλεσι τοῖς οἰκείοις, καὶ τῆς ἀρχῆς ἄμα προκοπτόντων ἐκείνοις, εἰκός, ὅταν γνῶσιν ἡμᾶς τετρυχωμένους, καὶ πλέονί ποτε στόλῳ ἐλθόντας αὐτοὺς τάδε πάντα πειράσασθαι ὑπὸ σφᾶς ποεῖσθαι.
- 61. " Καίτοι τη ξαυτών ξκάστους, εί σωφρονουμεν, χρη τὰ μη προσήκοντα ἐπικτωμένους μᾶλλον ἡ τὰ ἐτοῖμα βλάπτοντας ξυμμάχους τε έπάγεσθαι καί τούς κινδύνους προσλαμβάνειν, νομίσαι στάσιν μάλιστα φθείρειν τὰς πόλεις καὶ τὴν Σικελίαν, ής γε οἱ ἔνοικοι ξύμπαντες μεν επιβουλευόμεθα, κατά 2 πόλεις δὲ διέσταμεν. ἃ χρη γυόντας καὶ ιδιώτην ιδιώτη καταλλαγήναι και πόλιν πόλει, καὶ πειράσθαι κοινή σώζειν την πασαν Σικελίαν, παρεστάναι δε μηδενί ώς οί μεν Δωριής ήμων πολέμιοι τοίς 'Αθηναίοις, τὸ δὲ Χαλκιδικὸν τῆ 'Ιάδι 3 ξυγγενεία ἀσφαλές. οὐ γὰρ τοῖς ἔθνεσιν, ότι δίχα πέφυκε, τοῦ ἐτέρου ἔχθει ἐπίασιν, άλλα των έν τη Σικελία άγαθων 4 εφιέμενοι, α κοινή κεκτήμεθα. εδήλωσαν δὲ νῦν ἐν τῆ τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους παρακλήσει · τοις γαρ οὐδεπώποτε σφίσι κατά τὸ ξυμμαχικὸν προσβοηθήσασιν αὐτοὶ τὸ δίκαιον μᾶλλον τῆς ξυνθήκης 5 προθύμως παρέσχοντο. καλ τούς μεν 'Αθη-

ναίους ταῦτα πλεονεκτεῖν τε καὶ προνοεῖσθαι πολλή ξυγγνώμη, καὶ οὐ τοῖς ἄργειν βουλομένοις μέμφομαι, άλλά τοίς ύπακούειν ετοιμοτέροις οὖσι πέφυκε γαρ τὸ ἀνθρώπειον διὰ παντὸς ἄρχειν μὲν τοῦ εἴκοντος, φυλάσσεσθαι δὲ τὸ ἐπιόν. όσοι δὲ γιγνώσκοντες αὐτὰ μὴ ὀρθῶς 6 προσκοπούμεν, μηδέ τοῦτό τις πρεσβύτατον ήκει κρίνας, τὸ κοινώς φοβερὸν ἄπαντας εὖ θέσθαι, ἁμαρτάνομεν. χιστα δ' αν απαλλαγή , γένοιτο, εί προς άλλήλους ξυμβαίμεν οὐ γὰρ ἀπὸ τῆς αύτων δρμώνται 'Αθηναίοι, άλλ' έκ της τῶν ἐπικαλεσαμένων. καὶ οὕτως πόλεμος πολέμω, εἰρήνη δὲ διαφοραὶ παύονται mss. corr. άπραγμόνως παύσονται, οί τ' ἐπίκλητοι εύπρεπως άδικοι έλθόντες εύλόγως άπρακτοι ἀπίασι.

Cobet.

62. "Καὶ τὸ μὲν πρὸς τοὺς 'Αθηναίους

άγαθὸν εὖ mss. corr. B.

μος mss. corr. Herwerden.

τοσούτον άγαθον ον εθ βουλευομένοις ευρίσκεται την δε υπο πάντων ομολογου- 2 μένην ἄριστον είναι είρηνην πώς οὐ γρη καὶ ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ποήσασθαι : ἡ δοκεῖτε, εί τώ τι έστιν άγαθον ή εί τω τὰ έναντία, ήσυχία . . . πόλε- οὐχ ήσυχίαν μᾶλλον ἡ πόλεμον τὸ μὲν παθσαι αν έκατέρω, τὸ δὲ ξυνδιασώσαι. καί τὰς τιμάς καὶ λαμπρότητας ἀκινδυνοτέρας έχειν την ειρήνην, άλλα τε όσα έν μήκει λόγων ἄν τις διέλθοι; , ά χρή σκεψαμένους μη τούς έμους λόγους υπεριδείν, την δε αύτου τινά σωτηρίαν μάλλον $d\pi'$ $\alpha \dot{\nu} \tau \hat{\omega} \nu$ προϊδείν. καὶ εἴ τις $\beta \epsilon$ - 3 βαίως τι ή τῷ δικαίφ ή βία πράξειν οἴεται,

ώςπερ περί τοθ πολεμείν.

τῷ παρ' ἐλπίδα μὴ χαλεπῶς σφαλλέσθω, γνούς ὅτι πλείους ήδη, καὶ τιμωρίαις μετιόντες τους άδικοῦντας καλ έλπίσαντες έτεροι δυνάμει τινὶ πλεονεκτήσειν, οἱ μὲν ούχ όσον οὐκ ημύναντο άλλ' οὐδ' ἐσώθησαν, τοις δ' άντι του πλέον έχειν προσ- προσκαταλιπείν 4 . . . . . τὰ αὐτῶν ξυνέβη. τιμωρία mss. lacuna R.

γάρ οὐκ εὐτυχεῖ διότι καὶ ἀδικεῖται δικαίως ότι mss. οὐδὲ ἰσχὺς βέβαιον, διότι καὶ εὔελπι. τὸ corr. Badham. δὲ ἀστάθμητον τοῦ μέλλοντος ώς ἐπὶ πλείστον κρατεί, πάντων τε σφαλερώτατον δυ δμως καὶ χρησιμώτατον φαίνεται. έξ ίσου γαρ δεδιότες προμηθία μαλλον έπ' άλλήλους έργόμεθα.

63. "Καὶ νῦν τοῦ ἀφανοῦς τε τούτου διὰ τὸ ἀτέκμαρτον δέος καὶ διὰ τὸ ήδη φοβερου , τούς έφεστῶτας πολεμίους φοβερούς mss. έκ της χώρας ἀποπέμπωμεν, καὶ αὐτοὶ μάλιστα μέν ές ἀίδιον ξυμβώμεν, εί δέ μή, χρόνον ώς πλείστον σπεισάμενοι τὰς ἰδίας διαφοράς ἐς αὖθις ἀναβαλώμεθα. τὸ ξύμπαν τε δη γνωμεν πιθό- πειθόμενοι mss. μενοι μεν εμοί πόλιν εξοντες εκαστος corr. Herwerden. έλευθέραν, άφ' ής αὐτοκράτορες ὄντες τὸν εὖ καὶ κακῶς δρῶντα ἐξ ἴσου ἀρετῆ άμυνούμεθα ήν δε άπιστήσαντες άλλοις ὑπακούσωμεν, οὐ περὶ τοῦ τιμω- τιμωρήσασθαί τω α

γιγνοίμεθα. 64. "Καὶ ἐγὼ μέν, ἄπερ καὶ ἀρχόμενος κ.τ.λ. Β. είπου, πόλιν τε μεγίστην παρεχόμενος γιγνόμεθα mss.

Ξειν ταῖς κωλή-MAIC TAYTAIC IKANGC NOMÍ-CANTEC EIPYOH-

παρόντας άθη-NAÍOYC KAT

амфотера екπλαρέντες, καὶ τὸ έλλιπές τῆς

гифмнс фи ÉKACTÓC TIC

NAI.

ωήθημεν πρά-

ρήσασθαι έτι άγων, άλλα και εἰ τύ- τύχοιμεν mss. τιχοιμεν, φίλοι μεν αν τοις εχθίστοις, μωρήσασθαί τινα διάφοροι δε οίς οὐ χρη κατ' ἀνάγκην καὶ εἰ τύχ. J. van Leeuwen. τιμωρήσασθαι έτι άγων

ωστε αὐτοὺς mss. corr. Dobree.

καὶ ἐπιών τω μάλλον ἡ ἀμυνούμενος

προειδομένους . . . άξιω προϊδόμενος , ξυγγωρείν, καλ μή τούς έναντίους ούτω κακώς δράν ώστε αὐτὸς τὰ πλείω βλάπτεσθαι, μηδὲ μωρία φιλονεικών ήγεισθαι της τε οίκείας γνώμης όμοίως αὐτοκράτωρ είναι καὶ ής οὐκ άργω τύχης, άλλ' όσου είκὸς ήσσασθαι. καὶ τοὺς ἄλλους δικαιῶ ταὐτό μοι ποῆσαι 2 ύφ' ύμων αὐτων καὶ μη ύπο των πολεμίων τοῦτο παθείν. οὐδὲν γὰρ αἰσχρὸν οἰκείους 3

mss. lacuna B. οί πολεμήσομεν mss.

ξύμπαν γείτονας

οἰκείων ήσσᾶσθαι, ή Δωριᾶ τινὰ Δωριῶς η Χαλκιδέα των ξυγγενών, τὸ δὲ ξύμπαν . . . . γείτονας δντας καὶ ξυνοίκους μιᾶς χώρας καὶ περιρρύτου καὶ ὅνομα εν κεκλημένους Σικελιώτας· πολεμήσομέν τε, οίμαι, ὅταν ξυμβή, καὶ ξυγγωρησόμεθά γε πάλιν καθ' ήμας αὐτοὺς λόγοις κοινοῖς γρώμενοι. τοὺς δὲ ἀλλοφύλους ἐπελθόν- 4 τας άθρόοι ἀεί, ην σωφρονώμεν, ἀμυνούμεθα, είπερ καὶ καθ' εκάστους βλαπτόμενοι Εύμπαντες κινδυνεύομεν Ευμμάγους δὲ οὐδέποτε τὸ λοιπὸν ἐπαξόμεθα οὐδὲ διαλλακτάς. τάδε γάρ ποιούντες έν τε 5 τώ παρόντι δυοίν αγαθοίν ου στερήσομεν την Σικελίαν, 'Αθηναίων τε άπαλλαγήναι καὶ οἰκείου πολέμου, καὶ ἐς τὸ έπειτα καθ' ήμας αὐτούς έλευθέραν νεμούμεθα καὶ ὑπὸ ἄλλων ἦσσον ἐπιβουλευομένην."

πειθόμενοι mss. corr. Cobet.

65. Τοιαθτα τοθ Έρμοκράτους εἰπόντος πιθόμενοι οί Σικελιώται αὐτοί μέν κατά σφάς αὐτούς ξυνηνέθγησαν γνώμη ώστε ἀπαλλάσσεσθαι τοῦ πολέμου ἔγοντες ὰ ἔκαστοι ἔχουσι, τοῖς δὲ Καμαριναίοις Μοργαντίνην εἶναι ἀργύριον τακτὸν
2 τοῖς Συρακοσίοις ἀποδοῦσιν οἱ δὲ τῶν ᾿Αθηναίων ξύμμαχοι παρακαλέσαντες αὐτῶν τοὺς ἐν τέλει ὄντας εἶπον ὅτι ξυμβήσονται καὶ αἱ σπονδαὶ ἔσονται κἀκείνοις κοιναί. ἐπαινεσάντων δὲ αὐτῶν ἐποιοῦντο τὴν ὁμολογίαν, καὶ αἱ νῆες τῶν ᾿Αθηναίων ἀπέπλευσαν μετὰ ταῦτα ἐκ
3 Σικελίας. ἐλθόντας δὲ τοὺς στρατηγοὺς οἱ ἐν τῆ πόλει ᾿Αθηναῖοι τοὺς μὲν ψυγῆ ἐζημίωσαν, Πυθόδωρον καὶ Σοφοκλέα, τὸν δὲ τρίτον Εὐρυμέδοντα χρήματα ἐπράξαντο, ὡς ἐξὸν αὐτοῖς τὰ ἐν Σικελία καταστρέψασθαι δώροις πεισθέντες ἀποχωρή- ν.ὶ ἀπεχώρησαν.

4 σειαν. οὕτω τἢ γε παρούση εὐτυχία χρώ- τἢτε παρούση mss. μενοι ἠξίουν σφίσι μηδὲν ἐναντιοῦσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ δυνατὰ ἐν ἴσω καὶ τὰ ἀπο-ρώτερα μεγάλη τε ὁμοίως καὶ ἐνδεεστέρα παρασκευἢ κατεργάζεσθαι. αἰτία δ' ἢν ἡ παρὰ λόγον τῶν πλεόνων εὐπραγία αὐτοῖς ὑποτιθεῖσα ἰσχὺν τἢ ἐλπίδι. τῆς ἐλπίδος mss.

 $\tau \hat{\eta}$ s $\hat{\epsilon} \lambda \pi l \delta o s mss.$ corr. $\mathbb{R}$.

66. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Μεγαρῆς οἱ corr. ড়.
ἐν τῆ πόλει πιεζόμενοι ὑπό τε 'Αθηναίων τῷ πολέμῳ, ἀεὶ κατὰ ἔτος ἔκαστον
δὶς ἐσβαλλόντων πανστρατιᾳ ἐς τὴν
χώραν, καὶ ὑπὸ τῶν σφετέρων φυγάδων
τῶν ἐκ Πηγῶν, οἱ στασιασάντων ἐκπεσόντες ὑπὸ τοῦ πλήθους χαλεποὶ ἦσαν
ληστεύοντες, ἐποιοῦντο λόγους ἐν ἀλλήλοις ὡς χρὴ δεξαμένους τοὺς φεύγοντας
2 μὴ ἀμφοτέρωθεν τὴν πόλιν φθείρειν. οἱ
δὲ φίλοι τῶν ἔξω τὸν θροῦν αἰσθόμενοι

φανερώς και αὐτοι ήξίουν τούτου τοῦ λόγου έχεσθαι. γυόντες δὲ οἱ τοῦ δή- 3 ΤΕΡΟΝ. μου προστάται οὐ δυνατὸν τὸν δῆμον . ἐσόμενον ὑπὸ τῶν κακῶν μετὰ σφῶν καρτερείν, ποιούνται λόγους δείσαντες πρὸς τοὺς τῶν ᾿Αθηναίων στρατηγούς, 'Ιπποκράτη τε τὸν 'Αρίφρονος καὶ Δημοσθένη τὸν 'Αλκισθένους, βουλόμενοι ένδοῦναι την πόλιν, νομίζοντες ελάσσω σφίσι τὸν κίνδυνον ή τοὺς ἐκπεσόντας ύπὸ σφῶν κατελθεῖν. ξυνέβησάν τε 4 πρώτα μέν τὰ μακρά τείγη έλειν 'Αθηναίους - ήν δε σταδίων μάλιστα όκτω άπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὴν Νίσαιαν,..., όπως μη επιβοηθήσωσιν εκ της Νισαίας οἱ Πελοποννήσιοι, ἐν ἢ αὐτοὶ μόνοι εφρούρουν βεβαιότητος ένεκα των Μεγάρων, ἔπειτα δὲ καὶ τὴν ἄνω πόλιν πειράσθαι ενδούναι ράον δ' ήδη έμελλον προσχωρήσειν τούτου γεγενημένου.

MANNON IT TIPO-

πόλιν και mas. corr. Cobet.

> TON DIMÉNA aγτωn.

67. Οι οθν 'Αθηναίοι, ἐπειδη ἀπό τε των έργων καὶ των λόγων παρεσκεύαστο άμφοτέροις, ύπὸ νύκτα πλεύσαντες ές Μινώαν, όπλίταις έξακοσίοις, ών Ίπποκράτης ήρχεν, εν ορύγματι εκαθέζοντο, όθεν ἐπλίνθευον καὶ ἀπείχεν οὐ πολύ. οί δὲ μετὰ τοῦ Δημοσθένους, Πλα- 2 τος έτέρος ταιής τε ψιλοί και έτεροι περίπολοι

τὴν ΜεΓαρέων NĤCON.

TÀ TEÍYH. CTPATHFOY.

τον Ένυαλιον mss. ενήδρευσαν ες το Ένυαλιείον, δ εστιν έλασσον ἄπωθεν. καὶ ἤσθετο οὐδεὶς v.l. ην είδεναι την εί μη , οίς επιμελές ην την νύκτα ταύτην. καὶ ἐπειδὴ ἔως ἔμελλε γίγνε- 3

oi andpec.

οί προδιδόντες τῶν Μεγαρέων.

πείθοντες τόν άρχοντα. Διά τθς τάφρογ.

σπως τοῖς ἐκ τὰς Μινώας ἀθηναίοις ἀφανὲς Δὰ εἴη, ἡ φγλακή, Μὰ ὅντος ἐν τῷ λιμένι πλοίογ φανεροῦ ΜΗ-Δενός.

σθαι, , οὖτοι τοιόνδε ἐπόησαν. ἀκάτιον άμφηρικον ώς λησταί - έκ πολλού τεθεραπευκότες την άνοιξιν των πυλώνείώθεσαν έπὶ άμάξη, κατακομίζειν τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν θάλασσαν καὶ ἐκπλεῖν· καί πρίν ήμέραν είναι πάλιν αὐτὸ τῆ άμάξη κομίσαντες ές τὸ τείχος κατά τὰς πύλας ἐσῆγον . καὶ τότε πρὸς ταῖς ἀφανης and ἀφαπύλαις ήδη ην ή αμαξα, καὶ ἀνοιχθεισῶν νέις mss. κατά τὸ εἰωθὸς ώς τῷ ἀκατίφ οἱ ᾿Αθηναῖοι - εγίγνετο γαρ από ξυνθήματος το τοιοῦτον--ιδόντες έθεον δρόμω έκ της ενέδρας. βουλόμενοι φθάσαι πρίν ξυγκλησθήναι πάλιν τὰς πύλας καὶ ἔως ἔτι ἡ ἄμαξα έν αὐταῖς ἢν, κώλυμα οὖσα προσθεῖναι. καὶ αὐτοῖς ἄμα καὶ οἱ ξυμπράσσοντες Μεγαρής τούς κατά τὰς πύλας φύλακας v.l. τούς κατά καὶ πρώτον μέν οἱ περὶ πύλας. τὸν Δημοσθένη Πλαταιής τε καὶ περίπολοι ἐσέδραμον οὖ νῦν τὸ τροπαῖόν ἐστι, καὶ εὐθὺς ἐντὸς τῶν πυλῶν—ἤσθοντο γαρ οί εγγύτατα Πελοποννήσιοι-μαχόμενοι τούς προσβοηθούντας οι Πλαταιής έκράτησαν καὶ τοῖς τῶν 'Αθηναίων ὁπλίταις ἐπιφερομένοις βεβαίους τὰς πύλας

παρέσχου.
68. Ἐπειτα δὲ καὶ τῶυ ᾿Αθηναίωυ
ἤδη ὁ ἀεὶ ἐντὸς γυγνόμενος χωρεῖ ἐπὶ τὸ τ.ὶ. ἐχώρει.
2 τεῖχος. καὶ οἱ Πελοποννήσιοι φρουροὶ
τὸ μὲν πρῶτον ἀντισχόντες ἠμύνοντο τ.ὶ. ἡμόνωντο.
ὀλίγοι, καὶ ἀπέθανόν τινες αὐτῶν, οἱ δὲ
πλείους ἐς φυγὴν κατέστησαν, φοβηθέντες
ἐν νυκτί τε πολεμίων προσπεπτωκότων

καὶ τῶν προδιδόντων Μεγαρέων ἀντιμαχομένων νομίσαντες τούς απαντας σφας Μεγαρέας προδεδωκέναι. ξυνέπεσε 3 γάρ καὶ τὸν τῶν Αθηναίων κήρυκα ἀφ' έαυτοῦ γνώμης κηρύξαι τὸν βουλόμενον ίέναι Μεγαρέων μετά 'Αθηναίων θησόμενον τὰ ὅπλα. οί δ' ώς ήκουσαν. οὐκέτι ἀνέμενον, ἀλλὰ τῷ ὄντι νομίσαντες κοινή πολεμείσθαι κατέφυγον ές την αμα δὲ ἔω ἐαλωκότων ήδη 4 Νίσαιαν. τειχών και τών ἐν τἢ πόλει Μεγαρέων θορυβουμένων οί πρὸς τοὺς 'Αθηναίους πράξαντες καὶ άλλο μετ' αὐτῶν πλήθος δ ξυνήδει, έφασαν χρήναι ανοίγειν τας πύλας και επεξιέναι ες μάγην. ξυνέκειτο δὲ αὐτοῖς τῶν πυλῶν 5 άνοιγθεισών έσπίπτειν τούς 'Αθηναίους, αὐτοὶ δὲ διάδηλοι ἔμελλον ἔσεσθαι· λίπα γαρ αλείψεσθαι. Α ασφάλεια δε αυτοίς μαλλον εγίγνετο της ανοίξεως και γαρ οί ἀπὸ τῆς Ἐλευσίνος κατὰ τὸ ξυγκείμενον τετρακισχίλιοι όπλιται των 'Αθηναίων καὶ ἱππῆς ἐξακόσιοι οἱ τὴν νύκτα πορευσόμενοι παρήσαν. άληλιμ- 6 μένων δὲ αὐτῶν καὶ ὄντων ἤδη περὶ τας πύλας καταγορεύει τις ξυνειδώς τοις έτέροις τὸ ἐπιβούλευμα, καὶ οί ξυστραφέντες άθρόοι ήλθον και οὐκ έφασαν χρήναι ούτε έπεξιέναι-ούδε γάρ πρότερόν πω τοῦτο ἰσχύοντες μαλλον τολμήσαι-ούτε ές κίνδυνον φανερον την πόλιν καταγαγείν εί τε μή πείσεταί

τις, αὐτοῦ τὴν μάχην ἔσεσθαι.

άλλοι mss. corr. Abresch.

πορευόμενοι mss. corr. Β.

ral oi mss.

ὄπως Μὰ ἀλι− κῶνται.

έδήλουν

δὲ οὐδὲν ὅτι ἴσασι τὰ πρασσόμενα, ἀλλ' ώς τὰ βέλτιστα βουλεύοντες ἰσχυρίζοντο, καὶ ἄμα περὶ τὰς πύλας παρέμενον φυλάσσοντες, ώστε ουκ έξεγένετο τοις έγένετο mss. corr. έπιβουλεύουσι πράξαι δ έμελλον.

Badham.

69. Γνόντες δὲ οἱ τῶν ᾿Αθηναίων στρατηγοί δτι εναντίωμά τι εγένετο καί την πόλιν βία ούχ οδοί τε έσονται λαβείν, την Νίσαιαν εὐθὺς περιετείγιζον. νομίζοντες, εί πριν επιβοηθησαί τινα τινας mas. cort. έξέλοιεν, θασσον αν και τα Μέγαρα Cobet.

2 προσγωρήσαι. παρεγένετο δε σίδηρός τε έκ τῶν ᾿Αθηνῶν ταχὺ καὶ λιθουργοὶ καὶ τάλλα ἐπιτήδεια. ἀρξάμενοι δ' ἀπὸ τοῦ τείχους δ είχον καὶ διοικοδομήσαντες τὸ προς Μεγαρέας, απ' εκείνου εκατέρωθεν ές θάλασσαν τάφρον τε καὶ τείχη διελομένη ή στρατιά, έκ τε τοῦ προαστείου λίθοις καὶ πλίνθοις χρώμενοι, καὶ κόπτουτες τὰ δέυδρα καὶ ὕληυ, ἀπεσταύρουν εἴ πη δέοιτό τι· καὶ αί οικίαι του προαστείου επάλξεις λαμ-3 βάνουσαι αὐταὶ ὑπῆρχον ἔρυμα. ταύτην μεν την ημέραν δλην ηργάζοντο. τη δ' ύστεραία περί δείλην το τείχος όσον οὐκ ἀπετετέλεστο, καὶ οἱ ἐν τῆ Νισαία δείσαντες, σίτου τε ἀπορία—ἐφ' ήμέραν γάρ έκ της άνω πόλεως έχρωντο -καὶ τοὺς Πελοποννησίους οὐ νομίζοντες ταχύ ἐπιβοηθήσειν τούς τε Μεγαρέας πολεμίους ήγούμενοι, ξυνέβησαν τοίς 'Αθηναίοις ρητοῦ μεν εκαστον άργυρίου άπολυθήναι ὅπλα παραδόντας, τοῖς δὲ τοῖς τε mss. cort.

THC NICAÍAC.

Λακεδαιμονίοις, τώ τε άρχοντι καλ εί τις άλλος ένην, χρησθαι 'Αθηναίους δ τι αν Βούλωνται. έπι τούτοις δμολογήσαντες 4 έξηλθον. και οι 'Αθηναίοι τὰ μακρά τείχη ἀπορρήξαντες ἀπὸ τῆς τῶν Μεγαρέων πόλεως καὶ τὴν Νίσαιαν παραλαβόντες τάλλα παρεσκευάζοντο.

70. Βρασίδας δέ κατά τοῦτον τὸν

χρόνον ἐτύγχανε περὶ Σικυῶνα Κόρινθον ών, ἐπὶ Θράκης στρατείαν παρασκευαζόμενος, καὶ ώς ἤσθετο τῶν τειγών την άλωσιν, δείσας περί τε τοις έν τη Νισαία Πελοποννησίοις καὶ μη τὰ Μέγαρα ληφθή, πέμπει ές τε τούς Βοιωτούς κελεύων κατά τάγος στρατιά άπαντήσαι έπὶ Τριποδίσκον---έστι δὲ κώμη της Μεγαρίδος δνομα τοῦτο έχουσα ύπὸ τῷ ὄρει τῆ Γερανεία, καὶ αὐτὸς ἔγων ἦλθεν ἐπτακοσίους μὲν καὶ δισγιλίους Κορινθίων όπλίτας, Φλειασίων δὲ τετρακοσίους, Σικυωνίων δὲ έξακοσίους καὶ τοὺς μεθ' αὐτοῦ ὅσοι

lacuna R.

ἐπύθετο ἔτυχε mss. ώς δὲ ἐπύθετο . . . . . . —ἔτυχε γὰρ 2 νυκτός ἐπὶ τὸν Τριποδίσκον ἐξελθών—, ἀπολέξας τριακοσίους τοῦ στρατοῦ, πρὶν έκπυστος γενέσθαι, προσήλθε τή των Μεγαρέων πόλει λαθών τούς 'Αθηναίους ουτας περί την θάλασσαν, βουλόμενος μεν τω λόγω και αμα ει δύναιτο έργω τής Νισαίας πειράσαι, τὸ δὲ μέγιστον, την των Μεγαρέων πόλιν έσελθων βε-

ήδη ξυνειλεγμένοι ήσαν, οιόμενος την Νίσαιαν έτι καταλήψεσθαι ανάλωτον.

ό τέλλιλος λακελαιμόνιος.

βαιώσασθαι. καὶ ήξίου δέξασθαι σφᾶς λέγων ἐν ἐλπίδι εἶναι ἀναλαβεῖν Νίσαιαν.

71. Αί δὲ τῶν Μεγαρέων στάσεις φοβούμεναι, οἱ μὲν μὴ τοὺς φεύγοντας σφίσιν ἐσαγαγὼν Α ἐκβάλῃ, οἱ δὲ μὴ αὐτὸ τοῦτο ὁ δῆμος δείσας ἐπιθῆται σφίσι καὶ ἡ πόλις ἐν μάχῃ καθ' αὐτὴν οὖσα ἐγγὺς ἐφεδρευόντων 'Αθηναίων ἀπόληται, οὐκ ἐδέξαντο, ἀλλ' ἀμφοτέροις ἐδόκει ἡσυχάσασι τὸ μέλλον περιιδεῖν. 2 ἤλπιζον γὰρ καὶ μάχην ἑκάτεροι ἔσεσθαι τῶν τε 'Αθηναίων καὶ τῶν προσβοηθησάντων, καὶ οὕτω σφίσιν ἀσφαλεστέρως ἔχειν οῖς τις εἴη εἴνους κρατήσασι v.l. δστις. προσχωρῆσαι· ὁ δὲ Βρασίδας ὡς οὐκ ἔπειθεν, ἀνεχώρησε πάλιν ἐς τὸ ἄλλο στράτευμα,

72. "Αμα δὲ τῆ ἔω οἱ Βοιωτοὶ παρῆσαν, διανενοημένοι μεν καλ πρίν Βρασίδαν πέμθαι βοηθείν έπι τὰ Μέγαρα, ώς οὐκ άλλοτρίου όντος του κινδύνου, καὶ ήδη όντες πανστρατιά Πλαταιάσιν έπειδή δὲ καὶ ἢλθεν ὁ ἄγγελος, πολλώ μᾶλλον έρρώσθησαν, καὶ ἀποστείλαντες διακοσίους καλ δισχιλίους όπλίτας καλ ίππέας έξακοσίους τοις πλέοσιν απηλθον πάλιν. 2 παρόντος δε ήδη ξύμπαντος τοῦ στρατεύματος, δπλιτῶν οὐκ ἔλασσον έξακισχιλίων, καὶ τῶν ἀθηναίων τῶν μὲν όπλιτῶν περί τὴν Νίσαιαν δυτων καὶ τὴν τ.l. περί τε τὴν. θάλασσαν εν τάξει, των δε ψιλων ανα τὸ πεδίον ἐσκεδασμένων, οἱ ἱππης οἱ τῶν Βοιωτών ἀπροσδοκήτοις ἐπιπεσόντες τοῖς

αγτογς.

ψιλοίς ἔτρεψαν ἐπὶ τὴν θάλασσαν—ἐν γαρ τω προ του ουδεμία βοήθειά πω τοις Μεγαρεῦσιν οὐδαμόθεν ἐπῆλθεν-- ἀντε- 3 πεξελάσαντες δε και οι των 'Αθηναίων ές χείρας ήσαν, καὶ ἐγένετο ἱππομαχία έπὶ πολύ, ἐν ἡ ἀξιοῦσιν ἐκάτεροι οὐχ ήσσους γενέσθαι. τον μεν γαρ ίππαρχον 4 τών Βοιωτών και άλλους τινάς ού ν.1. προσελάσαντες πολλούς πρός αὐτὴν τὴν Νίσαιαν προσελάσαντας οι 'Αθηναίοι άποκτείναντες

οι προσελάσαντα οί ' Αθηναίοι και mss.

ού μέντοι mss. corr. R.

τελευτήσαντες ἀπεκρίθησαν ἀλλ' ol mss. corr. R.

έσκύλευσαν καὶ τῶν τε νεκρῶν τούτων κρατήσαντες ύποσπόνδους απέδοσαν καὶ τροπαίον ἔστησαν· οὐδὲν μέντοι ἔν γε παντί ἔργφ βεβαίως οὐδέτεροι έτελεύτησαν, άλλ' άπεκρίθησαν οἱ μέν Βοιωτοί πρός τούς έαυτών, οί δὲ ἐπὶ την Νίσαιαν.

. 73. Μετά δὲ τοῦτο Βρασίδας καὶ τὸ στράτευμα εχώρουν εγγυτέρω της θαλάσσης καλ της των Μεγαρέων πόλεως, καὶ καταλαβόντες χωρίον ἐπιτήδειον παραταξάμενοι ήσύχαζον, οἰόμενοι σφίσιν έπιέναι τους 'Αθηναίους, και τους Μεγαρέας επιστάμενοι περιορωμένους όποτέρων ή νίκη ἔσται. Γκαλώς δὲ ἐνόμιζον 2 σφίσιν αμφότερα έχειν, αμα μέν το μή έπιγειρείν προτέρους μηδέ μάγης καλ κινδύνου εκόντας άρξαι, επειδή γε εν φανερώ έδειξαν ετοίμοι όντες αμύνεσθαι και αὐτοῖς ώσπερ ἀκονιτι τὴν νίκην ν.1. δικαίως αντιτί- δικαίως αν τίθεσθαι, εν τώ αὐτώ δε καί πρός τους Μεγαρέας όρθως ξυμβαίνειν. εί μεν γαρ μη ώφθησαν ελθόντες, ούκ αν 3

θεσθαι.

οί 'Αθηναΐοι ἐτάξαντο μὲν $^{\kappa.\tau.\lambda.}_{\mathbf{R}}$. mss. lacuna παρά τὰ μακρά τείχη ἐξελθόντες, ἡσύγαζον δε και αυτοι μη επιόντων, λογιζόμενοι καὶ οἱ ἐκείνων στρατηγοὶ μὴ άντίπαλον είναι σφίσι τον κίνδυνον. έπειδη και τα πλείω αὐτοῖς προύκεχωρήκειν, ἄρξασι μάχης πρὸς πλέονας αύτων ή λαβείν νικήσαντας Μέγαρα ή σφαλέντας τὸ βέλτιστον τοῦ ὁπλιτικοῦ τῷ βελτίστω mss. βλαφθήναι, Γτοις δε ξυμπάσης της δυνά- corr. B. μεως καὶ τῶν παρόντων μέρος ἔκαστον κινδυνεύειν εἰκότως ἐθέλειν τολμᾶν.] χρονον δε επισχόντες, ώς οὐδεν άφ' και ώς mss. corr. έκατέρων έπεχειρείτο, απηλθον πρότερον 14. οί 'Αθηναίοι ές την Νίσαιαν καὶ αὐθις οί Πελοποννήσιοι δθενπερ ώρμήθησαν. ούτω δη τώ μεν Βρασίδα αὐτώ καὶ

σαντι καλ τῶν 'Αθηναίων οὖκέτι ἐθελη- ἐθελησάντων mss. σόντων μάχεσθαι, θαρσοῦντες μᾶλλον corr. Β. ἀνοίγουσι τε τὰς πύλας καλ δεξάμενοι

καταπεπληγμένων ήδη των πρός τούς v.l. πρός 'Αθηναί-

Corrupt.

мегарнс.

таі.

74. Καὶ ὕστερον ὁ μὲν διαλυθέντων

'Αθηναίους πραξάντων ές λόγους ἔρχον- ^{ους}.

τοις ἀπὸ τῶν πόλεων ἄρχουσιν οἰ τῶν φευγόντων φίλοι , ὡς ἐπικρατή-

πρώτον ώρ-

πραγμάτων πρός mss. corr. Herwerden.

και αὐτὸς ές την Κόρινθον την έπι Θράκης στρατείαν παρεσκεύαζεν, οι δε 2 ΙΝΑΠΕΡ ΚΑΙ ΤΟ έν τη πόλει Μεγαρής, αποχωρησάντων καὶ τῶν 'Αθηναίων ἐπ' οἴκου, ὅσοι μὲν των πραγμάτων των πρός τούς 'Αθηναίους μάλιστα μετέσχον, είδότες ὅτι ὤφθησαν εὐθὺς ὑπεξηλθον, οἱ δὲ ἄλλοι κοινολογησάμενοι τοῖς τῶν Φευνόντων Φίλοις κατάγουσι τούς έκ Πηγών, δρκώσαντες πίστεσι μεγάλαις μηδεν μνησικακήσειν. βουλεύσειν δὲ τῆ πόλει τὰ ἄριστα. οἱ δὲ 3 ἐπειδή ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐγένοντο καὶ έξέτασιν ὅπλων ἐποήσαντο, διαστήσαντες τούς λόγους έξελέξαντο τῶν τε ἐγθρῶν καὶ οὶ ἐδόκουν μάλιστα ξυμπράξαι τὰ πρὸς τοὺς 'Αθηναίους, ἄνδρας ὡς ἐκατόν, καλ τούτων πέρι αναγκάσαντες τον δημοι Ψήφον φανεράν διενεγκείν, ώς κατεγνώσθησαν, έκτειναν, καὶ ἐς ὀλιγαρχίαν τὰ μάλιστα κατέστησαν την πόλιν, και 4 πλείστον δή χρόνον αυτη υπ' έλαχίστων γενομένη εκ στάσεως μετάστασις ξυνέμενεν.

ξυνέμεινεν mss. corr. B.

valων mss. corr.

Herwerden.

75. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους τῆς 'Αντάνδρου ύπὸ τῶν Μυτιληναίων, μελλούσης άργυρολόγων 'Αθη- κατασκευάζεσθαι, οί τῶν ἀργυρολόγων νεών , στρατηγοί, Δημόδοκος καὶ 'Αριστείδης, όντες περί Ελλήσποντονό γὰρ τρίτος αὐτῶν Λάμαγος δέκα ναυσλυ ές τὸυ Πόντου ἐσεπεπλεύκει - ώς ήσθάνοντο την παρασκευην του χωρίου και έδόκει αὐτοῖς δεινὸν είναι μη ώσπερ

ΦCπερ Διενο-OŶNTO.

άθηναίων.

έπὶ τӊ ϲϫϻφ.

τὰ "Αναια γένηται, ἔνθα οἱ φεύγοντες των Σαμίων καταστάντες τούς τε Πελοπουνησίους ώφέλουν ές τὰ ναυτικά κυβερνήτας πέμποντες καλ τούς έν τή πόλει Σαμίους ές ταραγήν καθίστασαν καλ τους εξιόντας εδέχοντο ούτω δή Ευναγείραντες άπὸ τῶν ξυμμάχων στρατιαν και πλεύσαντες, μάχη τε νικήσαντες τούς έκ της 'Αντάνδρου έπεξελθόντας, 2 αναλαμβάνουσι τὸ χωρίον πάλιν. καὶ οὐ πολύ ύστερον ές τον Πόντον έσπλεύσας Λάμαγος, εν τη 'Ηρακλεώτιδι δρμίσας ες v.l. δρμήσας. τὸν Κάλητα ποταμὸν ἀπόλλυσι τὰς ναῦς ύδατος άνωθεν νενομένου και κατελθόντος αἰφνιδίου τοῦ ρεύματος. αὐτός τε καὶ ή αὐτὸς δὲ Classen. στρατιά πεζή διά Βιθυνών Θρακών άφικυείται ές Καλχηδόνα την έπὶ τῷ Χαλκηδόνα mss. στόματι τοῦ Πόντου Μεγαρέων ἀποικίαν.

οΐ eici πέραν ển tự ảcia.

ἀθηναίων сτρα− τηγός. 76. Έν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει καὶ Δημοσθένης τεσσαράκοντα ναυσὶν ἀφικνεῖται ἐς Ναύπακτον, εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκ τῆς Μεναρίδος ἀναγώρησιν, τῶ

έκ της Μεγαρίδος ἀναχώρησιν. τῷ 2 γὰρ Ἱπποκράτει καὶ ἐκείνφ τὰ Βοιώ-

τια πράγματα ἀπό τινων ἀνδρῶν ἐν ὑπὸ Cobet. ταῖς πόλεσιν ἐπράσσετο, βουλομένων

ταις πολεσιν επρασσετο, βουλομένων μεταστήσαι τὸν κόσμον καὶ ἐς δημοκοατίαν τοέρκαι: καὶ Πτοιοδώρου μά-

ὥсπ**є**р оі ઢ́θн-Naîoi.

κρατίαν τρέψαι· καὶ Πτοιοδώρου μάλιστ' ἀνδρὸς φυγάδος ἐκ Θηβῶν ἐσηγουμένου τάδε αὐτοῖς παρεσκευάσθη. 3 Σίφας μὲν ἔμελλόν τινες προδώσειν· αῖ ἐλ Σίφας εἰσι πῆς Θεσπικῆς ριῆς ἐνι ποῦ

δε Σιφαί είσι της Θεσπικης γης εν τώ Κρισαίω κόλπω επιθαλασσίδιοι. Χαιρώνειαν δε, η ες 'Ορχομενον τον Μινύειον

ἀπόλλωνος

iepòn.

Φανότιδι mss.

ν.1. νεωτερίζοι.

Ευντελεί, άλλοι έξ 'Ορχομενοῦ ἐνεδίδοσαν, και οί 'Οργομενίων φυγάδες ξυνέπρασσον τὰ μάλιστα καὶ ἄνδρας ἐμισθοῦντο ἐκ Πελοποννήσου· ἔστι δὲ ή Χαιρώνεια έσγατον της Βοιωτίας πρός τη Φανοτίδι της Φωκίδος, καὶ Φωκέων μετειχόν τινες. τούς δὲ 'Αθηναίους ἔδει Δήλιον κατα- 4 λαβεῖν τὸ ἐν τῆ Ταναγραία πρὸς Εύβοιαν τετραμμένον , αμα δὲ ταῦτα ἐν ήμέρα ρητή γίγνεσθαι, όπως μη ξυμβοηθήσωσιν έπλ τὸ Δήλιον οἱ Βοιωτολ άθρόσι, άλλ' έπὶ τὰ σφέτερα αὐτῶν έκαστοι κινούμενα, καὶ εἰ κατορθοῖτο ή 5 πείρα καὶ τὸ Δήλιον τειχισθείη, ραδίως ήλπιζον, εί καὶ μὴ παραυτίκα νεωτερίζοιτό τι τῶν κατὰ τὰς πολιτείας τοῖς Βοιωτοῖς, έγομένων τούτων τῶν χωρίων καὶ ληστευομένης της γης και ούσης έκάστοις διὰ βραχέος ἀποστροφής οὐ μενείν κατὰ χώραν τὰ πράγματα, ἀλλὰ χρόνφ τῶν Αθηναίων μέν προσιόντων τοις άφεστηκόσι, τοις δε ούκ ούσης άθρόας της δυνάμεως, καταστήσειν αὐτὰ ές τὸ ἐπιν.λ. τοιαύτη παρε- τήδειον. ή μεν ουν επιβουλή τοιαύτη.

σκευάζετο.

77. 'Ο δὲ Ἱπποκράτης αὐτὸς μὲν έκ της πόλεως δύναμιν έχων, δπότε καιρός είη, έμελλε στρατεύειν ές τούς Βοιωτούς, τὸν δὲ Δημοσθένη προαπέστειλε ταις τεσσαράκοντα ναυσίν ές την Ναύπακτον, ὅπως ἐξ ἐκείνων τῶν χωρίων στρατον ξυλλέξας 'Ακαρνάνων τε καὶ τῶν άλλων ξυμμάχων πλέοι ἐπὶ τὰς Σίφας

ώς προδοθησομένας ήμέρα δ' αὐτοῖς 2 εἴρητο ή ἔδει ἄμα ταῦτα πράσσειν. καὶ ό μὲν Δημοσθένης ἀφικόμενος, Οἰνιάδας δὲ ὑπό τε ᾿Ακαρνάνων πάντων κατηναγκασμένους καταλαβών ἐς τὴν ᾿Αθηναίων ξυμμαχίαν καὶ αὐτὸς ἀναστήσας τὸ ξυμμαχικὸν τὸ ἐκεῖ πᾶν, ἐπὶ Σαλύνθιον καὶ ἐκείνη mss. corr. ᾿Αγραίους στρατεύσας πρῶτον καὶ προσ- Cobet. ποησάμενος τἄλλα ἡτοιμάζετο ὡς ἐπὶ τὰς Σίφας, ὅταν δέη, ἀπαντησόμενος.

τας 2ιφας, οταν δεη, απαντησομένος.

78. Βρασίδας δὲ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦ θέρους πορευόμενος ἐπτακοσίοις καὶ χιλίοις ὁπλίταις ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης ἐπειδὴ ἐγένετο ἐν Ἡρακλεία τῆ ἐν Τραχῖνι καί, προπέμψαντος αὐτοῦ ἄγγελον ἐς Φάρσαλον παρὰ τοὺς ἐπιτηδείους ἀξιοῦντος διάγειν ἐαυτὸν καὶ τὴν στρατιάν, ἢλθον ἐς Μελίτειαν τῆς Μελιτίαν mss. ᾿Αχαίας Πάναιρός τε καὶ Δῶρος καὶ Ἡπολοχίδας καὶ Τορύλαος καὶ Στρόφακας, πρόξενος ὧν Χαλκιδέων, τότε δὴ 2 ἐπορεύετο. ἢγον δὲ καὶ ἄλλοι Θεσσαλῶν αὐτὸν καὶ ἐκ Λαρίσης Νικωνίδας, Νικονίδας mss. Περδίκκα ἐπιτήδειος ὧν. τὴν γὰρ Θεσ
Περδίκκα ἐπιτήδειος ὧν. τὴν γὰρ Θεσ
Λῶν αὐτὸν καὶ ἐκ Λαρίσης Νικωνίδας, Νικονίδας mss. Περδίκκα ἐπιτήδειος ὧν. τὴν γὰρ

σαλίαν ἄλλως τε οὐκ εὖπορον ἢν διιέναι ἄνευ ἀγωγοῦ μετὰ ὅπλων γε δή, καὶ τοῖς καὶ μετὰ mss. corr. πᾶσί γε ὁμοίως Ἑλλησιν ὕποπτον καθει- Cobet. στήκει τὴν τῶν πέλας μὴ πείσαντας διιέναι τοῖς τε ᾿Αθηναίοις ἀεί ποτε τὸ πλῆθος τῶν Θεσσαλῶν εὖνουν ὑπῆρχεν. 3 ὥστε εἰ μὴ δυναστεία μᾶλλον ἡ ἰσονομία

έχρῶντο κατὰ τὸ ἐγχώριον οἱ Θεσσαλοί, ἐχρῶντο τὸ mss. οὖκ ἄν ποτε προῆλθεν, ἐπεὶ καὶ τότε ἐχρῶντο ἐγχωρίφ Hude.

KAÌ AYTOC.

KAÌ AYTOÎC.

πορευομένω αὐτω ἀπαντήσαντες ἄλλοι τών τάναντία τούτοις βουλομένων έπὶ τώ Ένιπει ποταμώ έκώλυον και άδικειν έφασαν άνευ τοῦ πάντων κοινοῦ πορευοί δὲ ἄγοντες οὔτε ἀκόντων 4 έφασαν διάξειν, αἰφνίδιόν τε παραγενόμενον ξένοι όντες κομίζειν. έλεγε δε , ό Βρασίδας τη Θεσσαλών γη, φίλος ών ιέναι, καὶ 'Αθηναίοις πολεμίοις οὖσι καὶ οὖκ ἐκείνοις όπλα ἐπιφέρειν. Θεσσαλοῖς τε οὐκ εἰδέναι καὶ Λακεδαιμονίοις έχθραν οὖσαν ὥστε τῆ άλλήλων γη μη χρησθαι, νῦν τε ἀκόντων έκείνων οὐκ αν προελθεῖν—οὐδὲ γάρ αν δύνασθαι,, οὐ μέντοι άξιοῦν γε εἴργεσθαι. καὶ οἱ μὲν ἀκούσαντες ταῦτα ἀπῆλ- 5 θον · ὁ δὲ κελευόντων τῶν ἀγωγῶν, πρίν τι πλέον ξυστήναι τὸ κωλῦσον, ἐγώρει οὐδὲν ἐπισγών δρόμω, καὶ ταύτη μὲν τῆ ήμέρα, ή έκ της Μελιτείας αφώρμησεν, ές Φάρσαλόν τε έτέλεσε και έστρατοπεδεύσατο έπὶ τῷ ᾿Απιδανῷ ποταμῷ, ἐκεῖθεν δὲ ἐς Φάκιον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐς Περραιβίαν. ἀπὸ δὲ τούτου ήδη οί μὲν τῶν Θεσσαλῶν 6 αγωγοί πάλιν απηλθον, οί δε Περραιβοί αὐτόν, ὑπήκοοι ὄντες Θεσσαλών, κατέστησαν ές Δίον της Περδίκκου άρχης, δ ύπὸ Μακεδονίας α΄, i.e. τῷ 'Ολύμπω Μακεδονίας πρὸς Θεσσαλούς

v.l. νῦν δὲ.

πρώτον Dobree.

79. Τούτω τῷ τρόπω Βρασίδας Θεσσαλίαν φθάσας διέδραμε πρίν τινα κωλύειν παρασκευάσασθαι, καὶ ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. ἐκ γὰρ 2

πόλισμα κείται.

της Πελοποννήσου, ώς τὰ τῶν 'Αθη-

ναίων ηὐτύχει, δείσαντες οί τε έπὶ Θράκης άφεστώτες 'Αθηναίων καὶ Περδίκκας έπηγάγουτο του στρατόυ, οι μεν Χαλκι- εξήγαγου mss. δης νομίζοντες έπὶ σφας πρώτον όρμήσειν corr. Dobree. τούς 'Αθηναίους-καὶ αμα αι πλησιόχωροι πόλεις, αί οὐκ ἀφεστηκυῖαι ξυνεπήγον κρύφα—, Περδίκκας δὲ πολέμιος μὲν ούκ ὢν ἐκ τοῦ φανεροῦ, φοβούμενος δὲ καὶ αὐτὸς τὰ παλαιὰ διάφορα τῶν 'Αθηναίων καὶ μάλιστα βουλόμενος 'Αρραβαίον τὸν Λυγκηστών βασιλέα παραξυνέβη δὲ αὐτοῖς, ὥστε 3 στήσασθαι. ράον έκ της Πελοποννήσου στρατον έξαγαγείν, ή των Λακεδαιμονίων έν τώ παρόντι κακοπραγία.

AYTOYC.

ΔΥΤΏΝ.

80. Τών γαρ 'Αθηναίων έγκειμένων τη Πελοποννήσφ καὶ οὐχ ήκιστα τῆ έκείνων γή, ήλπιζον αποστρέψειν, μάλιστα, εί αντιπαραλυποίεν πέμψαντες έπλ τούς ξυμμάχους αὐτῶν στρατιάν, ἄλλως τε καὶ ετοίμων δυτων τρέφειν τε καὶ 2 έπλ αποστάσει σφας επικαλουμένων. καλ άμα των Είλωτων βουλομένοις ήν έπλ προφάσει ἐκπέμψαι, μή τι πρὸς τὰ τρις πίλου 3 παρόντα , νεωτερίσωσιν επεί και τόδε

EXOMÉNHC.

έπραξαν· φοβούμενοι αὐτῶν τὴν . . . ότη- σκαιότητα or τα καὶ τὸ πλήθος—ἀεὶ γὰρ τὰ πολλὰ μεότητα mss. Λακεδαιμονίοις πρός τους Είλωτας της φυλακής πέρι μάλιστα καθειστήκειπροείπον αὐτῶν ὅσοι ἀξιοῦσιν ἐν τοῖς πολεμικοίς γεγενήσθαι σφίσιν άριστοι, πολεμίοις mss. κρίνεσθαι, ώς ελευθερώσοντες, πείραν corr. Herwerden. ποιούμενοι καλ ήγούμενοι τούτους σφίσιν

προκρίναντε**ς** mss. corr. Hude.

ύπὸ φρονήματος, οίπερ καὶ ἡξίωσαν πρώτος έκαστος έλευθεροῦσθαι, μάλιστα αν και επιθέσθαι. και προκρινάντων ες 4 δισγιλίους οί μεν εστεφανώσαντό τε καλ τα ίερα περιηλθον ώς ηλευθερωμένοι, οί δὲ οὐ πολλώ ὕστερον ἡφάνισάν τε αὐτοὺς και ούδεις ήσθετο ότω τρόπω εκαστος διεφθάρη, καὶ τότε προθύμως τῶ Βρασίδα 5 αὐτῶν ξυνέπεμψαν έπτακοσίους ὁπλίτας, τούς δ' άλλους έκ της Πελοποννήσου μισθώ πείσας έξήγαγεν.

βουλόμενον mss. corr. Hude.

ν. l. προύθύμησαν.

81. Αὐτόν τε Βρασίδαν βουλόμενοι μάλιστα Λακεδαιμόνιοι ἀπέστειλαν, προύθυμήθησαν δὲ καὶ οἱ Χαλκιδῆς.. τό τε 2 ἄνΔρα ἔν τε τӊ γαρ παραυτίκα ξαυτον παρασχών δίκαιον και μέτριον ές τας πόλεις απέστησε τα πολλά, τὰ δὲ προδοσία είλε τῶν γωρίων, ώστε τοις Λακεδαιμονίοις γίγνεσθαι ξυμ-Βαίνειν τε βουλομένοις, δπερ ἐπόησαν, άνταπόδοσιν , χωρίων καὶ τοῦ πολέμου άπὸ τῆς Πελοποννήσου λώφησιν ές τε τὸν γρόνω ὕστερον πόλεμον ή τότε Βρασίδου άρετη και ξύνεσις, των μέν πείρα αἰσθομένων, τῶν δὲ ἀκοῆ ,, μάλιστα επιθυμίαν ενεπόει τοις 'Αθηναίων ξυμμάχοις ές τούς Λακεδαιμονίους. πρώτος 3 γαρ έξελθων και δόξας είναι κατά πάντα αναθός έλπίδα εγκατέλιπε βέβαιον ώς καὶ οἱ ἄλλοι τοιοῦτοί εἰσιν.

82. Τότε δ' οὖν ἀφικομένου αὐτοῦ ἐς τὰ ἐπὶ Θράκης οἱ ᾿Αθηναῖοι πυθόμενοι τόν τε Περδίκκαν πολέμιον ποιουνται, νομίσαντες αἴτιον εἶναι τῆς παρόδου, καὶ

спарти до-**ΚΟΥΝΤΑ ΔΡΑ-**CTHPION ETNAL EC TÀ TTÁNTA KAÌ επειδή εξήλθε πλείςτος ἄΞιοΝ λακεδαιμονίοις *TENOMENON.* καὶ ἀποδοχὴΝ.

METÀ TÀ EK CIKENÍAC.

NOMICÁNTON.

τῶν ταύτη ξυμμάχων φυλακὴν πλέονα κατεστήσαντο.

83. Περδίκκας δὲ Βρασίδαν καὶ τὴν στρατιὰν εὐθὺς λαβὼν μετὰ τῆς ἑαυτοῦ δυνάμεως στρατεύει ἐπὶ ᾿Αρραβαῖον τὸν Βρομεροῦ, Λυγκηστῶν Μακεδόνων βασιλέα, ὅμορον ὅντα, διαφορᾶς τε κοὖσης 2 καὶ βουλόμενος καταστρέψασθαι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο τῷ στρατῷ μετὰ τοῦ Βρασίδου ἐπὶ τῆ ἐσβολῆ τῆς Λύγκου, Βρασίδας ἐς Βρασίδας λόγοις λόγους ἔφη βούλεσθαι πρῶτον ἐλθὼν κατeden.

πρό πολένου.

αγτώ.

'Αρραβαίον ξύμμαχον Λακεδαιμονίων, ἡν 3 δύνηται, ποήσαι. καὶ γάρ τι καὶ Αρραβαίος ἐπεκηρυκεύετο, ἐτοίμος ὢν Βρασίδα μέσφ δικαστή ἐπιτρέπειν· καὶ οί Χαλκιδέων πρέσβεις ξυμπαρόντες έδίδασκον αὐτὸν μὴ ὑπεξελεῖν τῷ Περδίκκα τὰ δεινά, ίνα προθυμοτέρφ έχοιεν καὶ ές τὰ 4 ξαυτών χρησθαι. αμα δέ τι καὶ εἰρήκεσαν τοιούτον οἱ παρὰ τοῦ Περδίκκου ἐν τῆ Λακεδαίμονι, ώς πολλά αὐτοῖς τῶν περί αὐτὸν χωρίων ξύμμαχα ποήσοι, ὥστε ἐκ τοῦ τοιούτου κοινή μάλλον ὁ Βρασίδας 5 τὰ τοῦ ᾿Αρραβαίου ήξίου πράσσειν. Περδίκκας δὲ οὖτε δικαστὴν ἔφη Βρασίδαν τῶν σφετέρων διαφορῶν ἀγαγεῖν, μᾶλλον δὲ καθαιρέτην ὧν ἃν αὐτὸς ἀποφαίνη πολεμίων, αδικήσειν τε εἰ αὐτοῦ τρέφοντος τὸ ημισυ τοῦ στρατοῦ ξυνέσται 6 'Αρραβαίφ. ὁ δὲ ἄκοντος καὶ ἐκ διαφορας ξυγγίγνεται, και πεισθείς τοις λόγοις

ἀπήγαγε την στρατιάν πρίν ἐσβαλείν ἐς την χώραν. Περδίκκας δὲ μετά τοῦτο τρίτον μέρος ανθ' ήμίσεος της τροφης έδίδου, νομίζων αδικεισθαι.

84. Έν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει εὐθὺς ὁ Βρασίδας ἔχων καὶ Χαλκιδέας ἐπὶ ᾿Ακανθον τὴν ᾿Ανδρίων ἀποικίαν ὀλίγον πρὸ τρυγήτου ἐστράτευσεν. οἱ δὲ περὶ 2 τοῦ δέχεσθαι αὐτὸν κατ᾽ ἀλλήλους ἐστασίαζον, οἴ τε μετὰ τῶν Χαλκιδέων ξυνεπάγοντες καὶ ὁ δῆμος. ὅμως δὲ διὰ τοῦ καρποῦ τὸ δέος κεισθὲν τὸ πλῆθος ὑπὸ τοῦ Βρασίδου δέξασθαί τε αὐτὸν μόνον καὶ ἀκούσαντες βουλεύσασθαι, δέχεται καὶ καταστὰς ἐπὶ τὸ πλῆθος— ἢν δὲ οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν—ἔλεγε τοιάδε.

ếτι ἔξω ὄΝτος.

ν.1. ἀκούσαντας.

πρός άλλήλους Cobet.

> 85. " Ή μεν έκπεμψίς μου καὶ τῆς στρατιάς , & 'Ακάνθιοι, γεγένηται την αἰτίαν ἐπαληθεύουσα ἡν ἀρχόμενοι τοῦ πολέμου προείπομεν Ελευθερούντες την Έλλάδα πολεμήσειν· εί δὲ γρόνω ἐπήλ- 2 θομεν, σφαλέντες της ἀπὸ τοῦ ἐκεῖ πολέμου δόξης, ή διὰ τάχους αὐτοὶ άνευ τοῦ ὑμετέρου κινδύνου ἡλπίσαμεν 'Αθηναίους καθαιρήσειν, μηδείς μεμφθή. νῦν γάρ, ὅτε παρέσχεν, ἀφιγμένοι καὶ μετα ύμων πειρασόμεθα κατεργάζεσθαι αὐτούς. θαυμάζω δὲ τῆ τε ἀποκλήσει 3 μου τῶν πυλῶν καὶ εἰ μὴ ἀσμένοις ὑμῖν άφιγμαι. ήμεις μεν γάρ οι Λακεδαιμόνιοι 4 οιόμενοί τε παρά ξυμμάχους και πρίν έργω άφικέσθαι τη γουν γνώμη ήξειν καί βουλομένοις έσεσθαι, κίνδυνόν τε τοσόνδε άνερρίψαμεν διά της άλλοτρίας πολλών

γπό λακεδαι-Μονίων.

åθηναίοις.

ήμερων όδον ιόντες και παν το πρόθυμον 5 παρέσχομεν· ύμεις δὲ εἴ τι ἄλλο ἐν νῷ παρεχόμενοι mss. έχετε ή εί εναντιώσεσθε τή τε υμετέρα corr. B. αὐτῶν ἐλευθερία καὶ τἢ τῶν ἄλλων καὶ τῶν mss. corr.

OF WONON.

6 Έλλήνων, δεινον αν είη. και γαρ ούχ Cobet. ότι αὐτοὶ ἀνθίστασθε, ἀλλὰ καὶ οἶς ἃν έπίω ήσσόν τις έμοι πρόσεισι, δυσχερές ποιούμενοι εί έπὶ οθς πρώτον ήλθον ύμας, ώς πόλιν άξιόχρεων παρεχομένους καί και πόλιν mss. ξύνεσιν δοκοῦντας ἔχειν, μὴ ἐδέξασ θ ε· $^{\text{corr. B}}$. καὶ την αἰτίαν οὐ δόξω πιστην ἀποδεικ- οὐχ ἔξω mss. corr. νύναι, άλλ' ἡ ἄδικον τὴν ἐλευθερίαν Hude. έπιφέρειν ή ἀσθενής καὶ ἀδύνατος τιμωρήσαι τὰ πρὸς 'Αθηναίους, ἡν ἐπίωσιν, 7 ἀφιχθαι. καίτοι στρατιά γε τήδ', ἐπὶ Νίσαιαν έμοῦ βοηθήσαντος οὐκ ἡθέλησαν

ÅN NŶN €ÇÒ ťχω.

'Αθηναῖοι πλέονες ὄντες προσμεῖξαι, ὥστε ούκ είκὸς νηίτην γε αὐτούς , στρατὸν ἰσο- νηίτη . . . στρατφ παλη έφ' υμας αποστείλαι.

ίσον πληθος έφ mss. corr. B.

τώ ển nicaía. τω έκεî.

λακελαιμόνίων.

86. "Αὐτός τε οὐκ ἐπὶ κακῶ, ἐπ έλευθερώσει δὲ τῶν Ἑλλήνων παρελήλυθα, ὅρκοις τε καταλαβών τὰ τέλη τοις μεγίστοις ή μην ους αν έγωγε προσ-

αγάγωμαι ξυμμάχους ἔσεσθαι αὐτονόμους, καὶ ἄμα οὐχ ἵνα ξυμμάχους ὑμᾶς έγωμεν ἡ βία ἡ ἀπάτη προσλαβόντες,

Υπό ἀθηναίων.

άλλά τοὐναντίον ὑμῖν δεδουλωμένοις

2 ξυμμαχήσοντες. οὔκουν ἀξιῶ οὔτ' αὐτὸς ύποπτεύεσθαι, πίστεις γε διδούς τας πίστεις τε mss. μεγίστας, ούτε τιμωρός άδύνατος νομι- corr. Reiske. σθηναι, προσχωρείν τε ύμας θαρσή-

3 σαντας. καὶ εἴ τις ἰδία τινὰ δεδιώς άρα, μη έγώ τισι προσθώ την πόλιν,

ἀπρόθυμός ἐστι, πάντων μάλιστα πιστευσάτω. οὐ γὰρ ξυστασιάσων ἤκω, οὐδ' 4 ἄν σαφῆ τὴν ἐλευθερίαν νομίζω ἐπιφέρειν, εἰ τὸ πάτριον παρεὶς τὸ πλέον τοῖς ὀλίγοις ἡ τὸ ἔλασσον τοῖς πᾶσι δουλώσαιμι. χαλεπωτέρα γὰρ ἀν τῆς ἀλλοφύλου 5 ἀρχῆς εἴη, καὶ ἡμῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις

v.l. χαλεπώτερα.

v.l. φαινώμεθα.

_1 ^

v.l. τοῖς τε.

ήμιν mss.

†) ols mss. corr. Hude. οὐκ ἂν ἀντὶ πόνων χάρις καθίσταιτο, ἀντὶ δὲ τιμῆς καὶ δόξης αἰτία μᾶλλον οἰς τε τοὺς ᾿Αθηναίους ἐγκλήμασι καταπολεμοῦμεν, αὐτοὶ ἂν φαινοίμεθα ἐχθίονα ἡ ὁ μὴ ὑποδείξας ἀρετὴν κατακτώμενοι. ἀπάτη γὰρ εὐπρεπεῖ αἴσχιον τοῖς γε ἐν 6 ἀξιώματι πλεονεκτῆσαι ἡ βία ἐμφανεῖ τὸ μὲν γὰρ ἰσχύος δικαιώσει, ἡν ἡ τύχη ἔδωκεν, ἐπέρχεται, τὸ δὲ γνώμης ἀδίκου ἐπιβουλῆ.

87. "Ούτω πολλην περιωπην τῶν ὑμιν ές τὰ μέγιστα διαφόρων ποιούμεθα. καλ οὐκ αν μείζω πρὸς τοῖς ὅρκοις βεβαίωσιν λάβοιτε οίς τὰ ἔργα ἐκ τῶν λόγων άναθρούμενα δόκησιν άναγκαίαν παρέχεται ώς καὶ ξυμφέρει όμοίως ώς είπον. εί δ' έμοῦ ταῦτα προϊσχομένου ἀδύνατοι 2 μεν φήσετε είναι, εύνοι δ' όντες άξιώσετε μη κακούμενοι διωθείσθαι καὶ την έλευθερίαν μη ακίνδυνον ύμιν Φαίνεσθαι, δίκαιόν τε είναι, οίς καὶ δυνατὸν δέγεσθαι , τούτοις καὶ ἐπιφέρειν, ἄκοντα δὲ μηδένα προσαναγκάζειν, μάρτυρας μέν θεούς και ήρωας τούς έγχωρίους ποήσομαι ώς ἐπ' ἀγαθῷ ἥκων οὐ πείθω, γῆν δὲ την υμετέραν δηών πειράσομαι βιάζεσθαι,

aythn.

3 καλ οὐκ ἀδικεῖν ἔτι νομιῶ, προσεῖναι δέ τί μοι καλ κατὰ δύο ἀνάγκας τὸ εὔλογον, τῶν μὲν Λακεδαιμονίων, ὅπως μὴ τῷ ὑμετέρῷ εὔνῷ, εἰ μὴ προσαχθήσεσθε, τοῖς ἀπὸ ὑμῶν χρήμασι φερομένοις παρ' ᾿Αθηναίους βλάπτωνται, οἱ δὲ Ἦλληνες ἵνα μὴ κωλύωνται ὑφ' ὑμῶν δουλείας

τάδ' ἐπράσσομεν, οὐδὲ ὀφείλομεν οἱ τάδε πράσσομεν Λακεδαιμόνιοι μὴ κοινοῦ τινὸς ἀγαθοῦ mss. corr. Dobree.

4 ἀπαλλαγήναι. οὐ γὰρ δὴ εἰκότως γ' ἂν

Λακεδαιμόνιοι μή κοινοῦ τινὸς άγαθοῦ αἰτία τοὺς μή βουλομένους ελευθεροῦν. 5 οὐδ' αὖ άρχης εφιέμεθα, παῦσαι δὲ

μάλλον έτέρους σπεύδοντες τοὺς πλείους ἀν ἀδικοῖμεν εἰ ξύμπασιν αὐτονομίαν ἐπιφέροντες ὑμᾶς τοὺς ἐναντιουμένους 6 περιίδοιμεν. πρὸς ταῦτα βουλεύεσθε εὖ, καὶ ἀγωνίσασθε τοῖς τε Ελλησιν ἄρξαι πρῶτοι ἐλευθερίας καὶ ἀίδιον δόξαν καταθέσθαι, καὶ αὐτοὶ τά τε ἴδια μὴ βλαφθῆναι καὶ ξυμπάση τῆ πόλει τὸ

κάλλιστον ὄνομα περίθεῖναι."

88. 'Ο μὲν Βρασίδας τοσαῦτα εἶπεν. οἱ δὲ 'Ακάνθιοι, πολλῶν λεχθέντων πρότερον ἐπ' ἀμφότερα, κρύφα δια-ψηφισάμενοι, διά τε τὸ ἐπαγωγὰ εἰπεῖν τὸν Βρασίδαν καὶ περὶ τοῦ καρποῦ φόβῷ ἔγνωσαν οἱ πλείους ἀφίστασθαι 'Αθηναίων, καὶ πιστώσαντες αὐτὸν τοῖς ὅρκοις οῦς τὰ τέλη τῶν Λακεδαιμονίων ὀμόσαν- ὁμόσαντα mss. τες κἔξέπεμψαν, ἡ μὴν ἔσεσθαι ξυμμά-corr. Dobree. χους αὐτονόμους οῦς ᾶν προσαγάγηται, οῦτω δέχονται τὸν στρατόν. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ Στάγειρος 'Ανδρίων

ayton.

άποικία ξυναπέστη. ταῦτα μὲν οὖν ἐν τῷ θέρει τούτω ἐγένετο.

89. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος εὐθὺς ἀρχομένου, ὡς τῷ Ἱπποκράτει καὶ Δημοσθένει στρατηγοίς οὐσιν 'Αθηναίων τὰ ἐν τοῖς Βοιωτοῖς ἐνεδίδοτο. καὶ ἔδει τὸν μὲν Δημοσθένη ταῖς ναυσίν ἐς τὰς Σίφας ἀπαντήσαι, τὸν δ' ἐπὶ τὸ Δήλιον, γενομένης διαμαρτίας των ήμερων, δ μεν Δημοσθένης πρότερον πλεύσας πρός τὰς Σίφας καὶ έχων ἐν ταῖς ναυσὶν 'Ακαρνανας καὶ τῶν ἐκεῖ πολλοὺς ξυμμάχων, άπρακτος γίγνεται μηνυθέντος του έπιβουλεύματος ύπὸ Νικομάχου, ἀνδρὸς Φωκέως εκ Φανοτέως, δς Λακεδαιμονίοις είπεν, εκείνοι δε Βοιωτοίς και βοηθείας 2 γενομένης πάντων Βοιωτών-ου γάρ πω Ίπποκράτης παρελύπει έν τῆ γῆ ώνπροκαταλαμβάνονται αί τε Σίφαι και ή Χαιρώνεια. ώς δὲ ἤσθοντο οἱ πράσσοντες τὸ ἀμάρτημα, οὐδὲν ἐκίνησαν τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν.

eic &c έλει **ἀ**ΜΦΟΤέρογο CTPATEYEIN.

ν.1. ΰστερον.

'Αθηναίους πανδημεί, αὐτοὺς καὶ τοὺς μετοίκους καλ ξένων δσοι παρήσαν, ύστερος άφικνείται έπὶ τὸ Δήλιον, ήδη τῶν Βοιωτών ανακεγωρηκότων από Σιφων και καθίσας του στρατου Δήλιου έτε/χιζε τοιφδε τρόπφ . τάφρον μεν 2 τό lepon τος κύκλφ περί τὸ ἱερὸν καὶ τὸν νεών ἔσκαπτον, ἐκ δὲ τοῦ ὀρύγματος ἀνέβαλλον άντι τείχους τον χούν, και σταυρούς v.l. καταπηγνύντες. παρακαταπηγνύντες αμπελον κόπτοντες

ἀπολλωνος.

έπιτελέσαι.

αμα και πλίνθον έκ των οἰκοπέδων των έγγυς καθαιρούντες, και παντί τρόπω έμετεώριζον τὸ ἔρυμα. πύργους ξυλίνους κατέστησαν ή καιρός ήν καὶ τοῦ ίεροῦ οἰκοδόμημα οὐδὲν ὑπῆρχεν· ήπερ 3 γαρ ήν στοα κατεπεπτώκειν. ήμέρα δε άρξάμενοι τρίτη , ταύτην τε είργάζοντο τῆ τρίτη Β. καὶ τὴν τετάρτην καὶ τῆς πέμπτης 4 μέχρι άρίστου. ἔπειτα, ώς τὰ πλεῖστα άπετετέλεστο, τὸ μὲν στρατόπεδον προαπεχώρησεν ἀπὸ τοῦ Δηλίου οίον δέκα σταδίους ώς έπ' οίκου πορευσόμενον, πορευόμενον mss. καὶ οἱ μὲν ψιλοὶ οἱ πλεῖστοι εὐθὺς corr. Β. έγώρουν, οί δ' όπλιται θέμενοι τὰ ὅπλα καθίστατο φυλακάς τε καὶ τὰ περὶ τὸ προτείχισμα, δσα ην ύπόλοιπα, ώς χρην

οΐ cicin ἔνλεκα.

ώς οἴκοθεΝ **ФРМНСАН.**

> ταύταις ξυνελέγοντο ές την Τάναγραν. καὶ ἐπειδὰ ἀπὸ πασῶν τῶν πόλεων παρήσαν καὶ ήσθάνοντο τοὺς 'Αθηναίους προχωρούντας έπ' οίκου, τών ἄλλων βοιωταρχών , ού ξυνεπαινούντων μάχεσθαι, έπειδη οὐκ ἐν τῆ Βοιωτία ἔτι εἰσί -- μάλιστα γὰρ ἐν μεθορίοις τῆς 'Ωρωπίας οί ' $A\theta$ ηναίοι ήσαν, ὅτε ἔθεντο τὰ ὅπλα—, Παγώνδας ὁ Αἰολάδου βοιωταρχών ἐκ Θηβῶν μετ' 'Αριανίδου τοῦ Λυσιμα- μετὰ 'Ριανθίδου οτ χίδου, καὶ ἡγεμονίας οὖσης αὐτοῦ βουλό- mss. corr. Badμενος την μάχην ποήσαι και νομίζων ham. άμεινον είναι κινδυνεύσαι, προσκαλών

91. Οἱ δὲ Βοιωτοὶ ἐν ταῖς ἡμέραις

έκάστους κατά λόχους, ὅπως μη άθρόοι έκλίποιεν τὰ ὅπλα, ἔπειθε τοὺς Βοιωτοὺς ίέναι έπλ τοὺς 'Αθηναίους καλ τὸν ἀγῶνα ποείσθαι, λένων τοιάδε.

92. "Χρην μέν, ὁ ἄνδρες Βοιωτοί, μηδ' ές επίνοιάν τινα ήμων ελθείν των άργόντων ώς οὐκ εἰκὸς 'Αθηναίοις, ἡν άρα μη εν τη Βοιωτία έτι καταλάβωμεν αὐτούς, διὰ μάχης ἐλθεῖν. την γάρ Βοιωτίαν έκ της ομόρου έλθόντες τείχος ένοικοδομησάμενοι μέλλουσι φθείρειν. έν ῷ τε mss. corr. καὶ εἰσὶ δήπου πολέμιοι ἐν ὅτφ ἂν nrueger. και δθεν mss. corr. χωρίφ καταληφθώσιν δθεν ἐπελθόντες

Cobet.

πολέμια έδρασαν. νυνί δ' εἴ τω καί 2 ἀσφαλέστερον ἔδοξεν είναι, μεταγνώτω. οὐ γὰρ τὸ προμηθές, οἶς ἃν ἄλλος ἐπίη, περί της σφετέρας όμοίως ενδέγεται, καί όστις τὰ μὲν ἐαυτοῦ ἔχει, τοῦ πλέονος δὲ ὀρεγόμενος ἐκών τινι ἐπέρχεται. πάτριόν τε ύμῖν στρατὸν ἀλ-3 λόφυλον ἐπελθόντα καὶ ἐν τῆ οἰκεία καὶ ἐν τῆ τῶν πέλας ὁμοίως ἀμύνεσθαι. 'Αθηναίους δὲ καὶ προσέτι ὁμόρους ὄντας πολλώ μάλιστα δεί. πρός τε γάρ τους 4 άστυγείτονας πάσι τὸ άντίπαλον καὶ έλεύθερον καθίσταται, καλ πρός τούτους γε δή, οὶ καὶ μὴ τοὺς ἐγγύς, ἀλλὰ καὶ τούς ἄπωθεν πειρώνται δουλούσθαι, πώς ού χρη και έπι το έσχατον άγωνος έλθεῖν—παράδειγμα δὲ ἔχομεν τούς τε ἀντιπέρας Εὐβοᾶς καὶ τῆς ἄλλης Έλλάδος τὸ πολὺ ώς αὐτοῖς διάκειται—καὶ γνωναι ότι τοις μεν άλλοις οι πλησιό-

αγτογς.

χωροι περί γης δρων τὰς μάχας ποιοῦνται,
ήμιν δὲ ἐς πᾶσαν, ἢν νικηθῶμεν, εἰς ὅρος
οὐκ ἀντίλεκτος παγήσεται; ἐσελθόντες
5 γὰρ βία τὰ ἡμέτερα ἔξουσι. τοσούτφ
ἐπικινδυνοτέραν ἐτέρων τὴν παροίκησιν
τῶνδε ἔχομεν. εἰώθασί τε οἱ ἰσχύος
που θράσει τοις πέλας καιόντες τὸν
μὲν ἡσυχάζοντα καὶ ἐν τῆ ἐαυτοῦ μόνον
ἀμυνόμενον ἀδεέστερον ἐπιστρατεύειν,
τὸν δὲ ἔξω ὅρων προαπαντῶντα καί, ἢν
καιρὸς ἢ, πολέμου ἄρχοντα ἡσσον ἑτοίμως

ὥςπερ ἀθΗ-ΝαῖΟΙ ΝŶΝ.

αγτογ. αγτογς.

6 . . . . ειν. πείραν δε έχομεν ήμεις, ές κατέχευ mss. τούσδε· νικήσαντες γαρ εν Κορωνεία, ότε lacuna B. την γην ημών στασιαζόντων κατέσχον, πολλην ἄδειαν τη Βοιωτία μέχρι τοῦδε 7 κατεστήσαμεν. ων χρη μνησθέντας ήμας τούς τε πρεσβυτέρους όμοιωθηναι τοίς πρίν έργοις, τούς τε νεωτέρους πατέρων των τότε αγαθών γενομένων παίδας πειράσθαι μή αίσχυναι τὰς προσηκούσας άρετάς, πιστεύσαντας δε τω θεώ πρὸς ήμων ἔσεσθαι, οὖ τὸ ἱερὸν ανόμως τειχίσαντες νέμονται, καὶ τοῖς ίεροις à ημίν θυσαμένοις καλά φαίνεται, όμόσε χωρήσαι τοίσδε καλ δείξαι ότι ών μεν εφίενται προς τους μη αμυνουμένους αμυνομένους mss. έπιόντες κτάσθων, οίς δε γενναίον τήν corr. Dobree. τε αύτων ἀεὶ ἐλευθεροῦν μάγη καὶ τὴν άλλων μη δουλοῦσθαι ἀδίκως, ἀνανταγώνιστοι ἀπ' αὐτῶν οὐκ ἀπίασιν."

93. Τοιαῦτα ὁ Παγώνδας τοῖς Βοιωτοῖς παραινέσας ἔπεισεν ἰέναι ἐπὶ τοὺς ᾿Αθηναίους. καὶ κατὰ τάχος ἀναστήσας ἡγε

ν.1. ἐπεὶ δὲ.

τὸν στρατόν--ἤδη γὰρ καὶ τῆς ἡμέρας όψε ην-και επειδή προσέμειξεν , ες γωρίον καθίσας δθεν λόφου δυτος μεταξύ ούκ έθεώρουν mss. οὐ καθεώρων ἀλλήλους, ἔτασσέ τε καὶ

ELLAC TOS CTPATEYMATOC aγτῶn.

corr. Herwerden.

`Ιπποκράτει δντι mss. corr. R.

παρεσκευάζετο ώς ές μάχην. τώ δέ 2 Ίπποκράτει ἔτι ὄντι περὶ τὸ Δήλιον ώς , ηγγέλθη ότι Βοιωτοί ἐπέρχονται, πέμπει ές τὸ στράτευμα κελεύων ές τάξιν καθίστασθαι, καλ αὐτὸς οὐ πολλώ ύστερον ἐπῆλθε, καταλιπών ώς τριακο-

αγτώ.

σίους ίππέας περί τὸ Δήλιον, ὅπως φύλακές τε αμα είεν, εί τις επίοι, καὶ

τοίς Βοιωτοίς καιρον φυλάξαντες έπιγένοιντο ἐν τῆ μάγη. Βοιωτοὶ δὲ πρὸς 3 τούτους αντικατέστησαν τούς αμυνου-

μένους καὶ ἐπειδὴ καλῶς αὐτοῖς είχεν, ύπερεφάνησαν τοῦ λόφου καὶ ἔθεντο τὰ

ξμελλον δπλίται mss. corr. Cobet.

αμυνομένους mss. corr. Dobree.

> δπλα, τεταγμένοι ὥσπερ ἔμελλον ξυνιέναι, όπλιται έπτακισχίλιοι μάλιστα και ψιλοί ύπερ μυρίους, ίππης δε χίλιοι και πελτα-

σταί πεντακόσιοι. είχον δὲ δεξιὸν μὲν 4 κέρας Θηβαίοι καὶ οἱ ξύμμοροι αὐτοῖς, μέσον δὲ Αλιάρτιοι καὶ Κορωναῖοι καὶ Κωπαιής και οι άλλοι οι περί την λίμνην,

τὸ δὲ εὐώνυμον , Θεσπιῆς καὶ Ταναγραῖοι καὶ 'Ορχομένιοι. ἐπὶ δὲ τῶ κέρα ἐκατέρω οἱ ἱππῆς καὶ ψιλοὶ ἦσαν. άσπίδας δὲ πέντε μὲν καὶ εἴκοσι Θηβαῖοι ἐτάξαντο, οἱ δὲ ἄλλοι ὡς ἔκαστοι ἔτυχον. αύτη μέν Βοιωτών παρασκευή και διά-

κοσμος ήν.

94. 'Αθηναίοι δὲ οί μὲν ὁπλίται ἐπὶ όκτω παν το στρατόπεδον ετάξαντο,

μέσοι mss. corr. Cobet.

δυτες πλήθει ἰσοπαλεῖς τοῖς ἐναντίοις, ἱππῆς δὲ ἐφ' ἐκατέρω τῷ κέρᾳ. ψιλοὶ δὲ ἐκ παρασκευῆς μὲν ὡπλισμένοι οὕτε τότε παρῆσαν οὕτε ἐγένοντο τῆ πόλει· οἵπερ δὲ ξυνεσέβαλον, ὄντες πολλαπλάσιοι τῶν ἐναντίων, ἄοπλοί τε πολλοὶ ἠκολούθησαν, ἄτε πανστρατιᾶς γενομένης, καὶ ὡς τὸ πρῶτον ὥρμησαν ἐπ' οἴκου, οὐ παρεγένοντο ὅτι μὴ ὀλίγοι. 2 καθεστώτων δὲ ἐς τὴν τάξιν καὶ ἤδη μελλόντων ξυνιέναι, Ἱπποκράτης ὁ στρατηγὸς ἐπιπαριὼν τὸ στρατόπεδον παρεκελεύετό τε καὶ ἔλεγε τοιάδε.

žένων τῶν παρόντων καὶ ἀςτῶν.

των άθηναίων.

95. " Ω ' Αθηναΐοι, δι' όλίγου μὲν ή παραίνεσις γίγνεται, τὸ ἴσον δὲ πρός γε τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας δύναται· καὶ πρός τε mss. corr. ὑπόμνησιν μᾶλλον ἔχει ἡ ἐπικέλευσιν. Reiske.

2 παραστή δὲ μηδενὶ ὑμῶν ὡς ἐν τὴ ἀλλοτρία οὐ προσήκον τοσόνδε κίνδυνον ἀναρριπτοῦμεν. ἐν γὰρ τἢ τούτων ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας ὁ ἀγὼν ἔσται· καὶ ἡν νικήσωμεν, οὐ μή ποτε ὑμῖν Πελοπον-νήσιοι ἐς τὴν χώραν λ ἐσβάλωσιν, ἐν δὲ μιὰ μάχητήνδε τε προσκτᾶσθε καὶ ἐκείνην

άνεγ τῆς τῶν∙ Δε ἵππογ.

€C AYTOYC.

3 μᾶλλον έλευθεροῦτε. χωρήσατε οὖν ἀξίως,
τῆς τε πόλεως, ῆν ἔκαστος πατρίδα ἔχων
πρώτην ἐν τοῖς εκλλησιν ἀγάλλεται, καὶ ἀγάλλεσθε Herτῶν πατέρων, οῖ τούσδε μάχη κρατοῦντες werden.
μετὰ Μυρωνίδου, ἐν Οἰνοφύτοις, τὰν

μετὰ Μυρωνίδου ἐν Οἰνοφύτοις τὴν Βοιωτίαν ποτὲ ἔσχον."

96. Τοιαῦτα τοῦ Ἱπποκράτους παρακελευομένου καὶ μέχρι μὲν μέσου τοῦ στρατοπέδου ἐπελθόντος, τὸ δὲ πλέον

οὐκέτι φθάσαντος, οί Βοιωτοί, παρακελευσαμένου καλ σφίσιν ώς διά ταχέων καὶ ἐνταῦθα Παγώνδου, παιανίσαντες ἐπῆσαν ἀπὸ τοῦ λόφου. άντεπήσαν δέ καὶ οί 'Αθηναίοι καὶ προσέμειξαν δρόμφ. καὶ έκατέρων τῶν στρατοπέδων τὰ ἔσγατα 2 οὐκ ἢλθεν ἐς γεῖρας, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἔπαθε· ρύακες γαρ εκώλυσαν. τὸ δὲ ἄλλο καρτερᾶ μάγη καὶ ώθισμώ ἀσπίδων ξυνειστήκει. καί τὸ μὲν εὐώνυμον τῶν Βοιωτῶν καί 3 μέγρι μέσου ήσσατο ύπο των 'Αθηναίων. καὶ ἐπίεσαν τούς τε ἄλλους ταύτη καὶ ούν ηκιστα τούς Θεσπιας. υπογωρησάντων γάρ αὐτοῖς τῶν παρατεταγμένων, καὶ κυκλωθέντες εν ολίγω, οίπερ διεφθάρησαν Θεσπιών, εν χερσίν αμυνόμενοι κατεκόπησαν ---καί τινες καὶ τῶν 'Αθηναίων διὰ τὴν κύκλωσιν ταραγθέντες τὸ μὲν οὖν ταύτη ήσσᾶτο καὶ πρὸς τὸ 4 τῶν Βοιωτῶν. μαγόμενον κατέφυγε, τὸ δὲ δεξιόν, ή οί Θηβαίοι ήσαν, ἐκράτει τῶν ᾿Αθηναίων καὶ ωσάμενοι κατά βραχύ τὸ πρώτον έπηκολούθουν, καὶ ξυνέβη Παγώνδου 5 περιπέμψαντος δύο τέλη των ίππέων έκ τοῦ ἀφανοῦς περί τὸν λόφον, ὡς ἐπόνει τὸ εὐώνυμον αὐτῶν, καὶ ὑπερφανέντων αἰφνιδίως τὸ νικῶν τῶν Αθηναίων κέρας. νομίσαν ἄλλο στράτευμα ἐπιέναι, ἐς φόβον καταστήναι καλ άμφοτέρωθεν ήδη, ύπό 6 τε τοῦ τοιούτου καὶ ὑπὸ τῶν Θηβαίων έφεπομένων και παραρρηγνύντων, φυγή καθειστήκει παντός του στρατού των

κυκλωθέντων mss. corr. Krueger. то брос.

7 'Αθηναίων. καὶ οἱ μὲν πρὸς τὸ Δήλιόν τε καὶ τὴν θάλασσαν ὅρμησαν, οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ 'Ωρωποῦ, ἄλλοι δὲ πρὸς Πάρνηθα , οἱ δὲ ὡς ἔκαστοὶ τινα εἶχον ἐλπίδα 8 σωτηρίας. Βοιωτοὶ δὲ ἐφεπόμενοι ἔκτεινον, καὶ μάλιστα οἱ ἱππῆς οἴ τε αὐτῶν καὶ οἱ Λοκροί, βεβοηθηκότες ἄρτι τῆς τροπῆς γυγνομένης· νυκτὸς δὲ ἐπιλαβούσης τὸ ἔργον ῥᾶον τὸ πλῆθος τῶν φευγόνστον διεσώθη. καὶ τῆ ὑστεραία οἴ τε ἐκτοῦ 'Ωρωποῦ καὶ οἱ ἐκ τοῦ Δηλίου φυλακὴν ἐγκαταλιπόντες—εἶχον γὰρ αὐτὸ ὅμως ἔτι—ἀπεκομίσθησαν κατὰ θάλασσαν ἐπ' οἴκου.

97. Καὶ οἱ Βοιωτοὶ τροπαῖον στήσαντες καλ τούς ξαυτών άνελομενοι νεκρούς τούς τε των πολεμίων σκυλεύσαντες καὶ φυλακὴν καταλιπόντες ἀνεχώρησαν ές την Τάναγραν, και τῷ Δηλίφ 2 ἐπεβούλευον ὡς προσβαλοῦντες. ἐκ δὲ των 'Αθηναίων κήρυξ πορευόμενος έπλ τούς νεκρούς ἀπαντᾶ κήρυκι Βοιωτώ, δς αὐτὸν ἀποστρέψας εἰπὼν ὅτι οὐδὲν και εἰπὼν mss. πράξει πρίν αν αὐτὸς ἀναχωρήση πάλιν, corr. Herwerden. καταστάς έπὶ 'Αθηναίους έλεγε τὰ παρά των Βοιωτών, ὅτι οὐ δικαίως δράσειαν παραβαίνοντες τὰ νόμιμα τῶν Ἑλλήνων. 3 πασι γαρ είναι καθεστηκός ιόντας έπι την άλληλων ίερων των ενόντων άπεχεσθαι, 'Αθηναίους δε Δήλιον τειχίσαντας ένοικείν, καὶ ὅσα ἄνθρωποι ἐν βεβήλφ δρῶσι πάντα γίγνεσθαι αὐτόθι, ὕδωρ τε

δ ἦν ἄψαυστον σφίσι πλὴν , χέρνιβι χρῆ- δ εἶναι Krueger.

πρός τὰ ίερὰ.

σθαι. ἀνασπάσαντας ύδρεύεσθαι · ὥστε 4 ύπέο τε του θεού και ξαυτών Βοιωτούς. έπικαλουμένους τους όμωνέτας δαίμονας αὐτούς mss. corr. καὶ τὸν ᾿Απόλλω, προαγορεύειν αὐτοῖς έκ τοῦ ἱεροῦ ἀπιόντας ἀποφέρεσθαι τὰ σφέτερα αὐτῶν.

98. Τοσαθτα τοθ κήρυκος εἰπόντος οί 'Αθηναίοι πέμψαντες παρά τοὺς Βοιωτούς έαυτων κήρυκα του μέν ίερου ούτε άδικήσαι έφασαν οὐδεν οὕτε τοῦ λοιποῦ έκόντες βλάψειν οὐδὲ γὰρ τὴν ἀργὴν έσελθεῖν ἐπὶ τούτω, ἀλλ' ἵνα ἐξ αὐτοῦ τοὺς ἀδικοῦντας, σφᾶς ἀμύνωνται. τὸν 2 ΜῶλλοΝ. δε νόμον τοις Έλλησιν είναι, ών αν ή τὸ κράτος της γης έκάστης ήν τε πλέονος ήν τε βραγυτέρας, τούτων καλ τὰ ίερὰ ἀελ γίγνεσθαι, τρόποις θεραπευόμενα οίς αν

πρός τοῖς εἰωθόσι mss. corr. Stahl.

Cobet.

πρὸ τοῦ εἰωθόσι καὶ δύνωνται. καὶ γὰρ 3 Βοιωτούς καὶ τούς πολλούς τῶν ἄλλων. δσοι έξαναστήσαντές τινα βία νέμονται γην, άλλοτρίοις ίεροις τὸ πρώτον ἐπελθόντας οἰκεῖα νῦν κεκτῆσθαι, καὶ αὐτοὶ 4 εί μεν έπι πλέον δυνηθήναι της έκείνων κρατήσαι, τοῦτ' αν ἔγειν νῦν δέ, ἐν ὧ μέρει είσίν, εκόντες είναι ως εκ σφετέρου ούκ ἀπιέναι. ὕδωρ τε ἐν τῆ ἀνάγκη 5 κινήσαι, ην ούκ αὐτοὶ ὕβρει προσθέσθαι. άλλ' ἐκείνους προτέρους ἐπὶ τὴν σφετέραν έλθόντας άμυνόμενοι βιάζεσθαι χρησθαι. πᾶν δ' εἰκὸς εἶναι τῷ, κατειργο- 6 πολέμω καὶ μένω ξύγγνωμον γίγνεσθαι καὶ πρὸς τοῦ θεοῦ. καὶ γὰρ τῶν ἀκουσίων ἁμαρτημάτων καταφυγήν είναι τούς βωμούς, παρανο-

v.l. τδ. κατειργόμενον mss. corr. Reiske. 71 γίγνεσθαι mss. corr. B. v.l. ἐκουσίων.

Δεικώ τικί.

μίαν τε ἐπὶ τοῖς μὴ ἀνάγκη κακοῖς ὀνομασθηναι καὶ οὐκ ἐπὶ τοῖς ἀπὸ τῶν ξυμ- ὑπὸ Cobet.

7 φορῶν τι τολμήσασι. τούς τε νεκροὺς
πολὺ μειζόνως ἐκείνους ἀντὶ ἱερῶν ἀξιοῦντας ἀποδιδόναι ἀσεβεῖν ἡ τοὺς μὴ ἐθέλοντας ἱεροῖς τὰ μὴ πρέποντα κομίζεσθαι. τν.ll. τὰ πρέποντα,

8 σαφῶς τε ἐκέλευον σφίσιν εἰπεῖν μὴ τὰ προσήκοντα.

ἀπιοῦσιν ἐκ τῆς Βοιωτῶν γῆς—οὐ γὰρ ἐν
τῆ ἐκείνων ἔτι εἶναι, ἐν ἡ δὲ δορὶ ἐκτήσαντο—, ἀλλὰ κατὰ τὰ πάτρια τοὺς νεκροὺς σπένδουσιν ἀναιρεῖσθαι.

99. Οι δε Βοιωτοι ἀπεκρίναντο, εἰ μεν ἐν τῆ Βοιωτία εἰσίν, ἀπιόντας ἐκ τῆς ἐαυτῶν ἀποφέρεσθαι τὰ σφέτερα, εἰ δε ἐν τῆ ἐκείνων, αὐτοὺς γιγνώσκειν τὸ ποιητέον, νομίζοντες τὴν μεν ஹωπίαν, ἐν ἢ τοὺς νεκροὺς ἐν μεθορίοις τῆς μάχης γενομένης κεῖσθαι, ᾿Αθηναίων κεῖσθαι ξυνέβηmss. κατὰ τὸ ὑπήκοον εἶναι, Γκαὶ οὐκ ὰν cort. Cobet.

Corrupt.

αὐτοὺς βία σφῶν κρατῆσαι αὐτῶν οὐδ' αὖ ἐσπένδοντο δῆθεν ὑπὲρ τῆς ἐκείνων ⁷ τὸ δὲ "ἐκ τῆς ἑαυτῶν" εὐπρεπὲς εἶναι ἀποκρίνασθαι "ἀπιόντας ἀπολαβεῖν ἃ ἀπιόντας καὶ mss. ἀπαιτοῦσιν." ὁ δὲ κῆρυξ τῶν 'Αθηναίων corr. Herwerden. ἀκούσας ἀπῆλθεν ἄπρακτος.

100. Καὶ οἱ Βοιωτοὶ εὐθὺς μεταπεμψάμενοι ἔκ τε τοῦ Μηλιῶς κόλπου
ἀκοντιστὰς καὶ σφενδονήτας, καὶ βεβοηθηκότων αὐτοῖς μετὰ τὴν μάχην Κορινθίων τε δισχιλίων ὁπλιτῶν καὶ τῶν ἐκ
Νισαίας ἐξεληλυθότων Πελοποννησίων
φρουρῶν καὶ Μεγαρέων ἄμα, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Δήλιον καὶ προσέβαλον τῷ

τειγίσματι, ἄλλω τε τρόπω πειράσαντες καὶ μηγανήν προσήγαγον, ήπερ είλεν αὐτό, τοιάνδε, κεραίαν μεγάλην δίγα 2 πρίσαντες εκοίλαναν απασαν, και ξυνήρμοσαν πάλιν ἀκριβώς, καὶ ἐπ' ἄκραν λέβητά τε ήρτησαν άλύσεσι καὶ ἀκροφύσιον ἀπὸ τῆς κεραίας σιδηροῦν ἐς αὐτὸν νεῦον καθεῖτο, καὶ ἐσεσιδήρωτο έπὶ μέγα καὶ τοῦ ἄλλου ξύλου. προσή- 3 γον δὲ ἐκ πολλοῦ ἀμάξαις τῷ τείγει, ή μάλιστα τη άμπέλφ καὶ τοῖς ξύλοις ωκοδόμητο καὶ όπότε είη εγγύς, φύσας μέγαλας ἐσθέντες ἐς τὸ πρὸς ἑαυτῶν άκρον της κεραίας εφύσων. η δε πνοή 4 ιούσα στεγανώς ές τὸν λέβητα, ἔχοντα ανθρακάς τε ήμμένους καὶ θείον καὶ πίσσαν, φλόγα ἐπόει μεγάλην καὶ ἡψε τοῦ τείγους, ώστε μηδένα ἐπ' αὐτοῦ ἔτι μεῖναι, άλλα απολιπόντας ές φυγην καταστήναι καὶ τὸ τείγισμα τούτω τῷ τρόπω άλῶναι. των δε φρουρών οι μεν απέθανον, διακό- 5 σιοι δὲ ἐλήφθησαν τῶν δὲ ἄλλων τὸ πλήθος ές τὰς ναῦς ἐσβὰν ἀπεκομίσθη έπ' οἴκου.

101. Τοῦ δὲ Δηλίου ἐπτακαιδεκάτη ἡμέρα ληφθέντος μετὰ τὴν μάχην καὶ τοῦ ἀπὸ τῶν ᾿Αθηναίων κήρυκος οὐδὲν ἐπισταμένου τῶν γεγενημένων ἐλθόντος οὐ πολὺ ὕστερον αὖθις περὶ τῶν νεκρῶν ἀπέδοσαν οἱ Βοιωτοὶ καὶ οὐκέτι ταὐτὰ ἀπεκρίναντο. ἀπέθανον δὲ Βοιωτῶν μὲν 2 ἐν τῆ μάχη ὀλίγω ἐλάσσους πεντακοσίων, ᾿Αθηναίων δὲ ὀλίγω ἐλάσσους γιλίων καὶ

ώςπερ αγλόν.

€π' αγτογ.

'Ιπποκράτης ὁ στρατηγός, ψιλῶν δὲ καὶ σκευοφόρων πολύς άριθμός.

τής προδοςίας. πέρι.

Μετά δὲ τὴν μάχην ταύτην καὶ ό Δημοσθένης ολίγω ύστερον, ώς αὐτώ τότε πλεύσαντι τὰ περί τὰς Σίφας, οὐ προύχώρησεν, έχων τὸν στρατὸν ἐπὶ τῶν νεών, τών τε 'Ακαρνάνων καὶ 'Αγραίων καὶ 'Αθηναίων τετρακοσίους όπλίτας, άπόβασιν εποήσατο ες την Σικυωνίαν. 4 καὶ πρὶν πάσας τὰς ναῦς καταπλεῦσαι βοηθήσαντες οί Σικυώνιοι τούς ἀποβεβηκότας έτρεψαν καὶ κατεδίωξαν ές τὰς ναῦς, καὶ τοὺς μὲν ἀπέκτειναν, τοὺς δὲ ζώντας έλαβον. τροπαίον δέ στήσαντες τούς νεκρούς ύποσπόνδους ἀπέδοσαν.

'Απέθανε δὲ καὶ Σιτάλκης 'Οδρυσῶν βασιλεύς ύπὸ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τοῖς ἐπὶ Δηλίω στρατεύσας έπὶ Τριβαλλούς καὶ νικηθείς μάχη. Σεύθης δε δ Σπαρδόκου νν. 11. Σπαραδίκου άδελφιδούς ων αὐτοῦ ἐβασίλευσεν 'Οδρυ- σίδου corr. Poppo. σων τε καὶ τῆς ἄλλης Θράκης ήσπερ καὶ έκεῖνος.

102. Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Βρασίδας έχων τούς ἐπὶ Θράκης ξυμμάχους ἐστράτευσεν ές 'Αμφίπολιν την έπὶ Στρυμόνι 2 ποταμώ 'Αθηναίων ἀποικίαν. τὸ δὲ χωρίον τοῦτο ἐφ' οδ νῦν ἡ πόλις ἐστὶν ἐπείρασε μὲν πρότερον καὶ 'Αρισταγόρας ό Μιλήσιος, φεύγων βασιλέα Δαρείον, κατοικίσαι, άλλα υπο 'Ηδώνων έξεκρούσθη, έπειτα δὲ καὶ οἱ 'Αθηναῖοι ἔτεσι δύο καὶ τριάκοντα υστερον, εποίκους μυρίους σφών τε αὐτών καὶ τών ἄλλων

τον βουλόμενον πέμψαντες, οι διεφθάρησαν εν Δραβήσκω ύπο Θρακών. αθθις ένδη δέοντι τριακοστώ έτει έλθόντες οἱ 'Αθηναῖοι, "Αγγωνος τοῦ Νικίου οἰκιστοῦ ἐκπεμφθέντος, ᾿Ηδῶνας έξελάσαντες εκτισαν .. ώρμωντο δε έκ 4 το χωρίον της 'Ηιόνος, ην αυτοί είγον έμπόριον έπί τώ στόματι τοῦ ποταμοῦ ἐπιθαλάσσιον. πέντε καὶ είκοσι σταδίους ἀπέγον ἀπὸ της νῦν πόλεως, ην 'Αμφίπολιν "Αγνων ωνόμασεν, δτι επ' αμφότερα περιρρέοντος τοῦ Στρυμόνος , τείχει μακρώ ἀπολαβών έκ ποταμού ές ποταμόν περιφανή ές θάλασσάν τε καὶ τὴν ἤπειρον ῷκισεν.

103. Έπλ ταύτην οὐν ὁ Βρασίδας άρας έξ 'Αρνών της Χαλκιδικής έπορεύετο τῷ στρατῷ. καὶ ἀφικόμενος περὶ δείλην έπι τὸν Αὐλῶνα και Βρομίσκον, ή ή Βόλβη λίμνη εξίησιν ες θάλασσαν, καὶ δειπνοποησάμενος έχώρει την νύκτα. γειμών δε ην και υπένιφεν ή και 2 μαλλον ώρμησε, βουλόμενος λαθείν τούς έν τη 'Αμφιπόλει πλην των προδιδόντων. ήσαν γαρ Αργιλίων τε έν αὐτή οἰκήτορες 3 -είσι δè οἱ 'Αργίλιοι 'Ανδρίων ἄποικοι ---καὶ ἄλλοι οἱ ξυνέπρασσον ταῦτα, οἱ μεν Περδίκκα πειθόμενοι, οί δε Χαλκιδεῦσι. μάλιστα δὲ οἱ ᾿Αργίλιοι, ἐγγύς 4 τε προσοικούντες και αεί ποτε τοίς 'Αθηναίοις όντες υποπτοι καὶ ἐπιβουλεύοντες τῷ χωρίφ, ἐπειδὴ παρέτυχεν ὁ καιρός καὶ Βρασίδας ήλθεν, ἔπραξάν τε έκ πλέονος πρός τούς έμπολιτεύοντας

τογτο σπερ TTPOTEPON EN-NEA ODOÌ EKAλογντο.

Διὰ τό περι-ÉXEIN AYTHN.

ν. Ι. παρέσχεν.

σφῶν ἐκεῖ ὅπως ἐνδοθήσεται ἡ πόλις, καὶ τότε δεξάμενοι αὐτὸν τῆ πόλει καὶ ἀποστάντες τῶν ᾿Αθηναίων ἐκείνῃ τῆ νυκτὶ κατέστησαν τὸν στρατὸν πρὸ ἔω ἐπὶ τὴν ν.ὶ. πρόσω ἐπὶ. 5 γέφυραν τοῦ ποταμοῦ. ἀπέχει δὲ τὸ πόλισμα πλέον τῆς διαβάσεως, καὶ οὐ καθεῖτο τείχη ὥσπερ νῦν, φυλακὴ δέ τις βραχεῖα καθειστήκειν· ἡν βιασάμενος ἡράδίως ὁ Βρασίδας, ἄμα μὲν τῆς προδοσίας οὕσης, ἄμα δὲ καὶ χειμῶνος ὅντος καὶ ἀπροσδόκητος προσπεσών, διέβη τὴν γέφυραν, καὶ τὰ ἔξω κατὰ πῶν τὸ χωρίον εὐθὺς εἶχε.

τῶν ἀμφιπολιτῶν οἰκογντων. αγτογ.

104. Της δε διαβάσεως άφνω τοις έν τη πόλει γεγενημένης, καλ των έξω πολλών μεν άλισκομένων, τών δε καί καταφευγόντων ές τὸ τείχος, οί 'Αμφιπολίται ές θόρυβον μέγαν κατέστησαν, ἄλλως τε καὶ ἀλλήλοις ὕποπτοι 2 όντες. καὶ λέγεται Βρασίδαν, εἰ ἠθέλησε μη εφ' άρπαγην τώ στρατώ τραπέσθαι, άλλ' εὐθὺς χωρήσαι πρὸς τὴν πόλιν, 3 δοκείν αν έλείν. νθν δε ό μεν ίδρύσας τον στρατον επί τὰ έξω επέδραμε, καὶ ν.Ι. επει τὰ έξω. ώς οὐδὲν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ἔνδον ὧν προσ- τ.l. καὶ οὐδὲν. ενδον ώς mss. cort. 4 εδέχετο ἀπέβαινεν, ἡσύχαζεν· οἱ δ' Cobet. έναντίοι τοις προδιδούσι, κρατούντες τώ πλήθει ώστε μη αυτίκα τὰς πύλας άνοίνεσθαι, πέμπουσι μετά Εὐκλέους τοῦ στρατηγοῦ, δς ἐκ τῶν ᾿Αθηνῶν ᾿Αθηναίων mss. παρήν αὐτοῖς φύλαξ τοῦ χωρίου, ἐπὶ τον έτερον στρατηγον των έπι Θράκης, ν.Ι. τον έπι θράκης. Θουκυδίδην τον 'Ολόρου, δς τάδε ξυνέν.1. ἡμισείας.

γραψεν, όντα περί Θάσον--έστι δε ή νήσος Παρίων ἀποικία, ἀπέχουσα τής 'Αμφιπόλεως ήμίσεος ήμέρας μάλιστα πλοῦν, — κελεύοντες σφίσι βοηθείν. και 5 ό μεν ακούσας κατά τάχος έπτα ναυσίν αὶ ἔτυγον παροῦσαι ἔπλει, καὶ ἐβούλετο φθάσαι μάλιστα μέν οὖν τὴν Αμφίπολιν, πρίν τι ἐνδοῦναι, εἰ δὲ μή, τὴν Ἡιόνα προκαταλαβών.

μέν την Cobet.

'Aθηναίων mss. corr. Dobree.

corr. R.

ν. Ι. συχνοί.

105. Έν τούτω δὲ ὁ Βρασίδας δεδιώς καὶ τὴν ἀπὸ τῆς Θάσου τῶν νεῶν βοήθειαν καὶ πυνθανόμενος τὸν Θουκυδίδην κτησίν τε έχειν, μετάλλων έργασίας έν τη περί ταῦτα Θράκη καὶ ἀπ' αὐτοῦ δύνασθαι έν τοῖς πρώτοις τῶν ἡπειρωτῶν, ηπείγετο προκατασχείν, εί δύναιτο, την πόλιν, μὴ ἀφικνουμένου αὐτοῦ τὸ πλῆθος τῶν 'Αμφιπολιτῶν, ἐλπίσαν ἐκ θαλάσσης ξυμμαγικον και άπο της Θράκης άγείραντα αὐτὸν περιποήσειν σφᾶς, οὐκέτι προσγωροίη. καὶ τὴν ξύμβασιν μετρίαν 2 έποείτο, κήρυγμα τόδε ἀνειπών, 'Αμφιπολιτών καὶ 'Αθηναίων τών ἐνόντων τὸν μεν βουλόμενον επί τοις εαυτού της ίσης και όμοίας μετέχοντα μένειν, τὸν δὲ μή, ἀπιέναι τὰ ξαυτοῦ ἐκφερόμενον εθέλοντα. πέντε ήμερῶν.

106. Οι δε πολλοί ἀκούσαντες άλλοιότεροι έγενοντο τὰς γνώμας, ἄλλως τε καὶ βραγύ μὲν 'Αθηναῖον ἐμπολιτεθον, τὸ δὲ πλέον ξύμμικτον. καὶ τῶν ἔξω συχνοις οίκειοι mss. ληφθέντων συχνοις οι οίκειοι ενδον ήσαν· και τὸ κήρυγμα πρὸς τὸν φόβον δίκαιον

τῶν χργοείων.

TÀ ÀEINÀ.

είναι . . . οί μεν 'Αθηναίοι διὰ έλάμβανον mss. τὸ ἄσμενοι ἃν ἐξελθεῖν, ἡγούμενοι οὐκ $^{\mathrm{lacuna}}_{\lambda d\mu \beta avor}$. έν δμοίω σφίσιν είναι και άμα οὐ προσδεγόμενοι βοήθειαν εν τάχει, ο δε άλλος δμιλος πόλεώς τε έν τω ίσω οὐ στερισκόμενοι καὶ κινδύνου παρά δόξαν 2 αφιέμενοι. ὥστε τῶν πρασσόντων τῷ Βρασίδα ήδη καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ διαδικαιούντων αὐτά, ἐπειδὴ καὶ τὸ πλῆθος έώρων τετραμμένον καλ τοῦ παρόντος 'Αθηναίων στρατηγοῦ οὐκέτι ἀκροώμενον, έγένετο ή δμολογία και προσεδέξαντο έφ' 3 οίς ἐκήρυξε. και οι μέν την πόλιν τοιούτω τρόπω παρέδοσαν, δ δε Θουκυδίδης και αι νήες ταύτη τη ήμέρα όψε τη αυτή ήμερα κατέπλεον ές την 'Ηιόνα. και την μέν Herwerden. 'Αμφίπολιν Βρασίδας ἄρτι είγε, τὴν δὲ 'Ηιόνα παρά νύκτα έγένετο λαβείν εί γαρ μη εβοήθησαν αι νηες δια τάγους, **ἄμα ξ**φ αν είχετο.

107. Μετὰ δὲ τοῦτο ὁ μὲν τὰ ἐν τῆ Ἡιόνι καθίστατο, ὅπως καὶ τὸ αὐτίκα, ἢν ἐπίῃ ὁ Βρασίδας, καὶ τὸ ἔπειτα ἀσφαλῶς ἔξει, δεξάμενος τοὺς ἐθελήσαντας ἐπιχωρῆσαι ἄνωθεν κατὰ τὰς 2 σπονδάς· ὁ δὲ πρὸς μὲν τὴν Ἡιόνα κατά τε τὸν ποταμὸν πολλοῖς πλοίοις ἄφνω καταπλεύσας, εἴ πως τὴν προῦχουσαν κατὰ γῆν ἀποπειράσας ἄμα, ἀμφοτέρωθεν ἀπεκρούσθη, τὰ δὲ περὶ τὴν ᾿Αμφίπολιν 3 ἐξηρτύετο. καὶ Μύρκινός τε αὐτῷ προσεχώρησεν, Ἡδωνικὴ πόλις, Πιττακοῦ

ἀπό τογ τεί− χογς.

τοῦ Ἡδώνων βασιλέως ἀποθανόντος ὑπὸ των Γοάξιος παίδων και Βραυρούς της γυναικός αὐτοῦ, καὶ Γαληψός οὐ πολλώ ύστερον καὶ Οἰσύμη· εἰσὶ δὲ αὖται Θασίων ἀποικίαι. παρών δὲ καὶ Περδίκκας εὐθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν ξυγκαθίστη Tanta.

108. Έχομένης δὲ τῆς Αμφιπόλεως οί 'Αθηναίοι ές μέγα δέος κατέστησαν, άλλως τε καὶ ὅτι ἡ πόλις ἡν ἀφέλιμος ξύλων τε ναυπηγησίμων πομπή καλ γρημάτων προσόδω, και δτι μέγρι μέν τοῦ Στρυμόνος ἢν πάροδος Θεσσαλῶν διαγόντων έπι τους ξυμμάγους σφών τοις Λακεδαιμονίοις, τής δὲ γεφύρας μή κρατούντων, ἄνωθεν μεν μεγάλης ούσης έπι πολύ λίμνης του ποταμού, τὰ δὲ πρὸς 'Ηιόνα τριήρεσι τηρουμένου, οὐκ αν δύνασθαι προελθείν· τότε δε ράδια ήδη , γεγενήσθαι. καὶ τοὺς ξυμμάχους 2 ενομίζετο. έφοβοῦντο μη ἀποστῶσιν. ὁ γὰρ Βρασίδας έν τε τοις άλλοις μέτριον έαυτον παρείγε καὶ ἐν τοίς λόγοις πανταγοῦ έδήλου ώς έλευθερώσων την Έλλάδα και αι πόλεις πυνθανό- 3 ἐκπεμφθείη. μεναι , της τε 'Αμφιπόλεως την άλωσιν καλ α παρέγεται, τήν τε έκείνου πραότητα, μάλιστα δη επήρθησαν ες το νεωτερίζειν, καὶ ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς αὐτὸν κρύφα, έπιπαριέναι τε κελεύοντες καὶ βουλόμενοι αὐτοὶ ἔκαστοι πρώτοι ἀποστήναι. καί γάρ και άδεια έφαίνετο αὐτοῖς, 4 v.l. εψευσμένοις. εψευσμένοι μεν της 'Αθηναίων δυνάμεως

AYTOÎC.

ENÓMIZON. ENÓMIZE.

> αί τῶν ἀθηναίων Υπήκοοι.

τηρουμένων mss. corr. Hude.

padía mss. corr. Bekker.

ΑΥΤώ Επὶ Νί-CAIAN TH É-AYTOP MONH CTPATIA.

έπι τοσούτον δση υστερον διεφάνη, τὸ δὲ πλέον βουλήσει κρίνοντες ἀσαφεῖ ἡ προνοία ἀσφαλεῖ, εἰωθότες οἱ ἄνθρωποι οῦ μὲν ἐπιθυμοῦσιν ἐλπίδι ἀπερισκέπτω διδόναι, δ δε μη προσίενται λογισμώ 5 αὐτοκράτορι διωθεῖσθαι. **ἄμα δὲ τῶν** 'Αθηναίων έν τοῖς Βοιωτοῖς νεωστί πεπληγμένων καὶ τοῦ Βρασίδου ἐφολκὰ καὶ οὐ τὰ ὄντα λέγοντος, ὡς Δοὐκ ηθέλησαν οἱ 'Αθηναῖοι ξυμβαλεῖν, ἐθάρσουν καὶ ἐπίστευον μηδένα αν ἐπὶ σφας 6 βοηθήσαι. τὸ δὲ μέγιστον, διὰ τὸ ήδονην έχον εν τώ αὐτίκα καὶ ὅτι τὸ πρώτον Λακεδαιμονίων δργώντων έμελλον πειράσεσθαι, κινδυνεύειν παντί τρόπω 7 έτοιμοι ήσαν. ὧν αἰσθόμενοι οἱ μὲν τ.1. αἰσθανόμενοι.

'Αθηναίοι φυλακάς, ώς έξ ολίγου καὶ έν γειμώνι, διέπεμπον ές τὰς πόλεις, ὁ δὲ την Λακεδαίμονα . . . ἐφιέμενος Λακεδαίμονα ἐφιέστρατιάν προσαποστέλλειν καί αὐτὸς μενος mss. lacuna έν τῷ Στρυμόνι ναυπηγίαν τριήρων ν.1. στρατιάν τε.

8 παρεσκευάζετο. οι δε Λακεδαιμόνιοι τὰ eκελευε και αύτος mss.

ἀπό τῶν πρώτων ἀνδρῶν.

μεν καὶ φθόνω οὐχ ὑπηρέτησαν αὐτώ, τα δε και βουλόμενοι μαλλον τούς τε άνδρας τούς έκ της νήσου κομίσασθαι καὶ τὸν πόλεμον καταλῦσαι.

109. Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος Μεγαρῆς τε τὰ μακρὰ τείγη, ἃ σφῶν οἱ 'Αθηναῖοι τά τε mss. corr. είχον, κατέσκαψαν ελόντες ες εδαφος, Haack.

METÀ THN AMOIπόλεως ἄλω-CIN.

брос үүнлди.

καί Βρασίδας έχων τούς ξυμμάχους στρατεύει έπὶ τὴν 'Ακτὴν καλουμένην. 2 έστι δε άπο του βασιλέως διορύγματος έσω προύγουσα, καὶ ὁ "Αθως αὐτῆς, τελευτά ές τὸ Αἰγαῖον πέλαγος. πόλεις 3 δὲ ἔχει Σάνην μὲν 'Ανδρίων ἀποικίαν παρ' αὐτὴν τὴν διώρυγα, ἐς τὸ πρὸς Εύβοιαν πέλαγος τετραμμένην, τὰς δὲ άλλας Θυσσον καὶ Κλεωνάς καὶ 'Ακροθώους καὶ 'Ολόφυξον καὶ Δίον· οἰκοῦνται ξυμμίκτοις ἔθνεσι βαρβάρων διγλώσσων, καί τι καὶ Χαλκιδικὸν ἔνι βραγύ, τὸ δὲ πλεῖστον Πελασηικόν, τῶν καὶ Λημνόν ποτε καὶ 'Αθήνας Τυρσηνών οίκησάντων, καὶ Βισαλτικόν καὶ Κρηστωνικόν και 'Ηδώνες κατά δε μικρά πολίσματα οἰκοῦσι, καὶ οἱ μὲν πλείους 5 προσεχώρησαν τῷ Βρασίδα, Σάνη δὲ καὶ Δίου ἀντέστη, καὶ αὐτῶν τὴν γώραν έμμείνας τῷ στρατῷ ἐδήου.

110. 'Ως δ' οὐκ ἐσήκουον, εὐθὺς στρατεύει έπὶ Τορώνην την Χαλκιδικήν, κατεγομένην ύπο 'Αθηναίων' καὶ , άνδρες ολίγοι επήγοντο, ετοιμοι όντες την πόλιν παραδοῦναι. καὶ ἀφικόμενος νυκτὸς ἔτι, τῷ στρατῷ ἐκαθέζετο πρὸς τὸ Διοσκόρειον, δ ἀπέχει της πόλεως τρείς μάλιστα σταδίους. την μέν οὖν ἄλλην 2 πόλιν των Τορωναίων καλ τούς 'Αθηναίους τούς εμφρουρούντας έλαθεν οί δὲ πράσσοντες αὐτῷ εἰδότες ὅτι ήξοι, καὶ προελθόντες τινές αὐτῶν λάθρα όλίγον ἐτήρουν τὴν πρόσοδον, καὶ ὡς ήσθοντο παρόντα, εσκομίζουσι παρ' αύτούς έγχειρίδια έχοντας ἄνδρας ψιλούς έπτά-τοσοῦτοι γὰρ μόνοι ἀνδρῶν εἴκοσι τὸ πρώτον ταχθέντων οὐ κατέδεισαν

έτι και περί mss.

v.l. ήξει.

όλίγοι mss. corr. Cobet. ayton.

περί σρθρον.

έσελθεῖν ἡρχε δὲ αὐτῶν Λυσίστρατος 'Ολύνθιος—, οἱ διαδύντες διὰ τοῦ πρὸς τὸ πέλαγος τείχους λαθόντες τούς τε και λαθόντες mss. ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτω φυλακτηρίου φρουρούς, corr. Β. οὕσης τῆς πόλεως πρὸς λόφον, ἀναβάντες διέφθειραν καὶ τὴν κατὰ Καναστραῖον πυλίδα διήρουν.

111. 'Ο δὲ Βρασίδας τῷ μὲν ἄλλφ στρατώ ήσύγαζεν ολίγον προελθών, έκατὸν δὲ πελταστὰς προπέμπει, ὅπως, όπότε πύλαι τινές ἀνοιγθεῖεν καὶ τὸ σημείον ἀρθείη δ ξυνέκειτο, πρῶτοι 2 έσδράμοιεν. καὶ οἱ μὲν χρόνου έγγιγνομένου καὶ θαυμάζοντες κατά μικρον έτυγον έγγυς της πόλεως προσελθόντες. οί δὲ τῶν Τορωναίων ἔνδοθεν παρασκευάζοντες μετά των έσεληλυθότων, ως αὐτοῖς ή τε πυλίς διήρητο καὶ αί κατά τὴν άγορὰν πύλαι τοῦ μοχλοῦ διακοπέντος άνεώγοντο, πρώτον μέν κατά την πυλίδα τινάς περιαγαγόντες έσεκόμισαν, δπως κατά νώτου καὶ ἀμφοτέρωθεν τοὺς ἐν τῆ πόλει οὐδὲν εἰδότας έξαπίνης φοβήσειαν, έπειτα τὸ σημείον τε τοῦ πυρός, ώς είρητο, ἀνέσχον καὶ διὰ τῶν κατὰ τὴν άγορὰν πυλών τοὺς λοιποὺς ἤδη τών πελταστῶν ἐσεδέγοντο.

112. Καὶ ὁ Βρασίδας ἰδων τὸ ξύνθημα ἔθει δρόμφ, ἀναστήσας τὸν στρατὸν ἐμβοήσαντά τε ἀθρόον καὶ ἔκπληξιν πολλὴν τοῖς ἐν τἢ πόλει παρασχόντα. 2 καὶ οἱ μὲν κατὰ τὰς πύλας εὐθὺς ἐσέπιπτον, οἱ δὲ κατὰ δοκοὺς τετραγώνους.

corr. Herwerden. άνω καὶ ἐπὶ mss. καὶ βεβαίως mss.

ἔτυγον τῷ τείγει πεπτωκότι καὶ οικοδομουμένω mss. ανοικοδομουμένω πρός λίθων ανολκήν προσκείμεναι. Βρασίδας μέν οὖν καὶ 3 τὸ πλήθος εὐθὺς ἐπὶ τὰ μετέωρα τής πόλεως ετράπετο, βουλόμενος κατ' άκρας. έλειν . · ὁ δὲ ἄλλος ὅμιλος κατὰ πάντα όμοίως ἐσκεδάννυντο. 113. Των δέ Τορωναίων γιγνομένης

ďNω. Beβaίωc. AYTHN.

ταὐτὰ Classen.

της άλώσεως τὸ μὲν πολύ οὐδὲν εἰδὸς έθορυβείτο, οί δὲ πράσσοντες καὶ οίς ταθτα ήρεσκε μετά των έσελθόντων εὐθὺς ήσαν. οί δὲ ᾿Αθηναῖοι—ἔτυχον γὰρ ἐν τῆ 2 άγορα δπλίται καθεύδοντες ώς πεντήκοντα $-- \epsilon \pi \epsilon \iota \delta \dot{\eta}$ ήσθοντο, οἱ μέν τινες ὀλίγοι διαφθείρονται έν χερσίν , τῶν δὲ λοιπῶν οί μεν πεζή, οί δε ές τας ναθς, αξ έφρούρουν δύο, καταφυγόντες διασώζονται ές την Λήκυθον το Φρούριον, δ είγον αὐτοὶ καταλαβόντες, ἄκρον τῆς πόλεως ἐς την θάλασσαν απειλημμένον έν στενώ *ἰσθμῷ. Γκατέφυγον δὲ καὶ τῶν Τορωναίων* 3 ές αὐτοὺς ὅσοι ἢσαν σφίσιν ἐπιτήδειοι.

Corrupt.

αγτών.

114. Γεγενημένης δε ήμερας ήδη καί βεβαίως της πόλεως έχομένης ὁ Βρασίδας τοις μέν μετά των 'Αθηναίων Τορωναίοις καταπεφευγόσι κήρυγμα ἐποήσατο τὸν Βουλόμενον έπι τὰ ξαυτοῦ ἐξελθόντα άδεως πολιτεύειν, τοίς δε 'Αθηναίοις κήρυκα προσπέμψας έξιέναι ἐκέλευσεν ἐκ της Ληκύθου ύποσπόνδους καὶ τὰ έαυτῶν έγοντας ώς ούσης Χαλκιδέων. οί δέ 2 έκλεί ψειν μεν ούκ έφασαν, σπείσασθαι δὲ σφίσιν ἐκέλευον ἡμέραν τοὺς νεκροὺς

ανελέσθαι, ο δε έσπείσατο δύο, εν ταύταις δὲ αὐτός τε τὰς ἐγγὺς οἰκίας ἐκρατύνατο 3 καὶ Αθηναίοι τὰ σφέτερα. καὶ ξύλλογον των Τορωναίων ποήσας έλεξε τοίς εν τή 'Ακάνθω παραπλήσια, ὅτι οὐ δίκαιον εἴη ούτε τούς πράξαντας πρός αὐτὸν τὴν ληψιν της πόλεως χείρους οὐδὲ προδότας ήγεισθαι-οὐδε γάρ επί δουλεία οὐδε γρήμασι πεισθέντας δράσαι τοῦτο, άλλ' έπι αγαθώ και έλευθερία της πόλεως..., ούτε τους μη μετασχόντας οίεσθαι μη των αὐτων τεύξεσθαι· ἀφίχθαι γὰρ οὐ διαφθερών ούτε πόλιν ούτε ίδιώτην 4 οὐδένα. τὸ δὲ κήρυγμα ποήσασθαι τούτου ένεκα τοίς παρ' 'Αθηναίους καταπεφευγόσιν, καὶ ἡγούμενος οὐδὲν γείρους τη ως ἡγούμενος mss. έκείνων φιλία· οὐδ' αν σφων πειρα- corr. Β. σαμένους αὐτοὺς δοκείν ήσσον, ἀλλὰ πολλώ μαλλον, όσω δικαιότερα πράσσουσιν, εύνους αν σφίσι νενέσθαι, απειρία

τῶν λακεδαι-

ἐκείνων φιλία· οὐδ' ἃν σφῶν πειρασαμένους αὐτοὺς δοκεῖν ἡσσον, ἀλλὰ
πολλῷ μᾶλλον, ὅσῷ δικαιότερα πράσσουσιν, εὕνους ἃν σφίσι γενέσθαι, ἀπειρία
5 δὲ νῦν πεφοβῆσθαι. τούς τε πάντας
παρασκευάζεσθαι ἐκέλευσεν ὡς βεβαίους
τε ἐσομένους ξυμμάχους καὶ τὸ ἀπὸ
τοῦδε ἤδη ὅ τι ὰν ἀμαρτάνωσιν αἰτίαν
ἔξοντας· τὰ δὲ πρότερα οὐ σφεῖς ἀδικεῖσθαι, ἀλλ' ἐκείνους μᾶλλον ὑπ' ἄλλων
κρεισσόνων, καὶ ξυγγνώμην εἶναι εἴ τι
ἠναντιοῦντο.

115. Καὶ ὁ μὲν τοιαῦτα εἰπὼν καὶ παραθαρσύνας διελθουσῶν τῶν σπονδῶν τὰς προσβολὰς ἐποεῖτο τῆ Ληκύθῳ· οἱ δὲ ᾿Αθηναῖοι ἠμύνοντό τε ἐκ φαύλου τειχί- ν.ὶ. ἡμύναντο. σματος καὶ ἀπ' οἰκιῶν ἐπάλξεις ἐχουσῶν,

ύπὸ Cobet.

καὶ μίαν μεν ημέραν ἀπεκρούσαντο τη 2 δ' ύστεραία μηχανής μελλούσης προσάξεσθαι , ἀπὸ τῶν ἐναντίων, ἀφ' πυρ ενήσειν διενοούντο ές τὰ ξύλινα παραφράγματα, και προσιόντος ήδη τοῦ στρατεύματος, ή φοντο μάλιστα αὐτούς προσκομιείν την μηγανήν και ήν έπιμαχώτατον, πύργον ξύλινον ἐπ' οίκημα άντέστησαν, καὶ ὕδατος άμφορέας πολλούς καὶ πίθους ἀνεφόρησαν καὶ λίθους μεγάλους, ἄνθρωποί τε πολλοὶ ἀνέβησαν. τὸ δὲ οἴκημα λαβὸν μεῖζον ἄχθος 3 έξαπίνης κατερρύη καὶ ψόφου πολλοῦ γενομένου τούς μεν έγγυς και δρώντας των 'Αθηναίων ελύπησε μάλλον ή εφό-Βησεν, οί δὲ ἄπωθεν, καὶ μάλιστα οί διὰ πλείστου, νομίσαντες ταύτη εαλωκέναι ήδη τὸ γωρίον φυγή ἐς τὴν θάλασσαν καὶ τὰς ναῦς ὅρμησαν.

κατερράγη mss. corr. Cobet.

116. Καὶ ὁ Βρασίδας ὡς ἤσθετο αὐτούς ἀπολείποντάς τε τὰς ἐπάλξεις καλ τὸ γυγνόμενον ὁρῶν, ἐπιφερόμενος τῷ στρατώ εὐθὺς τὸ τείχισμα λαμβάνει, καὶ όσους εγκατέλαβε διέφθειρε. και οι μεν 2 'Αθηναίοι τοίς τε πλοίοις καλ ταίς ναυσλ τούτω τῶ τρόπω ἐκλιπόντες τὸ χωρίον ές Παλλήνην διεκομίσθησαν ό δὲ Βρα-'Αθηνας mss. corr. σίδας—ἔστι γὰρ ἐν τῆ Ληκύθφ 'Αθηναίας ίερον, και έτυχε κηρύξας, ότε έμελλε προσβάλλειν, τώ ἐπιβάντι πρώτω τοῦ τείχους τέσσαρας μνας άργυρίου δώσειν —νομίσας ἄλλφ τινὶ τρόπφ ἡ ἀνθρωπείφ την άλωσιν γενέσθαι, τάς τε τέσσαρας

Herwerden.

τριάκοντα mss. corr. Mahaffy A for Λ . τριάκοντα mss. corr. Mahaffy A for Λ .

H

καθελών.

μνᾶς τἢ θεῷ ἀπέδωκεν ἐς τὸ ἱερὸν καὶ
τὴν Λήκυθον, ἀνασκευάσας τέμενος ἀνῆκεν καθελών καὶ mss.

3 ἄπαν. καὶ ὁ μὲν τὸ λοιπὸν τοῦ χειμῶνος ἄ τε εἶχε τῶν χωρίων καθίστατο
καὶ τοῖς ἄλλοις ἐπεβούλευε· καὶ τοῦ
χειμῶνος διελθόντος ὅγδοον ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ.

117. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ 'Αθηναῖοι αμα ήρι τοῦ ἐπιγιγνομένου θέρους εὐθὺς έκεγειρίαν ἐποήσαντο ἐνιαύσιον, νομίσαντες 'Αθηναίοι μέν οὐκ αν ἔτι τὸν Βρασίδαν σφών προσαποστήσαι οὐδεν πρίν παρασκευάσαιντο καθ' ήσυχίαν, καὶ αμα εί καλώς σφίσιν έχοι, καν ξυμβήναι τα και ξυμβήναι mss. πλείω, Λακεδαιμόνιοι δὲ ταῦτα τοὺς v.l. Λακεδαιμόνιοί 'Αθηναίους ήγούμενοι ἄπερ ἐδέδισαν φο- τε ταῦτα τοις 'Αθηβείσθαι, καὶ γενομένης ἀνοκωγής κακῶν √.1. ἔδεισαν. καὶ ταλαιπωρίας μάλλον ἐπιθυμήσειν αὐτοὺς πειρασαμένους ξυναλλαγήναί τε καὶ τοὺς ἄνδρας σφίσιν ἀποδόντας σπονδάς ποήσασθαι καὶ ές τὸν πλείω 2 χρόνον. τοὺς γὰρ δὴ ἄνδρας περὶ πλέονος έποιούντο κομίσασθαι, έως έτι Βρασίδας ώς έτι mss. ηὐτύγει, καὶ ἔμελλον ἐπὶ μεῖζον χωρήσαντος αὐτοῦ καὶ Γάντίπαλα καταστήσαντος τῶν μὲν στέρεσθαι, τοῖς δ' ἐκ τοῦ τ.l. τοὺς δ' ἐκ. ίσου άμυνόμενοι κινδυνεύσειν καὶ κρα- √.1. κινδυνεύειν. τήσειν. γίγνεται οθν έκεγειρία αὐτοῖς τε

Corrupt.

118. "Περί μέν τοῦ ίεροῦ καὶ τοῦ μαντείου τοῦ ᾿Απόλλωνος τοῦ Πυθίου δοκεῖ ἡμῖν χρῆσθαι τὸν βουλόμενον ἀδόλως καὶ 2 ἀδεῶς κατὰ τοὺς πατρίους νόμους. τοῖς

καὶ τοῖς ξυμμάχοις ήδε.

μέν Λακεδαιμονίοις ταθτα δοκεί και τοίς ξυμμάγοις τοις παρούσι. Βοιωτούς δέ και Φωκέας πείσειν φασιν ές δύναμιν προσκηρυκευόμενοι. περί δὲ τῶν χρημά- 3

ν.1. τῶν τοῦ θεοῦ.

των τοῦ θεοῦ ἐπιμέλεσθαι ὅπως τοὺς άδικουντας έξευρήσομεν, όρθως και δικαίως τοις πατρίοις νόμοις χρώμενοι καλ ήμεις και ύμεις και των άλλων οι βουλόμενοι, τοις πατρίοις νόμοις χρώμενοι πάντες. περί μεν οθν τούτων έδοξε 4

ν. l. τοις άλλοις ξυμμάχοις.

Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις κατά ταῦτα· τάδε δὲ ἔδοξε Λακεδαιμονίοις καὶ τοις ξυμμάχοις, έαν σπονδάς ποιώνται οί 'Αθηναίοι, έπι της αύτων μένειν έκατέρους έγοντας ἄπερ νῦν ἔγομεν, τοὺς μὲν ἐν τῷ Κορυφασίω έντὸς της Βουφράδος καὶ τοῦ Τομέως μένοντας, τούς δὲ ἐν Κυθήροις μὴ ἐπιμισγομένους ἐς τὴν ξυμμαχίαν, μήτε ήμας προς αὐτούς μήτε αὐτούς προς ήμας, τούς δὲ ἐν Νισαία καὶ Μινώα μὴ ύπερβαίνοντας την όδον την άπο των

ν.Ι. άπο τοῦ Νίσου. Πυλών τών παρά τοῦ Νίσου ἐπὶ τὸ Ποσειδώνιον, ἀπὸ δὲ τοῦ Ποσειδωνίου εὐθὺς ἐπὶ τὴν γέφυραν τὴν ἐς Μινώανμηδέ Μεγαρέας καὶ τοὺς ξυμμάγους ύπερβαίνειν την όδον ταύτην-,και την υήσον, ήνπερ έλαβον οι 'Αθηναίοι, έγοντας, μηδε επιμισγομένους μηδετέρους μηδετέρωσε, και τὰ ἐν Τροιζηνι, ὅσαπερ νῦν ἔχουσι καὶ οἶα ξυνέθεντο πρὸς

v.l. μήτε.

'Αθηναίους. καὶ τῆ θαλάσση χρωμένους, 5 όσα αν κατά την έαυτων καί κατά την ξυμμαχίαν, Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς

ξυμμάχους πλείν μη μακρά νηί, άλλφ δέ κωπήρει πλοίφ, ές πεντακόσια τάλαντα 6 άγοντι μέτρα. κήρυκι δὲ καὶ πρεσβεία καὶ ἀκολούθοις, ὁπόσοις ἄν δοκῆ, περὶ καταλύσεως τοῦ πολέμου καὶ δικῶν ἐς Πελοπόννησον καὶ 'Αθήναζε σπονδάς είναι ἰοῦσι καὶ ἀπιοῦσι, καὶ κατὰ γῆν καὶ 7 κατὰ θάλασσαν, τοὺς δὲ αὐτομόλους μὴ δέχεσθαι ἐν τούτφ τῷ χρόνφ, μήτε έλεύθερον μήτε δοῦλον, μήτε ήμας μήτε 8 ύμᾶς. δίκας τε διδόναι ήμᾶς τε ύμιν καὶ ύμας ήμιν κατά τὰ πάτρια, τὰ ἀμφίλογα 9 δίκη διαλύοντας άνευ πολέμου, τοίς μέν Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις ταῦτα δοκεί· εἰ δέ τι ὑμίν εἴτε κάλλιον εἴτε δικαιότερον τούτων δοκεί είναι, ιόντες ές Λακεδαίμονα διδάσκετε οὐδενὸς γὰρ άποστήσονται, όσα αν δίκαια λέγητε, ούτε οι Λακεδαιμόνιοι ούτε οι ξύμμαγοι. 10 οἱ δὲ ἰόντες τέλος ἔχοντες ἰόντων, ἦπερ και ύμεις ήμας κελεύετε. αι δε σπονδαί ένιαυτον έσονται.

"Εδοξε τῷ δήμφ. 'Ακαμαντὶς ἐπρυτάνευε, Φαίνιππος ἐγραμμάτευε, Νικιάδης
ἐπεστάτει. Λάχης εἶπε, τύχη ἀγαθῆ τῆ
'Αθηναίων, ποεῖσθαι τὴν ἐκεχειρίαν, καθ'
ἃ ξυγχωροῦσι Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμ12 μαχοι αὐτῶν· καὶ ὡμολόγησαν ἐν τῷ δήμφ

την εκεχειρίαν είναι ενιαυτόν, ἄρχειν δε v.l. αρχην. τήνδε την ημέραν, τετράδα επί δεκα τοῦ

13 Έλαφηβολιώνος μηνός. ἐν τούτφ τῷ χρόνφ ἰόντας ὡς ἀλλήλους πρέσβεις καὶ κήρυκας ποεῖσθαι τοὺς λόγους, καθ' ὅ

TETAPTH

101

τι έσται ή κατάλυσις τοῦ πολέμου. èк- 14 κλησίαν δε ποήσαντας τούς στρατηγούς καλ τούς πρυτάνεις πρώτον περλ τής ειρήνης βουλεύσασθαι 'Αθηναίους καθ' δ τι αν έσίη ή πρεσβεία περί της καταλύσεως του πολέμου, σπείσασθαι δέ αὐτίκα μάλα τὰς πρεσβείας ἐν τῷ δήμφ τας παρούσας ή μην έμμενείν έν ταίς σπουδαίς του ένιαυτόυ."

v.l. και ώμολόγησαν.

Έρυξιδαίδα mss. corr. Valckenaer.

119. Ταῦτα ξυνέθεντο καὶ ἄμοσαν μηνὸς ἐν Λακεδαίμονι Γεραστίου δωδεκάτη. Α και έσπένδοντο Λακεδαιμονίων μέν 2 οίδε Ταῦρος Έγετιμίδα, Αθήναιος Περικλείδα, Φιλογαρίδας Έρυξιλαίδα. Κορινθίων δε Αίνεας 'Ωκύτου, Ευφαμίδας Αριστωνύμου Σικυωνίων δε Δαμότιμος Ναυκράτους, 'Ονάσιμος Μεγακλέους. Μεγαρέων δὲ Νίκασος Κεκάλου, Μενεκράτης 'Αμφιδώρου· 'Επιδαυρίων 'Αμφίας Εὐπαίδα. 'Αθηναίων δε οί στρατηγοί Νικόστρατος Διειτρέφους, Νικίας Νικηράτου, Αὐτοκλης Τολμαίου. ή μεν 3

Εὐπαλίδα Hude.

120. Περί δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας, Σκιώνη εν τη Παλλήνη πόλις απέστη άπ' 'Αθηναίων πρὸς Βρασίδαν. φασὶ δὲ οί Σκιωναίοι Πελληνής μέν είναι έκ Πελοπουνήσου, πλέοντας δ' ἀπὸ Τροίας σφῶν τούς πρώτους mss. τούς προγόνους κατενεχθήναι ές τὸ χωρίου τοῦτο τῷ χειμῶνι ῷ ἐχρήσαντο Αγαιοί, καὶ αὐτοῦ οἰκῆσαι. ἀποστᾶσι 2

δή ἐκεγειρία αυτη ἐγένετο, καὶ ξυνήσαν έν αὐτή περί των μειζόνων σπονδών διά

παντός ές λόγους.

λακελαιμόνιοι. KAÌ Oİ ZÝMMAYOI άθηναίοις καΐ TOIC ZYMMÁ-YOIC. **Ξ**ΥΝ**ε**ΤίθεΝτο λė.

αία ἐπήρχοντο.

corr. Cobet.

τιμήσειν.

102

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

δ' αὐτοῖς ὁ Βρασίδας διέπλευσε νυκτὸς ἐς τὴν Σκιώνην, τριήρει μὲν φιλία προπλεούση, αὐτὸς δὲ ἐν κελητίῳ ἄπωθεν ἐφεπόμενος, ὅπως, εἰ μέν τινι τοῦ κέλητος μείζονι πλοίῳ περιτυγχάνοι, ἡ τριήρης ἀμύνοι Δὰντιπάλου δὲ ἄλλης τριήρους ἐπινουμένους ἀ

ΑΫ́Τω̂. ΑΫ́Τӊ̂.

άλλ' ểπὶ τὴν ναγν.

φάςκων.

μείζονι πλοίφ περιτυγχάνοι, ή τριήρης άμύνοι, άντιπάλου δὲ άλλης τριήρους τ.l. άμώνη. έπινενομένης οὐ πρὸς τὸ ἔλασσον νομίζων τρέψεσθαι, καὶ ἐν τούτω αὐτὸν δια-3 σώσειν. περαιωθείς δε και ξύλλογον ποήσας των Σκιωναίων έλενεν ά τε έν τη 'Ακάνθω και Τορώνη, και προσέτι , άξιωτάτους αὐτούς είναι ἐπαίνου, οίτινες της Παλλήνης εν τω ισθμώ άπειλημμένης ύπὸ τῶν 'Αθηναίων Ποτείδαιαν έχόντων καὶ ὄντες οὐδὲν ἄλλο ἡ νησιώται αὐτεπάγγελτοι έχώρησαν πρὸς την έλευθερίαν και ούκ ανέμειναν απολμία ανάγκην σφίσι προσγενέσθαι περί τοῦ φανερώς οἰκείου ἀγαθοῦ· σημεῖόν τ' είναι τοῦ καὶ ἄλλο τι ἄν αὐτοὺς τῶν μεγίστων ανδρείως ύπομειναι, εί τε τεθήσεται κατά νοῦν τὰ πράγματα, εί τεθήσεται mss. πιστοτάτους τε τη ἀληθεία ήγήσεσθαι corr. Krueger. αὐτοὺς Λακεδαιμονίων φίλους καὶ τάλλα

121. Καὶ οἱ μὲν Σκιωναῖοι ἐπήρθησάν τε τοῖς λόγοις καὶ θαρσήσαντες πάντες ὁμοίως, καὶ οἶς πρότερον μὴ ἤρεσκε τὰ πρασσόμενα, τόν τε πόλεμον διενοοῦντο προθύμως οἴσειν καὶ τὸν Βρασίδαν τά τ' ἄλλα καλῶς ἐδέξαντο καὶ δημοσία μὲν χρυσῷ στεφάνῳ ἀνέδησαν ὡς ἐλευθεροῦντα τὴν Ἑλλάδα, ἰδία δὲ ἐταινίουν τε

τινα αὐτόσε Βι.

καὶ προσήρχοντο ὥσπερ ἀθλητῆ. ὁ δὲ τό 2 τε παραυτίκα φυλακήν τινα αὐτοῖς ἐγκαταλιπὼν διέβη πάλιν καὶ ὕστερον οὐ πολλῷ στρατιὰν πλείω ἐπεραίωσε, βουλόμενος μετ' αὐτῶν τῆς τε Μένδης καὶ τῆς Ποτειδαίας ἀποπειρᾶσαι, ἡγούμενος καὶ τοὺς ᾿Αθηναίους βοηθῆσαι ὰν ὡς ἐς νῆσον καὶ βουλόμενος φθάσαι· καί τι καὶ ἐπράσσετο κπροδοσίας πέρι.

και επρασσετό προοοσίας περι.

122. Καὶ ὁ μὲν ἔμελλεν ἐγχειρήσειν ταῖς πόλεσι ταύταις: ἐν τούτφ δὲ τριήρει οἱ τὴν ἐκεχειρίαν περιαγγέλλοντες ἀφικνοῦνται παρ' αὐτόν, 'Αθηναίων μὲν 'Αριστώνυμος, Λακεδαιμονίων δὲ 'Αθήναιος. καὶ ἡ μὲν στρατιὰ πάλιν διέβη 2 ἐς Τορώνην, οἱ δὲ Διήγγελλον τὴν ξυνθήκην, καὶ ἐδέξαντο πάντες οἱ ἐπὶ Θράκης ξύμμαχοι Λακεδαιμονίων τὰ πεποαρμένα. 'Αριστώνυμος δὲ τοῖς μὲν ἄλ- 3

. τώ Βραςίδα.

αΫτώ.

ές τὰς πόλεις ταγτάς.

κατήνει mss. lacuna Β.

v.l. ἀφίει.

Θράκης ξύμμαχοι Λακεδαιμονίων τὰ πεπραγμένα. 'Αριστώνυμος δὲ τοῖς μὲν ἄλ- 3
λοις . . , Σκιωναίους δὲ αἰσθόμενος ἐκ
λογισμοῦ τῶν ἡμερῶν ὅτι ὕστερον ἀφεστήκοιεν, οὐκ ἔφη ἐνσπόνδους ἔσεσθαι.
Βρασίδας δὲ ἀντέλεγε πολλά, ὡς πρότερον, καὶ οὐκ ἡφίει τὴν πόλιν. ὡς δ' 4
ἀπήγγειλεν ἐς τὰς 'Αθήνας ὁ 'Αριστώνυμος περὶ αὐτῶν, οἱ 'Αθηναῖοι εὐθὺς
ἔτοῖμοι ἦσαν στρατεύειν ἐπὶ τὴν Σκιώνην.
οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι πρέσβεις πέμψαντες
παραβήσεσθαι ἔφασαν αὐτοὺς τὰς σπονδάς, καὶ τῆς πόλεως ἀντεποιοῦντο Βρασίδα πιστεύοντες, δίκη τε ἑτοῖμοι ἦσαν
περὶ αὐτῆς κρίνεσθαι. οἱ δὲ δίκη μὲν οὐκ 5
ἤθελον κινδυνεύειν, στρατεύειν δὲ ὡς

ONTEC.

τάγιστα, ὀργὴν ποιούμενοι εἰ καὶ οἱ ἐν ταίς νήσοις ήδη, άξιοῦσι σφών άφίστασθαι, τῆ κατὰ γῆν Λακεδαιμονίων ἰσχύι 6 ανωφελεί πιστεύοντες. είνε δε και ή άλήθεια περί της ἀποστάσεως μάλλον ή οί 'Αθηναίοι έδικαίουν δύο γαρ ήμέραις υστερον απέστησαν οι Σκιωναίοι. Ψήφισμά τ' εὐθὺς ἐποήσαντο, Κλέωνος γνώμη , Σκιωναίους έξελειν τε και άποκτείναι. καὶ τάλλα ήσυχάζοντες ές τοῦτο παρεσκευάζοντο.

πεισθέντες.

ΑΥΤΏΝ.

AYTOYC. **ઉΤΙ ỂΝ ΤΗ ΕΚΕ-**XEIPÍA DANEPOC προςεχώρη-CAN.

хнсєм. το κατάδηλον.

MC TOTE EMEX-

αγτών.

123. 'Εν τούτφ δὲ Μένδη ἀφίσταται,, πόλις έν τη Παλλήνη, Έρετριων άποικία. καὶ δέδέξατο ὁ Βρασίδας, οὐ νομίζων άδικεῖν . ἔστι γὰρ α καὶ αὐτὸς ένεκάλει τοις 'Αθηναίοις παραβαίνειν 2 τὰς σπονδάς. διὸ καὶ οἱ Μενδαῖοι μᾶλλον ἐτόλμησαν, τήν τε τοῦ Βρασίδου γνώμην δρώντες έτοίμην, τεκμαιρόμενοι καλ άπὸ τῆς Σκιώνης ὅτι οὐ προὐδίδου, καλ άμα των πρασσόντων σφίσιν όλίγων δυτων , οὐκέτι ἀνιέντων, ἀλλά περί τε δυτων και ώς σφίσιν αὐτοις φοβουμένων καταβιασα- τότε εμέλλησαν ουκέτι ανέντων, 3 μένων παρά γνώμην τούς πολλούς. οί άλλα περί σφίσιν

4 έπ' ἀμφοτέρας τὰς πόλεις. καὶ Βρασίδας προσδεγόμενος τον επίπλουν ύπεκκομίζει ές Ολυνθον την Χαλκιδικήν παίδας καὶ γυναίκας των Σκιωναίων καὶ Μενδαίων. καὶ τών Πελοποννησίων αὐτοῖς πεντακοσίους ὁπλίτας διέπεμψε καί πελταστάς τριακοσίους Χαλκιδέων,

δὲ ᾿Αθηναῖοι εὐθὺς πυθόμενοι, πολλῷ αὐτοῖς φοβουμένων έτι μᾶλλον ὀργισθέντες, παρεσκευάζοντο mss. corr. Β.

άργοντά τε των άπάντων Πολυδαμίδαν. καί οί μεν τα περί σφας αὐτούς, ώς εν τάγει παρεσομένων τῶν 'Αθηναίων. κοινή ηθτρεπίζοντο.

124. Βρασίδας δὲ καὶ Περδίκκας ἐν τούτω στρατεύουσιν αμα έπὶ ᾿Αρραβαῖον τὸ δεύτερον ἐς Λύγκον. καὶ ἦγον ὁ μὲν ών ἐκράτει Μακεδόνων την δύναμιν καλ των ενοικούντων Έλληνων όπλίτας, ό δὲ πρὸς τοῖς αὐτοῦ περιλοίποις τῶν Πελοποννησίων Χαλκιδέας καὶ 'Ακανθίους και των άλλων κατά δύναμιν έκάστων. ξύμπαν δε το όπλιτικον των Ελλήνων τρισχίλιοι μάλιστα, ίππης δ' οί πάντες ηκολούθουν Μακεδόνων Εύν Χαλκιδεύσιν δλίγφ mss. δλίγου όλίγου ές χιλίους, καὶ άλλος δμιλος των βαρβάρων πολύς. ἐσβαλόντες δὲ ἐς τὴν 2

Priscian.

'Αρραβαίου καὶ εὑρόντες ἀντεστρατοπεδευμένους αὐτοῖς τοὺς Λυγκηστάς, ἀντεκαθέζουτο καὶ αὐτοί. καὶ ἐχόντων 3 τῶν μὲν πεζῶν λόφον ἐκατέρωθεν, πεδίου δὲ τοῦ μέσου ὄντος, οἱ ἱππῆς ἐς αὐτὸ καταδραμόντες ίππομάγησαν άμφοτέρων, έπειτα δὲ καὶ ὁ Βρασίδας και ὁ Περδίκκας, προελθόντων προτέρων

v.l. πρότερον.

ἀπὸ τοῦ λόφου μετὰ τῶν ἱππέων τῶν Λυγκηστών όπλιτών καλ έτοίμων όντων μάχεσθαι, άντεπαγαγόντες και αὐτοί ξυνέβαλον καὶ ἔτρεψαν τοὺς Λυγκηστάς, καὶ πολλούς μὲν διέφθειραν, οἱ δὲ λοιποὶ διαφυγόντες πρός τὰ μετέωρα ήσύχαζον. μετά δὲ τοῦτο τροπαῖον στήσαντες δύο μὲν 4 ή τρεις ήμέρας ἐπέσχον, τοὺς Ἰλλυριοὺς

ŏΝΤΕC.

τάχιστα, δργὴν ποιούμενοι εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ἤδη ἀξιοῦσι σφῶν ἀφίστασθαι, τῆ κατὰ γῆν Λακεδαιμονίων ἰσχύι 6 ἀνωφελεῖ πιστεύοντες. εἶχε δὲ καὶ ἡ ἀλήθεια περὶ τῆς ἀποστάσεως μᾶλλον ἡ οἱ ᾿Αθηναῖοι ἐδικαίουν· δύο γὰρ ἡμέραις ὕστερον ἀπέστησαν οἱ Σκιωναῖοι. ψήφισμά τ' εὐθὺς ἐποήσαντο, Κλέωνος γνώμη Α, Σκιωναίους ἐξελεῖν τε καὶ ἀποκτεῖναι. καὶ τἄλλα ἡσυχάζοντες ἐς τοῦτο παρεσκευάζοντο.

πειςθέντες.

αγτών.

αγτογς. ὅτι ἐν τɨ ἐκεχειρία φανερώς προςεχώρηcan.

ώς τότε ἐмέλληςεν.

ληςεν. το κατάδηλον.

aγtûn.

123. Ἐν τούτφ δὲ Μένδη ἀφίσταται, πόλις ἐν τῆ Παλλήνη, Ἐρετριῶν ἀποικία. καὶ ἀδέξατο ὁ Βρασίδας, οὐ νομίζων ἀδικεῖν ἀ ἔστι γὰρ & καὶ αὐτὸς ἐνεκάλει τοῖς ᾿Αθηναίοις παραβαίνειν 2 τὰς σπονδάς. διὸ καὶ οἱ Μενδαῖοι μᾶλλον ἐτόλμησαν, τήν τε τοῦ Βρασίδου γνώμην ὁρῶντες ἑτοίμην, τεκμαιρόμενοι καὶ ἀπὸ τῆς Σκιώνης ὅτι οὐ προὐδίδου, καὶ ἄμα τῶν πρασσόντων σφίσιν ὀλίγων δυτων , οὐκέτι ἀνιέντων, ἀλλὰ περὶ τε ὅντων καὶ ὡς

σφίσιν αὐτοῖς φοβουμένων καταβιασα- τότε ἐμέλλησαν οὐκέτι ἀνέντων 3 μένων παρὰ γνώμην τοὺς πολλούς. οἱ ἀλλὰ περὶ σφίσιν δὲ ᾿Αθηναῖοι εὐθὺς πυθόμενοι, πολλῷ αὐτοῖς φοβουμένων ἔτι μᾶλλον ὀργισθέντες, παρεσκευάζοντο mss. corr. Β. 4 ἐπ᾽ ἀμφοτέρας τὰς πόλεις. καὶ Βρασίδας προσδεχόμενος τὸν ἐπίπλουν τοῦτεκκομίζει ἐς Ἦπουν Τὸν Καλκιδικὴν

έπ' ἀμφοτέρας τὰς πόλεις. καὶ Βρασίδας προσδεχόμενος τὸν ἐπίπλουν κ ὑπεκκομίζει ἐς "Ολυνθον τὴν Χαλκιδικὴν παῖδας καὶ γυναῖκας τῶν Σκιωναίων καὶ Μενδαίων, καὶ τῶν Πελοποννησίων αὐτοῖς πεντακοσίους ὁπλίτας διέπεμψε καὶ πελταστὰς τριακοσίους Χαλκιδέων,

άρχοντά τε των άπάντων Πολυδαμίδαν. καὶ οί μεν τὰ περί σφας αὐτούς, ώς έν τάχει παρεσομένων τῶν 'Αθηναίων. κοινή ηθτρεπίζοντο.

124. Βρασίδας δὲ καὶ Περδίκκας ἐν τούτω στρατεύουσιν αμα έπι 'Αρραβαίον τὸ δεύτερον ἐς Λύγκον. καὶ ἢγον ὁ μὲν ών εκράτει Μακεδόνων την δύναμιν καλ των ενοικούντων Έλλήνων όπλίτας, ό δὲ πρὸς τοῖς αὐτοῦ περιλοίποις τῶν Πελοποννησίων Χαλκιδέας καὶ Ακανθίους καὶ τῶν ἄλλων κατὰ δύναμιν ἐκάστων. ξύμπαν δὲ τὸ ὁπλιτικὸν τῶν Ἑλλήνων τρισχίλιοι μάλιστα, ίππης δ' οί πάντες ηκολούθουν Μακεδόνων ξύν Χαλκιδεῦσιν όλίγω mss. όλίγου όλίγου ές γιλίους, καὶ άλλος ομιλος των

Priscian.

βαρβάρων πολύς. ἐσβαλόντες δὲ ἐς τὴν 2 'Αρραβαίου καὶ ευρόντες άντεστρατοπεδευμένους αὐτοῖς τοὺς Λυγκηστάς, ἀντεκαθέζοντο καὶ αὐτοί. και έχόντων 3 τῶν μὲν πεζῶν λόφον ἐκατέρωθεν, πεδίου δὲ τοῦ μέσου ὄντος, οἱ ἱππῆς ἐς αὐτὸ καταδραμόντες ἱππομάχησαν άμφοτέρων, έπειτα δὲ καὶ ὁ Βρασίδας καὶ ὁ Περδίκκας, προελθόντων προτέρων άπὸ τοῦ λόφου μετά τῶν ἱππέων τῶν Λυγκηστών όπλιτών καὶ έτοίμων όντων μάχεσθαι, ἀντεπαγαγόντες καὶ αὐτοὶ ξυνέβαλον καὶ ἔτρεψαν τοὺς Λυγκηστάς, καὶ πολλούς μὲν διέφθειραν, οἱ δὲ λοιποὶ διαφυγόντες πρός τὰ μετέωρα ἡσύχαζον. μετά δὲ τοῦτο τροπαῖον στήσαντες δύο μὲν 4 ή τρεις ήμέρας ἐπέσχου, τους Ἰλλυριούς

ν.1. πρότερον.

ϭΨ€ως.

ΑΫΤΆ.

φοβεράν· καὶ γὰρ πλήθει, δεινοὶ καὶ βοής μεγέθει ἀφόρητοι, ή τε διὰ κενής ἐπανάσεισις τῶν ὅπλων ἔχει τινὰ δήλωσιν ἀπειλής. προσμείξαι δὲ τοίς ὑπομένουσιν , οὐχ ὁμοῖοι · οὔτε γὰρ τάξιν έγοντες αίσγυνθείεν αν λιπείν τινα γώραν βιαζόμενοι, ή τε φυγή καὶ ή έφοδος αὐτῶν ἴσην ἔγουσα δόξαν τοῦ καλοῦ ἀνεξέλεγκτον καὶ τὸ ἀνδρεῖον ἔγει. αὐτοκράτωρ δὲ μάγη μάλιστ' αν καὶ πρόφασιν τοῦ σώζεσθαί τινι πρεπόντως πορίσειε, τοῦ τε ές γειρας έλθειν πιστότερον τὸ ἐκφοβήσειν ὑμᾶς ἀκινδύνως v.l. ἡμᾶς. ήγοῦνται ἐκείνω γὰρ ἄν πρὸ τούτου 6 έχρῶντο. σαφώς τε πάν τὸ προϋπάργον δεινον ἀπ' αὐτῶν ὁρᾶτε ἔργω μεν βραχύ ὄν, ὄψει δε καὶ ἀκοῆ κατασπέργον. δ υπομείναντες επιφερόμενον καί, όταν καιρός ή, κόσμφ καὶ τάξει αὖθις ὑπάγοντες, ἔς τε τὸ ἀσφαλὲς ὑπαγαγόντες mss. θασσον ἀφίξεσθε καὶ γνώσεσθε τὸ λοιπὸν corr. Torstrick. ότι οί τοιούτοι όχλοι τοίς μεν την πρώτην

ἀπειλαῖς.

έφοδον δεξαμένοις ἄπωθεν, τὸ ἀνδρεῖον μελλήσει ἐπικομποῦσιν, οἱ δ' ἀν εἴξωσιν αὐτοῖς, κατὰ πόδας τὸ εὕψυχον ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ὀξεῖς ἐνδείκνυνται."

127. Τοιαῦτα ὁ Βρασίδας παραινέσας ύπηγε τὸ στράτευμα. οἱ δὲ βάρβαροι ιδόντες πολλή βοή και θορύβφ προσέκειντο, νομίσαντες φεύγειν τε αὐτὸν καὶ

2 καταλαβόντες διαφθερείν. καὶ ώς αὐτοῖς διαφθείρειν mss. αί τε ἐκδρομαὶ ὅπη προσπίπτοιεν ἀπήν- corr. Cobet.

v.l. αὐτῶν.

των καὶ αὐτὸς ἔχων τοὺς λογάδας ἐπικειμένους ὑφίστατο, τῆ τε πρώτη όρμη παρά γνώμην άντέστησαν καὶ τὸ λοιπον επιφερομένους μεν δεγόμενοι ημύνοντο, ήσυγαζόντων δε αὐτοὶ ὑπεχώρουν, τότε δή των μετά του Βρασίδου Έλλήνων εν τη ευρυγωρία οι πολλοί των βαρβάρων ἀπέσγοντο, μέρος δέ τι καταλιπόντες αὐτοῖς ἐπακολουθοῦν προσβάλλειν, οἱ λοιποὶ χωρήσαντες δρόμω έπί τε τους Φεύνοντας των Μακεδόνων οίς εντύγοιεν εκτεινον και την εσβολήν, ή έστι μεταξύ δυοίν λόφοιν στενή ές την 'Αρραβαίου, φθάσαντες προκατέλαβον, είδότες οὐκ οὖσαν ἄλλην τῷ Βρασίδα άναχώρησιν. καὶ προσιόντος αὐτοῦ ές αὐτὸ ἤδη τὸ ἄπορον τῆς ὁδοῦ κυκλοῦνται ώς ἀποληψόμενοι. 128. 'Ο δὲ γνοὺς προείπε τοῖς μεθ'

AYTOY.

v.l. μετ' αὐτοῦ.

αύτου τριακοσίοις, δυ φέτο μάλλου αν έλειν των λόφων, γωρήσαντας, δρόμω ώς τάχιστα έκαστος δύναται άνευ τάξεως, πειράσαι ἀπ' αὐτοῦ ἐκκροῦσαι τοὺς ἤδη έπιδυτας mss. corr. ἐπόντας βαρβάρους, πρὶν καὶ τὴν πλέονα

πρός αγτόν.

Dobree.

κύκλωσιν σφῶν αὐτόσε προσμείξαι. καὶ 2 οί μεν προσπεσόντες εκράτησαν τε των έπὶ τοῦ λόφου, καὶ ἡ πλείων ἤδη στρατιὰ τῶν Ἑλλήνων ράον, ἐπορεύοντο· οἱ γὰρ βάρβαροι καὶ ἐφοβήθησαν, τῆς τροπῆς αὐτοῖς ἐνταῦθα γενομένης σφῶν ἀπὸ τοῦ μετεώρου, καὶ ἐς τὸ πλέον οὐκέτ' ἐπηκολούθουν, νομίζοντες καλ έν μεθορίοις είναι αὐτοὺς ἤδη καὶ διαπεφευγέναι.

πρός αγτόν.

3 Βρασίδας δὲ ὡς ἀντελάβετο τῶν μετεώρων, κατά ἀσφάλειαν μᾶλλον ἰων αὐθημερὸν ἀφικνεῖται ἐς *Αρνισαν πρῶ-4 τον της Περδίκκου άρχης. και αὐτοί δργιζόμενοι οἱ στρατιώται τη προαναγωρήσει των Μακεδόνων, δσοις ενέτυχον κατά την όδον ζεύγεσιν αύτων βοεικοίς η εί τινι σκεύει έκπεπτωκότι, οία έν νυκτερινή καλ φοβερά αναχωρήσει είκὸς ην Ευμβήναι, τὰ μεν ύπολύοντες κατέκοπτον, των δε οίκείωσιν εποιούντο. 5 ἀπὸ τούτου τε πρῶτον Περδίκκας Βρασί-

δαν τε πολέμιον ενόμισε καὶ ες τὸ λοιπον

Πελοποννησίων τη μέν γνώμη οὐ ξύνημίσος είχε, των δε αναγκαίων

ξυμφόρων . . . ἔπρασσεν ὅτφ τρόπφ διαναστὰς mss. τάχιστα τοις μεν ξυμβήσεται, τῶν δὲ lacuna Β.

ἀπαλλάξεται.

129. Βρασίδας δὲ ἀναχωρήσας ἐκ Μακεδονίας ές Τορώνην καταλαμβάνει 'Αθηναίους Μένδην ήδη ἔχοντας, καὶ αὐτοῦ ήσυχάζων ές μέν τὴν Παλλήνην άδύνατος ήδη ενόμιζεν είναι διαβάς τιμωρείν, την δε Τορώνην εν φυλακή 2 είγεν. ύπο γαρ τον αὐτον γρόνον τοῖς

έν τη Λύγκφ έξέπλευσαν έπί τε την Μένδην και την Σκιώνην οι 'Αθηναΐοι, ναυσὶ μὲν πεντήκοντα, ὧν ἦσαν δέκα Χίαι, όπλίταις δὲ χιλίοις έαυτῶν καὶ τοξόταις

έξακοσίοις καὶ Θραξὶ μισθωτοῖς χιλίοις καὶ ἄλλοις τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων πελτασταίς εστρατήγει δε Νικίας δ Νικηράτου

3 καὶ Νικόστρατος ὁ Διειτρέφους. ἄραντες

Δι' ἀθΗΝαίογς.

ФСПЕР ПАРЕ-CKEYÁZONTO.

δὲ ἐκ Ποτειδαίας ταῖς ναυσὶ καὶ σχόντες κατά τὸ Ποσειδώνιον έγώρουν ές τούς Μενδαίους. οἱ δ' αὐτοί τε καὶ Σκιωναίων τριακόσιοι βεβοηθηκότες Πελοποννησίων τε οἱ ἐπίκουροι, ξύμπαντες δὲ ἐπτακόσιοι όπλιται, και Πολυδαμίδας ό ἄργων ν.λ. έστρατοπεδευ- αὐτῶν, ἔτυχον έξεστρατοπεδευμένοι ἔξω της πόλεως έπι λόφου καρτερού. αὐτοῖς Νικίας μέν, Μεθωναίους τε ἔχων είκοσι καὶ έκατὸν ψιλούς καὶ λογάδας των 'Αθηναίων όπλιτων έξήκοντα καὶ τούς τοξότας απαντας, κατά άτραπόν τινα τοῦ λόφου πειρώμενος προσβήναι καὶ τραυματιζόμενος ὑπ' αὐτῶν οὐκ έδυνήθη βιάσασθαι. Νικόστρατος δὲ ἄλλη έφόδω έκ πλέονος παντί τω άλλω στρατοπέδω έπιων τω λόφω όντι δυσπροσβάτφ καὶ πάνυ έθορυβήθη, καὶ ἐς ὀλίγον άφίκετο παν τὸ στράτευμα των 'Αθηναίων νικηθήναι. καὶ ταύτη μὲν τῆ 5 ήμέρα, ώς οὐκ ἐνέδοσαν οἱ Μενδαῖοι καὶ οί ξύμμαχοι, οί 'Αθηναίοι ἀναγωρήσαντες έστρατοπεδεύσαντο, καλ οἱ Μενδαῖοι

v.l. πρδ.

 $\theta o \nu$.

130. Τἢ δ' ὑστεραία οἱ μὲν 'Αθηναῖοι περιπλεύσαντες ἐς τὸ πρὸς Σκιώνης τό τε προάστειον εἶλον καὶ τὴν ἡμέραν ἄπασαν ἐδήουν τὴν γῆν οὐδενὸς ἐπεξιόντος—ἢν γάρ τι καὶ στασιασμοῦ ἐν τἢ πόλει—, οἱ δὲ τριακόσιοι τῶν Σκιωναίων τῆς ἐπιούσης νυκτὸς ἀπεχώρησαν ἐπ' οἴκου. καὶ τἢ ἐπιγιγνομένῃ ἡμέρα Νικίας 2

νυκτὸς ἐπελθούσης ἐς τὴν πόλιν ἀπῆλ-

μεν τῷ ἡμίσει τοῦ στρατοῦ προϊών ἄμα ές τὰ μεθόρια τῶν Σκιωναίων τὴν γῆν έδήου, Νικόστρατος δὲ τοῖς λοιποῖς κατά τας ανω πύλας, ή έπι Ποτειδαίας έργον-3 ται, προσεκάθητο τῆ πόλει. ὁ δὲ Πολυδαμίδας—έτυχε γάρ ταύτη τοῖς Μενδαίοις καλ ἐπικούροις ἐντὸς τοῦ τείχους τὰ οπλα κείμενα - διατάσσει τε ώς ές μάχην καὶ παρήνει τοις Μενδαίοις ἐπεξ-4 ıévaı. καί τινος των ἀπὸ τοῦ δήμου άντειπόντος κατά τὸ στασιωτικὸν ὅτι οὐκ ἐπέξεισιν οὐδὲ δέοιτο πολεμεῖν, καὶ ώς ἀντείπεν ἐπισπασθέντος τἢ χειρὶ ύπ' αὐτοῦ καὶ θορυβηθέντος, ὁ δημος εὐθὺς ἀναλαβών τὰ ὅπλα περιοργής έγώρει έπί τε Πελοποννησίους καὶ τούς τὰ ἐναντία σφίσι μετ' αὐτῶν πράξαντας. v.l. τοὺς ἐναντία. 5 καλ προσπεσόντες τρέπουσιν αμα μέν μάγη αἰφνιδίω, ἄμα δὲ τοῖς 'Αθηναίοις τῶν πυλῶν ἀνοιγομένων φοβηθέντας· ώή- φοβηθέντων mss. θησαν γάρ ἀπὸ προειρημένου τινὸς αὐτοῖς 6 την επιχείρησιν γενέσθαι. καὶ οἱ μὲν ές την ἀκρόπολιν, ὅσοι μη αὐτίκα διεφθάρησαν, κατέφυγον, ήνπερ καλ τὸ πρότερον αὐτοὶ είγον οἱ δὲ ᾿Αθηναῖοι ήδη γάρ και δ Νικίας ἐπαναστρέψας πρὸς τῆ πόλει ἢν — ἐσπεσόντες, τὴν λές τὴν mss. corr. πόλιν άτε οὐκ ἀπὸ ξυμβάσεως ἀνοι- Cobet. χθείσαν άπάση τη στρατιά ώς κατά κράτος ελόντες διήρπασαν, καλ μόλις οί στρατηγοί κατέσχον ώστε μή και τούς

7 ἀνθρώπους διαφθείρεσθαι. καὶ τοὺς μὲν Μενδαίους μετὰ ταῦτα πολιτεύειν ἐκέ-

αγτώ.

MENAHN.

λευον ὥσπερ εἰώθεσαν, αὐτοὺς κρίναντας έν σφίσιν αὐτοῖς εἴ τινας ἡγοῦνται αἰτίους είναι της άποστάσεως τούς δ' έν τη άκροπόλει άπετείχισαν έκατέρωθεν τείχει ές θάλασσαν καὶ φυλακὴν ἐπικαθίσταντο. έπειδή δὲ τὰ περί την Μένδην κατέσγον, έπι την Σκιώνην έγώρουν.

ν.1. ἐπεκαθίσαντο.

131. Οί δὲ ἀντεπεξελθόντες αὐτοὶ καὶ Πελοποννήσιοι ίδρύθησαν έπλ λόφου καρτερού πρό τής πόλεως, δν εί μή έλοιεν οί ἐναντίοι, οὐκ ἐγίγνετο σφῶν περιτείχιπροσβαλόντες δ' αὐτῷ κατὰ κράτος 2 οί 'Αθηναίοι καὶ μάχη ἐκκρούσαντες τοὺς έπώντας mss. corr. επόντας εστρατοπεδεύσαντό τε καὶ ές τὸν περιτειχισμόν, τροπαίον στήσαντες, παρεσκευάζοντο. καὶ οὐ πολύ ὕστερον ήδη εν έργω όντων οἱ εκ της ἀκροπόλεως έν τη Μένδη πολιορκούμενοι επίκουροι βιασάμενοι, την φυλακην νυκτός άφικυούνται, καὶ διαφυγόντες οἱ πλείστοι τὸ ἐπὶ τῆ Σκιώνη στρατόπεδον ἐσῆλθον

Dobree.

ές αὐτήν.

132. Περιτειχιζομένης δὲ τῆς Σκιώνης Περδίκκας τοις των 'Αθηναίων στρατηγοίς έπικηρυκευσάμενος όμολογίαν ποείται πρός τούς 'Αθηναίους διά την τοῦ Βρασίδου έχθραν περί της έκ της Λύγκου άναχωρήσεως, εὐθὺς τότε ἀρξάμενος πράσκαὶ ἐτύγχανε γὰρ τότε Ἰσχαγόρας 2 ό Λακεδαιμόνιος στρατιάν μέλλων πεζή πορεύσειν ώς Βρασίδαν, ὁ δὲ Περδίκκας, άμα μεν κελεύοντος του Νικίου, επειδή ξυνεβεβήκειν, ένδηλόν τι ποείν τοίς 'Αθη-

αγτών.

παρά θάλας ταν.

τοῖς τῶν ἀθΗ-NAÍWN CTPATHroîc.

ναίοις βεβαιότητος πέρι, αμα δ' αὐτὸς οὐκέτι βουλόμενος Πελοποννησίους ές την αύτου άφικνείσθαι, παρασκευάσας τούς εν Θεσσαλία ξένους, χρώμενος αεί τοις πρώτοις, διεκώλυσε το στράτευμα καὶ τὴν παρασκευήν, ώστε μηδὲ πειρα-3 σθαι Θεσσαλών. Ίσγαγόρας μέντοι καὶ 'Αμεινίας καλ 'Αριστεύς αὐτοί τε ώς Βρασίδαν ἀφίκοντο, ἐπιδεῖν πεμψάντων Λακεδαιμονίων τὰ πράγματα, καὶ τῶν ἡβώντων αστών παρανόμως ανδρας εξήγον εκ αυτών mss. cort. Σπάρτης, ώστε των πόλεων άργοντας Β. καθιστάναι καὶ μή τοις ἐπιτυχοῦσιν ἐντυχοῦσιν mss. καὶ Κλεαρίδαν μέν τον corr. Cobet. έπιτρέπειν. Κλεωνύμου καθίστησιν εν 'Αμφιπόλει, Πασιτελίδαν δε τον Ήγησάνδρου εν Έπιτελίδαν mss. corr. Dobree. See Τορώνη. v. 3. 133. Έν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει Θηβαίοι

Θεσπιών τεῖχος περιείλον, ἐπικαλέσαντες ἀττικισμόν, βουλόμενοι μὲν καὶ ἀεί, παρεστηκὸς δὲ ρῷον ἐπειδὴ καὶ ἐν τῷ πρὸς ᾿Αθηναίους μάχῃ ὅ τι ἦν αὐτῶν ² ἄνθος ἀπωλώλει. καὶ ὁ νεὼς τῆς Ἡρας τοῦ αὐτοῦ θέρους ἐν ᾿Αργει κατεκαύθη, Χρυσίδος τῆς ἱερείας λύχνον τινὰ θείσης ἡμμένον πρὸς τὰ στέμματα καὶ ἐπικαταδαρθούσης, ὥστε ἔλαθεν ἀφθέντα πάντα. ٤ καὶ ἡ Χρυσὶς μὲν εὐθὺς τῆς νυκτὸς δείσασα τοὺς ᾿Αργείους ἐς Φλειοῦντα φεύγει· οἱ δὲ ἄλλην ἱέρειαν ἐκ τοῦ νόμου

τοῦ προκειμένου κατεστήσαντο Φαεινίδα ὄνομα. ἔτη δὲ ἡ Χρυσὶς τοῦ πολέμου τοῦδε ἐπέλαβεν ὀκτὼ καὶ ἔνατον ἐκ

καὶ καταφλεχθέντα.

μέσου .. καὶ ή Σκιώνη τοῦ θέρους ήδη τελευτώντος περιετετείγιστό τε παντελως, καὶ οἱ 'Αθηναῖοι ἐπ' αὐτή φυλακην καταλιπόντες άνεχώρησαν τῷ ἄλλφ στρατώ.

ότε ἐπεφείτει.

Λαοδικίφ mss. corr. Bursian.

134. Έν δὲ τῶ ἐπιόντι γειμῶνι τὰ μεν 'Αθηναίων και Λακεδαιμονίων ήσύχαζε διά τὴν ἐκεχειρίαν, Μαντινής δὲ καὶ Τεγεᾶται καὶ οἱ ξύμμαχοι ἐκατέρων ξυνέβαλον έν Λαοδοκείω της 'Ορεσθίδος. καὶ νίκη ἀμφιδήριτος ἐγένετο κέρας γαρ εκάτεροι τρέψαντες το καθ' αυτούς τροπαιά τε αμφότεροι έστησαν και σκυλα ές Δελφούς απέπεμψαν. διαφθαρέντων 2 μέντοι πολλών έκατέροις καλ άγγωμάλου τής μάχης γενομένης και άφελομένης νυκτός τὸ ἔργον οἱ Τεγεᾶται μὲν ἐπηυλίσαντό τε καὶ εὐθὺς ἔστησαν τροπαίον, Μαντινής δὲ ἀπεχώρησάν τε ές Βουκολιώνα καὶ ὕστερον ἀντέστησαν.

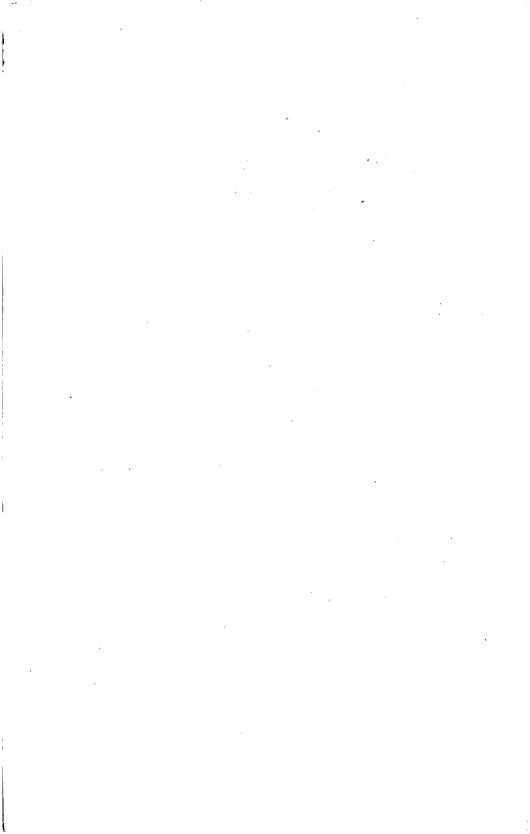
μώνος καὶ ὁ Βρασίδας τελευτώντος καὶ πρὸς ἔαρ ήδη Ποτειδαίας. προσελθών κλίμακα mss. corr. γάρ νυκτός καὶ κλίμακας προσθείς μέχρι μέν του έλαθε· τοῦ γὰρ κώδωνος παρενεγθέντος, εν τοσούτω ες τὸ διάκενον, ή πρόσθεσις εγένετο επειτα μέντοι εὐθὺς αίσθομένων, πρίν προσβήναι, απήγαγε πάλιν κατά τάχος την στρατιάν και οὐκ ανέμεινεν ημέραν γενέσθαι. καὶ ὁ γειμών 2 ἐτελεύτα ..

135. Απεπείρασε δὲ τοῦ αὐτοῦ χει-

πρὶν ἐπανέλθείν τον παρα-Διδόντα αγτόν.

Herwerden. μέν τούτου mss. corr. Cobet. παρενεχθέντος οῦτως mss. corr. Cobet.

> KAÌ ĚNATON ἔτος τώ πο∙ λέμω έτελεγτα τώδε όν θογ-KYDÍDHC ZYNÉграчен.

NOTES

- 3. ΞΥΝΕΝΑΓΟΝΤΩΝ: a necessary correction. "Non poterant Rheginorum exsules ἐπάγειν Locrenses adversus suam patriam, legendum est ξυνεναγόντων. Frequens est apud Thucydidem ἐνάγειν excitare, stimulare, instigare."—Cobet.
- 4 1. ὡς λὲ ογκ ἔπειθεν οΫτε τογς κ.τ.λ.: the difficulties of the manuscript reading of this passage arise from the contamination of the text with two separate glosses, both erroneous, upon περιστᾶσων, namely, ἡσυχάζουσων ὑπὸ ἀπλοίας and σχολάζουσων. The penultimate form of the corrupted text would thus run from κοινώσας: ἡσυχάζουσων ὑπὸ ἀπλοίας μέχρι αὐτοῖς τοῖς στρατιώταις σχολάζουσων ὁρμὴ κ.τ.λ. in which ἡσυχάζουσων being regarded as an indicative had generated μέχρι, a word that betrays its late origin by its construction without οῦ. That περιστᾶσων was likely to be glossed is proved by the variants περι στάσων and περι στάσων was likely to be glossed is proved by the variants περι στάσων and περι στάσων was likely as by the fact that a Grecian like Cobet and clear-headed editors like Arnold and Jowett reject the translation changing round which to my mind is certain. It is all in favour of my correction that Dobree and Cobet would omit ὑπὸ ἀπλοίας and that the former changed to ἡσύχαζον the ἡσύχαζεν, generated by ἔπειθεν. See Introduction, xl. 32 ff.
  - 2. ἐΓκεκγφότες τε: Badham was the first to see the interpolated adscripts here, but he left ώς μάλιστα to qualify ἐγκεκυφότες. Cobet pointed out that this too was part of the adscript.
- 5 1. ἔτι ἀπών: it seems likely that the symbol for ἀπό was helped out of the text by the adscript ἐν ταῖs ᾿Αθήναις.
- 6 1. NOMÍZONTEC ΜέΝ: post hace "insulsum scholion se in textum insinuavit (οι Λακεδαιμόνιοι και "Αγις ὁ βασιλεός) adscriptum olim ad verba: οι ἐν τῷ "Αττικῷ ὅντες Πελοποννήσιοι."—Cobet.
- 8 7. ΤΗΝ ΔΕ ΝΉCON ΦΟΒΟΥΜΕΝΟΙ Κ.Τ.λ.: the ταύτην here has nothing to do with the feature of style mentioned in Introduction, xvi. 32. It could only be translated here by placing a comma after νήσον but for the island, fearing this lest from it.
  - 8. κατειλημμένου. ''lege κατειλημμένου. Ita passim Thucydides. Infra iv. 130 φοβηθέντας recte, ut puto, margo."—Dobree.
- 9 1. at περιθίαν αγτώ κ.τ.λ.: see Introduction, xlii. 24, and note.

- 9 2. έπισπάσεσθαι αγτογο ήγεῖτο: the rendering is certain believed that they would be allured.
- ΣΥΝΑΡΑΜΕΝΟΙ: a μοι would be easily lost after this word, and it improves the sense.
  - 3. HMÉTEPON NOMÍZW K.T.A.: this passage still awaits the emender.
  - 4. ἐκ τος ομοίος μείζων: "Melζων quantocius expellendum censeo."—Badham. Perhaps it has taken the place of a participle in -ίζων.
  - 5. Τ Ω ΗΜΕΤΕΡ Ω ΤΙΛήθει: "Πλήθος παρά Θουκυδίδη και ἐπ' όλιγων λέγεται."—Suidas.
    - καὶ мɨ φόβφ κατάπλογ κ.τ.λ.: see Introduction, xli. 9.
- 2. OYCAIC . . . KONTA: the right numeral has been lost here just as in regard to Athenian vessels it has been lost in c. 13 2.
  - 4. ἀποκνογντας καὶ φγλαςςομένος: see Introduction, xli. 26. The absolute use of φνλάσσεσθαι is common, and exactly suits this passage.
- 3. ἐπὶ πολὴ τὰρ ἐπόει κ.τ.λ.: critics are unanimous in seeing some error in this sentence. Perhaps Badham is right in attributing it to an interpolator. "Incredibile est hace a Thucydide scripta esse. Satis superque jam ostendit qua parte belli Athenienses, qua Lacedaemonii praestarent, et perquam incommode hace superioribus per illud γάρ annectuntur." As usual when in doubt, I have printed the words both in text and margin.
- 13 1. ἐλπίζοντες το κατά τον λιμένα κ.τ.λ.: believing that the wall of the harbour was high indeed, but that if they could land they would take it by engines if by anything. No difficulty should have been made about this sentence. It is excellent Greek as it stands.
- περιαλγογντες τῷ πάθει: see Introduction, xliii. 27, and for the interpolation following id. liv. 29.
- κρατηθάναι: in finding its way into the text this adscript has been misplaced, the ή before it showing that it was meant to come before ὑπὸ πλήθους.
- έςπέμπτειν τακτόν: "Lege ἐσπέμπειν ut more et cap. 26 fin., 30, 7. Vulgata nata est ex confusione ek et ec."—Dobree.
  - 2. ὅ ΤΙ Δ' ἆΝ ΤΟΎΤωΝ ΠΑΡΑΒΑΊΝω ΕΙΝ Κ.Τ.λ.: "Non possunt in eadem sententia conjungi ὅ τι et ὁτιοῦν. Dicam unde molesta verba irrepserint; nempe, ex cap. 23 εἰρητο ἐὰν καὶ ὁτιοῦν παραβαθῆ λελύσθαι τὰς σπονδάς. Utuntur Athenienses acriore verbo, sed idem significante."—Cobet.
- 1. ἐc τὰν ἔγμφοράν: Hude rightly regards these words as an adscript to ἐκ τῶν παρόντων. They were suggested by the opening of the next chapter.
  - 2. Μακροτέρογς . . . πομούμεθα: see Introduction, xxxv. 27. Simply to omit μακροτέρους with Cobet leaves its presence unexplained.
  - λιλάςκοντάς τι των προγρησογ κ.τ.λ.: "Inepte abundat λόγοις. Non poterant enim aliter quam λόγοις διδάσκειν τι των προβργου, et id ipsum λόγοις proxime praecedit in πλείοσι δέ. Insulsum enim est dicere

- χρώμεθα δὲ πλείοσι λόγοις όπου δεί λόγοις διδάσκειν τι τῶν προύργου."— Cobet.
- 17 4. ἀεὶ ΓὰΡ ΤΟΫ ΠλΕΌΝΟΣ Κ.Τ.λ.: "Sine controversia ἐλπίδι est delendum. Conjunguntur enim sic necessario τοῦ πλείονος ἐλπίδι, quum manifesto τοῦ πλείονος ὀρέγονται sunt conjungenda."—Cobet.
  - 5. ÉK TOÝ ŽYMBEBHKÓTOC: this emendation goes well with the context: Men to whom most changes of fortune both ways have happened have the best right to distrust prosperity—a lesson which to us will be brought home by what has happened if by anything, and to you by way of experience (if you do not listen to us). The thought is worked out in the next chapter.
- καὶ ταῖc ἔγμφοραῖc κ.τ.λ.: a corrupt passage towards restoring which nothing has yet been done.
- 1. λακελαιμόνιοι δε Υμάς . . . χειρωθεῖεν: "Primum si locum diligenter consideraveris, expunges καί in καί άμεινον ἡγούμενοι, nam conjuncta sunt προκαλοῦνται ἐς διάλυσιν ἄμεινον ἡγούμενοι ἀμφοτέροις. Deinde recte damnavit Herwerden stulte additum βία, nam inter se pugnant βία διαφυγεῖν imprimis ubi sequitur παρατυχούσης τινὸς σωτηρίας. Recte idem δν expunxit in verbis μᾶλλον (δν) χειροθεῖεν. Praeterea animadvertendum est discrimen quod inter διακινδυνεύειν et διακινδυνεύειν est quod omnes novimus in adeundo periculo usque ad extremum perseverare, ut in fine capitis 19: πρὸς δὲ τὰ ὑπεραυχοῦντα καί παρὰ γνώμην διακινδυνεύειν. Sed διακινδυνεύειθαι quid est? Ipas forma declarat esse e numero verborum, quae certamen et contentionem significant ut ἀπειλεῖν διαπειλεῖσθαι, βοᾶν διαβοᾶσθαι, τοξεύειν διατιξεύεθαι et alia sexcenta, quae omnia praeter διαπίνειν verbi medii formam assumunt; et sic ex κινδυνεύειν διακινδυνεύεθοθαι nascitur. Itaque haec est verborum sententia: Satius esse rati utrisque nostrum non in alea ineunda audacia et pertinacia inter nos contendere, nos είπως διαφύγοιεν οἱ ἄνδρες, νος είπως ἐκπολιορκηθέντες χειρωθεῖεν."—Cobet.
  - 2. ογκ ην δηγνόμενος τις κ.τ.λ.: "Conjunctis Kruegeri et Herwerdeni correctionibus, locus persanatus erit sic scriptus: ἐὰν (sic) 'Αμννόμενος τις ἐπικρατήσας (Krueg.) τὰ πλείω τὸν πολέμων (Herwerd.) κατ ἀνάγκην ὁρκοις Καταλαμβάνων (Krueg.) μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ξυμβῆ."—Cobet. 'Αμννόμενος was altered to agree with ἀνταμύνεσθαι below.
  - 4. τοῖς mên ἐκοῆςιη ἐνδοῆςιη: if Dobree is right in taking this participle as neuter like τὰ ὑπεραυχοῦντα here and τοῦ εἴκοντοs in c. 61 5, then ἐκουσίωs is defensible "What yields after the fashion of ol ἐκόντεs."
- 20 3. χαρισαμένοις τε μάλλον Η Biacaménων: see Introduction, xxv. 17.
- 21 2. οἱ λὲ τὰς μέν ςτιονλὰς κ.τ.λ.: "Expunxi olim importuna verba ποιεῖσθαι πρὸς αὐτούς quae Herwerden optime delevit. Compara locum II. 84 2 καὶ τὴν ἐπιχεἰρησιν ἐφ' ἐαυτῷ ἐνόμιζεν εἶναι, ὁπόταν βούληται. Praeterea gravis suspicio premit verba ἔχοντες τοὺς ἀνδρας ἐν τῷ νήοψ, nam qua tandem ratione illo tempore Athenienses dici possunt aut sibi videri ἔχειν τοὺς ἀνδρας ἐν τῷ νήοψ? Praeterea nominativus ἔχοντες non satis sententiae congruit et verba suspecta non suo loco posita sunt, nam arcte conjuncta sunt τὰς σπονδὰς ἡδη σφίσιν ἐνόμιζον ἐτοίμους εἶναι."—Cobet.

- λέγοντες καὶ ἀκογοντες: "speaking and being spoken to."
   ᾿Ακούειν in such a connection is in Greek the regular passive of λέγειν.
- 24 1. ἐν τογτω λὲ οἱ ἐν τɨ cɨκελία: see Introduction, xlvii. 34.
  - 5. καὶ Ε΄CTIN Η χάργβλις κ.τ.λ.: this bears the marks of a school-master's adscript quite as much as the preceding geographical notes.
- 25 1. ἐΝ ΤΟΥΤΦ ΟΥΝ ΟΙ CYPAKÓCIOI: if Thucydides had wished further to define τούτφ after the parenthesis he would have used, as he always does, the original word, i.e. τῷ πορθμῷ, not τῷ μεταξύ.
  - 3. cyλλεγεῖcaι: see Introduction, xxxvii. 7.
  - 4. MÍAN NAŶN . . . MÍAN NAŶN: the second µlav raûr is due to Badham, who sees a lacuna here caused by the same words occurring twice.
  - 9. καὶ οἱ ἄλλοι Ξ γ μμαχοι: the adscript Έλληνες which has given critics so much trouble arose from the mention of Σικελοί above.
  - ÉN ΤαῖC ολοῖc: the phrase is almost equivalent to loῦσι οι πορευσμένοις, ὁδοί having often the force of the old English goings or going. That ὁδός fills the place of a verbal noun to lέναι is noticeable in the uses both of the simple word and of its compounds.
- 27 1. ΤΗΝ ΚΟΜΙΔΉΝ: "Vix dubium quin delenda περί τὴν Πελοπόννησον utpote scholium ad περιπέμπειν infra."—Dobree.
  - ογκ ἐcómenon . . . ἀλλ' ή: see Introduction, lxvii. 28.
  - 5. El ÄNDPEC EÎEN OI CTPATNFOI: perhaps at first sight we might prefer $\hat{\eta}\sigma av$, but elev is not wrong. Cleon does not say if the generals were men $(\hat{\eta}\sigma av)$ in the same sense as he says el $\hat{\eta}\rho\chi\sigma v$ if I held office (and I do not), but he says if the generals were to be men i.e. for once.
- 28 2. καὶ οἦτως οἦκ ὧν οἰόμενος: my correction rests upon the fact that the abbreviation oὖ for oʊrωs is often confused with οὐ. It gives, I think, just the sense needed. The people had cried τἱ καὶ νῦν πλεῖς εἰ ράδιων γὲ σοι φαίνεται; (καὶ νῦν meaning even as τἰ is, i.e. though you are not a general). Nicias, seeing the temper of the people, and speaking either for himself and the other generals, or for himself and the people (the Greek leaves this doubtful), says to Cleon ἀλλὶ ἐπιχείρει τὸ ἐφὶ ἡμᾶι εἶναι. Cleon, imagining that this was all talk, ἐτοῖμος ἡν, but discovering that Nicias was really willing to let him go, drew back with the words ἀλλὰ σὺ μὲν στρατηγεῖς, ἐγὼ δ' οῦ. For he was by this time in a fright and thought that Nicias would not dare to adhere to his first offer if he emphasised the fact that from official position Nicias alone was responsible. But his calculations were mistaken: αῦθις ὁ Νικίας ἐκέλευε κ.τ.λ.
  - 3. έξανεχώρει: the adscript $\tau \dot{a}$ είρημένα comes from the following $\tau \dot{\omega} \nu$ είρημένων.
  - 4. Ετι ἀπαλλαριβ: Cobet's correction. One ms. reads ετι ἐσαπαλλαγη, another ετι ὑπεξαλλαγη, and a third simply ἐπαλλαγη. The vulgate ετι ἐξαπαλλαγη is a correction of ΕΤΙΕΠΑΠΑΛΛΑΓΗΙ arising from dittographia.
  - καὶ οἱ ਜcan ἐκ κ.τ.λ.: the adscript πελταστάς must have belonged to τοὺς παρόντας.
- 4. KPECCOYC: I am not sure that the spelling of almost all the mss.

NOTES

121

kpeirrors does not indicate that the word is a gloss which has taken the place of the expression which it was meant to explain.

- ἀπὸ λὲ τοῦ αἰτωλικοῦ: "Male hine novi capitis initium fit, cujus prima saltem sectio cum praecedenti jungenda."—Poppo.
  - 2. ΔΠΟ ΤΟΥΤΟΥ, ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ Κ.Τ.λ.: all the mss. have a καl before dπο τούτου. Omitting this we get a plain sense. The soldiers were obliged to land; one of them unintentionally set fire to the skirt of the wood; from this accident, seeing that a wind followed close upon it, the best part of the wood was burnt down before they knew it.
  - 3. ÉAÁCCOCI TON CÎTON K.T.A.: Kennedy is right in making across the same thing as ross ofrou for a number of men smaller than it. Demosthenes had suspected that more rations were being sent in than there were men to eat them.

τότε τε ώς έπ' άξιόχρεων κ.τ.λ.: the manuscript reading τότε ως ... ποιείσθαι must have arisen from τότε τε passing into τό τε. When the mischief was done, the influence of the preceding πρότερον reinstated τότε but without τε. The three participles dependent upon κατιδών, though its meaning exactly suits the first only, are quite in the manner of Thucydides. Demosthenes had three motives for action; first, his discovery of the number of men, making their capture more important; secondly, his knowledge of the serious way in which the matter was at the time regarded in Athens; and thirdly, his seeing that to land on the island was now much easier.

- 4. κλέων λὲ ἐκείνω τε προπέμψας κ.τ.λ.: we seem to have in the manuscript reading ήξων a case of the corruption of one word by another near it, the έχων attracting ήξει to ήξων. With ήξων we must translate purposing to be on the spot, Cleon both sending a messenger on in front to Demosthenes, and bringing the force which he asked for, arrives at Pylus. This cannot be right. On the other hand ήξει gives a suitable sense both sending a message before to Demosthenes that he will come, and bringing the force which he asked for, Cleon arrives at Pylus. The τε... και, if not very elegant, are easily defended. If with Cobet we omit them, we must also omit τω ήτησατο.
- 32 1. ÉN ΤΕ ΤΑΪ́C ΕΥΝΑΙ͂C Ε΄ΤΙ Κ.Τ.λ.: "Kai ante Ετι ponendum, ante λαθόντες delendum."—Badham, whom I regret to say I have misrepresented on the margin of the text in loco. However, I prefer to place the καi after the Ετι.

λαθόντες πομςάμενοι: the manuscript reading could only mean unobserved of the landing.

- 3. Τὰ ΜΕΤΕωρότατα καταλαβόντες: "Emenda καταλαβόντες. Loca superiors non ceperunt (ξλαβον, είλον) quae nemo tuebatur, sed occuparunt (κατέλαβον)."—Cobet.
- 4. ΨΙΛΟὶ ΚΑὶ ΟΙΟΙ ΑΠΟΡώτΑΤΟΙ: light troops and of the kind most awkward to deal with. The kind of light troops employed here mostly consisted of those ἐκ πολλοῦ ἔχοντες ἀλκήν.

φεγγοντές τε γάρ έκράτογν κ.τ.λ.: there is no difficulty, though much has been made. Even by running away they got the better of heavy-armed men who would simply exhaust themselves by trying to reach them, and had no missiles that would carry far enough.

- ΓΝΟΝΤΕC ΑΥΤΟΥC ΟΙ ΨΙΛΟΙ Κ.Τ.Λ.: the sentence runs easily when the adscript τῷ ἀμύνασθαι and the gloss τὸ θαρσεῖν are removed. See Introduction, xxxvi. 8. Two reasons are given for the Athenian light troops being in heart, the sight of their own numbers and their habituation to the idea of attacking Spartans. "Nil frequentius quam confusio verborum πιστός, πλεῖστος, ἀπιστος, ἀπληστος. Vide me ad Aristoph. Plut. 521."—Dobree.
  - 3. of $\pi \hat{n} = 0$ is some sort of covering for the head. If not all of metal here, the $\pi \hat{n} = 0$ was sheathed in metal.

ἀποκεκλιμμένοι μέν τΑς όψεως: perhaps the Hesychian gloss όψεως: θ έας refers to this place. See Introduction, xxxvi. 20.

- 36 1. ο των μες κατιών ατρατηγός: Bloomfield pointed out that according to Pausanias iv. 26 this man's name was Comon, and Cobet would supply it here. "Unde hoc Pausanias scire potuit nisi ex hoc loco? Itaque suppleverim: στρατηγός Κόμων Κλέων."
  - Δ ΗΤΉ CATO: there is no occasion to read ö with Herwerden. Cf. c. 28 4 ταῦτα δὲ ἔχων.
  - 3. ἐκεῖνοί τε ΓΑΡ τΗ ἀτραπώ κ.τ.λ.: Professor Jowett has seen the absurdity of the ordinary pointing of this sentence, and in his translation has got the right meaning, but he has not taken the next step of omitting ἀλλά.
- τὰς χεῖρας ἀνέςειςαν: waved their hands in the air (drá), to show that they had dropped their shields and had no weapons in their hands.
  - 2. ἔλεΓε λὲ ο΄ cτγφων: "Sciolus de suo addidit καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ob sequens βούλονται. Styphon enim solus cum solis Cleone et Demosthene de conditionibus egit."—Cobet. Ancient notes often show obtuseness in such cases. Thus in Aristophanes Plutus 66 Plutus bids Carion go away ὧ τῶν, ἀπαλλάχθητον ἀπ' ἐμοῦ where ὧ τῶν is singular, the request being addressed to Chremylus. But because ἀπαλλάχθητον is dual, we get the note: τὸ χ ὅτι οὐ πρὸς ἔνα μόνον ὧ τῶν ἀλλὰ πρὸς δύο.
  - 3. καὶ ἐκείνων μέν ογλένα κ.τ.λ.: as Krueger pointed out, ἐκείνων must mean τῶν ᾿Αθηναίων, and therefore the τῶν ᾿Αθηναίων preceding καλούντων must be an adscript. "Latet adhue in his mendum. Recta oratio haec est: οὶ ᾿Αθηναῖοι οὐδένα ἡφίεσαν, αὐτοὶ δὲ ἐκάλουν. Ergo pro ἀφέντων restituendum est ἀφέντων, quod imperfecti participium est."—Cobet.
- τοῖc ἐcπλέογci λάθρλ: by the things smuggled in by water.
   πλεῦν to be carried by water as frequently.
  - HN CÎTOC EN TH ΝΗCO Κ.Τ.λ.: for the construction cf. c. 54 3 ħσαν δέ τινες και γενόμενοι τῷ Νικία λόγοι.
- ΗΣίογη τὰ ὅπλα παραλογηαι: to pass over lesser scholars, even Dobree, who is so seldom at fault, wishes to supply ἄν before ἡξίουν. After ἀξιοῦν in this sense an aorist or present infinitive is required, as ἀξιοῦν means ἄξιον, ἀξίουν ἡγεῖσθαι.
  - 2. ἀπιστογντες . . . ο Μοίογς: I had actually printed this clause in the text with Dobree's conjecture (Dobree made it first and not Madvig) ήπίστουν τε, before I saw that it was plainly an adscript to τινὸς ἐρομένου κ.τ.λ. and that it originally began ἀπιστοῦντος.

NOTES

- 2. λι' ἀχθηλόνια: the proof that this is an adscript is given in Introduction, xxxix. 17. Some imprudent alterations of this passage would have been spared us if critics had turned it from the indirect to the direct form. The dialogue was:—
  - Α. ἄρ' οἱ τεθνεῶτες ὑμῶν καλοὶ κάγαθοί;

Β. πολλοῦ γὰρ ἄν άξιος ἢν ὁ άτρακτος εί τοὺς άγαθοὺς διεγίγνωσκεν.

The clause $\delta\eta\lambda\omega\sigma\nu$ ... $\delta\iota\epsilon\phi\theta\epsilon\iota\rho\epsilon\tau o$ is added to bring out the meaning of an answer, so plain to participators in the battle, but likely to be a little obscure to readers. The whole thing was pure accident; bravery had nothing to do with it.

- 42 2. πλέοντες λὲ ἄμα ἔω ἔςχον: the commentators on this passage show that it is not unnecessary to point out that the only meaning which these words can bear is but as they sailed they put in at dawn.
- 3. HN Γάρ τὸ χωρίον κ.τ.λ.: the word alμασιά has suggested this explanation, though what follows bears it out. The alμασιά here was a wall supporting a terrace.
  - 5. ZYNEXQC: see Introduction, xxxvii. 10.
- 44 2. Η Δὲ ἄλλΗ CTPATIÀ Κ.Τ.λ.: the words τούτω τῷ τρόπω are an adscript to κατὰ δίωξιν πολλήν, intended to explain the use of κατά. They are a loose sort of epexegesis:—κατὰ Δίωξιν πολλήν: τούτω τῷ τρόπω i.e. τρόπω διώξεως πολλής.
  - 5. ἀCTYΓΕΙΤΌΝωΝ: "Delendum puto ἐγγύς. Qu. αὐτῶν."-Dobree.
- 45 2. Μέθανα: this correction is made by Stahl on the authority of Strabo 374. Μεταξό δὲ Τροιζῆνος καὶ Ἐπιδαύρου χωρίον ἢν ἐρυμνὸν Μέθανα καὶ Χερρόνησος όμώνυμος τούτω. παρὰ Θουκυδίδη δὲ ἔν τισιν ἀντιγράφοις Μεθώνη φέρεται όμώνυμος τῆ Μακεδονικῆ. I have to apologise for not knowing that Μέθανα is proved to be a plural by the dative τοῖς Μεθώνοις which is found in Pausanias. The text should be corrected to Μέθανα.
- 46 1. τῷ ὄρει τὰς ἰςτώνης: if τῆs Ἰστώνηs is not an adscript there is no need with Dobree to change it to τῆ Ἰστώνη. The dependent construction is idiomatic Greek.
  - 3. ὧCΤ ἐΔΝ ΤΙC Δλφ̂... CΠΟΝλΔC: the fact that these essential words are omitted in some good mss. is perhaps an indication that μέχρι οδ λθήναζε πεμφθῶσιν is an adscript. It is not easy to see how the clause came to be omitted if it did not follow immediately upon ὑποςποίνλογς. If the μέχρι clause is an adscript, it has been very successfully modelled upon Thucydides.
- 47 2. ΣΥΝΕΛάΒΟΝΤΟ Δὲ ΤΟΥ ΤΟΙΟΥΤΟΥ Κ.Τ.λ.: see Introduction, xxii. 11. κατάΔηλοι ὅντες κ.τ.λ.: perhaps βούλεσθαι might stand, but μή cannot. It must have taken the place of οὐ just as in some mss. μηδέν is read for οὐδέν in c. 52 3 and μηδεμία for οὐδεμία in c. 72 2. On the other hand, μή ἄν βούλεσθαι may simply be a syntactical gloss on οὐκ ἄν βουλόμενοι.
- 48 1. ἐκέλεγον cφάς: the αὐτούς, which I have placed in the margin as an adscript to σφάς, might of course be translated as the object of ἐκέλευον if words might have any order in a Greek sentence.
  - 4. ΗΝΔΡΑΠΟΔΙCAN: we cannot say whether Thucydides wrote

ψυδραπόδισαν or ψυδραποδίσαντο here. With τοιούτω following, either might mean the other almost in any ms. This is the only place in which the mss. exhibit the middle form in Thucydides. On the other hand, the middle might, as Bétant thinks, have a difference of meaning servas suas fecerunt.

- 49 ἐκττέμψαντες αὐτοὶ ἀκαρνανες κ.τ.λ.: "Delendum censeo Κορινθίουs. Ἐκπέμψαι ἀποικίαν iii. 92 4: οἰκήτορας ii. 27 2: iii. 92 7: ἐποίκους v. 5 1: ἀποικοι τοῖς ἐκπέμψαςι Πελοποννησίοις βοηθήσαντες vi. 6 2. Per se bonum est ἐκπέμπειν ut in i. 56 prope fin. pro expellere. v. 52 init."—Dobree. The variant καὶ οἰκήτορας can best be explained on the supposition that Κορινθίους is an adscript. It properly belongs to οἰκήτορας, being a note by some one who took ἐκπέμψαντες to mean expelling.
- ό τῶν ἀργγρολόγων νεῶν: the reading (cis) of all the mss. but Parmensis may have arisen from confusing δ with δ. For the adscripts see Introduction, xlvi. 31.
  - 2. ΟΥ ΓΙΓΝώς κειν: the subject is the writer of the letter. The words πρὸς Λακεδαιμονίους are an adscript to γεγραμμένων misplaced.
- 51 ποικάμενοι μέντοι κ.τ.λ.: see Introduction, xxi. 33. καὶ ἔβλομον ἔτος κ.τ.λ.: see Introduction, lvii. 16.
- 3. ΝΑΓC ΤΕ ΓΑΡ ΕΥΠΟΡΙΑ Κ.Τ.λ.: in this sentence there are actually two adscripts which have got into the text. As notes they are correct, but as an integral part of the text they are much in the way. It is useless to emend the καὶ τῆς το ἐκ τῆς. By the correction τὰ ἄλλα σκεύη we get just the sense required, σκεύη comprising all such things as masts, spars, oars, rudders, etc. See VII. 45: 24 2: VIII. 28 1. This conjecture published by me in 1883 has since occurred to Hude.
- 53 3. Πάσα ΓὰΡ ἀΝέχει κ.τ.λ.: "Verte, omnis enim Laconia in mare etc. prominet; igitur piratis obvia."—Dobree. See Introduction, xliv. 1.
- τὴν πόλιν εκάνδειαν: for the adscript ἐπὶ θαλάσση see Introduction, xlix. 25.
  - 4. THN CKÁNΔCIAN TO CTI ΤΦ Κ.Τ.λ.: the correction here made is called for by the general sense of the passage.
- 2. TOZOTAC: a numeral has evidently been lost after this word.
- 56 1. Τὰ ΜὲΝ ΠΟλλὰ . . . . see Introduction, lxviii. 18.
  - 2. Υπήκοοι ὅντες: "Pro ὑπακούοντες suspicor Thucydidem dedisse ὑπήκοοι ὅντες, quoniam vulgata lectio subridicula est, ὑπακούοντες γὰρ οὐχ ὑπήκουον, atque ea de causa ab Atheniensibus ex vetere patria expulsi sunt."—Cobet.
- 57 2. ΣΥΝΕCΕΛΘΕΊΝ ΜΕΝ ΟΥΚ ΗΘΕΛΗCAN: the interpolation of the adscript es το τεῖχος twice over, here and before κατακλήεσθαι, makes a difficulty where none is. Τεῖχος would never have been used in the two senses of fort and town wall in so confusing proximity.
- 2. ΠῶΝ ΤΟ ἐΝὸΝ ἐΚλέγωΝ: this cannot mean picking out all that is in it, for that would be a plain contradiction in terms, but proclaiming or declaring all that it implies. So we have here ἐκλέγειν used for ἐξαγορεύειν as the present of ἐξερεῖν, ἐξειπεῖν, ἐξειρηκέναι. In VII. 87 3 we have the

aorist—ἐλήφθησαν δὲ οἱ ξύμπαντες, ἀκριβεία μὲν χαλεπὸν έξειπεῖν, ὅμως δὲ οὐκ ἐλάσσους ἐπτακισχιλίων.

- 3. ΑΥΤΑ ΔΕ ΤΑΥΤΑ ΠΡΑCCONTEC Κ.Τ.λ.: "Ostendi ad Xenophontis Hellenica (Nov. Lectt. p. 387) quid esset έν καιρῷ εἶναί τινι et έν καιρῷ τι ποιεῖν vel πράσσειν, nempe χρήσιμον εἶναί τινι et χρήσιμον aut ὡφέλιμον aut ξυμφέρον τι ποιεῖν vel πράσσειν. Sententia est: si bellum iis quas diai causis susceptum non profuerit, al παραίνεσεις τῶν ξυναλλαγῶν ὡφέλιμοι."—Cobet.
  - 4. Δι' ἀΝΤΙΛΟΓΙῶΝ: i.e. λέγοντες και ἀκούοντες.
- 2. εἰκὸς . . . πειράς αςθαι: "Moneo semper et ubique post εἰκὸς apud Thucydidem—etiam ubi agatur de re futura—sequi aoristum sine du, nusquam futurum."—Herwerden.
- 61 3. ΟΥ ΓΑΡ ΤΟῖς ΕΘΝΕς ΙΝ Κ.Τ.λ.: there are two antitheses, namely, between τοῦ ἐτέρου ἔχθει and τῶν ἀγαθῶν ἐφιέμενοι, and between ὅτι δίχα πέφυκε and ἄ κοινῆ κεκτήμεθα.
  - Τὸ Δίκλιον Μῶλλον: "Intellige μᾶλλον ἢ τὰ τῆς ξυνθήκης, rather in the spirit of an ally than according to the letter of a treaty."—Dobree.
  - 8. ἀπραγμόνως παγουνται: "Futurum aπίασι» ostendit παύσονται esse emendandum. Demonstrat enim Hermocrates quantum boni renovata concordia civitatium sit habitura."—Cobet.
- 62 2. Η ΔΟΚΕΊΤΕ, Εἴ ΤϢ ΤΙ Ε΄CTIN Κ.Τ.λ.: "Vulgata debetur absurdae conjecturae quam amplexi sunt editores non videntes nec Graece recte omitti post verbum δοκεῖν voculam ὅτι, neque formas quas nostro obtrudunt παύσαι et ξυνδιασώσαι pro formis in -ειε(ν) non esse Thucydideas. Facillime autem sic explicatur corruptela, ut, postquam in ἡσυχίᾶ (i.e. ἡσυχίαν) neglecta esset lineola, πόλεμον a correctore in πόλεμον mutatum putemus. Pugnat enim pro hac emendatione sequentia και . . . την εἰρήνην."—Herwerden.
  - 3. προσκαταλιπεῖη: the word of which this gloss has taken the place is not easy to discover. The sense required is even (πρόs) to lose, even to have to do without. Neither Naber's προσκαταλύειν nor Hude's προσκαταλυπεῖν helps us.
- λιὰ τὸ ἤλη φοβερόν: the interpolation which follows is discussed in Introduction, lvi. 10.
  - 2. Ån λ' àttictácantec κ.τ.λ.: "In vocabulo άγαν quod . . . nulla ratione potest explicari aut defendi, latebat id ipsum quod quaerimus ἀγών. Quapropter non dubito quin Thucydidis manum restituturi simus sic corrigendo: οὐ περὶ τοῦ τιμωρήσασθαὶ τινα (έσται) ἀγών, ἀλλὰ καὶ, εἰ τύχοιμεν, φίλοι μὲν ᾶν τοῖς ἐχθίστοις, διάφοροι δ' οῖς οὐ χρὴ κατ' ἀνάγκην γιγνοίμεθα: —non jam res in eo versabitur ut nescio quas injurias ulcisci possimus, sed potius verendum erit ne, si fors id ferat, adversarios nostros jurare sociosque adoriri cogamur (nempe a novis dominis Atheniensibus). Isdem fere verbis vi. 11 7 legimus: ιδοτ' οὐ περὶ τῶν ἐν Σικελία Ἐγεσταίων ἡμῦν ὁ ἀγών, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλ' ὅπως etc. Ibi autem ἐστίν mente addendum, nostro vero loco futurum ἔσται requiritur, quapropter id inserui. Optime autem graecum esse εἰ τύχοιμεν pro εἰ τύχοι, vix est quod moneam. Sic Aristophanes e.g. (Ran. 945) εἶτ' οὐκ ἐλήρουν δ, τι τύχοιμι' οὐδ' ἐμπεσών ἔφυρον. Ευροlis (fr. 117 Κοςk.) νυνὶ δ' ὅταν τύχωμεν || στρατευόμεσθ' αἰρούμενοι καθάρματα στρατηγούς."—J. v. Leeuwen Jr.

- 64 1. ἀΣιω . . . παθεῖν : "Lege προϊδόμενος . . . ώστε αὐτὸς . . . ὑφ' ὑμων αὐτων."—Dobree.
  - 3. TO AG ZYMTIAN: the lacuna here only requires pointing out. I am not sure after all that in the following clause of may not stand.
- 65 4. Υποτιθεῖca Ιςχ'Ν τή ἐλπίδι: giving their hopes a basis of strength.
- 66 2. ΦΑΝΕΡΏC ΚΑὶ ΑΫΤΟΙ Κ.Τ.λ.: by translating themselves openly proposed to adhere to this plan Dobree favours the omission of μάλλον ἡ πρόπερον, as he seems to have shrunk from translating the words. They are in effect an adscript to οὐ δυνατὸν τὸν δῆμον ἐσόμενον, and sensible enough if kept in their place.
- 2. el mà olc ἐπιμελὲς ẵn κ.τ.λ.: "Delendum esse ol ἀνδρες assentitur mihi Herwerden qui optime novit quam amet Thucydides hanc componendi formam, ut in î. 5 δις ἐπιμελὲς εἶη εἰδέναι οὐκ ὀνειδιζόντων, i. 24 οἶς δ' ἀμυνεῖτε, i. 71 οῖς ἀν ξυνομόσωων, ii. 42 οῖς τῶνδε μηθὲν ὑπάρχει, ii. 51 οῖς αἰρεσις γεγένηται, iii. 11 οῖς ἐπῆσαν, iii. 93 ὧν ἐπὶ τῆ γῆ ἐκτίζετο, et passim in reliquis libris."—Cobet.
  - 3. LKATION LAMPHPIKON K.T.A.: by making themselves out to be robbers, they had for some time previously arranged for getting the gates opened when the time came. They used during night to put a rowing boat on a waggon and convey it down to the sea and then sail out. "Valde suspicor π elbortes τ dy kronta merum esses scholium ad τ ebera π eukbres, etc."—Dobree.

λιὰ τΑς τάφρογ: see Introduction, xxxix. 30, and for the following adscript id. xlv. 33.

- 68 5. καὶ Γὰρ οἱ ἀπό τὰς ἐλεγςῖνος κ.τ.λ.: read πορευσόμενοι for πορευόμενοι. For the men were come who by the compact were to march by night from Eleusis, four thousand Athenian hoplites and six hundred horse.
- 2. ΔρΣάμενοι δ' ἀπό τος τείχοςς κ.τ.λ.: beginning at the part of the walls which they held, and walling across the Megara side of it, from that point on each side as far as the sea, the army dividing dich and walls among them, what with the help of stones and bricks from the suburb and the trees and wood which they cut down, did fence them off where fence was needed; and the houses being furnished with battlements served just as they were for a rampart. In this unwieldy sentence I have tried to show that the text is right as it stands. The τάφρος καὶ τείχη are the ditch and walls of Nisaea and such part of the long walls as lay between the part held by the Athenians and Nisaea. These were divided into lengths, and each of these lengths a body of men undertook ἀποσταυροῦν. The adscript τῆς Nusalas is misplaced. It belongs to τάφρον καὶ τείχη.
  - 3. τοῖς τε λακελαιμονίοις: "Lege τοῖς δὲ—— i.e. ceteros Peloponnesios, certa pecunia soluta, dimittendos; de Lacedaemoniis staturos Athenienses."—Dobree.
- 70 2. ώς Δὲ ἐπήθετο: Herwerden supplies τὸ δν.

Βογλόμενος μέν τώ λόςω κ.τ.λ.: his pretence for taking action was an attempt upon Nisaea (and he really wanted to carry that out if he could), but his principal object (τὸ δὲ μέγιστον) was to get into Megara.

HZ(0Y Δ éZaC Θ al . . . N(Calan: he asked them to receive him and his men, telling them he was in hopes of taking Nisaea. The acrist infinitive after phrases with $\epsilon\lambda\pi$ is is the normal construction as against

the future with $\partial \lambda \pi i \zeta e \nu$ hope. After the substantive the infinitive fills the place of another substantive in the genitive.

- 71 1. ἐφελρεγόντων: see Introduction, xx. 15.
- 72 4. ΟΥλέν Μέντοι εν Γε κ.τ.λ.: the corruption of οὐδέν to οὐ was easy before μέντοι (ΟΥΔΕΝΜΕΝΤΟΙ), and 'τελεύτησαν differs so little from τελευτησαν τ that the latter easily replaced it. This done, the shifting of ἀπεκρίθησαν was inevitable.
- 73 2. ΚΑΛΏC ΔΕ ΕΝΟΜΙΖΟΝ Κ.Τ.λ.: no plausible emendation of this passage has yet been suggested. Very little seems gained by reading εδικαίωσαν, nor can the various changes of order proposed by different critics be called successful.
  - 4. of γάρ μεγαρής ως: the general sense of the lost words is plain, though we cannot say for certain what they were—ol γάρ Μεγαρής ως [είδου οὐδὲν ἐποίουν άλλὰ περιεώρωντο. καί] οί 'Αθηναίοι.
  - ⇔C €ΠΙΚΡΑΤΉCANTI ΚΑΙ ΤῶΝ Κ.Τ.λ.: believing that he had got the best of it and that the Athenians would not any more be willing to fight. The future ἐθελησόντων is necessary.
- 74 4. καὶ πλεῖττον Δὰ χρόνον κ.τ.λ.: there is no occasion to add ἡ after aὑτή. And this lasted a very long time indeed for a thing of the kind—a change of constitution made in party spirit by a very few men.
- 75 1. των άργγρολόγων νεών: see Introduction, xlvii. 4.
  - 2. o' e'ci mépan én th àcía: "Haeccine Thucydidem ipsum scripsisse videri! Lamachi in Àsia iter describens ex agro Heracleensi per Bithyniam Calchedonem eum pervenisse narrat. Potesne opus esse dicere Bithyniam illam in Asia esse sitam? Constantinopoli ista adscripta sunt, non Athenis scripta."—Cobet.
- 78 3. εἰ Μὰ ΔΥΝΑCΤΕίΑ Κ.Τ.λ.: there is something to be said for Hude's suggestion of ἐχρῶντο ἐγχωρίφ or ἐπιχωρίφ. It explains better than Cobet's κατὰ τὸ ἐγχώριον the reading of our mss. τὸ ἐγχώριον compared with the reading of Dion. Halic. 799 R τῷ ἐγχωρίφ.
  - 4. έλεγε λε ο βραςίλας κ.τ.λ.: Dobree saw that there was something wrong with the pronouns in this sentence, and he proposed to read έλεγε δε δ βρασίδας τῆ Θεσσαλῶν γῆ καὶ αὐτὸς φίλος ἰέναι. But I believe that both the καὶ αὐτός before ὁ Βρασίδας and the καὶ αὐτος (v.l. καὶ αὐτός) before φίλος have arisen from the adscript καὶ αὐτός intended to differentiate Brasidas from his conductors.
  - NŶN ΤΕ ἀκόντων: one ms. reads δί here. "Sed aptius hoc tertium membrum per τε particulam adjungi mihi videtur, quippe quod etiam sicut duo superiora animum Brasidae erga Thessalos amicum significat, ut verbis demum: οὐ μέντοι ἀξιοῦν γε εἰργεσθαι oppositio fiat."—Hude.
- 2. ἐπηγάροντο τον cτρατόν: Dobree thus corrects the mss. reading ἐξήγαγον. "Chalcidenses, quantum memini, nullas copias habebant in Peloponneso. Certe Perdiccas non potuit, quippe qui pacem cum Atheniensibus simularet, ut patet ex hoc ipso loco et mox cap. 82. Legendum puto ἐπηγάγοντο στρατόν. Vulgata nasci potuit ex ἐξαγαγεῖν in capitis fine, ubi subintellige τοὺς Λακεδαιμονίους. Necessarium est ita intelligere ob sequentia cap. 80."

- 80 3. φοβούμενοι . . . ότητα : see Introduction, lxviii. 8.
  - 4. ΠΡΟΚΡΙΝΆΝΤωΝ: "Frustra mutationem subjecti loco iii. 34 3 collato excusant editores, ubi plurima verba inter participium et subjectum novum interposita sunt. Scribendum est προκρινάντων: causa mendi in conspicuo est."—Hude.
- 1. ΑΥΤΌΝ ΤΕ ΒΡΑCΙΆΑΝ ΒΟΥΛΟΜΕΝΟΙ Κ.Τ.λ.: Hude is plainly right in reading βουλόμενοι. The mss. reading is due to the proximity of Βρασίδαν. The error would have been sooner noticed but for the conventional division into chapters. The emphatic position of αὐτόν shows that Thucydides meant to contrast Brasidas and his troops, the general himself the Lacedaemonians were most willing to send; and the Chalcidians too were anxious that he should be sent. The words that follow in the mss. are an adscript to Βρασίδαν and have entered the text at a wrong place. The solecism in signification of the aorist participle γενόμενον was first pointed out to me by Professor Campbell.
  - 2. ἀΝΤΑΠΌΔΟCIN χωρίων: "Si locum diligenter consideraveris senties και ἀποδοχήν male abundare. Spartani nihil aliud cupiebant quam κομίσασθαι τους ἄνδρας, sed nihil habebant quod pro illis ἀνταποδιδόναι possent. Cf. iv. 17 sqq. Dabant εἰρήνην καὶ ξυμμαχίαν, pollicebantur honorem, gloriam, gratiam, Spartanorum fidelem amicitiam, sed nihil de Atheniensibus bello captum habebant ut permutatio fieri posset. Nunc Brasidas ἀπέστησε τὰ πολλά, τὰ δὲ προδοσία εἶλε τῶν χωρίων ὥστε τοῖς Λακεδαιμονίοις γίγνεσθαι ἀνταπόδοσις. Vides τὴν ἀποδοχήν in ἀΝταπόδοσις inesse. Nemo enim nisi ἀποδεξάμενός τι potest ἀΝταποδιδόναι."—Cobet.
- 83 2. πρὸ πολέμος: an undoubted adscript whether we take it as it stands as an adscript to λόγοις or as a corruption of πρὸ πολεμίου, an adscript to ξύμμαχου.
  - ΚΟΙΝΗ ΜΑλλΟΝ . . . ΠΡάςςειΝ: Brasidas the rather to have a hand in dealing with Arrhabaeus.
- 4. πῶν τὸ πρόθγμον παρέςχομεν : that either παρέσχομεν or παρεσχόμεθα should be written for the mss. παρεχόμενοι is pretty certain, but it is not easy to say which. On the one hand παρεχόμενοι could easily
  - come from π apé σ χ σ μ $\epsilon \nu$, and on the other π ape χ σ μ (π ape χ σ μ $\epsilon \nu$ σ ν) hardly differs at all from π ape σ χ σ μ (π ape σ χ σ μ ϵ θ σ).
  - 6. THN AITIAN OY AOZ ω : the conjecture of où δόξ ω for oùx ξξ ω is Hude's, though Herwerden had before seen that où δόξ ω was required with the following clauses, and had inserted it after $\epsilon \lambda \epsilon \nu \theta \epsilon \rho l a \nu$. The correction really comes from the "scholia."
  - 7. WETE ONE EIROC K.T.A.: wherefore it is not likely that by sea at least they will send against you a force to match you. This correction of the text is a very easy one. $l\sigma\sigma\pi\lambda\hat{\eta}$ whether written in uncial or cursive letters differs very little from $l\sigma\sigma\nu$ and an abbreviation of $\pi\lambda\hat{\eta}\theta\sigma$ s.
- 2. οΥΤ' ΑΥΤΟ΄ ΥΠΟΠΤΕΥΕ(ΘΑΙ: these words have raised difficulties because it has not been seen that the personal character of Brasidas is quite naturally distinguished from his ability to help them. "I claim your confidence in me personally, and in the adequacy of the force which accompanies me."

NOTES

- 7 1. OYK ÂN ΜΕΊΖω ΠΡΟΌ ΤΟΙΩ ΘΡΚΟΙΟ Κ.Τ.λ.: over and above oaths better security you could not have, you to whom my acts compared with my words provide cogent reasons for believing that our interests are just as I said.
  - 2. εἰ Δ' ἐΜΟΫ ΤΑΫΤΑ ΠΡΟΪΟΧΟΜέΝΟΥ Κ.Τ.λ.: this sentence is right as it stands, and we cannot omit with Badham ἀξίωσετε μὴ κακούμενοι. Brasidas supposes the Acanthians to say ἀδύνατοι μέν ἐσμεν, εὖνοι δ' ὅντες ἀξιοῦμεν μὴ κακούμενοι διωθεῖσθαι κ.τ.λ.
- εἰς ౘς ἔλει κ.τ.λ.: see Introduction, xliv. 17.
- 90 1. "τὸ ἱερὸν ἀπόλλωνος aperte delendum."—Dobree.
  - 4. ὡς ἐπ' οἴκογ πορεγςόμενον: the future participle is required. Though a verb of motion precedes, the ὡς is still required, as the sequel shows. The whole force started with the intention of going home, but only part of it actually did go home, ol δ' ὁπλῖται θέμενοι τὰ ὅπλα ἡσύχαζον. In vii. 2 2 we have another instance of the future participle with ὡς after a verb of motion: τῷ Γυλίππῳ εὐθὺς πανστρατῷ ὡς ἀπαντησόμενοι ἐξῆλθον. There we have to translate they marched out in the hope of meeting Gylippus, for the context shows that they did not know precisely where Gylippus was.
- 92 1. ΜΗΔ' Ε΄ Ε΄ ΕΠΙΝΟΙΑΝ Κ.Τ.λ.: "Cave pro τινά conicias τινί. Dicebant enim plane eodem sensu παρέστη μοι, παρέστηκέ μοι, et ès ἐπίνοιαν ἢλθον, ποπ ἢλθέ μοι ès ἐπίνοιαν."—Cobet.
  - 2. οΥ ΓὰΡ Τὸ ΠΡΟΜΗΘὲς Κ.Τ.λ.: "Bella mehercule providentia, quae considerationem non patitur. Dele λογισμόν, et verte Cautioni non aeque est locus ubi etc."—Dobree. Τhe λογισμόν comes from c. 10 λογισμόν ήκιστα ἐνδέχεται.
  - 4. ὡς αγτοῖς λιάκειται: in what state they are put by them. Aὐτοῖs is the ordinary dative of the agent after perfects passive or their equivalents, διακεῖσθαι being here, as frequently, used as the perfect passive of διατιθέναι. The sense of διατιθέναι and διακεῖσθαι found in this place is common enough. Cp. VI. 57 4 δστερον ληφθεὶs οὐ ράδιως διετέθη was not over gently handled.
    - 5. Accon éτοί μως . . . ειν : see Introduction, lxix. 8.
  - 7. τογc mà ἀμγνογμένους : "Credo legendum ἀμυνουμένους in futuro."—Dobree.
  - ότι... κτάςθων: for the difference between the nature of the Greek and the English imperative which makes such a construction as this possible, see my edition of *Babrius*, p. 38 b. I was glad to see that this view was at once adopted by scholars.
- 93 1. ογ καθεώρων: "Verbo θεωρεῖν pro ὁρᾶν quia sequiores tantum utuntur, punctum temporis non dubito quin lenissima mutatione hic rescribendum sit οὐ καθεώρων άλλήλους cp. viii. 104 extr. ώστε . . . μὴ κάτοπτα εἶναι."—Herwerden.
  - 3. Φαπερ έμελλον: "Sententia non est absoluta et verbum necessarium intercidit. Supple ώσπερ έμελλον (ξυνιέναι), ut cap. 94 2 καθεστώτων δ' ές την τάξιν καὶ ήδη μελλόντων ξυνιέναι."—Cobet.
- 95 2. ἄνεγ τΑς τῶνλε ἵππογ: "Non solet Thucydidis oratio anceps

130 NOTES

esse aut ambigua, ut hoc loco, ubi ἀνευ τῆς τῶνδε ἴππου nihil aliud significare potest quam ἐστερημένα τοῦ τῶν Θηβαίων ἰππικοῦ destituti equitatus Thebanorum auxilio."—Cobet. I would go further and reject the words. In the first place this is a παραίνεσι, and in such a speech the statement that victory would secure Attica against invasion is a very natural exaggeration. In the second place, we may be sure that all who heard Hippocrates understood without his telling them in so many words what the loss of the Boeotian cavalry would involve for the Peloponnesians.

- χωρής ατε οἦΝ ἀξίως κ.τ.λ.: On! then in a spirit worthy of Athens. The es aυτούς which follows ἀξίως in the mss. is an adscript.
- 96 4. το κέν οξη ταίτη ής κατο: the words των Βοιωτών following ησσάτο could only be translated as if dependent upon it.
  - κατὰ Βραχ' τὸ πρώτον ἐπηκολογθογν: "Tolle distinctionem, et verte, were following them, slowly at first, when Pagondas—." Dobree.
- πλην χέρνιβι: the adscript πρὸς τὰ leρά was rendered necessary when χέρνιψ lost its ritual sense, as it did in late Greek.
- 98 2. οΤς ἄν πρό τος κ.τ.λ.: a convincing conjecture. Badham came near it with his οΙς ἄν πρό τοῦ εἰώθωσι καὶ δύνωνται.
  - 4. ε ι μέν έπὶ πλέον λίνηθθηναι: the variant δυνηθείεν does not give the sense required. In direct discourse the words would run: ε ι μέν έπι πλέον έδυνήθημεν τῆς ἡμετέρας κρατήσαι, τοῦτ' ἄν εἶχομεν 'νῦν δὲ ἐν ῷ μέρει ἐσμὲν ἐκόντες εἶναι ὡς ἐξ ἡμετέρας οὐκ ἄπιμεν.
  - 5. Ϋλωρ τε ἐν τῷ ἀνάςκη κ.τ.λ.: it seems to me not unlikely that the words βιάζεσθαι χρῆσθαι are an adscript to ἐν τῷ ἀνάγκη κινῆσαι. Their omission certainly improves the sense, as is seen more clearly if the sentence is turned from the indirect form to the direct: δδωρ τε ἐν τῷ ἀνάγκη ἐκινήσαμεν ἡν οὐκ αὐτοὶ ὕβρει προσεθέμεθα ἀλλ' ὑμᾶς προτέρους ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ἐλθύντας ἀμυνόμενοι. ဤβρει = ὑβρίζοντες would then correspond with ἀμυνόμενοι.
  - 6. TIÂN À' EİKOC EÏNAI TẬ K.T.A.: to a man under compulsion, anything, it was natural to think, became venial even in the sight of the god. The omission of the adscript and of the τ_1 which arose from dittographia (TIΓIFNECOAI) would secure a possible sense even if Reiske's correction of $\tau \delta$ κατειργόμενον to $\tau \hat{\psi}$ κατειργομέν ψ were not accepted.
  - 8. CAΦώς τε ἐκέλεγον κ.τ.λ.: see Introduction, xviii. 9. It is to miss an idiomatic turn to conjecture either είκεω with Stahl or ἐπιτρέπεω with Herwerden.
- 99 καὶ ογκ αν . . . τῆς ἐκείνων: this passage has not yet been emended. One thing is clear that we get a perfect sense apart from this sentence. Accordingly I would suggest that the loss of a main verb has concealed the presence of a parenthesis here, viz. καὶ οὐκ ὰν ἄοντο αὐτοὺς βἰα σφῶν κρατῆσαι αὐτῶν, οὐδ' αδ ἐσπένδοντο δῆθεν ὑπὲρ τῆς ἐκείνων. Certainly commentators are both put to strange shifts in translating ἐσπένδοντο, and have overlooked the fact that the use of οὐδέ and not καὶ οὐ implies a preceding finite verb in a negative construction. Poppo translates "inducias facere volebant;" Arnold, "nor, according to their

own statement, did they like to grant a truce;" and Jowett, "and they were unwilling, as they pretended, to make a truce."

- 102 8. τὸ χωρίον . . . ἐκαλογντο: see Introduction, liv. 10.
  - 4. An Ampittonin Krnwn k.t.l.: which Hagnon called Janus-town because, the Strymon flowing round first one side then another, he, cutting the settlement off by a long wall, founded it conspicuous both seawards and towards the interior. This un-English translation will perhaps show that the text is right except for did $\tau \delta$ $\pi \epsilon \rho \iota \epsilon \chi \epsilon w$; on which see Introduction, xxxix. 6.
- 103 5. ἀπέχει λὲ τὸ πόλις ΜΑ Κ.Τ.λ.: "Oppidum Argilos longius distat ab Amphipoli quam pons."—Dobree.

τῶν ἀνφιπολιτῶν οἰκογντων: a misplaced adscript to των εξω in the first sentence of 104.

- 3. Nŷn λè ở mèn làpýcac κ.τ.λ.: the reading ἐπὶ τὰ ἔξω ἐπέδραμε καὶ ὡς is right, even if the first hand of the Laurentian gives ἐπεί and most manuscripts omit ὡς. Brasidas, it is said, thought that if he had chosen to refrain from plundering, and had marched at once to the town, he would have taken it; but, as it was (νῦν), he encamped his force (as opposed to εὐθυς μωρῆσαι πρὸς τὴν πόλιν), and over-ran the lands outside; and as he found (αὐτῷ) none of the results he expected follow from the action of his friends inside, he for his part took no step. But as for the opponents, etc. "Corrigendum οὐδὲν . . . ὧν προσεδέχετο, ut iii. 26 οὐδὲν ἀπέβαινεν αὐτοῖς ὧν προσεδέχοντο, et sic saepius alibi."—Cobet.
- 106 1. Βραχή ΜέΝ . . . ΣήμμικτοΝ : "Lege βραχύ μέν 'Αθηναΐον ut 109 4 Χαλκιδικόν βραχύ."—Dobree.

λ(κλιον ε $\overline{l}$ νλι · . . : see Introduction, lxviii. 10. In the following phrase the position of τλ δεινά varies in the mss., some putting it before and some after ε $\overline{l}$ ναι. This betrays its origin. The sense is much improved by its omission : believing that they had the worse of it.

- 108
  1. ὅτι μέχρι μέν τος κ.τ.λ.: "I.e. quod hactenus Lacedaemonii, ope Thessalorum, ad Strymonem usque progredi possent; sed semel capta Amphipoli (τότε δέ) etc."—Dobree.
  - ΚΝωθεΝ ΜέΝ ΜεΓάλΗς Κ.Τ.λ.: I think Hude is right here in reading τηρουμένογ, quod et superne . . . paludem efficiebat fluvius et ad Eionem versus custodiebatur. In this case έπι πολύ will mean extending for a long way.
  - 5. αγτ $\hat{\omega}$ έπὶ νίταιαν . . . ctpati $\hat{a}$: this adscript of course comes from c. 85 fin.
  - 7. ό δὲ ἐς τὰν λακεδαίμονα κ.τ.λ.: perhaps the missing word was ἐπέστελλεν, and if so the lacuna should rather have been placed after προσαποστέλλεν. The loss of the word would then be easily explicable ΠΡΟΚΑΠΟΚΤΕΛΑΕΙΝΕΠΕΚΤΕΛΛΕΝ.
- 2. o ἄθως αγτῆς τελεγτῷ: Athos ends it in the Aegean Sea, i.e. running into the Aegean it ends in Athos. See Introduction, xlix. 21.
- 110 1. ΝΥΚΤΌς ΕΤΙ: for the adscript περὶ δρθρον see Introduction, xxxiv.
   26. In late Greek περὶ δρθρον is a correct paraphrase for νυκτὸς έτι, but

- in Attic νυκτὸς έτι and περί δρθρον are contradictory. See The New Phrynichus, 341.
- 110 2. of λιαλήντες . . . λαθόντες: the καί before λαθόντες has no place here, as λαθόντες is in an adverbial relation to διαδόντες.
  - τος ἀνωτάτω φιλακτηρίος: "Φυλακτήριον non est arx sed Anglice guard-house vel out-post."—Dobree.
- 111 2. περιαγαγόντες: "I.e. extra urbem. Centum peltastae primo erant prope τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν πύλας, tum pars eorum circumiit ad τὴν πυλίδα."—Dobree.
- 112 3. κατ' ἄκρας έλεῖη: for the ejected adscripts see Introduction, xxxiv. 29.
- 3. κατέφηγον λὲ · · · ἐπιτήλειοι: the presence in this short sentence of two so doubtful uses as ἐς αὐτούς after κατέφυγον and of σφίσιν as an ordinary pronoun of the third person justifies the marking of it as corrupt. The nature of the latter soloecism suggests the explanation that κατέφυγον has replaced some lost word like ἐδέχοντο οr ἐδέξαντο. The makeshift κατέφυγον must in that case have come from καταπεφευγόσι in 114 1. See Introduction, lii. note, and lxviii. 18 ff.
- 114 4. καὶ Ηγογμένος ογλέν χείρογς: the mss. reading ώς ηγούμενος must mean thinking that he thought. If και is read we have two reasons given by Brasidas for his proclamation—(1) τούτου ένεκα i.e. because he was not come to ruin either man or town, and (2) because he did not think any the worse of the men for their friendship to Athens.
- 116 2. ANACKEYÁCAC: see Introduction, xxxv. 11.
- 117 2. ἔμελλον ἐπὶ μεῖzον κ.τ.λ.: no one has yet thrown any light upon the corruption of this passage. Two things seem certain, (1) that τοῖs is the dative (found elsewhere with κινδυνεύειν) of the thing risked, and (2) that there is a lacuna of some words before κρατήσειν. Further, στέρεσθαι has evidently here its common sense of to do without.
- 119 1. τα
γτα Σγνέθεντο καὶ Ϫμοςαν κ.τ.λ.: 800 Introduction, xlviii.
 5.
- 120 1. περί Δὲ τὰς Ημέρας κ.τ.λ.: see Introduction, xl. 9.
  - CΦῶΝ ΤΟΫC ΠΡΟΓΟΝΟΥC: "Quid est σφῶν τοὺς πρώτους? An illi qui primi in haec loca delati sunt? Suspicor Thucydidem dixisse quod in re simili dicunt omnes: majores suos a Troja redeuntes in haec loca devenisse: itaque verum est σφῶν τοὺς προγόνους."—Cobet.
    - ογ πρός τὸ ἔλαςςον κ.τ.λ.: "Bellula oppositio τὸ ἔλασσον . . . . ἡ ναός, idque pro ἡ τριήρης. Thucydides idem dixerat paucioribus verbis."

      —Cobet.
- 121 1. καὶ προσήρχοντο ὥςπερ ἀθλητῆ: I am not at all sure that τε καὶ προσήρχοντο is not a fairly early adscript to ἐταινίουν, and that Thucydides did not write ιδὶα δὲ ἐταινίουν ὥσπερ ἀθλητήν. The late use of προσέρχομαι in the sense of worskip makes the word not out of place as a gloss to ἐταινίουν. The blance of the sentence is also in favour of the omission, and the unAttic form προσήρχοντο furnishes confirmatory evidence for it. In the whole of Herbst's unscholarly and fanciful pamphlet, there is not anything more absurd than his taking προσήρχοντο

here as coming from προσάρχεσθαι. What would Porson or Dobree have said of nonsense of this sort?

- 121 2. καί τι καὶ ἐπράςς ετο: the repetition ἐς τὰς πόλεις ταύτας . . . ταῖς πόλεσι ταύταις has nothing to do with the feature of style discussed in Introduction, xvi. 32, but is due to the importation of an adscript.
- 122 2. οἱ Δὲ ἀΝήΓΓελλον: "Brasidae quidem inducias legati jam advenientes nuntiaverant (ἀφικνοῦνται παρ' αὐτόν) nec ulla alia de causa retro cessit exercitus; nunc non de nuntiatis Brasidae induciis agi ostendit etiam, quod de effectu additur καὶ ἐδέξαντο."— Madvig. This note suggested to me the omission of the adscript τῷ Βρασίδα. Madvig's own correction was to write οἱ δὲ ξὺν τῷ Βρασίδα—a proposal neither better nor worse than most of his conjectures in Thucydides. Madvig's work in Greek is of an altogether different quality to his work in Latin. It may generally be safely disregarded.
  - 3. TOÎC MÊN ÁNNOIC . . .: see Introduction, lxix. 24.
  - 6. κλέωνος Γνώμη: Herwerden first noted the adscript πεισθέντες.
- 123 1. O' NOMÍZWN ALIKEÎN: see Introduction, xliv. 6.
  - 2. KAÌ ẨMA TŴN ΠΡΑCCÓNTWN K.T. λ .: one of the difficulties of this passage is removed when we see that ws $\tau \delta \tau \epsilon$ $\epsilon \mu \epsilon \lambda \lambda \eta \sigma \sigma v$. I. $\epsilon \mu \epsilon \lambda \lambda \eta \sigma \epsilon N$ is a misplaced adscript to $\tau i \nu \tau \sigma i$ Brasidou $\gamma \tau \omega \mu \eta \nu$ $\delta \rho \omega \nu \tau \epsilon$ $\tau \iota \iota \mu \nu$, being a back reference to 122 init. δ $\mu \epsilon \nu$ $\epsilon \mu \epsilon \lambda \lambda \tau \nu$ $\epsilon \gamma \chi \epsilon \iota \eta \nu$, being a back reference to 122 init. δ $\mu \epsilon \nu$ $\epsilon \iota \iota \lambda \tau \nu$ $\epsilon \iota \iota \lambda \nu$. The other corruptions seem to me to be all due to that tendency of scribes pointed out in the Introduction, lxii. 16 ff. If we omit the conjunctions we get a Thucydidean sentence of clear meaning: and at the same time because those who managed the plot for them being few in number no longer took things easy but in fear for their lives had forced the majority to act against their inclination.
- 125 1. ὧCTE ΗΔΗ ἀΜΦΟΤΕΡΟΙΟ Κ.Τ.λ.: We have been already told that Brasidas was anxious to retreat τῆς τε Μένδης περιορώμενος μή τι πάθη and because without the Illyrians their force was too small to do what Perdiccas wished. Even Perdiccas must have seen that his plan was impracticable when the Illyrians joined Arrhabaeus. Accordingly διὰ τὸ δεὸς αὐτῶν ὅντων ἀνθρώπων μαχίμων is an adscript, the latter half of it belonging to the class of notes of which we have an admirable example in 24 5 καὶ ἔστιν ἡ Χάρυβδις κ.τ.λ.

 $\varphioBh\theta\'entec$ . . . nomícantec : taking fright because they thought. See Introduction, lxxi. 16.

- 2. ΣΥΝΑΓΑΓѼΝ ΚΑΙ ΑΥΤΟ C Κ.Τ.λ.: "Scripsit Thucydides quod veteres in ea re constanter dicunt ές πλαίσιον, cujus lectionis vulgatam interpretamentum esse noli dubitare. Cp. vi. 67 ibique ad notationem scholiastae: ἐΝ πλαισίω: ἐν τετραγώνω σχήματι. Ita loco vi. 22 Pierson ad Moer. p. 219 pro πεφρυγμένας κρίθας nostro reddidit κάχρυς. Cf. ejus Praefat. p. xxxii."—Herwerden. He also points out that the word πλαίσιον was unknown to copyists, in VII. 78 many mss. giving ἐν διπλασίω for ἐν πλαισίω.
- 126 2. οἵρε ΜΗΔΕ · · · Αρχογοιν: "Dele vel μηδέ vel οὐ."—Dobree.
  - 4. TWN MODEMIWN: really a misplaced adscript to airŵr in $\pi \rho o \sigma \gamma e r o \mu e r \lambda$ airŵr.

Messrs. Macmillan & Co.'s Publications.

WORKS BY THE

REV. W. GUNION RUTHERFORD, M.A., LL.D.

Cessar—THE GALLIC WAR. BOOKS II. and III. Edited with Notes and Vocabulary. 18mo. 1s. 6d. (Elementary Classics.)

Rex Lex. A Short Digest of the principal Relations between Latin, Greek, and Anglo-Saxon Sounds. 8vo. [In preparation.

MACMILLAN'S GREEK COURSE.

Edited by REV. W. GUNION RUTHERFORD, M.A., LL.D., Headmaster of Westminster.

The aim of this series is to provide introductory manuals to the study of Greek which shall be based upon the soundest modern views of teaching the language, and shall satisfy modern requirements.

I. First Greek Grammar. By Rev. W. G. RUTHERFORD, M.A., LL.D. New Edition. Thoroughly Revised. Globe 8vo. 2s.

The Journal of Education says:—"A good elementary grammar, if for no other reason because the first part contains everything that a beginner should learn and nothing that he should omit. The arrangement is good and the type clear. Part II. contains more advanced matter, such as the laws of contraction and accentuation, and irregularities of accidence."

The Oxford Review says:—" Everywhere the most common and frequently occurring words have been chosen, even where it was necessary to illustrate inflexions. The original inspection has been even more strictly carried out than either in the original or second edition, with the result that all reasonable suggestions on the part of those who adopted the first idea of the author could be incorporated, and, where necessary, the work has been rewritten so as to bring it into closer accord with the general course of the "Greek Course," of which it forms the essential starting-point. We hope the volume may have a very wide sphere of usefulness before it."

The Educational News says:—"A 'First Greek Grammar' by the Headmaster of Westminster School should be a model one. It is almost superfluous to say that it is so."

The School Board Chronicle says:—"First Greek Course, by W. G. Rutherford, differs from its rivals in many important points. It is based on a new and better principle of philology, and contains much matter that has not hitherto appeared in elementary books, but is of real service to the beginner, and several guaranteed facts of value that are the fruits of independent research. We are particularly struck with the General Remarks and Verbal Forms, which cannot fail to be of the greatest use to beginners in Greek. The verb in most languages is a practical puzzle, but especially in Greek."

The British Weekly says:—''Messrs. Macmillan have made an excellent beginning of their 'Greek Course' by the issue of a First Greek Grammar, by W. Gunion Rutherford; Easy Exercises in Greek Accidence, by H. G. Underhill. These are school-books of the kind that makes one wish to be back at school again. Dr. Rutherford's Grammar is already well known, having first appeared ten years ago, and having passed through many editions since. It is in two parts, the first of which contains such forms as the beginner must know, while the second contains additional information of a more advanced kind. We could suggest no improvement on this little book. If the Manual of Syntax is as good, the teaching of Greek will be materially facilitated."

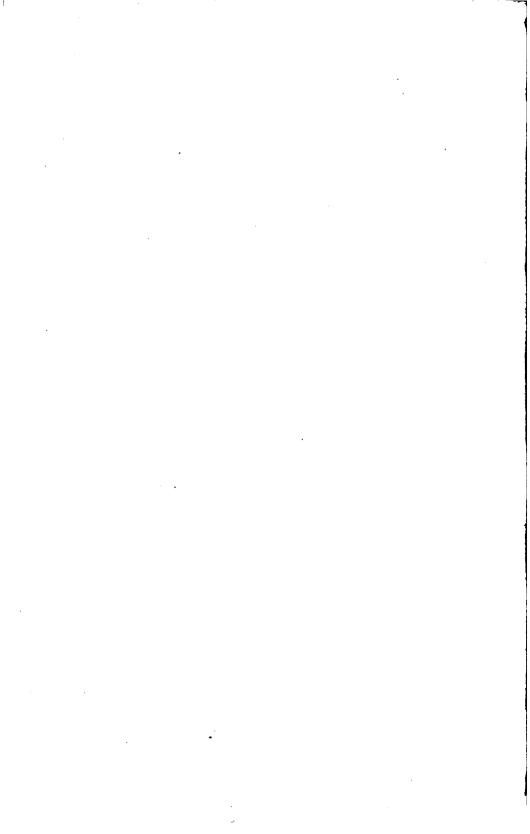
II. Easy Exercises in Greek Accidence. By H. G. UNDERHILL, M.A., Assistant-Master St. Paul's Preparatory School. Globe 8vo. 2s. [Ready. These Exercises are prepared to accompany the First Greek Grammar, and have had the advantage of Dr. Rutherford's revision.

,,

,,

- III. Second Greek Exercise Book. By Rev. W. A. HEARD, M.A.
- IV. Manual of Greek Accidence. By the Editor.
- V. Manual of Greek Syntax. By the Editor.
- VI. Elementary Greek Composition. By the Editor.

MACMILLAN AND CO., LONDON.

THIS BOOK IS DUE ON THE LAST DATE STAMPED BELOW

AN INITIAL FINE OF 25 CENTS WILL BE ASSESSED FOR FAILURE TO RETURN THIS BOOK ON THE DATE DUE. THE PENALTY WILL INCREASE TO 50 CENTS ON THE FOURTH DAY AND TO \$1.00 ON THE SEVENTH DAY OVERDUE.

NOV 271936	
310ct'53MA	REC'D LD
	DEC 1 1960
NOV 5 1953 (U	, FM
	RETZIATED
27Nov 53SS	JAN 25 1981
DEC1 7 1953	REC'D LD
· E	JAN 25 1981
4 Mar'59CS	
DECID I D	
REC'D LD	
FEB 27 1959	
50ec'60To	
	LD 21-100m-8, 34

387026

The I through dides

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY

